

ནགས་ལྷུང་སྒྲོན་མེ།

དེབ་ཐེང་བཙུ་བ།

ནགས་ལྷུང་སྒྲོན་མེ།

NAGLHA EDITORIAL OFFICE

2023

ལགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

སྲིད་ཆོན་ནི་རུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གར་དབུས་ཤེས་རིག་ཆོན་ཆེན་གྱིས་ལགོ་ཁྲིད་པའི་བོད་སློབ་འཛིན་སློང་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བཅུགས། དེའི་འོག་ང་ཚོ་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཟུར་དུ་བཅུགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཟུར་གསལ་འཇུགས་དགོས་དོན་ནི་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་དེ་དག་ཕྱིན་ཆད་བོད་མི་རང་བྱེད་སྤྱབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ནམས་ཀྱི་གར་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ན་མི་འགྲིགས་ལ། ཀྱི་མི་ལྟ་བུ་ཆགས་ན་ཡང་ག་ལ་འགྲིགས། བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ནམས་བོད་པ་རང་བྱེད་སྤྱབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཕན་ཀྱི་ཡོད་པས་མ་ཆད། སྐར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུས་འདི་བོད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་ཆོ་དེ་བོད་པའི་ཐོག་བསྐྱད་ན་སོ་སོ་རང་ཉིད་སེམས་སྦྱིད་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད།

སོ་སོའི་ལུས་འདི་བོད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལས་བྱུབ་ཀྱང་བསམ་སློབ་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ལྟ་བུ་ཆགས་ན། མི་ཆོ་དེ་ཡང་གང་འཆམ་ནས་སྦྱིད་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ཕར་བྱོགས་ལ་ཡང་མི་ཐེ། ལྷུར་བྱོགས་ལ་ཡང་མི་ཐེ་བ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ནམས་ལུས་སེམས་ཆ་ཆང་བོད་མི་གཙང་མར་གནས་སྤྱབ་པ་འདི་སྤྱི་སྐར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། བོད་པའི་སྤྱ་གུ་བོད་པ་ཆགས་པ་ལ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་སློབ་སློང་སློད་དགོས་པ་ལས། བོད་པའི་ལྟོ་ཆས་ཟས་པ་ཙམ་གྱིས་བོད་པ་ཆགས་མི་སྤྱབ། གང་ལྟར་སློབ་སློང་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་བསམ་སློབ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་སྐར་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ་བོད་གཉིས་པ་ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས།

འབྲི་རུ་ཞབས་བྱུང་ལྷ་བདེ།

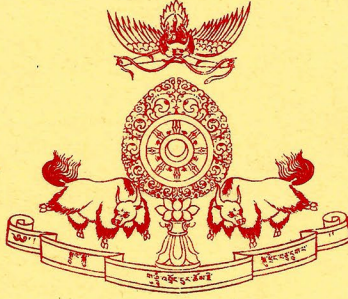
DIRU SHABDRUNG LADANG

H.N.77, Sera Mey Monastic University
P.O. Bylakuppe - 571 104, District Mysore, (K.S.) India

ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་འཁྱུ་སེང་གའི་དཔལ་གྱི་
 མགུལ་ནས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལྷ་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ལྷ་བ་རྟེན་འབྲུང་དང་། སྲོད་པ་འཆེ་བ་
 མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཆེན་པོ་བྱ་དངོས་རིམ་འབྲུང་གྱི་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་ན་དགོས་གཤམ་ཆེ་
 བ་དང་། མེད་ན་ལག་འཛུངས་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་གཅེས་ཞོར་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་སྤྱིར་བོ་འདི་དང་། འདིས་གཞི་ཅར་
 བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཆེད་དུ་དམིགས། བླུ་ལྷ་ཅོམ་སྤྲིག་
 ཁང་ནས་སྤྲོ་ཅོམ་དང་། དབྱུང་ཅོམ། རྟོགས་གཅོད། ལོ་རྒྱུས། ཆོས་འབྲུང་། ཆོས་རིག་ཤུར་ཅོམ། བསྐྱར་ཅོམ། རང་
 ཆོས་རོ་སློད། སེམས་ཁམས་ལས་འཕྲོས་པའི་བསམ་གཞིག་སོགས་གཞུང་ཅོམ་ལུས་ལ་དེར་ཅོམ་གྱི་གོས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་
 ཅོམ་རིག་གཏམ་གྱི་ཆོས་གར་བསྐྱར་པའི་སྤྲེགས་བྱ་བླུ་ལྷ་ཅོམ་སྤྱི་ཆོས་པའི་དུས་དཔེ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལས་
 ད་བར་ཐམ་མ་ཆད་པར་རིམ་མཐུད་འདོན་སྤེལ་སྤྲོ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སློ་གསལ་གཞོན་སྤྱི་ཆོས་པའི་ལ་བསྐྱལ་
 འདེད་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་བཞིན་བྱ་དང་རྫོད་བྱེད་གང་གི་ཆ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་མཛོན་གསལ་དོད་པོའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་
 སོང་ཡོད་པ་དངོས་མཐོང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཅོམ་སྤྲིག་པ་རིམ་བས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཙོན་གྱི་སྤྱི་ཆོས་པའི་ལྷ་ག་བསམ་
 གཏོང་མེད་ཆེ་བའི་སྤྲིན་བདག་རྒྱལ་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་། ཅོམ་པ་བོ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཅོམ་ཡིག་གང་མང་
 སྤེལ་གནང་མཛད་པ་བཅས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་གཅེས་པའི་ལྷ་ག་བསམ་བྱུང་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་ཞིག་ཡིན་
 པ་ལས་སློ་བྱུང་ཐོག་བབ་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་བཟང་པོ་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དུས་དཔེ་འདི་དང་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མ་ལ་ལེགས་སོའི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལྷ་རྒྱུ་དང་། ད་ལྟའི་མང་གཞི་བཟང་པོ་འདིའི་ཐོག་རྗེས་འབྲུང་ཡོང་རྒྱུའི་
 དུས་རིམ་ནང་ཆང་མས་ལྷ་ག་བསམ་སེམས་ཁུར་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཐུག་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་སྤོན་དང་བཅས།
 ཞང་ཁུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་བརྟེན་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཆོས་མིང་འཛིན་པ་འབྲི་རུ་ཞབས་བྱུང་བསྐྱར་འཛིན་མཁས་བྱུང་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༩ ཉིན་གྱིས།

THE 16th GUSHRI DRONG NGUR CHOEJE RINPOCHE

Ref:.....

Date: 6-12-2016

༡༡། རྣམས་ལྟའི་སྒྲོན་མའི་རྩམ་སྒྲིག་པ་གསར་རྒྱུ་ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲི་ཞུ།

རྣམ་པ་ཆོས་དྲ་བར་ལོ་མང་རིང་ལ་བ་བྱུང་བས་ད་ཀྱིས་དུས་དེབ་དང་ཆེད་དེབ་དུ་མ་
འགྲེམས་སྒྲེལ་གནང་ཞིང་བརྗེས་སྒྲོད་བསྐྱོད་གིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དར་སྒྲེལ་གྱི་བྱ་བ་
བརྩམས་དང་རྩམ་བཞིན་པ་དང་། གྲེ་བལ་ཏུ་རྣམས་ལྟའི་སྒྲོན་མའི་དུས་དེབ་འདི་ཉིད་སྒྲིགས་གང་
ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལུགས་ཆེར་མཐོང་བས་ཡི་རངས་བསྐྱགས་བརྗོད་གངས་མེད་དང་
འབྲེལ་སྒྲིགས་རྗེ་ཆེ་བླ་མ་ཡིན། ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་སྤྱིར་རྗེས་སོར་ཡང་འབད་བརྩོན་སྒྲོད་
མེད་གནང་རྒྱུ་འདུན་པ་ཆེར་བསྐྱོད་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུས་དེབ་འདིའི་ནང་འཁོད་རྩམ་པ་
པོ་དང་སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་འདྲ་སྒྲིགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ཤེས་བྱ་སྒྲེལ་རེས་དང་རྩམ་གྲིས་སྒྲིགས་ལེགས་སུ་
འགྲོ་བར་འབྲེལ་བ་རེས་ཅན་ཡོད་པས་རྣམ་ཡང་མཉམ་ཞུགས་གནང་རོགས་ཞུ། བོད་རིག་པ་རྣམ་
ཡང་རྒྱལ་གྱི་ཅིག་ཅིས་རྣམས་ལྟའི་སྒྲོན་མའི་རེ་སྒྲིལ་ལྟར་དང་སྒྲོས་འགྲོད་དུར་ཆོས་རྗེས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༦ ཉིན་ལུ།

2016/12/06

ཉི་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ།

འཛམ་གླིང་གོ་ལའི་ཁྱོན་འདིར་འཆོ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་མཆོན་བྱེད་
རིག་གནས་གོང་སྤེལ་བཏང་ནས་མདུན་སྒྲོན་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྷན་བའི་བོད་མི་
རིགས་ལ་མཆོན་ན་སྒྲོན་བྱེད་མེས་དཔེན་བཅན་སོའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་བྲངས་པའི་འཛམ་གླིང་ན་ཀུན་
ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ཉིད་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཚུད་བྱེད་རྒྱ་དང་།
རང་རིགས་གཅིག་པའི་གངས་སྤྱག་སྤྱན་རློན་ལས་པན་ཚུན་འཐབ་འཁྱག་དང་། ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་ངན་
སོགས་སྤངས་ཏེ་འཆམ་མཐུན་ངང་འཛམ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོར་
བབ་པའི་འགན་འཁུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། འོགས་སོ་སོ་ནས་ཚུལ་རིག་དང་། དབྱེད་སྤྱོད་སོགས་སྤེལ་ནས་
རིག་གཞུང་ཉམས་གསོ་དང་། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གོང་འཕེལ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པར་དགའ་
འོས་པ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས། དེ་བཞིན་ཚུལ་དཔེ་འདི་ལ་འང་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་རྗོད་བྱེད་སྤྲན་སྤེབ་སྤྱན་སྤུམ་
ཆོགས་པར་བརྟེན། འདི་བརྒྱད་ནས་བསིལ་སྒྲོངས་ཁ་བ་རི་བའི་ཆོས་རིག་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་ཕྱོགས་
བཅུར་བཞད་དེ་འཕལ་ཡུན་དགེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས་ཏེ་ཆགས་རི་ཉི་གྲགས་སྤྱི་ཕྱིར་བདུན་པ་
བསྟན་འཛིན་སྤྱན་ཆོགས་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ལ།

ཆོག་གཉིས།

ན་ག་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་དཔ།

ནགས་ལྷའི་སྒོན་མེ་ནི་བྱེས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་དེབ་ནི་སྤྲེད་ཅིག་མཆིས་པའི་དབྱུང་ནས་
སྒོས་དམིགས་དང་བྱུང་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཐད་ནས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་བྱེས་སུ་
རང་གི་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་བྱ་སྤྱུག་ན་གཞོན་ནམས་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་
དག་འབྲི་ཚུལ་གྱི་བྱ་བར་དངོས་སུ་ཞུགས་བརྟུག་པའི་ལག་རྒྱུ་གང་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེས་འབྱོར་བོད་སྤྱུག་
ཀྱན་ལ་ཤེས་ཡོན་སྒོ་བ་གསའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མི་དམན་པ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱུན་
བས་རང་རེའི་བྱ་སྤྱུག་ནམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཚུལ་རིག་གི་རྒྱ་ཆ་ཆད་འཛིན་རིམ་དང་མ་ཐུན་པ་
ཞིག་ཡོང་བྱུང་གི་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཆད་བྱུང་བོ། །འདི་ཐད་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུག་ནས་
ཤེས་ཡོན་སྤྲོད་བྱེས་གསར་པ་དང་། ནགས་ལྷའི་ཚུལ་སྤྱི་ཆོག་གས་རྒྱུད་ནས་རང་གི་པ་ཡུལ་གཅིག་
པའི་བྱ་སྤྱུག་ནམས་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཐད་བྱེ་བྲག་གི་རོགས་སྐྱོར་ཞིག་དགོས་པ་གཟིགས་ཏེ་དུས་
ཆོད་ནམ་ཁོམ་ལ་ལམ་སྟོན་ནམ་དག་དང་ཟབ་སྦྱོང་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ཤོད་
འབྲི་བྱ་ནས་ཡིན་པའི་སྒོ་བ་སྤྱུག་ནམས་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཚུལ་རིག་གི་གནས་
ཆད་ཐད་སྒོ་བ་སྤྱུག་བྱིངས་ཀྱི་ལོ་བསྐྱེད་ལས་ཁོང་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་ལྷག་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་
བྱུང་བལྟས་ལེབ་མཐོང་དུ་བྱུང་ཡོད།

ས་བྱི་ཞི་ཁྱོལ་ཆེན་མོའི་བྱི་ལོ་ཉེ་རབ་གནས་ས་མོ་སྤང་ལོ་བྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ནགས་ལྷ་ཚུལ་སྤྱི་ག་
ཁང་དབྱུ་བརྟེན་ཏེ་ནགས་ལྷའི་སྒོན་མེའི་ཉེ་ཁག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་འཕོས། དེ་ནས་ད་བར་

ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེར་གཤམ་བཅས་པའི་གཤམ་གྱི་མ་ཚུགས་པར་འདོན་ཐེངས་དུག་ལྷའི་བར་བཏོན་
 ཟེན། ད་ལས་གྱི་འདོན་ཐེངས་འདི་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཡང་སྤྱི་མཐོ་བཞིན་ཐོན་བཞིན་པ་ལགས་
 ན་སྒྱུར་བོད་ཡིག་སྒྲོག་པ་པོ་ཀུན་དང་། བྱེ་བྲག་ནགས་ཤོད་འབྲི་བུ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟོབས་བྱེད་
 འོས་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་འདི་ནས་སྒྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ནས་དགའ་བསུ་དང་
 བསུགས་བརྗོད། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལྟ།

དེར་གྱི་ཆར་བོད་མིའི་འདུས་སྡོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མཆོན་ན་དུས་དེབ་སྤྱི་མཐུད་ནས་འདོན་རྒྱ་
 དེ་ཅུམ་དགའ་བ་མིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་། ཆེད་ཚོམ་གྱི་ཞལ་འདེབས་སྤྱི་མཐུད་ནས་ཐོབ་རྒྱ་ནི་
 དགའ་བས་ཆད་དུ་འཛིན་ཆོག་། དེ་ལྟར་འདུས་སྡོད་མེས་འདས་སོང་གི་ལོ་ལྷའི་ནང་ཚོམ་པ་
 པོའི་དབྱང་ཆོགས་ཤིག་ཆེད་དུ་སྒྱེད་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ལག་རྗེས་སུ་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་བར་སྤྱི་མཐུད་
 ཐུབ་པ་ཅུམ་མ་ཟད་འབྱུང་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་
 མེའི་དུས་དེབ་ནི་མི་རིགས་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་ཁས་འཆེས་པའི་སྤྱི་བུ་རྣམས་
 ལ་ལ་རྒྱ་རྗེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པའི་མིག་དཔེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་
 དུས་དེབ་མང་པོ་འབྱུངས་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་འབྱོས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང་། སྤྱི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བས་འཛིན་
 ཉེན་མི་ཡུལ་འདིར་ཡུན་གནས་ཐུབ་པ་དགའ་བའི་ཆད་དུ་གྱུར་ཡོད། ངའི་རེ་བར་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེས་
 དུས་དེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཆེའི་དུས་ཡུན་ལ་སྤྱི་གཞོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་མནན་ཏེ་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྤྱི་གཅན་
 ལས་གྲོལ་ནས་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་དབེན་པའི་དུས་དེབ་ཡར་ངོའི་སྤྱི་ལྟར་འཕེལ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་
 ཀྱི་ཆོག་དང་བཅས་ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་གྱིས་རབ་གནས་ཤིང་མོ་ལྷག་སྟེ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་
 ༡༡ ཆེས་ ༢༧ ཉིན་སྤེལ་ལོ། །

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ཐོག་མའི་གཏམ།

གངས་ཀྱི་མུ་ཁྲུང་གིས་མཛེས་པའི་ཁ་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མིའི་འགོ་བ་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་གོ་
ལ་རིལ་བོ་འདྲིའི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་
རིས་ཅན་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚོ་བ་རྣམས་ཆགས་ཤིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཚོ་བ་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་
མའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་གཉིས་པ་ཅན་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་
གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་མ་རྣམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཅིག་གྲུར་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་ཆེན་པོ་འཛུགས་པའི་དབུ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པར་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་
བྲལ་བ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་བྱོན་ཏེ་སྟོད་མངའ་རིས་ནས་སྤང་མདོ་
ཁམས་བར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྲུར་བཅོས་ཤིང་། ས་ཁོངས་དང་འཆོ་
བ་སོགས་གང་ཐད་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གསར་གཏོད་དང་འཛུགས་
སྐྱོན་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་རང་རིས་བོད་ཀྱི་སྐྱད་དང་མ་ཐུན་པའི་དབངས་གསལ་སོ་བཞིའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆ་ལག་ཆང་བའི་བོད་ཡིག་འདི་ཉིད་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་དུས་རབས་རིམ་གྲུང་
ཁོད་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁྲུང་དུ་བསད་ཅིང་། དལ་བ་སྟོང་ཕྱག་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
བར་བརྒྱུད་པའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཕྱར་གཞིའི་ཐོག་རྒྱ་གར་སོགས་ཁྲིམ་
མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་རིག་གནས་ནང་འཕྲིན་དང་ཚུར་ལེན་གྱིས་ནང་དོན་རིག་པ་དང་། སྤྲ་རིག་
པ། གསལ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། བཅོ་རིག་པ་བཅས་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། སྐར་ཅིས་དང་།
སྟན་པ། སྤེབ་སྤྱོད། མདོན་བརྗོད། རྫོས་གར་བཅས་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྟ་བཅས་རིག་གནས་ཆེ་ཚུང་
བཅུས་མཆོན་པས་ཐུན་མིན་གྱི་རིག་གནས་ཐུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་མངའ་བ་རྣམས་ད་ལྟའི་བར་མ་

ཉམས་གསོན་གནས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གནས་ཁོད་གོ་ས་ངེས་ཅན་
ཞིག་འཛིན་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། བཀའ་བློན་གཞུང་མཐའ་བྲལ་བའི་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་གཏོང་
དང་། དཀའ་སྤྱད། སྒྲོ་གྲོས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས། བདག་ཅག་གི་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་བློན་ཅན་པའི་སྒྲོ་ནས་ང་ཚོར་གནང་བའི་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་དེ་དག་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་།
ཉམས་པ་སྤར་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་མི་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲལ་སྤྱིང་དུ་བབས་པའི་འགན་འཁུར་ཉག་གཅིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་ཏུ་རི་འབྲུལ་བ་དང་། མཚོ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟང་ཟེང་ཡོ་ལང་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་
དག་ལ་ང་ཚོས་རི་བོ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་བརྐྱིང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་པ་དང་།
ཡུལ་ལུང་། ཐན་མི་སྐར་རེ་རེ་ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གྱི་བགྱི་བ་
ལྟར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཉ་ཅང་འགངས་གནད་ཆེ་བའི་དུས་ལ་སྤེབས་ཡོད། རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་ལ་གཞིགས་
ནས་ཡུལ་གྲུང་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་གདང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ་
༡༠༠༩ ལས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་དུས་དེབ་དེབ་སྤེང་བཅུ་བཞི་བར་འདོན་སྤེལ་བྱེད་
པ་མ་ཟད། ཆེད་དེབ་འདོན་སྤེལ་དང་། ལགས་ལྷ་གནའ་དེང་བྱུང་གི་རིག་གཞུང་བ་མཛོད་འཛིན་སྒྲིང་།
བཟོ་སྐྲང་གོ་སྤྲིག་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་ཡིན་ལ། ད་ལན་སྤར་ཡང་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་འདོན་
བེངས་བཅོ་ལྷ་པ་དཔར་སྐྱུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པས་ཁ་བ་གངས་རིའི་སྒྲོངས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡུན་དུ་གནས་
པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས། ལགས་ལྷ་ཙོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

དམིགས་བསལ་གྱི་ཆེ་བསྟོད་ཁག

འཕྲི་རུ་ཞབས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ།	I
འཕྲོང་རྒྱུ་ཆོས་རྩེ།	II
ཉི་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ།	III
ཆོག་གཉིས།	IV
ཚུལ་སྤྱི་བའི་ཚོག་མའི་གཏམ།	VI

སྟན་ཚུལ་ཆངས་སྒྲུ་མགིན་དབྱངས།

བསྟོད་ཆོག་ན་བའི་རོལ་ཆ།	ནགས་ལྷ་སྐལ་བཟང་། 1
ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་རྩེ་བཟ།	བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས། 5
ཐོད་ཀྱིས་བཀལ་བའི་མི་ཆེ།	ནག་པོ་བཟ་ཤིས། 8
ཕྱིར་བཟ།	སེར་ལྷོ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ། 9
ཤ་རུས་གསེབ་གྱི་བཙེ་བ།	སེར་གངས་རྩ། 12
ས་མཐའི་འབྲུམ་པོས་བ་གྲོང་ལ་བསྐྱེད་བའི་དུང་བ།	ལྷ་རྒྱས། 14

རང་མོས་སེམས་གྱི་འཆར་སྒྲུབ།

རང་གིས་རང་ལ་ཁྲེལ་བ།	རང་ཐར། 19
ཁྱོད་རང་།	འཇམ་དབྱངས་བསྟན་མཆོ། 22

འབྲེལ་བཤད་གཞུང་དོན་རབ་གསལ།

སྐབས་འགྲོ་གོ་བདེར་བཤད་བ།	སེར་ལྷོ་དགོ་བཤེས་དག་དབང་ཚོགས་མེད། 24
རྟོན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཁག་གི་ས་བཅད།	སེར་ལྷོ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་བཙུན། 37
བྱུག་འཆོལ།	མཆོམས་བ་བསྟན་འཛིན་ནམ་མཁལ། 53

ལ་ཞེན་སེམས་གྱི་འབོད་སྒྲུལ།

ལ་ཞེན་གཉིས་མེད་གྱི་སྐད་ཆ་ཆོག་གསུམ།	ལམ་བཟང་པོ། 56
--	---------------

དབྱང་ཚུལ་རིགས་པའི་མདའ་མོ།

འཕྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་རྒྱུན་ལ་དབྱང་བ།	འཕྲི་སྐལ་ལྷན། 60
པོད་ཀྱི་སྐྱེད་དག་གི་འཕེལ་རིམ་རོ་སྟོན།	དགའ་བདེ། 77
ཁྱད་པར་འབའ་བསྟོད་དང་ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་ལྗོངས་ལ་དབྱང་བ།	བསྐྱེད་འཛིན་དར་ལྷན། 87
མིང་སྦྱང་ལས་གྱི་ཡི་སྐྱོར་ཐོན་བྱ་མེད་བ།	བསྐྱེད་པ་དར་ལྷན། 101
རྒྱན་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་དབྱེད་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོད་ཁྱད་ཆོས།	ཐེན་པོ། 109
རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་དང་གངས་རེས་ལ་དབྱང་བ།	དར་ལྷེ་ཐེན་པོ། 129

ཕྱེ་ཏུ་བཤད་རིགས་པའི་སྤང་མདའ།

མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱེ་ཏུའི་བསྐྱེད་བཅོས།	ནགས་ཤོད་སྐལ་རྒྱན། 136
---	-----------------------

རྗེས་བྲན་དང་པའི་སྒྲུ་གྲ།

ལྒྱལ་པའི་བཀའ་བློན་རྗེས་བྲན།	ཉི་ཐེར་སྒྲོལ་མ། 150
-----------------------------------	---------------------

བསམ་གཞིག་སྒྲོ་ཡི་འཆར་སྒྲུབ།

རྟེན་རྒྱུ་མེད་པའི་རང་ཉིད།	རབ་སང། 153
མཐུག་གི་གཏམ།	ནགས་ལྷ་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང། 155
ཚུལ་སྒྲིག་ལས་མེ་རོ་སྟོན།	157
མ་སྐྱེད་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་པོ་སྒྲེལ་ལྷུ་མ་གནས་སྟོན་བྱ་ཆང་ཁྱིམ་ཆང།	160

སྒྲོན་ཚུལ་ཆངས་སྒྲིལ་མགྲིན་དབྱངས།

བསྟོད་ཆིག་ན་བའི་རོལ་ཆ།

ནགས་ལྷ་སྒྲིལ་བཟང་།

བསེལ་ལྷན་གདོང་དམར་ཆང་གི་གནས་མཆོག་འདིར། །

ཡབ་ཆེན་སྐད་ཡིག་སྒྲོལ་རྒྱུན་རིང་མོ་དང་། །

ཡུམ་ཆེན་གཤེས་རྒྱུད་བཟང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་འདི། །

པ་ས་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་གཅེས་ཅོར་ཞིག།

སྒངས་རྟོགས་འདབ་ཐེང་རྒྱས་བའི་དགེ་བའི་བཤེས།

ཡོངས་ཁྱབ་བྱི་བསྐྱེད་རིགས་བའི་ཅུལ་གྱིས་བྱངས།

ལེགས་ཆོགས་འདོད་དགུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་གཏེར།

འཇུག་རིགས་བདེ་བའི་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་བསྐྱིགས།

ཤར་རྒྱལ་རྒྱུ་ཐག་རྒྱས་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱིས་གཏོར།

རིག་འཕྲུལ་སྐྱེས་བའི་ཅེད་གར་གང་རོལ་ཡང་། །

སྐད་ཡིག་ཉམས་ན་མི་རིགས་སློག་ཅ་ཆད། །

དེ་ཕྱིར་ནགས་ལྷའི་སློན་མེ་གསར་དུ་བཞད། །

རྒྱས་མེད་གཞན་ལུལ་གྱར་ཡང་སྐད་ཡིག་སློག།

ཏུར་བཙོན་འདབ་མ་བཞད་པའི་སློབ་མ་དག །

རབ་དགའི་ལས་ལ་བཙོན་པའི་འབྲས་བཟང་འདི། །

ནགས་ལྷའི་སློན་མེའི་རྗེས་འཇིན་དཔལ་དུ་མཛེས། །

འཛམ་གླིང་ཁོར་འཇིན་ཡངས་པའི་སྤང་ལྗོངས་སུ། །

གནའ་དེང་རྒྱང་འབྲེལ་རིགས་པའི་མེ་ཉོག་རྒྱས། །

དུས་ཀྱི་ཁ་སློགས་གང་དུ་འགྱུར་ན་ཡང། །

ནགས་ལྷའི་སློན་མེ་གོ་ལའི་རྒྱན་དུ་མཛེས། །

མ་ཐེང་མདོག་གནམ་སའི་བར་མཆམས་སློགས་ཀྱན་ཏུ། །

ནམ་དཔྱོད་སློག་འོད་སློན་མེ་ཁ་ལྡེམ་ལྡེམ། །

འབྲེལ་མེད་རིགས་པའི་ཐེགས་མ་ཐ་ར་ར། །

ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་བཞད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན།

དཀར་པོའི་གངས་ལས་གྲུབ་པའི་མཐོ་སྒང་ཞིག།
དམར་པོའི་གདོང་ལས་གྲུབ་པའི་མི་རིགས་ཤིག །
སེར་པོའི་དམ་ཆོས་དར་བའི་གནས་ཆེན་དེ། །
གསོ་མཁན་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་དུ་འབར།

གཞོན་ནུ་ཇི་བཞིན་བཙོན་པའི་སྐྱུ་རྩལ་དང་། །
དར་མས་གོང་འོག་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ལམ་དང་། །
གན་པས་ཇི་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་སྤྲོད་ཚོར་སོགས། །
ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་འབྲེལ་མར་མཆོད་ཐེགས་ཡིན།

ཕྱི་མིས་ཡི་རང་ཁྱུ་སའི་དུས་དེབ་ཅིག །
སློབ་མ་རིག་རྩལ་རྒྱས་སའི་རྩོམ་དེབ་ཅིག །
དུས་ལྷན་གཞན་ལས་རིང་བའི་ཆེད་དེབ་ཅིག།
སྐད་ཡིག་ལྷག་ཏུ་སྤྲོད་བའི་སྒྲོན་མེ་ལགས། །

ཀུན་གྱི་དགོངས་ཐབ་གསུང་རབ་སྤྱིང་པོའི་དོན། །
གསལ་ལ་མ་འདྲེས་གོ་སྤྱིའི་མིག་གི་དབང། །
ཡོངས་ལས་བྱུང་འཕགས་ལས་མཆོག་གསལ་མཛད་པ། །
ཆད་མེད་ནགས་ལྷའི་སྤོན་མེ་རྟག་ཏུ་འབར། །

གནས་ལྷའི་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་འབྱུང་བའི་ངོགས། །
བྱིས་སྒྲོའི་གྲུ་གཟིངས་རྒྱང་གི་ལྷག་གིས་བསྐྱལ། །
སྒྲོག་གྱུར་རིན་ཆེན་གཉེར་སྒོ་རྒྱ་གསར་འབྱེད། །
ནགས་ལྷའི་སྤོན་མེ་སྤྱོད་པོའི་ཆལ་དུ་མཛེས། །

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་མེ་ལོང་རི་བཞིན་མི་གསལ་ཡང། །
སྤྱངས་བའི་ནོར་བསགས་ཕུན་ཆོགས་སྒྲེབ་སྤྱོད་མང་གཞི་བྱང་བའི་ཆེད། །
འཆི་མེད་མཛོད་དང་མཁས་བའི་ན་རྒྱན་ལྷུང་གྱི་ལེགས་ཆ་མེད། །
ནམ་བར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་སྤྱོད་ཐོན་བྱིར་དུ་ཅུང་ཟད་སྤྱལ། །

ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་རྗེས་བྲན།

བསྟན་འཛིན་དར་བྱས།

སྐབས་རྗེ་ཞིང་ག་ཞེགས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གང་། །
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱས་པར་གྱེ་མ་ཅུང་། །
ངེས་པ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་བྱེད་འབྲུག་ཀོན། །
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ནམ་ཐར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཟབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་རེ་རེ་བཞིན། །
བྲན་བའི་མོད་ལ་གདུང་བའི་མཆི་མ་ཤོར། །
པ་ཡུལ་རྒྱང་ལ་གྱེས་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ། །
སྐྱེ་ཆེའི་མཐའ་མར་མ་མཇུག་ཡིད་རེ་བངས། །

ཐོབ་དང་སྟན་བྲགས་རེ་བས་མི་སྟེགས་པར། །
ཁྱབ་དཔལ་རིག་གསུམ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བསྐྱེད། །
ཐོད་གྱེ་རིག་གཞུང་སྟོག་བཞིན་གཅེས་པར་འཛིན། །
བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་སྟོང་ནས་བྲན། །

ཞེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁྱེན་ཏུ་ཡངས། །
དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་འཛིག་ཏེན་མི་ཚོས་མཁས། །
དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །
སྒོ་དམན་བདག་འབྲས་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡི། །

མཐོང་ཐོས་ཡོངས་རྫོགས་བྲན་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་། །
ངོ་མཚར་མཛད་སྟོན་མཐོང་དང་ཐོས་པ་ལས། །
ཞལ་མཛལ་གསུང་ཐོས་ཞབས་བྱང་དུ་མ་ཡིས། །
ཉིན་མཚན་མེད་པར་དཔེ་ཆ་སྟུ་གུ་བཟུང་། །

གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་དང་དུ་ལེན། །
རིན་འབྱུང་བཟུ་ཅའི་དབང་ལུང་སུམ་བཟུ་ལྟག། །
རིས་མེད་དགོན་སྡེ་འདུས་མང་མ་ལུས་བསྐྱལ། །
བྱིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བྲན་བཞིན་སྒྲ་མ་བྲན། །

གནས་དགོན་གྱོན་རུལ་ངོ་མཚར་བསམ་ཡུལ་བཞེངས། །

ནགས་ཤོད་དམངས་ཁོད་སྒྲུ་ཅལ་ལམ་བུ་བསྐྱུན། །

ནགས་ཤོད་འཕྱི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མར་བཅུམས། །

འཕྱི་གུང་སྐྱོབ་པའི་སྒྲོང་སྒྲུ་ཐོག་མར་བཞེངས། །

ནམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་ཅ་བ་བརྟན། །

བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དཀར་ཟས་སྒྲུ་ཆོ་གང་། །

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ལོ་འདྲེན་ཕྱོགས་ཀྱན་རྒྱས། །

འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་པོ་ཏེ་བཅུ་ཕྲག་བཅུམས། །

གོང་མའི་སྐྱོབ་ཆོགས་མགོན་མེད་ཏུ་བྱུག་གྱུར། །

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་སོགས་བུ་སྐྱོབ་ཀྱུན། །

མགོན་ཁྱེད་གསེར་ཞལ་མཇལ་བའི་རེ་སྒོན་ལ། །

ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བུལ་ཉི་གཞོན་ཨེ་མ་མད། །

དེན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲུ་མ་ཡསྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་མཆོག་སྤུལ་ཡེ་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་བྱོལ་རྣམས་དར་དཀར་པོ་བྱི་མེད་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་
བྱུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྙིང་ཁར་སྒྱུར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།།

ཐོད་གྲིས་བཀལ་བའི་མི་ཆེ།

ནག་པོ་བཟ་གིས།

ལ་ཆེན་དེ་ནི་ཐོད་དུ་བཞག་སྟེ་རི་སྒྲང་ཐང་གསུམ་གོམ་གྲིས་འཇལ་ན། །
རྟོག་རྩེས་མ་ངས་གངས་མེད་མཐའ་ན་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡང་གི་མ་གསོན་རེད། །
རེ་ཐག་མ་ཆད་རྟོ་ལ་རི་བོ་མཆར་སྤྲུག་སྟོང་གི་མི་ལམ་སྤྲུམ་བས། །
གཤོག་ཐོག་ཁོ་ན་རྒྱབས་གྲིས་བསྐྱོད་པ་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཕུར་སྟོང་བ་རེད། །

རི་རྒྱུད་དེ་ནི་ཉི་མ་ལ་ཡ་འགྲུལ་བ་ཁོ་རང་གངས་གྲི་མི་རེད། །
མཁའ་ལམ་མ་ཆད་སེམས་བ་ཆེན་པོ་རྟོག་པའི་རྩེས་དེ་གངས་ལ་བགོས་ན། །
ས་ཡ་རྒྱག་གི་ཆད་དུ་སྤེལས་ཡོད་ལོ་དང་ཆེ་བ་སྟོང་བ་སྟོང་རྒྱུད། །
འཇུ་མ་བ་ཁོ་ནའི་དགྲིལ་དུ་གཟིམས་བ་བྱིན་རྒྱབས་རིན་ཆེན་ངང་གིས་སྦྱལ་ཡོང། །

རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་ཁ་ཞེང་ཆེ་ལ་སློག་གྲུ་དེ་ཡང་སྤྲུང་ཆད་དེ་བས་ཆེ། །
གཉིང་རིམ་མ་དཔོག་གྲུ་བ་ཁོ་རང་རྒྱབས་གྲི་རོགས་སུ་རང་ཉིད་འཐིམས། །
ནོར་བུ་དེ་ནི་ལག་ཏུ་མ་ལོན་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྤར་བཞིན་སྐྱོམ། །
མཁའ་དུ་སྤྲུང་བའི་སྤྲུག་པ་ལང་ལོང་གང་ཉིད་མཇལ་སའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན། །

ཕྱིར་བློ།

སེར་སྒྲོ་དགེ་བཤེས་མཁས་བླ་བཤེས་རབ།

ཐེངས་ཤིག་ཐང་དཀར་གོད་པོ་སྐྱལ་ནས་རི་ཆེན་བྱ་རྒྱུ་ཅེ་ལ་ལྗེད། །

སྐབས་ཤིག་ནག་པོ་སྐྱལ་ལ་བརྩས་ནས་འཛིགས་རུང་ནགས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་བཅད། །

མཆམས་རེ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་གཤམ་དེར་ཅོག་པོར་བཞུགས། །

ལན་རེ་རྩལ་ནག་ཐིགས་པ་འཛག་བཞིན་རང་ལུས་རྫོད་དང་ཤིང་ལ་བཅད། །

ངོ་མཆར་ང་ཆོའི་འགྲོ་འདུག་དེ་ཆོར་ཕྱིར་བློ་བརྒྱ་ཡི་གནས་ལུགས་ལྗན། །

སྐབས་འགར་མོན་པའི་ཟ་ཁང་དེ་རུ་བྱ་གོད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ལ་རུབ། །

ལན་འགར་རྒྱ་མ་ནག་ཅན་ལྟ་བུར་གསང་བའི་ཟས་འགའ་ཤག་ལ་བསྐྱབས། །

མཆམས་འགར་མགོན་པོ་པར་འབོད་ཚུར་འབོད་གཡས་གཡོན་དག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོང། །

རྒྱན་དུ་མཆོད་རྟེན་གཡས་གཡོན་དེ་ནས་ཅེ་ཞིག་རེག་ན་དེ་ཞིག་བཟས། །

ངོ་མཆར་ང་ཆོའི་ཟ་འདུག་དེ་ཆོར་ཕྱིར་བློ་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་སྒྲུང་མངལ། །

ཆོས་འཕེལ་མགོ་ལ་མགོ་སྐྱ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཉུང་བཅུན་པའི་སྒྲིད་པ་མཛེས། །

ཟླ་བ་ཁྱོད་རང་ཁ་དོག་ནག་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲུང་ཅེ་དགའི་གཤེས་ཀ་དཀར། །

ཆུང་བདག་ཁོ་ནི་གཉི་ལྷག་མང་ཡང་ཉམ་ཆུང་རིག་པ་ཀྱན་ལས་གསལ། །
ཆུ་བོ་ཁོ་རང་ཁ་ངོ་ཆུ་བ་ཀྱང་བྱང་ཆུགས་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱགས། །
ང་རང་མ་གཏོགས་ཁྱོད་ཆོ་ཆང་མ་བྱིར་བྲན་འོས་པའི་གྲོགས་བཟང་རེད། །

ཨ་ཙོ་ཁྱོད་རང་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ཡང་མི་གཞི་ཁོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །
ཨ་ཅག་ཁྱོད་རང་རིལ་རིལ་ཡིན་ཡང་སེམས་བཟང་སྒྲིབ་ལྷག་ཏུ་བདེ། །
ཨ་ནེ་ཁྱོད་རང་ལྷག་ལྷག་ཡིན་ཡང་ཀྱན་སྒྱུད་ཀྱན་དང་ཉ་ཅང་མ་ཐུན། །
ཆུ་ཆུན་མ་གཏོགས་ཁྱོད་ཆོ་ཆང་མ་དོན་གྱི་ཆོས་གྲོགས་བཟང་པོ་སྟེ། །
མ་བསམ་ས་ནས་ཁྱོད་ཆོ་འཕྲད་པ་སྒྲོན་བསམགས་དགེ་བའི་ནུས་སྒྲིན་རེད། །

ཆུ་ཆུན་ཁོ་ཡང་སྤྱག་ཆུ་མི་གདའ་གནས་ལྷགས་མང་པོ་བཤད་ཆུ་གདའ། །
བཤད་ཆུ་གདའ་སྟེ་ཡག་ཆུ་མི་གདའ་ཁ་ལ་ང་དེ་འཛུར་བསྐྱད་གདའ། །
ཨ་ཙོ་ཁ་ལ་བདག་པོ་མི་གདའ་ཉོ་ཆ་སྤྱག་འགའ་རག་རན་གདའ། །
ཆོས་གྲོགས་ཁྱོད་ཆོས་ལྷགས་ལ་མ་འཛོག་ཁོ་བོས་བཤད་ཆད་ཅིང་མོ་ཡིན། །
གོ་སྐྱབས་བྱུང་ན་བཟོད་གསོལ་ཞིག་ཀྱང་ཟ་ཁང་ཞིག་ནས་བྱུས་ན་ཆོག། །

ཡུན་རིང་ཞིག་གི་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བས་དེ་རིང་ཐེངས་ཤིག་མེ་འཁོར་ནང་རོགས་མེད་སྐབས་གང་ཐོན་
དུ་གིས་བ་ཡིན། དུ་གྲོགས་ནམ་བ་དང་ལྷག་པར་དོར་གདན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གྲོགས་ཆོ་སྤོ་བར་སྒྲོན།

ཤ་རུས་གསེབ་གྱི་བཙེ་བ།

སེ་གངས་ལྷ།

སེམས་ཡ་ཆུང་དབུས་ན་ལྷ་ཞིག་ཡོད། །
ལྷ་དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལྷན་གྲུབ་ཡིན། །
ལྷ་འཇམ་གླིང་ནི་བདེའི་དེད་དཔོན་དེ། །
ཆེ་འདི་བྱེ་གཉིས་གྱི་མགོན་སྐྱབས་ཤིག།

སྙིང་དམར་པོའི་དགྱིལ་ལ་ཆོས་ཤིག་ཡོད། །
ཆོས་དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་རང་འབྱུང་ཡིན། །
དབྱངས་མ་ཉི་ཡིག་རྒྱག་སེམས་གྱི་རྟེན། །
སྟོན་ཆེ་རབས་དུ་མའི་ཆོས་སྐལ་ཡིན། །

མིག་ཡ་ཆུང་ནང་ལ་གྲོགས་ཤིག་ཡོད། །
གྲོགས་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱེགས་སྟོན་བས་གནང། །
ཡུལ་རྒྱས་མེད་ས་མཐར་འབྱུངས་པའི་དུས། །
གྲོགས་མདོ་སྐྱབས་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས། །

གཞིས་སྤྱ་ནག་ནང་ལ་བྲོད་ཅིག་ཡོད། །

བྲོད་ཉི་མས་མ་གནང་པ་མས་གནང་། །

བྲོད་པ་མས་གནང་བའི་བྲོ་སྒྲིད་འདི། །

ཤ་རུས་པའི་གསེབ་ཀྱི་བཙེ་བ་ཞིག།

ས་མཐོའི་འབྲུམ་པོས་པ་གྲོང་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུང་བ།

ལྷ་རྒྱལ།

ཡུལ་ནགས་ཤོད་སྐྱོན་སྤྱོད་སྤྱུག་མོ་ཡི། །

འབྲུ་སྤྱོན་མོའི་ཞིང་ས་མཐོང་བའི་དབྱ། །

གྲོང་པ་མཁར་འཛིན་གྱི་དབྱ་ཅེ་སྟེ། །

གཞིས་པ་གཞིས་པ་ས་རྩོམ་ལ། །

རྟ་ཞོར་ལུག་འཛོམས་གྱི་གཡང་བྱིམ་དང་། །

བྱ་དཔའ་བོ་དབྱ་འཕང་མཐོ་ས་བཅས། །

སྐྱོན་གྲགས་ལེ་དབྱ་དེ་མཐོང་བའི་གྲོང་། །

ངེད་དབྱ་མཐོང་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཡིན། །

ངའི་པ་ས་དབྱ་མཐོང་ལུག་མོ་ནི། །

རྟ་འདོ་བའི་བང་ཁ་བཟང་ས་དང་། །

བོས་ཁ་རིང་འཕེན་ཁ་ཆ་ས་དང་། །

པོ་ཞོད་པོའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཆེ་ས་དང་། །

མོད་གདོང་དམར་མི་རྒྱད་ཡག་ས་དང་། །

རིགས་རུས་ཀྱི་འཕེལ་ཁ་དར་ས་དང་། །

སྒྲན་བྱ་མོའི་སྒྲེས་ཡག་ལེགས་ས་བཅས། །

སྒྲེ་དབྱ་མཐོང་ཁ་བའི་དབྱ་བྱད་ཡིན། །

ས་གངས་ཅན་ནགས་མོད་སྒྲུལ་བའི་ཡུལ། །

གཞིས་པ་མཁར་དབྱ་མཐོང་སྒྲུག་མོ་ལ། །

གྲོང་པ་བྱིམ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ། །

རུས་ཆེ་རྒྱད་བར་རྒྱད་ཚུང་རྒྱད་དང་། །

སྒྲེ་གཙུང་པ་རུས་བཅས་ཆེ་བཞི་འདི། །

སྒྲེ་དབྱ་མཐོང་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རུས། །

བྱིམ་རུས་བཞིའི་རུས་རྒྱད་རིང་མོ་ནི། །

གྲོང་དབྱ་མཐོང་སྒྲེ་ཡི་འགོ་མ་ཡིན། །

སྒྲེ་དབྱ་མཐོང་སྒྲིད་ཀྱི་པ་ས་ལ། །

པ་སྤྱི་རྒྱུད་བཟང་བའི་བཟང་ལོ་ཡོད། །

མ་མཐོངས་རྒྱུད་བཟང་བའི་བཟང་ལོ་ཡོད།

བྱ་དབང་མོད་དར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཡོད། །

སྤེད་བྱ་མཐོང་ལྟ་ཡི་ཞིང་ས་ལ། །

རི་མཐོན་པོ་འབར་ལྷགས་གཉན་རི་དེ། །

པོ་དག་ལྟ་འབར་གྱི་གསོ་རི་ཡིན། །

དམན་གནས་ས་བཟུང་གི་ལྷགས་རི་ཡིན། །

གེགས་བར་ཆད་སྒྲོག་གི་བཙན་རི་ཡིན། །

ལས་རྒྱུད་ཏ་དར་གྱི་དར་རི་ཡིན། །

ཁོར་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་གྱི་གཡང་རི་ཡིན། །

སྤེད་བྱ་མཐོང་གོང་གི་རྒྱབ་རི་ཡིན། །

སྤེད་བྱ་མཐོང་པ་རབས་ཆ་རྒྱུད་ནམས། །

པ་སྤྱི་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྤྱི་ལོ་བཟུང་། །

མ་མཐོངས་རྒྱུད་ཡོད་ན་མཐོངས་ལོ་བཟུང་། །

བྱ་བྱས་རྒྱུད་ཡོད་ན་བྲིམ་ལོ་བཟུང་། །

གཞིས་པ་ས་ཡོད་ན་པ་མཁར་བཟུང་། །

རྟོག་ལུག་ཡོད་ན་རྩ་ཁ་བཟུང་། །

པ་ཆ་རྒྱུད་ཡོད་ན་ཞིང་ས་བཟུང་།

དེ་མེད་ན་བྲིམ་རྒྱུད་སྟོང་བ་རེད། །

ལུས་གཟུགས་ལུང་ས་མཐར་ཆས་ནའང་། །

སེམས་བསམ་བ་པ་ས་གྲོང་ལ་འཁོར། །

སྒྲོ་སེམས་བ་པ་སར་དཀར་ནའང་། །

ལུས་བྱ་བཞི་མི་ཡུལ་སྐྱེལ་དགོས་ལས། །

འགོ་རང་དབང་མི་ཡུལ་ས་མཐར་བསྐྱེད། །

འདུག་བསམ་བ་རང་ཡུལ་གྲོང་ལ་བསྐྱེད། །

ལས་བསྐྱོས་ཐང་ས་མཐའ་མི་ཡུལ་རེད། །

མགོན་ལྷན་རྒྱལ་ལོ་གཅིག་གི་སྐབས་འོག་རེད། །

རྗེ་གངས་རི་མགོན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་འོག །

ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོངས་བ་ལྟ་དང་མཉམ། །

ཆོས་མདོ་སྤྲུགས་དབྱར་གྱི་ཆར་ལྟར་འཛོ། །

ཆེ་འདི་ཕྱི་རྟེན་གྱི་ལམ་སྤྲོད་སྤྲུག། །

ལུས་ས་མཐར་འབྲུམ་པའི་དབྱུ་མཐོང་བས། །

གོང་དབྱུ་མཐོང་དུང་བ་མཆོན་ཆེད་ལ། །

ལག་མཛུབ་ཅེས་བྲུག་པའི་ཆོག་གསུམ་འདི། །

སྤྱི་དབྱུ་མཐོང་མི་བརྗེད་བྲན་པའི་རྟེན། །

རང་མོས་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲུབ།

རང་གིས་རང་ལ་བྲིལ་བ།

རང་ཐད།

ཁྱོད་རང་འདི་ལྟར་བྲག་ཆར་ནང་དུ་འདུར་རྒྱུ་གེད་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལག་རར་དུ་འབྲུག་འབྲུར་དོད་ཅིང་།

ཆར་ཚུའི་གང་རེག་གིས་སྐྱེད་པ་གཟེར་བཞིན།

བྱེད་བྱམ་པའི་མིག་བྱང་ཆར་ཚུས་ཁེབས་པའི་གཞུང་ལམ་ལ་ཅེར་ནམ།

འདི་ལྟར་བྱ་མའི་སྐག་སྐག་ཉ་བཞེན་ནས་རྒྱུ་གེད་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྲན་ནམ།

སྒྲོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་རོགས་པ་ཆོའི་མདུན་ནས་

"ང་རང་བོད་ཀྱི་ལིས་སྒོ་ལི་སི་སྒོའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཁྱུང་བཞད་མ་སྒྲོང་ངམ།

ད་དུང་། བོད་ཀྱི་ཚྭ་པ་པོ་པལ་མོ་ཆེ།

འཆོ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལ་ཐབ་དུ་ཞུགས་ཏེང་།

དགུན་གྱི་ཁྱ་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་བར་ལའང་ར་བྱེད་མཁན་དེའང་ཁྱོད་མ་རེད་དམ།

ཨ་ཅང་ཅང་། ཁྱོད་རང་མི་ས་སྒོ་མི་སི་སྒོ་འོར་འཕྱུར་འགོ་བ་དེར་ཁྱོད་ལ་འང་ག་དེར་ཆོད་མེད།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིགས་པ་ཚོར་བཤད་རྒྱུར་དགའ་བའི་མི་ལམ་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཡོད་ལ།

རོགས་པ་ཚོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་སྟོད་རང་མི་ལམ་དེར་རོལ་སྟོང་བྱེད་དུ་འཇུག་ངེས།

འོན་ཀྱང་། ཁྱོད་གྱི་སེམས་སུ་གཏན་ནས་འཁོར་མ་ཁྱོད་བ་ནི།

ཁྱོད་རང་སྐྱུང་གཏམ་གསུང་པ་རི་ལྟ་བུའི་དགོས་མེད་བསམ་གཞིགས་ཟེད་མཁན་ཞིག་ནས།

ཁང་གླུ་རྗེས་མ་དེ་རི་རྒྱར་འཕྲོ་ལ་དགོས་མིན་སེམས་ཁྲམ་གྱིད་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་རེད།

སྟོན་ཆད་བྱིད་ཀྱིས་འཆོ་བ་གསར་ཅོམ་གྱི་ཐུ་ཆ་ཡིན་ཟེར་སྟོང་ཡང་།

ད་ལྟ་འཛོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁུར་བཞིན་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕ་བོར་ཞིག་དུ་སྐྱུར་
ཡོད་ལ།

རྩོམ་གྱིས་ཁྲིད་པར་བླ་ཉལ་ནས་མེས་ཀྱི་ཕྱོད་པར་ཡོང་གི་འཇུག་མཛད་སྤྱི་

སྐམ་པས་ལིམ་བྱ་བཅིང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལ་བཏོན་ཡོད་པས།

ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱིས་རོགས་ས་མོ་དང་ཐུག་དུས་སྟོན་པའི་འཇུ་མ་མཉམས་པའི་མ་ཙེ་དང་།

སྐུ་ལས་རེར་གྱིར་མོལ་གྱི་མཆོམས་ནས་ཤོར་བའི་ཕྱགས་རིང་དེ་ལས་ཅི་ཡང་སྟག་མེད།

སྐབས་རེར་ངས་ཁྱོད་ལ་སྦྱང་ཐོང་ཞིང་ཤིང་ཡོད།

ཁྱོད་རང་འདི་ལྟར་ཉག་ཏུ་ཁང་སྒྲར་སེམས་ཁམས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཁོར་འཁྲུལ་དང་སྒྲོན་ཆ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ནི་——

རེད་ཨང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་གསུམ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བར་མ་འཛོམས་པར་བསྐྱར་ཅིང་།

རོགས་པ་ཚོར་ངོ་འཕངས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བཏང་བའི་བརྩམས་སྒྲུང་ཞིག

ཉིན་སྒོར་ཁྲི་ལྟེ་ལ་བཞེད་གོས་ཐུག་དུས།

ཁྱོད་ལ་ཁག་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་རང་འདི་ལྟར་མི་རྒྱུག་རང་རྒྱུག་རེད་ཨང་།

ངས་སེམས་གཏིང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བའི་འདུར་རྒྱུག་ལ།

འོས་ཤིང་བབས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས།

ཁྱོད་ཤིང་། ཁྱོད་སྦྱང་ཐོང་།

༡༠༡༡.༥.༡༥ ཉིན།

(དེ་རིང་ཟ་ཁང་ལ་དགོས་པའི་ནང་ཆས་ཆེད་དུ་ཀར་རྒྱར་འགྲོ་དུས། ལམ་བར་ནས་ཆར་བས་བྲག་ཏུ་
གདུངས་ནས་ལུས་ལ་བྲག་གཟིར་དང་སེམས་སུ་སྒྲོ་སྒྲུང་བྲག་པོ་སྒྲེས་པས། ལམ་བུར་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་ཟ་ཁང་
ལ་ཆར་གཞོལ་བྱེད་ཞོར་དུ་སྒྲོས་བསྐྱངས་ནས་རང་ཤག་གི་མལ་སར་བྲིས། ད་ལྟ་འདི་ལུས་པོ་ངལ་དུ་བ་ཀྱིས་
མནར་ནས་ལང་འདོད་ཀྱང་མི་འདུག་པར་བརྟེན། དཀར་ལྗེ་ལྟ་བོས་ནས་དགོང་ཟས་བཟོ་དུ་བརྒྱག་པ་ཡིན།)

ཁྱོད་རང་།

འཇམ་དབྱངས་བསྟན་མཆོ།

ཁྱོད་རང་ཁྱ་བྱག་བཞིན།

ནགས་སྒོང་དུ་ཡང་ཡང་གེ་འབྱར་སྒོག་དུས།

ང་ནི་དགའ་སྟུག་གི་ཆོར་བ་སྐྱེན་ལ།

མི་ཡུལ་གྱི་མཐོན་པོ་དེ་ཡིན་གཤེས།

ན་བ་ལྷགས་ཏེ་ཉན་པར་སྒྲོ།

ཁྱོད་ནི་སྤང་ཆར་བཞིན།

མེ་ཏོག་དང་འབྱ་བྱག་གི་གསོས་སུ་འབབ་ན།

ང་ནི་འཇམ་ཆོན་ལྟར།

ཁྱོད་ཀྱི་དྲངས་གཙང་དང་མཛེས་སྟུག་ལ་རོལ་མཁན་དེ་ཡིན།

ཁྱོད་རང་ཁ་བ་བཞིན།

དཀར་གཙང་གིས་རི་རབ་ཀྱི་དབྱ་རྒྱན་དུ་འབབ་ན།

ང་ནི་ཤག་ཤག་དུ་འབབ་བའི།

ཅུ་མུང་གི་དལ་འགྲོས་དེ་བྱ་འདོད།

ཁྱོད་རང་མེ་ཉྱག་བཞིན།

བསྐྱེད་དང་གྲིས་ལྗིང་བའི་དབྱིད་དཔལ་དེ་ཡིན་ན།

ང་ནི་རོ་མཆོག་ལ་མགུ་ཞིང་།

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིད་པར་འཁྱུད་པའི་སྤྱང་ཅུང་དེ་བྱ་འདོད།

ཁྱོད་རང་ལྷ་བ་བཞིན།

སྟོན་འཇམ་གྱི་བསིལ་རྒྱུང་དང་འགྲོགས་ཏེ་འཆར་ན།

ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རི་བོང་གི་མཆན་མ་སྟེ།

འཛིག་ཉེན་བྱེད་པོས་ཀྱན་རྟོག་དང་འགྲོགས་ཏེ་གསོན་འདོད།

ཁྱོད་རང་ཀྱན་གསལ་བཞིན།

སྤྱ་གར་གྱི་དབུས་ནས་འཆར་ན།

ང་ནི་ཁྱོད་རང་གཉེན་དུ་སྒྲོམ་པའི།

པད་ཚལ་གྱི་མཛེས་པ་མངོན་པའི་མེ་ཉྱག་དེ་བྱ་འདོད།

འབྲེལ་བ་ཤད་གཞུང་དོན་རབ་གསལ།

སྐྱབས་འགོ་གོ་བདེར་བཤད་པ།

སེར་ལྷོ་དགོ་བཤེས་ངག་དབང་ཐོགས་མེད།

རང་ཉིད་མི་འཇིགས་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་ནས། །

འགོ་ཀྱན་རང་ཉིད་ཉིད་པའི་རྒྱལ་ས་རུ། །

འཁྲིད་མཛད་མཉམ་མེད་ཤུག་སེལ་ལ། །

མི་ཕྱེད་དད་པས་སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །

གསུང་རབ་ཡངས་པའི་སྒྲུའི་ཆལ་ཆེན་པོ། །

རྒྱས་མཛད་ལྷ་མ་རྟ་བདུན་དབང་པོ་ཡིས། །

སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་འདོད་དོན་ལྷན་གྱུབ་མཛད། །

བཀའ་བྲིན་བསམ་ཞིང་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

མཁྲིན་བཙུང་ཉུག་པ་མཐར་ཕྱིན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །

སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ལྷང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །

རིག་གོལ་བརྒྱད་ལྟན་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ། །

སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རུང་ཅམ་འབྲི་བར་བྱ། །

སྐབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ཡང་ང་རང་ཆོ་སྒྲོན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་འགལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལྟར་
བར་མཆོམས་མེད་པ་ཁྱོད་དགོས་བྱུང་འདུག་པས། ད་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཉོན་མོངས་སེམས་དང་བཅས་པ་
རང་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས། རང་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ནས། རང་སེམས་ཉོན་
མོངས་ལས་ཚུར་འཆོས་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བསྐྱབས་ནས། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་དང་
གཏན་བལ་བྱེད་སྟམ་དུ་ཡིད་དམ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། སྤྱག་བསྐལ་འདོར་འདོད་སེམས་
ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་
དག་ལྟར་འཛོམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ང་རང་ཆོས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་བ་སྐྱབ་ཆོད་དང་།
སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཆོད་ལ་བསམ་ན། སྤྱག་བསྐལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་
བདེ་སྤྱོད་ཅིག་ཡོང་དགོས་ཆོད་ལ། དེ་འོང་རྒྱུའི་ཆ་བ་དུ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་པར་བཞག་། འཕྲལ་གྱི་ཟག་
བཅས་བདེ་བ་ཡང་དག་ལྟར་བཅོམ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱག་འགྲོ་བ་ནི། ང་ཆོ་བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱ་
དགེ་སྤྱི་གསུང་དོར་ལ་མོངས་པའི་གཏི་མུག་མ་རིག་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆེ་འདིའི་སྤང་
ལས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་དབང་གིས། གླང་དོར་ལག་ལེན་
ཐམས་ཅད་རྟོར་འཁྱུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཤིང་སྤྱག་བྱེད་པའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ངན་འདི་ལ་སྤྱག་འདུག་
པས་ན། ད་རེས་ནང་གི་རྒྱུན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལོང་ཁོམ་ཡོད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཐོབ། དབང་པོ་ཆང་།
ཕྱིའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་དེ་ཚུལ་བཞེན་སྟོན་པའི་སྤྲོ་མ་དང་མཇུག། འདི་འདྲའི་འཛོམས་
དགའ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པའི་སྐབས་འདིར། བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ནས་དུད་འགྲོ་ལས་ཁྱེད་

ཐོན་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་མ་བསྐྱབས་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
བའི་མི་ལུས་སྟོང་ཟད་རེད་སྟེ་ལྷ་ལ་སྟེང་ལ་རུས་པ་བཅུག་ནས་ཆོས་ནམ་དག་སྐྱབ་པར་ཡིད་དམ་བཅས།

རྟེན་བཟང་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པར་གྱི་འཕྲོ་བ་དང་། གྱི་བ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་
 ཡིན་པ། གྱི་བའི་མཇུག་དུ་མེད་དུ་མི་འཕྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། སྐྱེ་ས་དེ་ཡང་རན་འཕྲོ་དང་བདེ་འཕྲོ་
 གཉིས་ལས་ནི་མེད། དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རང་ལ་གང་མ་ཁ་མེད་པར་ལས་བཟང་རན་གྱི་རྗེས་སུ་
 འཕྲོ་བས། ཆེ་འདིར་སྒར་བསགས་གྱི་ལས་རན་རྣམས་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་ས་གཤགས་སྟོན་
 མ་ཐུབ། བྱི་མར་བདེ་འཕྲོར་སྐྱེ་ངེས་གྱི་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་མ་འབྲུབ་ན། རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཐག་ཆོད་དེ།
 རན་འཕྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་། བདེ་འཕྲོའི་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་སྟམ་དུ་བྱིར་འཁོར་བ་བྱི་དང་
 ཡང་སྟོས་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་འདིགས་ཤིང་སྒྲུག་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུག་བསྐལ་དེ་
 དག་སྟོབ་བའི་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྐབས་སུ་འཕྲོ་དགོས་ན་སྐབས་སུ་འཕྲོ་ཚུལ་རི་ལྟར་
 སྟམ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་གྱི་སྒྲར་པོས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་
 པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །ཆུ་མིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། །དེ་རིང་གང་
 ལ་སྐབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ངི་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ལ། ལན་དུ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་པོས། གང་ཞིག་
 ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐབས་འཕྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་
 དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པར་རིགས། །ཞེས་རང་ལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་སངས་
 རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས། དེ་སྐབས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་འཕྲོ་
 དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་འཇུག །སྐུ་བས་འཕྲོ་དང་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱ་དོན་དང་། སྐུ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་བས་སྐུ་འཕྲོ་
བ་དང་སྐུ་བས་འཕྲོ་འོ་རོ་ལོ། ཡུལ་ལང་ལ་སྐུ་བས་སྐུ་འཕྲོ་བ། རི་ཚོམ་གྱིས་སྐུ་བས་སྐུ་མོང་བ། སྐུ་བས་

སྤྱི་མོང་བའི་པན་ཡོན། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུག་ལས།

དང་པོ། སྐྱབས་འགྲོ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྲོད་ན།

སྐྱབས་སྤྱི་མཆི་སྐྱབས་སྤྱི་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཞེས་པ་ནི་གཞི་དང་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། འགྲོ་ཞེས་པ་དང་མཆི་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་སྐྱབས་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ལས་སོང་བ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། མདོར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲོ་སྒྲིང་བྱང་གསུམ་དཀོན་མཆོག་ལ་འགྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆའི་འཕགས་སྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ན་ཉེས་པར་སྒྲིད་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཆི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆི་ཞིང་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་གི་སྤྲོད་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཟོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་རྣམས་པ་བྱུག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་བྱུག་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དཀོན། རི་མ་མེད། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྷན། བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་བེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སྤྱི་འགྲོ་བ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ།

རི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་རིས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་པའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐེ་བ། །རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིགས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྒྲོ་བ་པའི་ཁུས་ལྷན་དུ། །ཤེས་ལས་

བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་པ་
ནམས་ཀྱིས་འཛིགས་ན་སྐྱབས་ངན། མོངས་ན་གཉེན་ངན་ཞེས་པ་ལྟར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རང་ཉིད་
མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་ལྡན་གྱི་
མགོན་དབྱང་འཆོལ་བ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྐྱོད་དང་། དེ་
ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབས་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བས། ཡུལ་
དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་ངེས་པར་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
ལ་འཛིགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཡིད་ཆེས་གཉིས་ནི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་
སྐྱོ་ཡིངས་ཀྱིས་སྐྱར་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱོད་འབྲུག་ལས། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགོ་བའི་མགོན། །འགོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བཅོམ་པ། །སྐྱབས་ཆེན་
འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་ཆོས། །འཁོར་
བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་
སུ་མཆི། །བདག་ནི་འཛིགས་པས་ནམ་སྤྱག་ནས། །ཀུན་དུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྲུལ། །ཞེས་རང་ཉིད་
ངན་འགོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་ཅིང་
བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན། སྤིང་ཞིའི་འཛིགས་པ་དང་བདུད་བཞི་ཐ་རགས་ཐམས་
ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་འགོ་བའི་ཆོགས་ཉི་རིང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་སེམས་བརྟན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
མགོན་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། བན་བཏགས་མ་བཏགས་པའི་འགོ་བ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ནམས་
གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་བཅོམ་འབྲས་བཅུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། རང་ཉིད་འཛིགས་
པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་རྒྱས་མ་ཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བས་སྐྱབས་
ཆེན་པོ། མ་བཅོལ་ཡང་གཞན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ཀུན་སེལ་བར་མངོན་པའི་

སྐྱབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱི་བཞེས་མེད་པར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
 ཚུབ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་
 དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཚུད་ཅིང་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གང་གདུལ་བྱས་རང་རྒྱུད་བསྟེན་ནས་
 ཉམས་སུ་སྦངས་ན་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་
 པའི་སྐྱེ་ཤ་ན་འཆིས་གཙོས་པའི་འདྲིལ་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་།
 འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕངས་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་ཏེ་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ཡང་། སྤར་སྒྲོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་དེ་རིང་ནས་བྱང་ཚུབ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཡོ་རྒྱུ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡང་དག་པས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།
 །ཞེས་མདོར་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འདྲིལ་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འགྲེལ་
 བ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གཞན་འདྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དགོས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟང་བོང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྤར་པན་བཏགས་པ་ལ་
 བཟླ་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་འདྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གྲོལ། གཞན་འདྲིལ་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་
 འདུག །པན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཁོན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་ཐུག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བཟླ་
 པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དང་
 ཡིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

གསུམ་པ། ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

མདོ་སྤེ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཛིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་དེ་དང་ནགས་
ཆལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་ཀྱི། །སྤོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་
བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཚོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་
ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱིས། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་
བ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །སྤྱ་ངན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་དང་། །ཞེས་དང་། །སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་
ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཐར་པ་འདོད་པའི་སྤྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ནི། །སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་
དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན། །སྟན་གཤམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཐོ་སྟོབ་ཅིག་ནས་མཐོ་སྟོབ་དེའི་ལག་འཁྱེར་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ།
གལ་ཆེ་བ་གསུམ། དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་འཁྱེར་དེ་ཐོབ་པ་ལ། །ཤེས་ཆད་དེའི་ཆད་ལོང་བ་བཙོ་
དགོས། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་སྟོབ་ཁྱིད་གནང་མཁན་དགེ་ཀན་ཤེས་ལྡན་ཞིག་གལ་ཆེ། དེ་ཙམ་
ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་མིག་དཔེ་བལྟ་སའི་ཤེས་བཙོན་སྟོབ་གྲོགས་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཙམ་
ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་རང་གི་ངོས་ནས་གལ་ཆེ་བ་སྤྱད་བྱའི་སྟོབ་དེབ་དེ་ལ་འབད་བཙོན་ལྟོད་མེད་ཀྱི་སྟོབ་
སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་ཆང་ན་རང་གི་འདོད་དོན་འགྱུར་བྱུང་བ་བཞིན། དཔེ་གཞན་
ཡང་། །ནད་པ་ཞིག་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ལ། །གལ་ཆེ་བ་གསུམ་ཆང་དགོས་ཏེ། །ནད་ངོ་ཆོད་མཁན་ཀྱི་
ལྷ་རྩེ་མཁས་པ་ཞིག་དང་། །ནད་དེ་ལས་གྲོལ་བྱས་ཀྱི་སྟོན་བྱས་ལྡན་ཞིག་ །ནད་པ་ལ་སྟོན་བྱས་ཐོག་ཏུ་
སྟོད་མཁན་ཀྱི་ནད་གཡོག་གསུམ་གལ་ཆེ། དེ་གསུམ་ཆང་ན་ནད་ལས་གྲོལ་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
སྟོད་འཇུག་ལས། །ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་། །སྟོན་པའི་དག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྟག་བཟབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛུམ་

སྒྲིང་ན། །གནས་པའི་མི་ཀུན་བརྒྱུ་བྱེད་ན། །དེ་དག་གསོ་བའི་སྒྲན་གཞན་ནི། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀུན་
ནས་མི་ཉིད་ན། །དེ་ལ་སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱེན་པ་ཡི། །བཀའ་ལྟར་མི་
བྱེད་སེམས་པ་ནི། །འཕྱོད་ཏུ་གཏི་ཐུག་སྒྲོང་བའི་གནས། །གཡང་ས་ཐ་མལ་ཚུང་དུ་ལའང་། །བག་ཡོད་
གནས་པར་བྱ་དགོས་ན། །དཔག་ཆད་སྒྲོང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི། །ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ནད་པ་ཡིན་པ་དང་། །དུག་གསུམ་
གྱི་གཙོ་བོ་ནད་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲོན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲན་པ་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟར་འདས་
གྱིས་གནང་བའི་སྒྲན་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྒྲན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་རོ་འཕྲོད་ཡིད་ཆེས་ནས།
རང་ཉིད་དུག་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནད་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཕྱོད་དགོས་ཏེ།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། །སྤྱོད་པ་འཛིགས་རུང་འཁོར་བའི་གཡང་ས་རུ། །སྤྱོད་པ་མེད་གཅིག་ཕྱར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་
བ་ན། །དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་གནས་མེད། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་སུ་
སོང་། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ནས་འདི་འཕྲོ་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་གང་རུང་དུ་སྤྱོད་པས་ན་
སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་འཇུག་ །ཡང་ན་ལས་ཉོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་འོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་
རང་དབང་མེད་པར་འདི་ནས་ཉམ་ཐག་པའི་འཁོར་བའི་གཡང་ས་འཛིགས་སུ་རུང་བར་ཆེ་འདིའི་ལུས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་གཉིན་སོགས་གྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་ན། །སྤྱོད་པ་མེད་
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་གནས་མེད་པས་ན་སྤྱོད་པས་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་སུ་
སོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ། རི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འཕྱོད་པ།

དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པས་སྐྱབས་སུ་འཕྱོད་པ་དང་། །དགོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པས་སྐྱབས་སུ་འཕྱོད་པ། །སངས་རྒྱུ་བཙུག་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སྒྲོན་པ་
སོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དངོས། །དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྤྱོད་པས་སྐྱབས་སུ་འཕྱོད་པ་

ལྷངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་སུ་སྟེགས་པའི་སྒོ་ནས་
སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་གཞན་དུ་མི་སྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་
སོང་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་སྐྱོབ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་
བའི་ཐབས་བསྟན། ཆོས་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད། དགོ་འདུན་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་
ལས་གྲོལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན། སྒོན་ལྷའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆི་ལྟས་ཐོག་ཤིན་པས་
ངན་འགྱོར་ལྷང་བའི་མཆོན་མ་བྱུང་བས། ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཏེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཁུས་ནས་
སྐྱབས་འཆོལ་བའི་ཆེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་སྒོན་པ་ལ་ཁུ་གྲོགས་བྱེད། སྒོན་པས་
གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་བརྒྱ་བར་བྱ་འོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒོན་པའི་བཀའ་ལྟར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ལྷའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
པ་ལ་གཏད། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་བར་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་གཟུངས་
སྤགས་བརྒྱས་པ་ལ་བཙོན་པས། སྤར་གྱི་འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་ཐར་ནས། ཨ་ལ་ལ་སྒོན་པ། ཨ་ལ་
ལ་ཆོས། ཨ་ལ་ལ་དགོ་འདུན། ཞེས་སོགས་དང་སྤར་ན། སྒོན་པ་སྐྱབས་སྒོན་པ་པོ་སངས་རྒྱུ་དཀོན་
མཆོག་ རྣམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་སྐྱབས་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱིན་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་ལྟ་བུ་ཡིན། མདོར་ན་རང་ཉིད་སྤྱག་
བསྐལ་ལས་ཐར་བ་ནི། སྒོན་པ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མ་ཞོར་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་
རྣལ་མ་ཞིག་བྱས་ནས་ཐར་དགོས་ཏེ། ཆོས་ལས། སྤེད་པའི་བྱུག་དུ་གཙོད་བྱེད་ལས། །ངས་ནི་བྱེད་
ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒོན་པ་སྟེ། །བྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི། །ཐར་པ་ཁྱོད་ལ་རག་ལས་ཤེས་
པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་བྱེད་ཤེས་གྱི་བསམ་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་
པ་ནས་སྐྱོབ་བཀའ་ན་བསྐྱབ་པ་མི་སྤེད་དེ། ཉི་མའི་སྦྱང་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་སུ་སེམས་
ཅན་སུ་འགོ་བ། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་བསད་པར་མི་ཁུས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྒོ་ནི་འཁྲུགས་

ཟིན་ཡང་། ཉེན་འཕྲུལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་པ་རོལ་འགོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་འགོ་བ། ཉེན་འཕྲུལ་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ། །ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ངན་འགྲོའི་འདྲིམས་པ་ལས་བསྐྱལ་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱུ་གིས་རྩོན་མི་གསུངས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བྱེད།

ལྷ་པ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན།

ནང་པ་སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་པར་ཚུད་པ། སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། སྒོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་གསོག་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟང་བ། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་བ། ལྷ་རྒྱུ་འཆོང་རྒྱ་བ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་བྱེད་ལུང་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། རི་སྐད་དུ་ཡང་པར་བྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། །སྒོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྒོད་དུ་ཅུང་། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་གཞལ་བར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འདྲིམས་སོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྒྲོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་སྐྱབས་ལུལ་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལོང་བས་མིག་རྟེན་པ་དང་། འོན་པས་སྐྱེ་ཐོས་པ་སོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། གསུང་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆོས་འབྲུལ་དང་སྐྱེ་རྩོན་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་འབྲུལ་འོད་ཟེར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་དཔུལ་བའི་སྐྱབས་པས་ཐར་བ་སོགས་ངན་སོང་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་དང་མདོན་མཐོའི་ཐབས་མིན་པ་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་བསྟན་པས་འདྲིམས་ལྷ་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཐབ་རྒྱུ་གི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བཀོད་དེ། ཐེག་དམན་ལས་སྒྲོབ་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་སོགས་རྒྱུའི་

སྐྱབས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཡང་སྐྱབས་འགོས་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུན་ལས་ལྷོག་པའི་ཕན་
ཡོན་དང་ལྷན་ཏེ། དག་དབང་གྲགས་པའི་འཆི་བ་སྐྱབ་པའི་མན་དག་ལས། འཆི་བདག་སྐྱབ་བར་འབད་བ་
ནི། །དད་པ་ཡིས་ནི་བྱེད་པར་རུས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །བསྐྱབ་པ་ལྷ་ལས་
བརྒྱད་བསྐྱང་ན། །འཆི་བདག་ཐག་ནི་སྤིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཆི་བ་སྐྱབ་པའི་མན་དག་མཆོག་སྐྱབས་
འགོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཐན་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་ཙམ་བསྐྱས་པས་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་
གི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་ཏེ། མི་ཞིག་དགེ་སྤོང་ཀན་ཞུགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཞུས་ཙམ་ན། དགེ་སྤོང་དེས་
ཆོས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱད་བསྐྱུང་ཏེ། གྱེ་མ་མི་ཤེས་པ་སྤྱད་བསྐྱུང་ལོ་བཟེང་བར། མི་དེས་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་
ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱུང་ལྷོང་བར་གསུངས་གདའ་བས། སྤྱད་བསྐྱུང་སྤོང་བར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་མ་
རིག་པ་སྤང་དགོས་པར་གོ་ནས་རིན་ལན་དུ་རས་བཟང་པོ་གཅིག་སྤྱུང་བ། རྒྱ་པོས་མཐོང་ནས་རྒྱར་
ཕྱིན་ཏེ་དགེ་སྤོང་ཁྱོད་སྤོང་ཕྱེ་ཞིག་ །དེ་རིང་སྤྱིན་བདག་གིས་སྤྱུལ་བས་རས་དེ་ང་ལ་དགོས་ལའ་བར་
དགེ་སྤོང་གིས་སྤོང་ཕྱེ་ན་ཁྱོད་ནང་དུ་འོང་དོགས་པས་མི་ཡོང་། དེ་བས་སྤོང་གཡག་ཤིང་གི་བྱག་གནས་
ལག་པ་གཉིས་ཐོངས་དང་ངས་སྤྱིན་བཟེང་བས། རྒྱ་པོས་ལག་པ་བརྒྱངས་པ་དང་ལག་པ་ཐག་པས་
བཀྱིགས་ནས་དགེ་སྤོང་ཕྱིར་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ཆོག་རེ་རེའི་སྐྱབས་སུ་དབྱུག་པ་རེ་བརྒྱབ་ནས་བཏང་
བས། རྒྱ་པོ་ཡ་མཆར་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་མེད་པས་ཆོག་ཅིང་དེ་བས་མང་ན་ང་འཆི་ལ་
ཐུག་པར་འདུག་ཅེས་ཟམ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་ལད་མོ་བྱས་པར། མི་མ་ཡིན་མང་པོ་ཟམ་པ་
དེའི་སྤྱོད་ནས་འགོ་མ་རུས་སྐྱད་དང་། ལུ་སྤྱེགས་རྒྱུང་ཞགས་བྱུང་པ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་ཞགས་
པས་བཏབ་ཆད་ཟིན་པ་གཅིག་གིས། ནང་པའི་དགེ་བསྟེན་སྤྱད་པ་རི་ཞིག་ལ་བཏབ་པས་མ་ཟིན་པར།
དགེ་བསྟེན་ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཟིན་པར་སྐྱབས་འགོ་ཆོག་གསུམ་འདོན་པ་ལས་གཞན་མེད་ཟེར་
སྐྱད་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དག་བཙུན་གདའ་པོའི་སྤྱན་མཆེད་རྒྱ་མཆོར་གྱུ་གཟིངས་རྒྱུང་གིས་གཏོར་སྐྱབས་
གདའ་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྐྱམ་སར་ཐར་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཁྱི་ར་བ་མགོན་པོ་རྗེ་རྗེ་དང་།

ཁྱིམ་སྒྲོག་སྐྱེལ་པར་མ་དང་། ག་བ་གསུམ་ཀ་མ་བུ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་མི་འཆེ་བར་བསྐྱབས་པ་སོགས་
 གྱིས་སྐྱབས་གྱི་རུས་པ་ལ་ངེས་པ་ཅི་འདྲོང་བྱ་དགོས། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ངེས་
 ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་སྐྱུམ་ན། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་བུ་འགའ་ཞིག་འཆེ་བའི་ཆེ། །ལྷ་མ་སྐད་ཅིག་བྲན་
 བྱུར་ན། །འཕོ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། བེ་གུ་ཆོས་བྱུག་ལས། བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེལ་མའི་
 འཕོ་བ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉམས་ལེན་གཞན་མེད་ཀྱང་འཆེ་ཁར་ལྷ་མ་བྲན་ནས་དད་པའི་
 ངང་འཆེ་རྒྱ་བྱུང་ན། དད་པ་དེའི་སྐྱབས་གྱིས་སྐྱེ་གནས་བཟང་པོར་འཕོ་བྱུང་སྟེ། དགོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་
 མདོ་ལས། དད་པ་སྒྲོན་འགྲོའི་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་ཞིང་འཕེལ་བར་
 གྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཚུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་ཁྲེང་མཆོན་གྱེད་ཡིན། །ཞེས་
 དགོན་མཆོག་ལ་དད་པའི་སྐྱབས་འགྲོ། དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་ཁྲེང་མཆོན་གྱེད་ཡིན། །ཞེས་བདེ་འགྲོར་
 འཁྲིད་གྱེད་གསུངས་པ་དང་།

བྱུག་པ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ།

སོ་སོའི་བསྐྱབས་བྱ་དང་། ལུན་མོང་གི་བསྐྱབས་བྱའོ། །དང་པོ་སོ་སོའི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་འང་དགག་པའི་
 བསྐྱབས་བྱ་དང་། སྐྱབས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་གཉིས་ལས། དགག་པའི་བསྐྱབས་བྱ་གསུམ་ནི། ལྷ་འདས་གྱི་མདོ་
 ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་
 ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཆེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་
 དང་བཅས། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྒོར་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་
 ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་གསུམ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་
 གཤེགས་སྐྱེ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་ས་ཤིང་རྫོ་སོགས་གང་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་བརྟན་ལ་སངས་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་

དང་། དམ་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཤོག་གྲར་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་།
དགེ་འདུན་འབྲས་པར་བྱེད་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལྟགས་ཡན་ཆད་ལ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྒྲུགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་བྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཅམ་གྲུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བྱ་དེ་འདྲ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྲས་ནས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་ཅི་བཟའ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱི་མཆོད་པ། བྱ་བ་གང་བྱེད་དང་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ། བན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡིན། མདོར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རང་གི་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་སྟོན་ནས་རྒྱན་ལྟར་དུ་འབྲས་པ་དང་། བྱག་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དང་པའི་སེམས་སྦྱང་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འཛིག་རྟེན་པས། དུམ་ཡར་ལུང་དུ་བསྐྱད་ན་ལྟ་ཡང་ལྟ་ཤིང་པོ་གསོ་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ནང་པར་ཁས་འཆེས་ན། ནང་པའི་འཇུག་སྟོ་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གཅེས་སྐྱས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྟོབ་དགོས་ཏེ། མ་བསྐྱབས་ན་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་བན་ཡོན་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པའི་འཇུག་སྟོ་སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་པ་འདིས། །བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བརྟན། །བསྟན་པའི་སྐྱིན་བདག་མངའ་མཐོང་དར་བར་ཤོག །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ལ་བྱིས།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཁག་གི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

སེར་བྱེས། འཇམ་དབྱངས་མཁས་བཙུན།

༢༠༡༣་ལྷོ་ལོ་༡༣

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་(༡༣༥༧-༡༤༡༩)་ཡིས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་སྟོར་གྱི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གཞུང་འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ལ་ངས་བ་གཉིང་ཚུགས་རྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་ག་རང་ལ་མཛད་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་དང་། བསྟན་པའི་ཐབ་བྱད། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་སོགས་ཆོག་འབྲུ་རེ་རེའི་ཐོག་ནས་མངོན་ཡོང་བ་ཡིན། འདིར་བྱོན་བསྐྱེམས་ཆོགས་བཅད་གྲངས་ ༥༩ ཡོད་པ་རེད།

ལེགས་བཤད་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་གྲངས་ ༥༩ ཟེན་འདུག་ཅིང་། གསལ་ཡིག་དང་འདོན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་མང་པོ་མཇུག་རྒྱུ་འདུག། དེས་ཀྱང་མ་ཆད་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་བཀའ་ཆོས་གནང་བའི་གྲངས་ཐོ་ ༣༣ ཟེན་འདུག། གྲངས་ཐོ་དེ་དག་ནི་ཁོ་བོས་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཡོད་ཆོག་གོ།

འདིར་འབྲེལ་ཆེན་ཁག་ཅིག་གི་ས་བཅད་རྣམས་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ནི། གཅིག་ནས་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་འདིར་རྒྱས་ལོན་ཅུང་ཟད་ཡོང་རེ་དང་། གཉིས་ནས་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་སྟོག་ཚུལ་དམིགས་བསལ་བ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཅུང་ཟད་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རང་རེའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དཔེ་དེབ་པར་སྟུན་བྱེད་པའི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། དཀར་ཆག་སྟོག་སྟོལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ཁ་སྟོན་ཅུང་ཟད་དགོས་པར་མཐོང་ནས་ཁོ་བོས་འདི་བྱས་པའོ། །

གསལ་བཤད། བསྟན་པའི་གི་མཆོན་དོན་ནི། ཆ་ནི་ཆོགས་བཅད་དེ། ཆ་༣ ལྷ་བུ་ལ་མཆོན་ན།

ཆོགས་བཅད་གསུམ་པ་ཞེས་པའོ། །

ཆེན་མེད་པའི་འདུག་འགན།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་(༡༧༥༩-༡༨༥༩)འི་འབྲེལ་བ།

༡༡ ཐུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་^[1]།

༡༢ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། ཚཏ

༡༣ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༤ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན།

༡༥ རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོར་བསྟན་པ། ཚད ཚན^[2]

༡༦ དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ། ཚཙ

༡༧ བསྟོད་པ་དངོས།

༡༨ རྟེན་འབྲེལ་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་སྤྱིར་བསྟོད་པ།

༡༩ རྟེན་འབྲེལ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པས་སྟོན་པ་སྤྱིར་བཏགས་ལས་ཁྱད་ཏུ་གསུངས་པར་བསྟན་པ།

ཚ༡ རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ལེགས་འདོམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ། ཚཔ

1 ལོ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད།

2 གཞུང་དུ། འདིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་ས་བཅད་འདི་ལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་གྱི། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུབ་སོ། །

ཆ༣ གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་བྲ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་བསྟན། ཆ༤

ཆ༣ རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོན་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ། ཆ༥ ཆ༦

ཅ༣ རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པའི་ཚུལ་དོན་བསྟན་པ།

ཆ༧ རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་ཚུལ།

ཇ༧ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཉ༧ སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པས་སྐབ་པའི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན།

ཆ༨ ཆ༩༠

ཉ༩ སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་སྐབ་པའི་བཞེད་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ།

ཉ༧ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་མི་འཐད་པར་བཞེད།

ཐ༧ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བཞེད། ཆ༩༡

ཐ༩ དེ་ལས་ཕྱོག་པར་མཐོང་བ་ནམས་མཐར་ལྟའི་གཡང་དུ་ལྷང་བར་བཞེད^[1]། ཆ༩༢

ཐ༩ རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བསྟན་པ། ཆ༩༣

ཉ༩ ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གསུངས་ཚུལ།

ཐ༧ གསུངས་ཚུལ་དངོས།

ད༧ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་སྐབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ། ཆ༩༤

1 མ་དཔེའི་ནང་དུ་ས་བཅད་འདི་བཀྲམ་པའི་སྐབས་ཆད་ཅིང་། འབྲེལ་པའི་སྐབས་མཐོན་ནོ།

དཔ རྟོན་འབྲེལ་དུ་བྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་བསྟན་པ། ཚྲ་༥

དཔ རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་མུང་འདས་སོཌ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། ཚྲ་༦

ཐཔ དེ་ལ་གྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲགས་མི་རྟོན་བར་བསྟན་པ། ཚྲ་༧

ཏཔ ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོན་པ་སྟེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱུང་པ། ཚྲ་༨ ཚྲ་༩

ཐཔ བསྟན་ཏེ་བསྒྲགས་པ། ཚྲ་༡༠ ཚྲ་༡༡

ཉྱ ཆིག་དོན།

ཉྱ འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

ཆཔ དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།

ཐྱྱ རྟོན་འབྲེལ་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་མི་འདོད་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་བསྟན།
ཚྲ་༡༢ ཚྲ་༡༣

ཐཔ དངོས་སྟེ་བའི་སྟེ་པོ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟན། ཚྲ་༡༤ ཚྲ་༡༥

ཐཔ རྟོན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་བསྟན། ཚྲ་༡༦

ཐྱྱ དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་བྱུང་། ཚྲ་༡༧

ཆཔ རྟོགས་ན་སྟོན་པ་ལ་ཆད་མས་བྲངས་པའི་དད་བ་སྟེ་བར་བསྟན་པ།

ཐྱྱ དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པས་ངེས་ཤེས་སྟེ་བའི་ཚུལ།

ཉྱ དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པས་གཞན་གྱི་སྒྲ་ཀའི་སྒྲུབས་མེད། ཚྲ་༡༨ ཚྲ་༡༩

ཉམ རྟེན་འབྱུང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་འང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཚ་༣༠

ངམ ཉེས་པའི་ཅ་བ་ལྟོག་པས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཚ་༣༡ ཚ་༣༢ ཚ་༣༣

ངམ གསུང་གི་དོན་རྟོགས་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཚ་༣༤ ཚ་༣༥ ཚ་༣༦
ཚ་༣༧

ངམ གསུང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱོད་པ།

ཅ། རྟེན་འབྲེལ་གསུང་ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ།

ཆ། ཐུབ་པས་གདུལ་བྱས་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ཚུལ། ཚ་༣༨

ཆམ དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་གྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚ་༣༩

ཆམ གཞུང་བྱ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཆེ་བ་བཤད་པ། ཚ་༤༠

ཅམ ཐུབ་པས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཐབ་མོ་རྟོགས་པར་བཞེད་པར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ།

ཆ། ཐུབ་པས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ། ཚ་༤༡

ཆམ དེ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་ཚུལ^[1]། ཚ་༤༢ ཚ་༤༣ ཚ་༤༤ ཚ་༤༥

ཅམ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཅའ་བ།

ཆ། འཆོལ་བའི་རྒྱ། ཚ་༤༦

ཆམ བཅའ་བའི་ཚུལ། ཚ་༤༧

1 ས་བཅད་འདིའི་དོན་ནི། དེ་རྟོགས་འདོད་ཀྱི་ཆོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཚུལ། ཞེས་བ་སྟེ། འདིའི་འབྲེལ་བཤད་སྐྱབས། དེ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །

ཆ་༣ དེ་ལྟར་རྟེན་པ།

ང་། ཆེ་གས་ཚུང་དུས་མ་རྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན། ཆ་༤

ང་། དེ་ནས་ཁྲ་མའི་བེན་གྱིས་རྟེན་པའི་ཚུལ། ཆ་༤༩ ཆ་༥༠ ཆ་༥༡

ཁ་༣ དོན་བསྟུ་བ། ཆ་༥༢

ག་༡ མཐུག་ཅོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བསྟེན་པ།

ཁ་༡ ཅོམ་པའི་རྒྱ་མཆན། ཆ་༥༣

ཁ་༢ བསྟེན་པ།

ག་༡ ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྟོན་པ། ཆ་༥༤

ག་༢ སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་སྟོན་པ། ཆ་༥༥

ག་༣ བན་མཛད་ལུས་སྟོག་ལ་མི་བལྟ་བ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་པར་སྟོན་པ། ཆ་༥༦

ག་༤ བརྟེན་ནས་^[1]རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ལུགས་འཕེལ་པའི་ཐབས་ལྟར་ལེན་པར་སྟོན་པ་འབྲེན་པ།
ཆ་༥༧

ག་༥ དེ་ལྟར་བཙོན་པ་ལ་བསྟན་སྲུང་ནམས་གྱིས་གྲོགས་མཛད་པར་སྟོན་པ། ཆ་༥༨

རྒྱུ་འོད་དཀར་འབྲེང་བ།

1 བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་འདི་ལྷག་མ་མིན་ནམ་སྟེ།

ཕུར་སྐྱོག་རག་དབང་བྱམས་པ་(༡༩༤༣-༡༩༩༣)འི་འགྲེལ་བ།

༡༡ མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཚ་༡

༡༢ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།

༡༣ ཉེན་འབྱུང་གི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚ་༢ ཚ་༣ ཚ་༤

༡༤ དེ་ཡི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ་དངོས།

༡༥ མདོར་བསྟན་པ།

༤༡ རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ངོ་མཆར་བ། ཚ་༥

༤༢ དེའི་ཆེ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད། མཁས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བས་ངོ་མཆར་བ། ཚ་༦

༤༣ སྒྲོན་ཚུལ་དེ་སྒྲོན་པ་གཞན་ལ་མེད་པས་ངོ་མཆར་བ། ཚ་༧ ཚ་༨

༤༤ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༤༥ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༤༦ བསྟན་པ་སྒྲོན་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཚུལ།

༤༧ མདོར་བསྟན་དང་མོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༤༨ རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ་

གྱུ་ས་པར་བཤམ་པ།

༩༡ ལྷོན་པའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བའོས་བཟུང་བ། ཁྱེད་ཁྱོད་ཁྱོད་ཁྱོད་ཁྱོད་

ཉམ དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་འགོད། ཚྭ༩ ཚྭ༥

ཉན རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལ་གཞི་དཔེ་བ་བསྟན་པ། ཚྭ་༦ ཚྭ་༧ ཚྭ་༨ ཚྭ་༩

༩༤ མཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བྱ་བ་དོན་དེ་ལ་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་
 ལ་བསྟོད་པ། ཆ་༣༠ ཆ་༣༡

༤༡ དེ་ཉིད་མི་མཁས་པ་ལ་མཐར་འཇིག་བརྟན་གྱིས། མཁས་པ་ལ་སྟོམ་པའི་བླ་བ་མ་ལུས་པ་གཙོ་བོ་
 པའི་ཕྱོད་ལྷན་པའི་དོན་ལྷན་པར་བཤད་པའི་སྟོན་མ་བཟོད་པ།

༩༡ གྲེས་པ་ནམས་འཆིང་བའི་སྒོར་འབྲུར་ཚུལ། ཆ༢༢ ཆ༢༣ ཆ༢༤ ཆ༢༥

ཉམ མཁས་པ་ལ་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཆུ་ལ། ཆམ་ཆམ་ཆམ་ཆམ་

ཆན དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་མི་འདིགས་པ་བཞི་དམ་བཅས་པ་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་
གཞན་ལ་ཡང་ངེས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་ཚུལ་^[1]། ཆན༩ ཆན༩ ཆན༩

ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སྟོན་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཚུལ་^[2]། ཆ་༣༡ ཆ་༣༢ ཆ་༣༣ ཆ་༣༤
ཆ་༣༥ ཆ་༣༦

ཅན་ ཡིད་ཆེས་སྟོད་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་སྟོ་བ་སྟེ་ས་ཚུལ་^[3]།

1 མ་དཔེར་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་མི་འབྲུང་མོད། ས་བཅད་གཉིས་པ་ནི་མཆོམས་པ་དེ་ནས་འདྲིན་པོ་ས་པ་འབྲུ།

2 མ་དཔེར་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་མི་འབྱུང་མོད། ས་བཅད་གཉིས་པ་ནི་མཆོམས་འདི་ནས་འདི་ན་དགོས་པ་འདྲ།

3 བ་དཔེར་གསུམ་པ་ཅི་ཞེས་མི་འབྱུང་ལོང། ས་བཅད་གསུམ་པའི་མཆོམས་འདི་ནས་འདི་ན་དགོས་པ་འབྲ

ཆ༡ སྒོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་ལམ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། ཆ༣༧

ཆ༢ སྒོན་པའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་འཛིན་སྟོབ་^[1]། ཆ༣༨

ཆ༣ སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་ཡང་འདུལ་བར་མཛད་པས་འཛིན་པར་སྟོབ་^[2]། ཆ༣༩

ཆ༤ ལུང་གི་བསྟན་པ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་འཛིན་པར་སྟོབ་^[3]། ཆ༤༠

ང༡ བཀའ་ངེན་རྗེས་བྲན་གྱི་གྲུས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།

ཅ༡ བཀའ་ངེན་བྲན་བ། ཆ༤༡

ཅ༢ དངོས་སུ་མ་ཐོས་པས་སྟོབ་བ། ཆ༤༢ ཆ༤༣

ཅ༣ གསུང་ཚུལ་བྲན་ནས་སྟོབ་བ། ཆ༤༤ ཆ༤༥

ང༢ དད་གྲུས་དེ་གཉིས་རང་གིས་རི་ལྟར་བཅའ་ཅིང་རྟེན་པའི་ཚུལ།

ཅ༡ རྟེན་གང་གིས་བཅའ་བ། ཆ༤༦

ཅ༢ བརྩོན་པ་རི་ལྟ་བུས་བཅའ་བ། ཆ༤༧ ཆ༤༨

ཅ༢ འབྲེལ་བྱེད་གང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་བ། ཆ༤༩ ཆ༥༠ ཆ༥༡

ག༢ རོན་བསྐྱས་ཏེ་ཚུལ་དེས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་གཞན་ཡང་བསྐྱུལ་བ། ཆ༥༢

ཁ༢ བསྟོད་པ་མཛད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བ། ཆ༥༣

1 མ་དཔེར་གཉིས་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་མོད། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པའི་མཆོམས་འདི་ནས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ།

2 མ་དཔེར་གསུམ་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་མོད། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པའི་མཆོམས་འདི་ནས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ།

3 མ་དཔེར་བཞི་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་མོད། རྒྱ་མཚན་བཞི་པའི་མཆོམས་འདི་ནས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ།

ཀ༣ མཐུག་གི་བྱ་བ།

ཁ༡ བསྐྱོ་བ། དོན་ཆུན་ལྷ། ཆ་༥༣ ཆ་༥༥ ཆ་༥༦ ཆ་༥༧ ཆ་༥༨

ཁ༢ མཐོང་བྱུང་།

ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

ལྷང་སྐུ་རོལ་པའི་དོན་རྗེ་(༡༧༡༧-༡༨༥༡)འི་འབྲེལ་བ།

ཀ༡ བསྐྱོ་བཙུག་པའི་ལྷ་མཚན་པར་བཅོམ་བྱ།

ཁ༡ འབྲུང་བྱུང་དང་མཐུན་པའི་མཚན་བཅོམ་བྱ།

ཁ༢ ལུས་ནུས་གཞག་གི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་པར་བཅོམ་བྱ། ཆ་༡

ཀ༢ འབྲུག་བྱ་བསྐྱོ་བཙུག་གི་རང་བཞིན།

ཁ༡ ཉེན་འབྲེལ་གསུང་པའི^[1]འོ་ནས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན།

ག༡ ཉེན་འབྲེལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་དུ་སྒྲོན་བྱ། ཆ་༢

ག༢ ཉེན་འབྲུང་ཟབ་མོ་བསྐྱོ་བའི་སྒྲིང་པོར་བསྐྱོན་བྱ། ཆ་༣

ག༣ ཉེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒྲོན་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲོན་པའི་སྒྲོ་མཚན་ཏུ་སྒྲོན་བྱ། ཆ་༤

1 དུས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུངས་ཞེས་ཡང་འབྲུག་འབྲི་དགོས་ཤིང་། མིང་མཐའ་འབྲེན་སྐད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུང་བ་ཞེས་མིང་གཞི་མོ་བ་ཡིག་འབྲི་དགོས་པས། དཔེ་རྙིང་ལ་དབྱུང་དགོས་སོ། །

ཁ༣ སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་སྐྱབ་པ།

ག༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་གི་བསྐྱབ་པ་སྒྲོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ།

ང༡ སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོན་པའི་བཀའ་ནམས་སྒྲོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ།

ཅ༡ རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཚུལ།

ཆ༡ མདོར་བསྐྱབ་པ།

ཇ༡ སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཚུལ་དངོས། ཚལ

ཇ༣ རྟེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཏུ་ལྟ་བུ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ། ཚལ

ཇ༣ རྒྱ་མཚན་དེས་སྒྲོན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྐྱབ་པ། ཚལ ཚལ

ཆ༣ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

ཇ༡ རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་ཤར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་ལུགས་མཐར་
བྱུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

ཉ༡ རྟེན་འབྱུང་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བ་ཡང་དེའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་ཤེས་པ་ནམས་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་པ། ཚལ ཚལ༡༠

ཉ༡ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ངོས་བཟུང་པ།

ཉ༣ དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་བྱུག་ཚུལ་
དངོས།

ཉམ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བ་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་དངོས།

ཉ། ཐུབ་པས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བཞེད་པ།
ཆ།

ཉམ དེ་ལྟར་མ་གོ་ན་མཐར་ལྷུང་བར་བཞེད་པ། ཆ།

ཉམ དེས་ན་རྟེན་འབྱེད་དང་སྟོང་བ་མི་འགལ་བ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་
དངོས། ཆ། ༣་༡ + ༢

ཉམ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་ཆད་བསྟན་པ། ཆ། ༣་༣ + ཆ།

༤ བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་ཚུལ།

ཉ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་ཚུལ་དངོས། ཆ།

ཉམ རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་མུང་འདས་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཚུལ། ཆ།

ཉམ དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། ཆ།

༤ རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་གསུངས་ཚུལ། ཆ། ཆ།

༤ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཐད་པར་མ་ཐད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ལྷུ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟགས་པ། ཆ། ཆ།

ཅམ དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ།

ཆ། རྟེན་འབྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་གནས་སུ་བསྟན་པ། ཆ། ཆ།

ཆ༣ དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་རེ་ཞིག་བཀྲི་ཐབས་མེད་པར་བསྟན་
བ། ཆ༣༥ ཆ༣༥

ཆ༣ ཁས་སྒྲུངས་ནང་ལག་ལ་གྱི་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་དངོས། ཆ༣༦

ཆ༣ སྟོང་བ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པས་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ།

ཆ༧ ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཉེན་འབྱུང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཚུལ། ཆ༣༧

ཆ༣ ཉེན་འབྱུང་གསུངས་པས་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ་ལས་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་སྲུས་ཀྱང་སྒྲགས་
མི་ཉེད་པར་ངེས་ཚུལ། ཆ༣༨ ཆ༣༩

ང༣ དཔེ་དེས་བཀའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ། ཆ༣༠

ག༣ དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་སྒྲུབ་བ།

ང༧ བྱི་ནང་གི་སྟོན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་བ། ཆ༣༡ ཆ༣༢

ང༩ བྱེད་པར་དེ་ལེས་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་གྲུས་པར་རིགས་བ། ཆ༣༣ ཆ༣༤

ང༩ རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དང་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ནས་ཐུབ་པ་ལ་གྲུས་པར་བསྟན་བ། ཆ༣༥
ཆ༣༦

ང༥ བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་བ། ཆ༣༧

ཁ༣ དེ་ལས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་བ།

ག༧ ཐུབ་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་མུང་འདས་འཛོལ་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་བ། ཆ༣༨

གཤ དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འབྱུག་རིགས་པར་བསྟན་པ། ཚ་༣༩

གཤ ཚུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་འདྲིན་པ་ལ་སྟོབ་བར་བསྟན་པ། ཚ་༤༠

ཁ་༤ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ།

གཤ ཚུམ་པ་པོས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ།

ང་༡ ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་འདིའི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་
རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ། ཚ་༤༡

ང་༢ ཆོས་འདི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ། ཚ་༤༢
ཚ་༤༣

ང་༣ ཉེན་འབྱུང་ཟབ་མའི་དོན་གསུངས་ཚུལ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་ཐུགས་སྟོབ་པའི་ཚུལ། ཚ་༤༤ ཚ་༤༥

གཤ གཤུལ་བྱ་གཞན་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ་འདོམས་པ།

ང་༡ ཟབ་མོ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་འདི་འཆོལ་བའི་ཚུལ།

ཅ་༡ བོད་དུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ཐོར་བྱ་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཉོན་པར་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་དགོས་པར་གདམས་པ།

ཆ་༡ བོད་སྤྱི་མའི་བཤད་སྟོལ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། ཚ་༤༦

ཆ་༢ འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ། ཚ་༤༧

ཅ་༢ བཅ་བྱུབ་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ། ཚ་༤༨

ཅན་ ཟབ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཆད་མར་བསྟན་པ། ཆ༥༩ ཆ༥༠ ཆ༥༡་༡+༡

ཅེ བྱགས་འདི་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་དགོས་པར་གདམས་པ། ཆ༥༡་༣+༥

ང༡ ཉེད་ནས་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་གྱིས་ཞེས་གདམས་པ་དངོས། ཆ༥༡

ཁ༥ མཐུག་བསྟུ་བ། ཆ༥༣

ག༡ བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

ཁ༡ བསྟན་བཅོས་འདི་བཅུམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།

ག༡ འགྲོ་བ་ནམས་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ། ཆ༥༥

ག༡ བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ས་སྟངས་གང་བར་སྟོན་པ། ཆ༥༥

ག༡ རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུས་སྟོག་བཏང་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་
ལ་ལེ་ལོ་འགོག་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ། ཆ༥༦

ག༥ བསྟན་པ་སྟེལ་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བ། ཆ༥༧

ག༥ བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བ་ལ་སྤང་མ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པར་སྟོན་པ། ཆ༥༨

ཁ༡ ལེགས་བཤད་འདི་ཤུན་ཆོགས་ལྷ་ལྷན་ཏུ་བཅུམས་ཚུལ།

སྟེལ་མར་བསྟོད་པ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས།

ཅོ་ནི་(༡༩༧༠-༡༩༩༩)འི་འགྲེལ་བ།

༡༽ འཇུག་ཅིང་སྒྲིང་བསྐྱར་བ་སྟན་འབྱུང་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་གདངས་སུ་བཀྱག་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་དང་པོ།

༢༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་བསྟོན་པའི་སྒྲིང་མཆོད་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གཉིས་པ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༣༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟོན་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གསུམ་པ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༤༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༥༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༦༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པས་མཐར་ལྷ་སྟོང་ཞིང་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༧༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༨༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

༩༽ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་རྒྱུ་སུ་བློན་པའི་སྐྱེ་སྒྲིང་གི་པོ་པོ། ཚུལ་ནས་ ཚུལ་

ཚལ་

༡༠ ་ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་ཉེ་ཉིད་ནས་གྲུས་པ་སྤྱིས་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་བ། ཚལ་ རས་ ཚལ་

༡༡ ་ དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པར་བསྟོ་སྟོན་མཛད་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་གཅིག་བ། ཚལ་ རས་ ཚལ་

༡༢ ་ མཐར་ཕྱིན་པའི་དགའ་བའི་རྒྱུད་གིས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱིན་ཕུང་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་དེ་ཡི་རངས་པའི་ཆོག་གི་འབྲུག་སྤྱིར་བའི་སྐྱེ་བུ་གཉིས་པའོ། །

ཕྱག་འཆའ།

མཆའ་མཁའ་པ་བསྐྱེད་འཛིན་ནམ་མཁའ།

ཕྱག་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཆོག་ཅིག་ཡིན་པས་མ་གྲུས་པ་དང་མི་རུང་པ་སོགས་མེད་པའམ་གཙང་མ་
བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། གཞན་ལ་མ་གྲུས་པ་ཡོང་
དོན་ནི་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་རྒྱལ་གྱིས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས། སེམས་ནང་དུ་དེ་རྣམས་མེད་པ་མཆོན་
བྱེད་དུ་ལག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་ལུས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ས་ངོས་སུ་གཏུགས་པའམ་གྲུག་གྲུག་བྱས་པས། ང་
རྒྱལ་མེད་པའི་གྲུས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་ལྷ་དང་མི་དཔོན་སོགས་ཕྱག་འོས་རྣམས་ལ་གྲུས་བཀྱར་
ཞུས་པའི་ལས་ཆོག་ཅིག་ཡིན། ཕྱག་ནི་ཀུན་ལ་བྱ་ཆོག་པའི་གྲུས་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར།
རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་མོ་སོགས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ། ཡང་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་ལུས་བ་ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་ལས་
ཕྱག་འཆའ་ཟེར་བ་ཅུང་ཅུང་ཡིན། དེ་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན་པས་ཡིན་ནམ་སྟེ།

ཕྱག་དང་འཆའ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་འདུག་ས་གཙོ་བོ་ནི་ནང་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་
པའི་འགོ་ཡི་བྱ་ཆོག་དེ་ཡིན་པར་ངས། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འཆའ་ཞེས་པ་ནི། བོར་བ་རྟེན་ཐབས་དང་མ་
ཐོབ་པ་འཐོབ་ཐབས་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེས་བོར་བ་ག་རེ་རྟེན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ན་དང་པོར་མདོ་
ཆོག་གི་ཕྱག་འཆའ་པའི་གོ་དོན་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མ་དད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་རྣམས་མེད་པར་
ཕྱག་བྱེད་དང་། བཅའ་བྱ་དེ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའམ་འཐོབ་ཐབས་
ལ་འབད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སློ་བྱར་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱས་
དེ་རང་གིས་མཛོད་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སློ་བྱར་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩི་མས་རང་གི་སངས་རྒྱས་
དེ་ཉིད་བོར་བའམ་མི་མཛོད་པར་བྱས་སོང་བས། དེ་རང་གིས་རྟེན་ཐབས་སམ་རང་ལ་འཐོབ་ཐབས་སུ་
ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་དུས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་རྣམས་ཕྱག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱར་
ལ་འཆའ་པའི་ཆེད་དུ། ཕྱག་རྒྱ་མགོ་ཐོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ལས་ངན་བག་ཆགས་ཀྱིས་འབྲུལ་པའི་

ཕྱང་པོ་འདི་དག་པར་བྱས་ནས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་ཞིག་འཛོལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་མགྲིན་པར་བཀོད་པས། ལས་དང་བགས་ཆགས་ཀྱིས་ངན་གོམས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་
བའི་གནས་རིམ་གྱི་གཏམ་ཉོག་ཀྱན་ཕྱག་སྟེ། གསུང་དབྱངས་དྲུག་ཅུའི་སྒྲོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཆེན་
རྣམས་རང་ལ་འཆལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་སྟོང་ཁར་སྦྱར་བས། ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱི་
འཁོར་བའི་སེམས་ཁམས་འདི་ཕྱག་ནས། བྱང་འདས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་ཤིག་བསྐྱེད་ཏེ་སངས་
རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་མཉམ་འབྲེགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འཛོལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ལུས་ལ་ལུས་སུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་སྦྱིད་ཐབས་དང་བདེ་ཐབས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ། རང་གི་ལུས་
འདིའི་དོན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སློག་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལོར་རྒྱ་བ། གཡོ་ཁྲམ་
ངན་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་གྱི་ཐོབ་གོ་ས་དང་རྒྱ་དཔལ་འབྱོར་མིང་སྟོན་གྲགས་སོགས་རང་ལ་འཛོལ་
ཐབས་ཀྱི་རྩལ་གཏམ་ཤོད་པ། གཞན་ལ་འདོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་མི་ཆངས་
སྦྱིད་པ་སོགས་རང་གལ་ཆེན་དང་གཞན་སྤང་ཆུང་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱན་ཕྱག་ནས། རང་པས་གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། སྤྱི་ལས་སྒྲེར་དང་། ཆེ་འདིའི་དོན་ལས་བྱེ་མའི་དོན་རིང་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་
བདེ་སྦྱིད་ལས་གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་མིག་རྒྱུང་ངམ་དམིགས་ལུལ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་པའི་མཁུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་མངའ་བདག་འཛིན་མེད་ཆོས་སྦྱའི་དབྱིངས་
ལས་འགག་མེད་སྦྱལ་པའི་སྐྱེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའམ་རང་ལ་འཆལ་བའི་དོན་དུ། ཕྱག་རྒྱ་མགྲིན་གྱི་
འཛོག་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ངག་གི་སྒྲོན་སྟོན་རྩལ་དང་། རྒྱལ་ཁབ། ཁྱིམ་ཆང་། ཁྱིམ་མཆོས་སོགས་
མི་མཐུན་པར་འབྱེད་པའི་གཏམ་མཁས་སྤྲད་ཆ་འཆལ་གཏམ་དང་དགྲོག་གཏམ་བཟོ་བ། དེ་བཞིན་གཞན་
ལ་དམའ་འབེབས་བཏང་བ་དང་སྤྲིགས་གཏམ་ཤོད་པ་སོགས་ངག་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཆེན་རྒྱལ་
རྣམས་ཕྱག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཕྱག་རྒྱ་མགྲིན་པར་བཞག་ནས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་དང་
མཐུན་པའི་གཏམ། གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་འདི་བྱེ་གཉིས་ཀའི་བདེ་སྦྱིད་བསྐྱེད་ཐབས་ཁོ་ན་

སྤྱི་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐོབ་ནས་རང་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བར་འཆའ་བྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་མ་དག་པའི་བསམ་བཤ། སྒྲེར་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལོར་རང་ལ་ཐོབ་འདོད་
ཆེ་ཞིང་རང་ལོར་ལ་གྲོན་རྒྱུ་དང་བསམ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཞན་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་
གསུམ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བུའི་བསམ་བཤ་སོགས་མེད་པར་བྱགས་ཏེ། གཞན་པམ། ལྷག་བསམ། ཀྱན་
བདེ་སོགས་གལ་ཆེན་དུ་འཛིན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཤིག་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་རྣམས་མ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ། བྱག་རྒྱ་སྦྱང་ཁར་འཛོག་གིན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་གསང་སྤྱགས་ནི་ཉོན་མོངས་
ཡི་ཤེས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཐབས་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་མཐམ་གཙོ་བོ་དབང་ཡིན་པ་
རེད། དེ་ཡང་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྤྱགས་ལ་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་དབང་གིས་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་དུས། དང་པོར་བྱག་རྒྱ་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས། སྤང་
རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྤང་འདི་ཉིད་སྤང་བ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བྱགས་ཏེ། གནས་
ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཆར་རྒྱལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལས། དེག་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་
ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་མཐའ་ཀྱན་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་སྤྱུངས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཤིག་ཡིན། དེ་
ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་ཐབས་སམ་སྒྲིབ་ཐབས་སུ་སྒྲིཡི་བྱིན་རྒྱལ་དང་བྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
དབང་འཆའ་བྱིན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དག་གི་འཛིན་པ་ཀྱན་བྱག་བྱེད་དང་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་
རྣམས་འཆའ་བའི་དོན་དུ་བྱག་རྒྱ་མགོན་པར་བཀོད་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་འཛིན་ཀྱན་བྱག་
བྱེད་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་རྣམས་འཆའ་བའི་ཆེད་དུ་ཐུགས་ཁར་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་
ཡིན་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བྱག་འཆའ་ན། བྱག་གི་དགོས་པ་དང་འཆའ་བའི་པན་འབྲས་རྣམས་
འཐོབ་ཐུབ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆོས་ ༢༧ ཉིན་མཆོམས་པ་བསྟན་འཛིན་ནམ་མཁས་བྱིས།

ལ་ཞེན་སེམས་ཀྱི་འཕོད་སྐྱལ།

ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཆོག་གསུམ།

ལམ་བཟང་པོ།

གཅིག ཁ་ཉིན་དགོང་མོར་ནགས་ལྷ་ཙམ་སྤྲིག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དགོན་མཆོག་དགའ་བས་
ཁོང་གིས་ཐེན་པའི་ཙམ་ཞིག་ཕྱ་ཅེན་ནང་དུ་བསྐྱར་བྱུང་། དེ་ནི་ཉེ་སྔོན་ངས་ཁོང་ལ་རེ་སྐྱལ་ཞུས་པའི་
པ་སྐྱལ་རྗེ་ཞིང་ག་ཞེགས་དམ་པ་རི་དབང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་ནས་ཀྱི་སྟན་ཙམ་ཞིག་རེད།
དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁོང་གིས་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་དུས་དེ་བ་ཀྱི་ཙམ་དེ་གང་མཁྱོགས་དགོས་ཞེས་བདག་
ལ་སྐྱལ་མ་གནང་སོང་བས། བསམ་མཐོ་ཞིག་གཏོང་དུས་བདག་ནི་ཅི་འདྲའི་ལེ་མོ་ཆེ་ཞིང་འགན་ཁུར་
མེད་པ་ལ་ཨང་སྟམ་བྱུང་། གང་ཞེ་ན་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་ཙམ་བསྐྱེད་གསལ་བཟང་བཏང་ནས་ཆེ་བ་
མང་པོ་བྱིན་པ་མ་ཟད། ཙམ་བསྐྱེད་དུས་ཡུན་པར་འགྲངས་བྱས་པ་དེ་ཡང་པལ་ཆེར་རྫོགས་ཡོད། དུས་
དེ་བ་འདིའི་ནང་གི་ཙམ་ཡིག་དེ་སྤེ་ནགས་ཤོད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ང་ཚོས་འགན་ཁུར་ཏེ་ཁ་མ་
བཀང་ན་གཞན་སུས་འགོངས། དེ་སྔོན་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་འགན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་ཙམ་སྐྱར་
མཁན་དགོན་པས་དུས་དེ་བ་ཀྱི་ཙམ་འདྲང་དཀའ་བའི་སྐོར་གསུངས་སོང་བས་རང་ལ་ཡང་ངོ་གཞོང་པོ་
བྱུང་། བདེན་པ་རེད། ཐུན་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་ལུགས་ལྟར་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་ཙམ་སྤྲིག་གི་ཞབས་ཞུ་ལོ་
གསུམ་ཙམ་ཞུས་པ་མ་ཟད། གདང་ལ་རི་བོ་དང་སྤྱ་འགྱུར་རིག་འཛིན། བསྐྱེད་རང་མདངས། དེ་མིན་
ཀྱི་བླ་ཆུ་སོགས་ཙམ་ཡིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཉམས་སྤྱོད་སྤོང་
བྱ་ཡོད།

གཉིས། ལས་རིགས་འདི་དག་གི་ཆེད་དུ་དཔལ་འབྱོར་འཆོལ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ནི་བཤད་

མི་དགོས་པར་ཀུན་གྱིས་ཏ་གོ་དོན་གསལ་ཡིན་ཅུང་། དེ་ལས་ཀྱང་དཀའ་ལས་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་
ཚོམ་ཡིག་རེད། ཚོམ་བསྐྱེད་གསལ་བཤམ་ཐེངས་གཅིག་ལན་གཉིས་གཙོ་བོ་བཏང་ཡང་མི་གཅིག་གཉིས་
ལས་མཐོང་གི་མེད་པ་ལྟ་བུར་འཇམ་ཐིང་ཐིང་ཡིན་པས། སྤར་ཡང་མི་རེ་རེ་ལོ་སྒོ་དང་ཁ་བར་ཆང་མ་
བརྒྱུངས་ནས་ཚོམ་སྐྱེལ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚོམ་སྐྱེལ་ཞུས་ཀྱང་མ་ཁོམ་མ་འགྲིགས་ལུང་བ་
གང་བཤད་དེ་ཚོམ་རག་རྒྱ་ཅུང་། ཚོམ་སྐྱེག་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་ཚོམ་ཡིག་མ་རག་པ་དེ་དུས་དེབ་ཀྱི་
ཆེ་སྒོག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་འགན་འཁུར་དང་སེམས་ཁུལ་ཏ་ཅང་ཆེ། དོན་ངོ་མར་གཞིགས་ན་དབྱེད་
ཚོམ་འབྲེལ་ཡིན་ཕྱིན་དུས་ཆོད་འདང་མིན་སོགས་ཀྱིས་ཁག་མེད་ཀྱང་། སྤན་ཚོམ་ལྟ་བུ་ཆོག་པ་བཅད་ཁ་
ཤས་ནི་བསམ་བཞི་འབྲེལ་སོ་ཅན་ལས་ཁ་བར་འག་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ང་ཆོས། ར་ཁ་ཆང་ཁ་དང་འགོ་
ཞོར་སྒྲིབ་ཞོར་དུ་འབྲི་མི་ཐུབ་པ་མེད་པས་དུས་ཆོད་རིང་པོ་གོན་མི་དགོས་ལ། མི་བཟོད་མི་རྒྱས་པའི་
དཀའ་ལས་དེ་འབྲེལ་བ་རྒྱག་དགོས་མེད་པ་རེད། བཅ་རྒྱུན་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་པན་པ་སྤྲ་གཅིག་
མེད་བཞིན་ཁ་བར་སོགས་སུ་དུས་ཆོད་ཅི་ཅན་ཆུང་ཐོས་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཨང་། དེ་ལྟར་བསམས་ན་
ང་ཆོར་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་འགན་ཁུར་དང་ཤ་ཆ། དེ་བཞིན་པ་ཡུལ་གྱི་ལ་རྒྱ་དངོས་
གནས་ཤིག་ཞེ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་མཇུ་བ་མོ་རང་ལ་བཅུགས་ཏེ་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
གནས་སུ་མི་འདུག་གམ། མི་གཞན་ལ་ལབ་པར་ང་རང་ཡང་དེའི་གསུམ་སུ་གཏོགས་ཀྱང་འགན་འཁུར་
ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐབས་ནས་ནགས་ལྟའི་སྒོན་མེའི་དུས་དེབ་ནང་ཚོམ་མང་ཤོས་འགོད་
མཁན་གྱི་རྩལ་པ་རག་སྤོང་ཡོད་ལ། བཅ་ཞར་དུ་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཞུ་ཐུ་རེ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བས་
ཐན་ལེ་ལོ་དང་གཡེང་བ་ཆེ་བའི་ཆོད་ནས་ཨ་གསར་གཅིག་ཕྱར་བས་ཏེ་རང་གི་འགན་འཁུར་རྒྱུ་དུ་མ་
བསྐྱར་བའི་དཔང་ཉགས་རྒྱུ་རྒྱུ་རེ་སྒོན་དུ་ཡོད་ཟེར་ཡང་མ་ཆོག་པ་མེད།

གསུམ། ནགས་ལྟའི་སྒོན་མེའི་འདོན་ཐེངས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོམ་གྱི་སྐྱེས་ཆད་
ཅུང་ཞན་ཡང་འབྲི་མཁན་མང་། དུས་དེབ་མཐུག་པས་ཏེ་མི་གཞན་གྱིས་དུས་དེབ་འདི་གི་ལོ་འགྲོག་
རྒྱ་འབྲེལ་འདུག་ཅེས་བཤད་སྤོང་། དུས་དེབ་རྗེས་མ་རྗེས་མ་དག་ཚོམ་གྱི་གངས་ཀ་ཅུང་ཡང་ཚོམ་གྱི་

སྤྱི་ཚད་དུ་ས་དེ་བ་གཞན་གང་དང་བསྐྱར་ཡང་གཉའ་ཁྱུ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད། ཚུམ་གྱི་སྤྱི་ཚད་
 བཟང་དུ་སོང་བ་ནི་ཚུམ་པ་པོའི་འབྲི་ཅལ་དང་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་བྱིན་པ་རེད། དུས་དེ་བ་འདོན་
 ཐེངས་སྒྲིབ་མ་གཤིས་ལྟེ་རྒྱ་གཅིག་ཙམ་འབྲི་མཁན་ཚད་མ་གང་སྤྱིའི་ཐད་ནས་གནས་ཚད་ཡག་ཏུ་
 བྱིན་པེས་ཀྱང་། ད་ཆར་མང་པོ་ཞིག་ཁྱུ་སེམ་སེམ་དུ་འགོ་བཞེན་འདུག་པ་ནི་འཆོ་བའི་བྲེལ་ཐེང་དང་
 འབྲེལ་སྤྱིད་མོད། སྤྱི་ཚད་ལྟ་བུའི་ཡིག་ཆོག་སྤྱི་ཚད་དུ་ཞིག་འབྲི་བའི་དུས་ཚད་མེད་ཐེར་ན་འགན་
 ཁུར་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་རེད་མ་གཏོགས། དུས་ཚད་དེ་ལས་མང་བ་དོན་མེད་དུ་སྤྱི་ཚད་གསལ་བསྐྱར་ལམ་
 ཁག་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་སོམ་ཉི་ག་ལ་དགོས། དེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ནགས་ལྗེ་སྒྲིབ་མེའི་དུས་དེ་བ་
 བྱི་ཚུམ་འབྲི་མཁན་དམིགས་བསལ་རེ་བྱང་ལས་དེ་མིན་ནགས་འོད་འབྲི་རུ་བཞེན་ཡིན་པས་དུས་
 དེ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རིན་ཐང་དང་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་ལ་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། ཉེན་ཁ་ནི་དུས་དེ་བ་འདིའི་
 དབུགས་ཐག་ཅི་ཙམ་བསྐྱེད་མིན་དེ་ནགས་འོད་འབྲི་རུ་བཞེན་རག་ལས་ཡོད་པས་རེད།

བཞི། དེས་ན་ང་ཚོས་སྒྲིབ་ཚད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་སྒྲིབ་ས་པ་ཡིད་ལ་སྒྲིབ་བཞེན་བྱིན་ཚད་ཀྱི་
 མདུན་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་གཡེང་མ་གཏོང་རོགས། ང་ཚོ་མི་རེ་རོ་རེས་རང་འགན་རང་ཁུར་གྱིས་དུས་ཚད་
 སྐར་མའི་ཆ་ཤས་བཞོལ་ཏེ་ནགས་ལྗེ་སྒྲིབ་མེའི་ཆེ་སྒྲིབ་སྤྱད་དགོས། ནགས་ལྗེ་སྒྲིབ་མེ་ནི་རང་མི་
 རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་མཚོན་དོན་གྱི་བསྐྱེད་གཞུགས་དེ་ཡིན་ལ། རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་ཞིང་སྤེ་
 ནགས་འོད་པའི་ཤེས་རིག་གི་སྤྲེའི་སྤྱི་གཤེགས་དམ་པ་ཞོང་གི་སྤྱི་ཚད་ཀྱང་ཡིན། བ་ཡུལ་ནགས་
 འོད་འབྲི་རུའི་ལམ་སྤྱི་ཚད་ཀྱི་སྒྲིབ་མེ་ཡིན་ལ། མི་ཡུལ་ནས་འོད་ཀྱིས་འཆོར་བའི་གཏོང་དམར་བོད་ཀྱི་
 ཤེས་རིག་གི་ཁོར་བུ་ཡང་ཡིན། རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་གཅེས་སེམས་ཆེ་ཞིང་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་
 རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བོ་དུ་མ་ཞིག་གི་བསྐྱེད་སྤྱི་ཚད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་ས་དང་བྱ་མིག་ཡར་ལྷ་
 བྱེད་ས་དེ་ཡང་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་ནགས་ལྗེ་སྒྲིབ་མེའི་ཆེ་
 སྒྲིབ་དང་། བ་ཡུལ་གྱི་ལ་རྒྱ་བཅས་ཞེ་ལ་བཅངས་ཏེ་དུས་དེ་བ་འདིའི་ཆེ་སྒྲིབ་རིང་དུ་གནས་པར་འབད་
 རྒྱ་ནི་སྤེ་ནགས་འོད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་དང་བསྐྱེད་པ་རྩི་ལྟར་ཡང་འདོར་མི་འོས་པའི་འགན་འཁུ་

གསོན་པོ་ཞིག་ཡིན། ངས་ཚོས་སྐྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཆ་དུས་བྱ་འདི་ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་དང་ནགས་
ལོད་འཁྲི་བུ་བ་ཁོ་ནར་སྒྱར་ཏེ་བཤད་པ་འདྲ་ཡང་། འོན་ཏེ་དཀའ་ངལ་འདི་བོད་ཡིག་དུས་དེབ་འདོན་
མཁན་གྱིས་མཆོན་བྱ་བ་འདི་རིགས་སྐྱབ་མཁན་ཆང་མར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། རང་མི་རིགས་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་དུང་བ་ཐབ་པའི་རང་རེ་ཁ་བ་རི་པའི་སྒྲུག་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱིས་བྱགས་
ལ་འཛིན་རོགས་ཞེས་འབོད་དོ། །

དབྱེད་ཚུལ་རིགས་པའི་མདའ་མོ།

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་ཀྱིན་ལ་དབྱེད་པ།

འབྲི་སྐལ་ལྷན།

དོན་བསྐྱུས། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་མདའ་ཐང་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་པོ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་འདས་ཀྱིན་སྐོར་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ཁག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོངས་པ་དང་དུག་
ཕུལ་རེད་ཅེས་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཅུང་བྱས་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཆོར་ཙམ་བཀོད་ཡོད།

བད་ཆད་གཙོ་བོ། སྒྲ་དཔོན་འགལ་ཟླ། འདས་ཀྱིན།

ཡིག་ཆགས་བསྐྱར་ཞིབ། སྤྱོད་དུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་ཀྱིན་ཐད་ལ་དུས་
དེབ་དང་དབྱེད་ཚུལ་གང་མང་བལྟས་ཀྱང་དོན་གནད་འདི་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་བྲིས་པ་ཞིག་མ་
མཐོང་། དོན་གནད་འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ཚུལ་ཡིག་གཉིས་ལག་སོན་བྱུང་བར་ཞིབ་ལྟ་བྱས་ཀྱང་
འདས་ཀྱིན་སྐོར་ཞིབ་ཆགས་འཁོད་པ་མ་མཐོང་བ་མ་ཟད། དོགས་གཞི་ཁག་སལ་དུ་སྟོན་པའི་གནད་
ཀྱང་མ་ཉིད་པས་ཡིག་ཆགས་བསྐྱར་ཞིབ་ནི་སྟོང་མིན་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་འབྲི་ཐབས་བྲལ།

དྲི་བ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་ཀྱིན་ནི་རང་ནད་ཀྱིས་གྲོངས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་
མཚན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོངས་དབྱེད་པར་རིགས།

སྤྱོད་སྐྱེད། བོད་ཀྱི་མེས་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་ལྡན་པའི་ཤེས་ལྡན་པ་དག་གིས་ཆེས་ཆེར་དོ་ཁུར་
བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དབྱུ་ཁྲིད་དང་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་ལྟེན་ལ་

གྲུལ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་སྟེན་ཐང་ལ། ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་
གཙོ་བོ་དོན་གནད་གཉིས་བཀོད་པ་ལ་དབྱེད་གང་སྟབས་བྱས་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་ཆགས་ཡོད། རང་གི་
ལྟ་ཚུལ་གསལ་པོར་བཀོད་པ་དང་དབྱེད་ཡིག་ལ་ཁུངས་གཏུགས་གང་སྟབས་བྱས་པ་མ་ཟད། འགྲེལ་
བརྗོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རང་གིས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ནུས་པ་དག་སྟོག་པ་པོའི་མིག་མདུན་དུ་གསལ་
ཐབས་ཐང་འབད་པ་གང་ཉུས་བྱས་ཡོད།

ཚོམ་དངོས་ལ་འབྲུག་པ། ཁོང་གི་ཁྱིམ་རྒྱུད་དང་ཀུན་སྦྱོང་།

སྦྱིར་མི་བྱ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་གང་འདྲ་ཞིག་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་ཐོག་
མར་མི་བྱ་དེའི་རུས་ཁུངས་དང་བྱ་སྦྱོང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལྟར།
འདིར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་སྟེན་བཤའ་བར་ཁོང་གི་སྐུ་རྒྱུད་དང་བྱ་སྦྱོང་ལ་ཅུང་
བཟུ་དགོས་པར་གལ་ཆེན་དུ་སྤྲད། ཐོག་མར་འཕགས་པའི་“ཁྱིམ་རྒྱུད་ས་སྐྱུ་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་
“ངོས་འཛིན་ཅུམ་བྱས་ན། ཐོག་མར་“འཁོན་“ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་དགོས་པ་མ་
ཟད། འདི་ཉིད་རུས་རྒྱུད་ཅིག་གི་མིང་དུ་ཆགས་པའི་དུས་མཆོམས་ཀྱང་གསལ་དགོས་ན་ཡང་། གདུང་
རྒྱུད་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་ལྟ་སྦྱང་དང་འབྲེལ་ནས་བཤའ་བ་མང་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བའི་
བསམ་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་སྟངས་ཤིག་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་སྤྲད། མཁས་པ་འགའ་
ཤེས་ནས་འཁོན་གྱི་རུས་རྒྱུད་འདི་ཉིད་བོད་མི་བྱ་གདུང་བྱུག་གི་གྲུལ་ཐོང་གི་རུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག དེ་ཡང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ནུས་ཐང་། རྒྱ་སོག་གི་ཡིག་
རིགས་ལ་ཟུར་ལྟ་བྱས་ནས་ཁྱིན་ཆེན་དབྱིན་གྱིས་བཅུམས་ཏེ་སྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བོད་བསྐྱུར་
བྱས་པ་ < <ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཏེ་ཤེ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་མཛད་ནུམ། > > ཞེས་པའི་ཤོག་ངོས་
༣ པར་མདོ་སྤྱད་ཆོས་འབྱུང་ལས་༼གནམ་ཐོང་དཀར་པོ་ས་སྐྱ༽ ཞེས་པར་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་
བཤའ་བ་འདི་སྟོན་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ནི་སྟོན་གྱི་རུས་རྒྱུད་ཁོངས་

ལྷ་བཟང་གི་ཡོད་པར་ངེས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། གོང་གི་ལྷ་སྤྱང་དང་འབྲེལ་ནས་
 བཤད་པ་དག་གྲང་འཁོན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་བྱུང་རྗེས་སུ་མི་བྱ་དག་གིས་འདི་ལ་འདོད་ཕྱོགས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྩ་སྤྱད་འདིའི་མགོ་ཁྲངས་སུ་ལྷ་སྤྱི་གཉིས་བཤད་པ་ངོས་འཛིན་རགས་
 རམ་ཅམ་བྱ་འགོ་བཅུམས་ཡོད། དེ་ཡང་རང་གི་གོང་ངམ་མཐོ་སྤང་དུ་གནས་པའི་མི་རིགས་ལ་ལྷ་
 ཞེས་བཏགས་ཚོགས་སྟེ། ལྷ་ནི་གོང་མའི་དོན་དུ་འབྲུག་པ་ཡོད་པར་དགོ་ཚེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན།
 དཔེར་ན་ལྷ་བཅན་པོ་ཞེས་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲམ་མཚུངས་སྤྱར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྟོད་དམ་མཐོ་སྤང་
 དུ་གནས་པ་དག་ལ་གོང་དུ་ཡོད་པས་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། བོད་མིའི་འབྲུང་ཁྲངས་བཤད་སྐབས་སུ་
 ག་ཟེ་ཞིང་བྲག་གསེབ་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་རིགས་ལ་བྲག་སྤྱི་མོ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར། འདིར་སྤྱི་པོ་
 ཟེར་བ་ཡང་ཟས་སུ་གྲགས་ལ་རོལ་ཞིང་བྲག་གསེབ་དུ་གནས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་སྤྱི་པོ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་སྤྱི་པོ་དང་རི་སྤང་དུ་གནས་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཡུལ་འབྲུག་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་ངེས་ལ། ལྷས་གཡལ་སྤང་སྤྱིས་ཀྱིས་སྤྱི་པོ་སྤྱི་རངས་ཁྲག་མེད་ཞེས་པ་བསལ་
 བསྟུན། རྒྱུང་མ་གཡལ་འབྲུག་སི་ལི་མ་ཞེས་པ་བཅན་ཀྱིས་འཕྲོག་སྟེ་ལྷའི་རྒྱུང་མར་བྱས་པས་ལྷ་སྤྱི་
 གཉིས་མི་མཐུན་པར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུང་སྟེ་འབྲུག་ཚོད་སྤྱི་ཚོགས་བྱེད་སྐབས། གཡལ་འབྲུག་སི་ལི་མ་ལ་
 སྤྱི་སྤྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་སྤྱིས་པ་དེས་ལྷ་སྤྱི་སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མཇུང་མཐུན་ཀྱི་མཇུང་རྗེས་
 དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་བཞག་པ་ན་སྤྱིས་བྱ་དེའི་རིགས་རྒྱུད་ཡོད་ཆད་ལ་འཁོན་རིགས་ཞེས་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཅིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་ཆུལ་དར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྟུག། མདོར་ན་འཁོན་ཀྱི་རིགས་
 རྒྱུད་ནི་ལྷ་དང་སྤྱི་པོ་འཁོན་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་བཤད་ཆུལ་འདི་ཉིད་དེ་སྐབས་མི་བྱ་ཚོས་ངོས་
 འཛིན་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྱི་ཞེས་དངོས་མེད་ཅིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་མི་སྤྱི་ལ། འཛིག་
 རྟེན་མིའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་གཞི་ལས་བརྒྱལ་བའི་སློབ་ཆགས་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡང་བཤད་མེད་པར་
 རྩ་སྤྱད་འདི་ནི་འགོ་ཁྲངས་བོད་མི་གཙང་མ་ཞིག་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་བ་དང་མི་རྒྱུད་འདིའི་
 རང་དུ་བཅན་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྷེ་ལྷ་བཅན་ཀྱི་གོང་ཅམ་ནས་འགོ་བཅུགས་ཏེ། འཛིན་ལུས་ཅན་ཀྱི་མི་བྱ་

འགའ་སྐྱེ་བས་ཉེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་དུ་རུས་རྒྱུད་གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་རིམ་
བཞིན་དར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆགས། རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དུ་རུས་རབས་བརྒྱད་པ་ཙམ་ནས་
སྙན་གྲགས་ཀྱི་མི་བུ་ཐོག་མར་མཐོང་བ་ནི། འཁོན་དཀོན་པ་སྟག་དང་། འཁོན་སྒྲུ་དབང་པོ་བཅས་བྱུང་
བར་བཤད། དེ་ཡང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་< <ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཉི་ཤེ་འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པའི་མཛད་རྣམ། > > ཞེས་པ་འཁོན་དཀོན་པ་སྟག་ཅེས་པ་བྱུང་ནས་ཁོང་གིས་དཔལ་
འབྱོར་ཀྱི་རུས་པ་གཞན་ལས་མཐོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཁོང་གི་མཚན་ལ་འཁོན་དཔལ་པོ་ཆེ་རུ་
བཏགས་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་སྤྱི་གཉིས་ལས་ཆེ་བ་ནི་སད་མི་བདུན་ཀྱི་ནང་
གསེས་འཁོན་སྒྲུ་ཡི་དབང་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་ནང་ཆོས་བོད་བསྐྱར་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བྱས་པ་
སོགས་མཛད་པ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ཚུང་བ་འཁོན་རྩི་རིན་པོ་ཆེར་གྲགས་ཤིང་ཁོང་
རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་
ཞིང་སྤྱངས་པ་མཐར་སོང་ནས་པ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བཟའ་གཡང་ལོ་སྤྱིད་དང་གཉེན་བསྐྱེགས་ཉེ་པ་གཞིས་
བཟུང་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཐོབ་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ། ད་ལྟ་བར་དུ་འཁོན་
ཀྱི་གཏུང་རྒྱུད་ལ་སྔགས་པའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་སྤུབ་པར་དངོས་སྤྱི་མིག་
གི་སྤྱིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་འདིས་རྒྱ་རྒྱུན་མི་རྒྱུང་བ་བྱས་ཡོད། དེ་ནས་བོད་སིལ་བུའི་དུས་
དཀྱིལ་ནས་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་དཔལ་ས་སྐྱར་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བརྒྱུད་པ་དངོས་སྤྱི་བྱུང་བ་མ་ཟད། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་དང་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྔགས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་དང་། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་
གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་སློང་གི་རྟེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཁས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་ཏེ་སོག་པོའི་དབུ་མར་
ཐེབས་ནས་བོད་སོག་གཉིས་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ནས་བོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་ཀྱི་རུས་པ་འཕགས་ཆེན་
བཏང་ནས་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཆེས་བཀའ་བྲིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད། དེའི་རྗེས་སོག་རྒྱལ་སེ་ཆེན་ཏན་
ཀྱིས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་བྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་དང་ཆོལ་ཁ་གསུམ་བཅས་རིམ་བཞིན་

དབང་ཡོན་དུ་ལུལ་བ་ནས་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་ས་སྐྱ་པས་བཞེས་པར་བཞེན་རུས་རྒྱུད་འདི་ཉིད་སྟོན་
པའི་གྲགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉུང་བ་བཅས་ལས་བོད་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཆེས་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། མི་དམངས་ཁོད་དུ་དད་མོས་དང་དགའ་ཞེན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་རུས་རྒྱུད་གྲགས་
ཅན་འདི་ཉིད་དུ་གྱུར་ཡོད།

གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བའི་མི་བྱ་ཞིག་གི་འདས་རྒྱུན་ལ་དཔྱོད་སྐབས་མི་དེའི་ཀྱན་སྦྱོར་ལ་
ཡང་དཔྱད་དགོས་པར་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་པ་ལྟར། བོད་སོག་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་རྗེས་བོད་ཀྱི་
སྤྱི་དབང་ཐོག་མར་འཛིན་པོ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་རྒྱུན་ལེས་ཆེད་ཁོང་གི་ཀྱན་
སྦྱོར་ལ་ཅུང་ཅམ་དཔྱད་ན། ཁོང་གི་མི་གཞིའི་ཐད་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་བཀོད་དོན་ནི། དཔེར་ན།
ས་སྐྱའི་སྐྱ་མ་ཨ་མེས་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ < <གདུང་རབས་འོ་
མཚར་བར་མཛོད་> > ལས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དང་སེ་ཆེན་ཉན་བར་གཏམ་ཆོག་སྤྱི་བའི་སྐད་ཆ་
སྐོར་གཅིག་བཀོད་པ་ལས་ཁོང་གི་གཞིས་ཀ་ཅུང་མངོན་ཡོད། “དེ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་བརྗེ་འདིར་འོངས་
ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག་པས་རང་ལུལ་ལ་འགྲོ་བར་ཁྱུ་ཁྱས་པས།”ཞེས་པ་ལས་ཁོང་ལ་ངོ་
དགའ་དང་སྤྱེལ་ལད། རྒྱལ་མདུན་དང་ངོས་སྒྲོག་གི་གཞིས་ཀ་མེད་པར་གང་བསམ་དག་ནས་བཛོད་
པའམ་བསམ་ཐོད་ལ་བཤད་ཐོད་པའི་ཐུགས་གཞིས་ཡོད་པར་གསལ་ཡོད། ཡང་འཕགས་པར་གྱ་
ཡངས་དང་རང་དབང་གི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་གསལ་བ་ནི། < <དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་
སྤྱད་བྱངས་> > དང་ < <བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས་> > བཅས་ལས་སོག་རྒྱལ་གྱིས་བོད་དུ་ཆོས་
ལུགས་གཅིག་ལས་མེད་པར་བྱ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་གསན་པར་མི་སོ་སོ་ལ་ཁམས་དང་
མོས་པ་སོ་སོ་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ་བས་དད་པ་རང་
དབང་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པར་གསལ་བ་ལ་བསམ་ན། ཁོང་གི་
ཐུགས་གཞིས་ལ་སྤྱི་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་གདོང་འཛིག་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། གཞན་ལ་རང་དབང་
སྦྱོར་དགོས་པའི་བསམ་པ་དང་ཐུགས་རྒྱ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་ཡོད།

ཡང་བཙུག་པ་རིག་པ་ལྟེན་ཆེན་གསུང་ལམ་ནས་ཟུར་བུ་བྱས་པར་ལན་གནང་བ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན་འགྲོ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཁོང་གི་རང་གཤེས་ལ་ངོ་གསོ་བསྟོན་མཁན་དང་སྤེལ་ལད་བྱེད་པར་དགའ་ཞིང་། རང་ལ་ཟུར་བུ་བྱེད་མཁན་དག་ལ་གདུག་རྩལ་དང་ཅ་མེད་བྱ་ཐབས་ལ་འབད་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན་པར་ཁོག་རྒྱ་ཡངས་ལ་སྤྲུགས་གཤེས་བཟང་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསལ་ཡོད། དེ་ཡང་< <གདུང་རབས་ངོ་མཆར་བང་མཛོད། > > ལས་ “བཙུག་པ་རིག་གིས། སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་བཀའ་བྱུག་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། །སེམས་ཅན་བདེ་སྦྱིད་མི་དཔོན་ལག་ཏུ་ཤོར། །སྤྲུགས་དུས་དགེ་སྦྱོང་དཔོན་པོའི་ཆ་ལུགས་འཛིན། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་མིན་པར་གོ” །ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཆོག་གིས་ཟུར་མདའ་འཕངས་པར་འཕགས་པས་གསན་ཏེ། ཆོག་ལན་དུ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་པར་བཤད། “བསྟན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོང་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སེམས་ཅན་བདེ་སྦྱིད་རང་རང་ལས་ལ་རག། །གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་མཁས་པ་མིན་པར་གོ” །ཞེས་ཆོག་འདི་དག་ལས་རིག་པ་ལ་སྤྲུག་གི་རྣམ་པ་ཞིག་མ་གསལ་བ་ལ་བསྟན་ན་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནི་སྤྲུགས་གཤེས་བཟང་ལ་ཁོག་རྒྱ་ཡངས་པ་ཞིག་གསལ་བཤད་བྱས་པ་མ་ཟད། རིག་པ་ལ་སྤྲུག་པའི་འདོད་པའི་སྦྱོན་པའ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་འདིས་སྤྲུག་གཤེས་བཟང་ལ་འཇམ་པ་ལྷགས་ཏོགས་སུ་བ་པ་ཞིག་རེད།

འདས་རྒྱུ།

ཁོང་གི་འདས་རྒྱུ་ལ་བཤད་ཚུལ་སྤྲུག་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་མིན་ན་ཡང་། སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་སྤྲུང་སྟེ། ཁོང་རང་ནད་ཀྱིས་གོངས་པ་དང་སྤྲུག་དཔོན་ནང་དམེ་བར་ནས་འདས་རྒྱུ་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད།

དང་པོ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་ཉིལ་པོར་ས་སྤྱི་ཆེས་བརྒྱད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ངལ་བ་བྱས་པ་མ་ཆད། སྤྱི་ཆེའི་ཕྱིད་ཅམ་རིང་འབྲུལ་བཞུད་བྱས་ནས་སོག་པོ་

དང་རྒྱ་ནག་བཅས་སུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཏེ་གཞན་ཡུལ་གྱི་འཆོ་བ་ཁོ་ནས་འདས་ཤིང་རང་ལ་རྩུང་དུས་
ནས་གོམས་པའི་ལྷོ་ཆས་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ས་རྒྱ་མ་འཕྲོད་པ་སོགས་ལས་
ལོ་ན་རྩུང་དུས་ནས་འདས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་འཕར་མ་ཞིག་འབྱུང་སྲིད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སོ་སོ་ལ་འཕྲོད་
པའི་ཟས་དང་བརྟུང་རིགས་ལ་མ་བླད་པར་རང་གི་གནས་བབ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་
ཆེ་སློག་འཕྲོག་པའི་རྒྱུན་དན་མང་པོ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་བཅན་གྱི་ལོ་ལོ་མེ་མང་པོ་འཆི་རྒྱུན་ལས་
ཤེས་ཐུབ། ཡང་སོག་པོས་བོད་ལ་དབང་བྱས་པ་དང་སྒྲ་དཔོན་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་སོགས་
སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་དང་དགྲུང་ལོ་བཅུ་ནས་མི་ཆེ་རྟ་སོག་ཏུ་འགྲོ་ལ་བཞུད་བྱས་པས་སྐྱེ་ལ་ངལ་གསོ་མེད་
བ་བཅས་ལས་འདས་རྒྱུན་འབྱུང་སྲིད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་ལ་འདི་དག་ལོ་རྒྱུས་སུ་བགྲངས་པ་ཅོམ་ལས་
འདི་དག་གིས་སྐྱེ་ཆའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་སྒྲོན་ཆ་གང་བྱས་མིན་སྐོར་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆ་ཉུང་བས་
འབྲི་ཐབས་བྲལ།

གཉིས་པ། ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་དུག་གིས་བསད་པ་རེད་ཅེས་བཤད། དེ་ཡང་ཡགོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་
པོས་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་བ་ཆོས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་ཤིག་གིས་སྒྲ་
དཔོན་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་བསམ་ངན་བྱས་ཏེ་ཕྱ་མ་བཅུག་པ་ལས་སོག་དཔག་བོད་དུ་ཡོང་བ་དང་།
རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱབ་བརྗོད་ལ་ཉེ་སྐབས་སྒྲ་མ་ལ་དུག་ལུལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དུག་བརྟུངས་ནས་ཤི་
བ། དཔོན་ཆེན་ཡང་སོག་པོའི་ལག་ལོག་ཏུ་ཤོར་རབས་བཅས་བཞུགས་ཏེ་སྤྱང་ལྷ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་
འདུག་ཀྱང་དེ་ལྷར་མིན་པར་འདས་རྒྱུན་གྱི་གནས་བབས་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་སྲིད། བར་
གཉེར་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྐྱའི་སྒྲ་དཔོན་ཆོའི་འདས་རྒྱུན་དང་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བར་
བཤད་པ་དེ་ནང་གཉེར་ནག་ཉེས་ཅོམ་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་དངོས་ཤིག་ཀྱང་མཆོན་སྲིད་
པར་སྐྱལ། དེ་ཡང་ས་སྐྱའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཆང་ཤོས་སུ་གྲགས་པའི་ << རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆང་ཆེན་
མོ། >> འདི་ཉིད་ལྷའི་ ༡༩༣༩ ལོར་ས་སྐྱ་བ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པ་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་གཞི་ཡོད་པའི་ཐད་

གནད་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་བཀོད་ཡོད། “ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ། སྒྲ་མ་མ་མཉེས་ནས།” ཞེས་བྱང་བའི་
རྒྱ་མཚན་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ཁོང་གི་འདས་རྒྱུན་ལ་དབྱེད་པ་ཅུང་ཙམ་བྱས་ན། ཚིག་འདིས་ཉེ་གནས་
ཀྱིས་སྒྲ་མ་མ་བཅུག་ཀྱང་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགལ་གཞི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུག་ ཡིན་ན་
ཡང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲ་བ་པོ་དག་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཁྱར་འཛིན་པ་ས་དག་རྙིང་གསུམ་ལ་དད་
མོས་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་མཁན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྟུལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཅུམས་པའི་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ < <དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མེད་སྒྲ་དབྱངས་> > ལས་སྦྱང་གི་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་འགོ་
མགོན་འཕགས་པ་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་གཉིས་བར་འགལ་སྒྲ་བཅོ་མཁན་ནི་འཕགས་པའི་ནང་གཉེར་
ཡིན་པ་དང་། ནང་གཉེར་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་མ་ཟད། སོག་པོས་ཁོ་རང་ལ་ས་སྐྱའི་
དབང་འཛིན་པར་འཛིག་པའི་རེ་ངན་བྱས་ནས་སོག་པོ་ཡོན་གོང་མ་ལ་སྒྲོག་འབྲེལ་ཡིག་ཟམ་བཙུགས་
ནས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་མེད་པར་བཅོ་དགོས་པའི་རེ་སྐྱལ་བྱས་པ་ལྟར་སོག་དམག་བོད་དུ་ཡོང་ཚུལ་
བཀོད་ན་ཡང་སྒྲ་མ་དང་ནང་གཉེར་གཉིས་ཀྱིས་སོག་པོར་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ས་སྐྱལ། རྒྱ་
མཚན་ནི། དུས་སྐབས་དེར་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་རྩ་ལྷན་གྱི་ནང་གཉེར་ཞིག་ཡོད་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་གནད་དོན་གཞན་གང་དུ་མ་གསལ་བ་ལ་བལྟས་ན་སྒྲ་མས་བྱས་པ་ཡིན་སྲིད་སྐྱལ། ཡིན་ཡང་དོན་
གནད་འདིའི་ཐད་ལ་བསྐྱུས་ཤིང་ཁ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་
དང་མཐུན་མིན་ནི་ད་དུང་དབྱེད་རྒྱ་མང་ཡོད།

ཡང་ < <དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མེད་སྒྲ་དབྱངས་> > ལས། “འགའ་ཞིག་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཉོར་དམག་བྱངས་
པ་སྒྲ་མས་མཐུན་དོགས་ནས་སྒྲོག་ཏུ་བཀོངས་ཀྱང་ཟེད།” ཞེས་བཀོད་ཡོད། འདི་ལ་བསམ་དགོས་པ་
ཞིག་ཀྱང་སྤང་སྟེ། ས་སྐྱའི་ཉེ་གནས་ལ་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་འབྲལ་བའི་ལམ་ལུགས་སྔོན་དུ་བྱང་
ཟེན་པ་ལྟར་སོ་སོས་ས་སྐྱའི་ཁེ་དབང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲུག་རྒྱུན་བྱངས་པ་
ཡང་བྱུང་སྲིད། ཡང་འདས་ལོའི་ཐད་ལ་བསམ་ན། ལྷག་ལ་ཕུན་ཚོགས་བཟླ་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱར་གནང་
བའི་ < <རྒྱའི་ཡིག་ཆ་དུ་གསལ་བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་> > ཞེས་པ་ལས་འགོ་

མགོན་ཆོས་འཕགས་འདས་ལོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༧༤ ལོར་འདྲིན་པ་ཅམ་ལས་ལོ་ཆོད་ཆ་ནས་ཡང་མི་
མཐུན་པ་བྱུང་མེད་པར་སྟེ། གཞན་ལོ་རྒྱུས་པལ་ཆེ་བར་ཁོང་འདས་ལོ་ནི་ ༡༣༩༠ ལོར་ཡིན་པར་
བཤད་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལོ་ཁམས་བཅི་ཚུལ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་པར་ ༡༣༩༠ ལོ་གཅིག་
མཚུངས་སུ་འཛོག་ཆོག་པར་སྟངས། མདོར་ན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་འབྲེམ་གོན་ཆོས་འཕགས་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་འགལ་བ་རྒྱུ་དང་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱབ་ཅ་ཆེ་ཚུང་ལས་དཔོན་ཆེན་པམ་ཉེས་སུ་
གྱུར་པ་དང་སྒྲ་དཔོན་ནང་དཔེ་འདྲི་ཁྱོད་དུ་དུག་ཕུལ་ཏེ་བཀོངས་པའི་གནད་དོན་མདོན་གསལ་ཅན་ཞིག་
མཐོང་མིད།

ཡང་ཡགོང་ས་ལྷ་པས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ཁྱེད་སུ་བྱས་ནས་འབྲེམ་གོན་འཕགས་པ་འདས་སྐྱེན་ཐད་
< <དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་> > སུ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཀོད་ཡོད། “དུས་དེར་ཀུན་དགའ་བཟང་
པོ་དཔོན་ཆེན་དུ་ཡོད་པ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་འགའ་བྱས་ཞེས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་གོང་མ་སེ་ཆེན་
ལ་སྤ་མ་ཞུས་པས། ཏྲ་དམག་གིས་བྱ་རོག་རྒྱུ་ལ་དཔོན་ཆེན་བསད།” ཞེས་གཅེད་ཚུ་མིག་རིང་
མོའི་ཆོས་འཁོར་སྐབས་སུ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ལ་འགལ་བ་བཅོས་པར་ཉེ་
གནས་ཀྱིས་སྤ་མ་བཅུག་ནས་བཤད་པར་གསུངས་པ་ལས་དོན་གནད་ཚུང་དུ་ཞིག་མཐོང་སྟབས་ཡོད།
ལོ་རྒྱུས་འདི་ཁྱེད་སུ་འདྲེན་བྱས་པའི་གུ་རུ་ཨོ་རྒྱན་སྤྱིང་པས་ཐེས་པའི་ < <བསྐྱབ་པ་ལྟར་> > ཞེས་
པ་འདི་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བཞིའི་དཀྱིལ་ཅམ་དུ་བྱུང་བར་སྟེ། < <ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་> > ཞེས་
པའི་དེབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་པ་གུ་རུ་ཨོ་རྒྱན་སྤྱིང་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བཞིའི་ནང་
དུ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྷ་འདྲེ་བཀའ་ཐང་སྟོན་སྤྱིང་ལས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསལ་ཡོད། “མེ་པག་སྟག་སྒྲའི་ཆོས་
བཅོ་ལྷའི་རྩབ་མོ་གཏེར་ནས་བཏོན་” ཞེས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་ལོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༩༧ མེ་པག་ལོ་
ཡིན་པར་གསལ་ལ། དེབ་འདི་གཉིས་ཀའི་གཏེར་སྟོན་པ་ནི་གུ་རུ་ཨོ་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་མཚན་
བྱང་དུ་བཀོད་ཡོད། ཁོང་ནི་རྒྱུ་མའི་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་འབྲི་
ཚུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ནང་དུ་ས་སྒྲའི་

སྲིད་དབང་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་བཀོད་ཡོད། དེ་དག་འགའ་ཞིག་དབྱུང་གཞིའི་ཚུལ་
དུ་བྱངས་ན། "ཉོར་དང་ཡོན་མཆོག་ཁྲིམས་གསར་སྒྲེལ་བ་འོང་། བྱང་གནག་ཕྱི་དཀར་དུང་དཀར་སྟེ་
མ་བཞེན་། བོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མར་མར་གྱི་བའི་དུས་།" ཞེས་ས་སྐྱའི་སྐབས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆོས་
བྱེད་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་གིས་ཡིད་མ་རང་པའི་ནམ་བུ་ཞིག་གིས་ཉེ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་བྱང་གནག་
ཕྱི་དཀར་ཞེས་ཆོག་ངན་བུ་ཞིག་བཀོད་བུ་ཡིན་སྲིད་པར་སྟུམ། དེ་ཡང་དོན་གཉིས་ལ་བསམ་ཆོག་བུ་
སྟེ། བྱང་གནག་ཞེས་པ་བོད་མི་རིགས་ལ་གནག་པ་དང་ཕྱི་དཀར་ཞེས་པ་ཕྱི་མི་སོག་པོ་ལ་ཞེ་དཀར་
པ་ལ་གོ་ཆོག་པ་དང་།

ཡང་ན། བྱང་གནག་ནི་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ནང་ཁུལ་ལ་ཤེན་ཏུ་གནག་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
བོད་མི་དང་སོག་པོ་ལ་སྒོ་མེས་དཀར་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་སྤང་བས་འདིར་ཕྱི་མ་དེར་ངོས་འཛིན་
བྱས་ན་ལོ་རྒྱུས་དང་ཉེ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་དགོངས་པ་ཡང་དེབ་འདིའི་ནང་ས་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་
ཆོག་ཕྱི་མ་དག་ལས་པལ་ཆེར་ས་སྐྱ་ནང་ཁུལ་གྱི་ཉོག་སྒྲིང་སྒོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ནང་ནས་དཔོན་ཆེན་
ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་པམ་ཉེས་སུ་བྱུང་པའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཟུང་གིས་བཀོད་འདུག་པར་གཞིགས་
ན་འདི་ཡང་ས་སྐྱ་ནང་ཁུལ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་དང་དཔོན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་གནས་
ཚུལ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག་པར་སྤང་། འགལ་ཁྱོད་འདི་ཡང་གདུང་རབས་དང་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆ་དང་
གཉིས་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་ཞིག་ཡོད་རབས་ཙམ་བཤད་པ་ལས་འགལ་ཁྱོད་རྒྱ་རྒྱེན་དང་
འབྲུང་འབྲེལ་གང་ཡང་སྟོན་མེད་ལ། ཉེ་གནས་ཀྱིས་དུག་གིས་སྤྲོ་མ་བཀོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ་
བ་སོགས་ལ་བསམ་ན། འགལ་ཁྱོད་འདི་ཉིད་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཀྱི་འགལ་ཁྱོད་ལས་ཉེ་གནས་དང་དཔོན་ཆེན་
བར་གྱི་འགལ་ཁྱོད་མིན་པ་བྱུང་བལྟས་ལེབ་མཐོང་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཟད། གདུང་རབས་དང་རྒྱ་བོད་
ཡིག་ཆ་དང་གཉིས་ལས་དཔོན་ཆེན་གྱིས་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་ལ་འགལ་བ་བཟོས་ཞེས་དཔོན་ཆེན་དང་སྤྲོ་མའི་
བར་གྱི་འགལ་ཁྱོད་བྱུང་བར་བཤད་པ་དག་ལས་དངོས་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་བབ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་ཡོད།
ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་གོང་ས་ལྷ་པས་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོའི་ཆོས་འཁོར་སྐབས་སུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་

པ་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགལ་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་འཁོར་གོ་སྤྲིན་གྱི་དེ་སྤྲུངས་མ་འགྲིགས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་ཀྱང་དོགས་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ངང་གིས་སྤྲུས། གཅིག་དཔོན་ཆེན་ཀུན་བཟང་ནི་མི་འཛོན་རྒྱས་ཆེ་ལ་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་པ་སྒྲོ་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བར་དབང་ཆའི་ཆེད་དུ་འཐབ་ཚིང་ཡིན་སྲིད་པ་དང་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་པ་སྒྲོར་རྒྱབ་སྒྲོར་བྱས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགལ་སྒྲུབ་ཚུ་རྒྱུ་འདྲ་ཅན་ཞིག་སྤྲུང་སྲིད།

དེ་ཡང་<< ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཉི་ཤི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་མཛད་རྣམས། >> ཞེས་པ་ལས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསམད་ནས་བྱ་རོག་རྫོང་པ་བ་རྗེས་སུ་རྟར་མ་པ་ལའི་སྲིད་དབང་བརྟན་པོར་གྱུར་ཚུལ་ཐད། “སོག་དམག་གིས་རྟར་མ་པ་ལའི་གོས་གནས་བརྟན་བརྩིང་དུ་གཏོང་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བཤད་བྱས་པ་རེད།” ཅེས་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་མཐུན་པར་འདི་དག་འགལ་སྒྲུབ་གནས་བབ་དངོས་དེ་རྟར་མ་པ་ལ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ལེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་<<རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆ་ཆེ་ཆེ་མོ་>> ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། “ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ལས་ཁ་གཏད་ནས། བྱ་རོག་ཆང་དུ་ལོ་བྲལ་བསྐད་པའི་བར་ལ་དཔོན་ཆེན་ཞང་བཅུན་དང་། སྤྱང་པོ་སྤྱང་འཁར་བ། བྱང་རིན་གསུམ་པོ། སྤྱ་མའི་ཞལ་བལྟས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོས། ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ། སྤྱ་མ་མ་མཉེས་ནས། སེ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས། སང་རྩ་ཆེང་སང་གིས་འགོ་བྱས། རྩ་བའི་རྟོར་དམག་འབྲུམ་ཐག་གཅིག་བཏང་ནས། དམག་ལས། ལྷག་ཆང་ལུང་པ་ལ་ཞུགས། བྱ་རོག་རྫོང་ལ་སྒྲོར་རྒྱལ་བྱས་ནས། ལྷགས་པོ་འབྲུག་ལོ་ལ་དཔོན་ཆེན་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱུལ། དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་པར། སྤྱ་མ་འཕགས་པ་ཡང་ཞི་བར་གཤེགས་པས། བོང་དུ་ཞུ་བ་ལ། ཉེ་གནས་གཞོན་དབང་བཏང་། སེ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས། བྱང་རིན་ལ། དཔོན་ཆེན་བསྐྱོས།” ཞེས་དོན་གནད་འདིའི་ཐད་ཀྱི་གནད་ལ་བབ་པའི་དོན་གསུམ་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་སྤྱ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བའི་གནས་བབ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཡོད། དང་པོ། དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་པ་བ་ཟེན་ན་ཡང་། རྗེས་སུ་བྱ་རོག་རྫོང་དུ་

ཞུགས་ཏེ་ས་སྐྱའི་སྤྱི་དབང་ལ་ཐེ་བྱས་རིམ་གྱིས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་ལ་མ་བབས་པར་
སྒྲ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་བྱང་བའི་སྤྱགས་གཅིག་གསལ་བ་དང་།

གཉིས་པ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་བྱེད་སྤྱགས་ལ་ངོ་ཡ་མ་བྱང་པར་སོག་
རྒྱལ་ལ་རོགས་ཞུ་བྱས་པར་སྤངསྟེ། དེ་སྐོར་གནས་ཚུལ་ཡོད་ཆད་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པའི་ཞེས་
དཔྱོད་དུ་སང་རྩ་ཆེད་སང་གིས་དཔག་འབྱུང་སྤྱག་གཅིག་ཙམ་བྲིད་ནས་བོད་དུ་ཡོང་པར་གསལ་བ་
འདིས་ཤེས་བྱུག།

གསུམ་པ། དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སང་རྩ་ས་བསད་རྗེས་སུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་
འཕགས་པ་ཡང་འདས་པར་བཤད་པ་འདིས་གནད་དོན་ཞིག་གསལ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ཡོང་
ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ནང་སྤྱི་ཞིག་བསྟན་ཡོད། ཡིན་ཡང་། སྔོན་བྱང་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་བཤད་པ་
ལྟར་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་ཡོད། སྔོན་དུ་བཤད་པ་དག་ལས་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་འགལ་སྒྲ་མེད་པ་
ལྟར་བྱས་ནས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་བྱང་ན་ལས་དཔོན་ཆེན་བསད་པ་དང་སྒྲ་མ་བཟོངས་པ་བཅས་ཐ་ན་རང་
ཉིད་ཀྱང་དུག་གིས་ཤི་བར་བཤད་པ་ནི་བརྟག་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག ཡིན་ཡང་། འགྲོ་མགོན་
ཆོས་འཕགས་ཟས་དུག་ཕུལ་ཏེ་བཟོངས་པ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་གསལ་གྱི་ཆོག་འདི་
དག་ལས་ར་སྔོན་བྱས་ཡོད། ཨ་མེས་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ < < གཏུང་
རབས་ངོ་མཆར་བང་མཛོད་ > > ལས་ “བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་ཞིང་གཞན་དུ་བཞུད་པར་
དགོངས་པའི་མོད་ལ་ཡང་། སྤྱ་ལྟས་དེ་དག་སྒོ་བྱར་དུ་སྤྱག་པར་གྱུར་ཏེ།” ཞེས་པ་ལྟར་འཆི་བའི་སྤྱ་ལྟས་
བྱང་དུས་ནི་ལོ་རྒྱུང་སྐབས་ཡིན་པ་མ་ཆད། རྒྱུ་སྒོ་བྱར་དུ་སྤྱེབས་པའི་ཚུལ་བཞོད་པ་སོགས་ལ་
བསྟན་ན་གཞན་གྱིས་བཟོངས་པ་དང་རང་ནད་ཀྱིས་དབང་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་ཤེས་དགའ་ལ། དེའི་
སྐབས་ཀྱི་ས་སྐྱའི་ནང་འབྲུག་གི་འཕེལ་རིམ་དང་ལོ་རྒྱུས་བབས་སོགས་གང་ནས་བསྟན་ཀྱང་དུག་
གིས་བསད་པར་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་མ་ཆད། དུག་གིས་བཟོངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་སུ་མི་ཉུང་བ་

འཁོད་ཡོད། དེ་ཡང་གཏུང་རབས་དེ་ཉིད་ལས་གཤམ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་འཁོད་པ་ནི་“དེ་ནས་སྐྱུ་
གཏུང་བཞུ་ལ་སྤུལ་བས་སྒྲ་མ་འདི་མངའ་ཐང་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་
བཞེངས་པ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་ཡང་འབྱོར་འབྲུལ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནད་སྦྱོར་ཆེས་ཆེ་
བའི་ཁལ་ཏུ་ལག་སོགས་ལ་མི་སྡེ་སྐལ་དམན་རྣམས་མ་དད་པའི་དམ་ཆོག་གི་ཉིས་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱི་རྣམ་
པས་གཏུང་རུས་པལ་ཆེར་ནག་པོར་བྱུང་ཞིང་།” ཞེས་ཁལ་བ་ཆོ་ལ་ངལ་བ་བྱུང་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་
བཀོད་པར་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཇེ་མེད་པར་སྐལ་དམན་པ་ཞེས་ཁལ་ཏུར་མང་དགས་པའི་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དག་ལ་མ་རུང་བའི་ཆོག་གིས་ཟུར་ཟ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་སྐལ་བ་དམན་པས་
གཏུང་རུས་ནག་པོར་གྱུར་བ་བཤད་ཀྱང་དོན་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁོང་དུག་གིས་བཀོངས་པའི་
དངོས་རྟགས་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྟོན། འདི་ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་ལ་བསམ་ན་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་དཔོན་ཆེན་ཀུན་བཟང་གི་ཕྱོགས་བྱེད་པོ་སྒྲ་མའི་ཉེ་གནས་ཤིག་ཡིན་པེས་ལ། ཉེ་
གནས་དེས་དཔོན་ཆེན་བསད་ཇེས་སུ་སྒྲ་མ་བཀོངས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་གོ་རིམ་འབྲུགས་
ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ཆོག་པར་སྟོང་། རྒྱ་མཁོན་ནི། སང་ལྷའི་དབྱུང་དམག་གིས་དཔོན་ཆེན་བསད་ཇེས་
སུ་སང་རྟ་སྒྲ་མར་དད་པ་ཆེ་བས་བྱ་རོག་རྫོང་ནས་ས་སྐྱར་བྱོན་ཡང་སྒྲ་མ་མཇུག་ཟུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་
གསལ་བ་མ་ཆད། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་སྒྲ་མས་མཇུག་ཏུ་མ་གནང་པར་བཤད་པ་སོགས་ལ་
བལྟས་ན། སྐབས་དེར་འབྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བཀོངས་ཅིན་ཀྱང་སོག་དཔོན་ལ་གསང་རྒྱ་བྱས་པའི་
དོགས་གཞི་ངང་གིས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་ན་དཔོན་ཆེན་ཀུན་བཟང་བསད་པར་སྒྲ་མ་མ་དགའ་ནས་ཐུགས་
རྒྱལ་བཞེངས་པས་ཡིན་ཆོག་པ་ལས་མཇུག་ཁ་མི་གནང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན།

དོགས་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་དག་ལ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་
བ་པེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཆད། ལོ་དུས་ཀྱང་གཏན་ཁེལ་དུ་བབས་འདུག་པ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་
བསད་དུས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༤༠ ལོར་བབས་པ་དང་ལོ་འདི་རང་དུ་སྒྲ་མ་འདས་པ་བཅས་ལ་དབྱེད་ན། ཐོག་
མར་སང་རྟ་སྒྲ་མ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསད་པ་དང་དེའི་ཇེས་སུ་སང་རྟ་སྒྲ་མ་མཇུག་དུ་ས་

སྐྱར་བྱོན་པར་ཉེ་གནས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་དུག་ཕུལ་བྱེན་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དུག་གིས་ཤི་སྲིད་པ་ལས་སྡོན་
དུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བཀོངས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཉེ་གནས་རང་ཉིད་ཤི་བ། དེ་ཤི་རྗེས་སུ་དཔོན་ཆེན་
བཀོངས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡ་རྒྱ་དབང་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་སྡོན་དུ་རང་གི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་བའི་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་པལ་ཆེར་མི་གསལ་པ་མ་ཟད། < <གདུང་རབས་ངོ་མཆར་བར་མཛོད། > > དང་
< <རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆར་ཆེན་མོ། > > གཉིས་ཀྱི་ཆོག་འགྲོས་ལ་བལྟས་ན་སྡོན་དུ་དཔོན་ཆེན་བཀོངས་
པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོངས་པར་བཤད་པ་ལས་སྒྲ་མ་སྡོན་དུ་བཀོངས་ནས་དཔོན་
ཆེན་རྗེས་སུ་བསང་པའི་གོ་རིམ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ཞིག་པལ་ཆེར་མི་གསལ་བས་གོ་རིམ་འདི་ནོར་བ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་། གོ་རིམ་འདི་ལ་བལྟས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་འགལ་སྒྲས་སོག་
དམག་བོད་དུ་སླེབས་ནས་ཀུན་བཟང་བསང་པ་དང་དཔོན་ཆེན་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱེད་མཁན་ཉེ་གནས་ཤིག་
གིས་དུག་ཕུལ་ཏེ་སྒྲ་མ་བཀོངས་པའི་དོགས་གཞི་ཆེ་ལ། ཡིན་ན་ཡང་འདི་འདྲ་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
ཁུངས་ཡིག་ཡང་དག་པ་ཞིག་མ་རག་པར་ཐག་གཅོད་བྱ་མི་རུང་པས་དོགས་སློང་ཙམ་བྱས་ནས་
བཀོད་ཡོད། ཡིན་ཡང་འདི་ལ་བསམ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་སྤྲུལ།

ཡང་སྒྲ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྒྲའི་ཐད་དོགས་གཞི་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་ཆོག་པ་སྟེ། དཔོན་ཆེན་
ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་རིང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་ཡང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་
བ་ལ་ཉམས་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ཕྱོགས་བྱུང་སྟེ་སྐབས་དེའི་མི་བྱ་ཆོའི་སེམས་ལ་མི་འཐད་པ་
ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་སློང་གཞི་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ས་སྐྱའི་སྡེ་
དཔོན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཡུལ་སྡེའི་མགོ་བ་དག་གིས་དཔོན་ཆེན་གྱིས་སྒྲ་མར་མི་བཀྱར་ལས་ཀ་
མ་རུང་བ་བྱས་ཚུལ་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྟན་དུ་གསོལ་བར་བརྟེན། འཕགས་
པས་དཔོན་ཆེན་གོ་གནས་ལས་པབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་། དཔོན་ཆེན་ཀུན་བཟང་གིས་གོ་
གནས་པབ་པར་དང་ལེན་མ་བྱུབ་པར་རྒྱབ་འགལ་གྱི་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་བྱས་པར་སྤང་སྟེ།
< <རྒྱ་བོད་ཆར་ཆེན་མོ། > > ལས་ཆོག་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོད་དོན། “ལྷ་ཁང་(40.བ) སྒྲ་བར་དང་

བཅས་པ་འདེབས་པའི་དོན་མ་བྱས།” ཞེས་ལྷ་ཁང་སྤྱད་པའི་འདེབས་པར་འགལ་བྱེད་བྱེད་ཚུ་ལ་
བཀོད་པ་འདིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་གནད་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆོན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་དོན་མ་
བྱེད་པོ་ཡང་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མིན་པར་སྤང་བས་ཀྱན་དགའ་བཟང་
པོའི་བྱ་སྒྲོན་འདི་དག་སྤྱད་པོན་ཆོའི་མིག་ལ་མ་བབས་ནས་སྤྱོད་པ་ལས་དུ་ཞུས་པོ་ཞིག་བཏང་བ་
ནི། ཤར་བ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཆ་བོ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་ཡིན་ཞིང་ཁོང་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་ཤིང་ཀྱན་
ཏུ་སྤྱོད་པས་དོན་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པས་དུས་དེ་རང་དུ་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་དཔོན་
ཆེན་གོ་གནས་ལས་པ་བ་པར་སྤང་། དུས་དེ་ནས་བྱུང་དཔོན་ཆེན་གོ་གནས་ལས་པ་བ་ཀྱང་ཁོང་གི་རྒྱས་
པ་གང་ཡོད་ས་སྤྱིའི་སྤྱོད་པར་ཁོང་དུ་བཏང་བ་དང་། འཕགས་པ་དང་ཀྱན་བཟང་བར་འགལ་བྱེད་ཁོང་
ནས་སྤྱོད་པོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་ཡོད།

ཡང་དབྱེད་པ་གཞན་ཞིག་བྱས་ན་ས་སྤྱོད་པ་ལས་འདྲིན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ནང་
དུ་མི་བྱ་པ་ཚུན་དུག་གིས་གསོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ལས་
གསལ་ཏེ། དུས་སྤྱོད་པ་དེ་རང་དུ་བྱིས་པའི་ < < བསྐྱེད་པ་མང་ > > རང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཀོད་འདུག
“དུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལས་དུ་འགྲོ་མཁན་པོ་བྱས་ནས་ཁོང་དུ་ཆོག་པ་དབང་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཏུ་བྱས་ནས་
ཁྱི་པ་ཅམ་པ་འབྱུང་མེད་པའི་ཆུ་བ་བཏེན་དུག་ལ་རེམ་” ཞེས་པར་བཏགས་ན་དུས་རབས་
བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞིའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཁོང་དུ་ནང་དམེ་བྱས་ཏེ་དུག་གིས་གསོད་པའི་
བྱས་པ་ཡོད་པ་གསལ་ཡོད། འདི་ནི་མི་མང་ཁོང་དུ་མི་རེ་གཉིས་ཅམ་བསམ་དུ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་བཀོད་མི་
སྤྱོད་པས། སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པོན་ནང་འབྱུག་གི་བྱུང་བྱེད་འདི་དང་འབྲེལ་བ་
རེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཆོག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞིན་འདུག མདོར་ན་དུས་སྤྱོད་པ་འདིར་
བོད་དུ་མི་ཆེན་པོ་ཚུན་དུག་གིས་སྤྱོད་པས་གསོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ལས་ལུགས་ཤིག་དར་བེད་པ་མ་ཆད། སྤྱོད་
ཆོག་ཁོང་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས་དུག་གིས་བསམ་པའི་ཚུ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་དང་
འབྱུང་བ་ཞིན་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་འདི་དག་ལ་བསམ་ན་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དུག་གིས་

བཀོད་སྒྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་གདུང་རུས་ནག་པོར་གྱུར་བ་དང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ན་ཉེས་
པ་མོག་པར་དོགས་གཞི་བྱུང་བ། སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས་བོད་དུ་ནང་དམེ་བྱས་པར་དུག་ལ་
རྒྱབ་ཉེན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པ་གང་ལ་བསམ་ན་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་བདེན་པའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡོད། ཉེ་
གནས་སུ་ཡིན་དང་དེས་དགོས་དབང་ཅིའི་ཕྱིར་དུག་ཕུལ་བ་སོགས་ནི་བརྗོད་གཞི་འདི་དང་ཉ་ཅང་གི་
འབྲེལ་ཆེན་ཡང་ཞིབ་སྒྲུར་དབྱེད་པ་བྱ་དགོས་པ་ལས་བཤད་བྱུང་བའི་གནས་ཤིག་མ་མཐོང་བས་
དབྱེད་པའི་མཆོམས་འདི་ནས་འཛོག་དགོས་བྱུང་། མདོར་ན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་ཆོས་རྒྱུད་
དང་ས་སྐྱའི་མིང་གྲགས་ཆེད་དུ་ངལ་བ་གང་མང་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་སོགས་ལས་གཞི་མང་
པོ་གསར་སྐྱེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་དུ་མ་ཕྱིན་པར་རང་གི་ཆེ་སློག་དང་ནང་སློན་མི་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་
སོགས། མདོར་ན་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་ངང་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་བཙོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་བཙོན་
ཡང་མཐར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཆེ་སློག་གཅོད་པའི་རལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་
སྐྱམ་སྐྱེ། སྐྱམ་རང་ནད་ཀྱིས་གྲོངས་ན་གདུང་རུས་ནག་པོར་གྱུར་བ་དང་གདུང་རུས་སོག་པོར་སྟོན་
མི་མོད་པར་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ཆོ་དང་ངས་སྐྱག་མང་པོ་བྱ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མཚན་འདི་
དག་ལས་སྐྱམ་རྒྱུ་གྲོངས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་པོན་འགལ་སྐྱེའི་ཁོད་ནས་དུག་གིས་སྐྱེ་སློག་
བཀོད་སྒྲིག་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་དགོས་བྱུང་། དུས་དབང་གིས་ཅོམ་མཁུག་འདི་ནས་མི་བསྐྱུ་ཀ་མེད་བྱུང་།

མཁུག་བསྐྱུ། ཅོམ་ཡིག་འདིའི་ནང་དུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འདས་ཀྱིན་ནི་སྐྱེད་པོན་
གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེད་གཅོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་ལས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཁོ་ན་མིན་པར་རྒྱ་ཀྱིན་མང་དག་
ཅིག་ལས་བྱུང་ཡང་གཅོ་བོ་གོ་གནས་དང་འཛོན་ལུས་ཆེ་བའི་སྐྱེད་པོན་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེད་ལྷན་ལྷན་
ཀྱིན་བྱས་པ་མ་ཟད། སྐྱམ་མའི་ཆོས་གཅོ་བ་བྱུང་བྱས་པ་དང་དཔོན་ཆེན་ཀྱིས་མི་སེམས་ལ་མི་བསྐྱུན་
པར་སླིད་འཁྲབ་སྟོན་མང་དུགས་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན། ཅོམ་ཡིག་འདི་འབྲི་སྐབས་སུ་
ཅོམ་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ངལ་བ་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ན་ཡང་ཅོམ་ཡིག་འདིར་བཀོད་ནས་དགོས་པ་
མ་མཆིས་པས་འབྲི་ཐབས་བྱས་མེད། རྗེས་སུ་དོན་གནད་འདི་ཐད་ལ་ཅོམ་འབྲི་བྱ་འདོད་ཆེ་འགལ་

གཞི་འདིས་རྒྱ་ར་མ་པ་ལ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་གང་བྱུང་དང་
ཡོན་གོང་མའི་ཡིག་རིགས་ལ་ཁུངས་འཆོལ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྟུམ། །

བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པག་གི་འཕེལ་རིམ་འོ་སྤྱོད།

དགའ་བདེ།

ཅོམ་ཐུང་འདིར་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པག་འཕེལ་རིམ་ཐད་ཀྱི་དུས་ཚིགས་དང་སྒྲགས་ཏེ་ངོས་འཛིན་
བྱས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པག་འཕེལ་རིམ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་
འཕེལ་བ་དཔེ་ཅན་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་དག་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པག་འཕེལ་རིམ་
རི་ལྗང་བྱུང་མིན་ཐད་ལ་རང་སློབ་ཉོགས་ཆོད་ཀྱིས་རགས་བཤད་བྱེད་ཁུལ་ཡིན།

ཟུང་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་གཞུགས་གོ་ལ་ཉི་ལ་ཡང་ཅེ་ན། ལུ་ལྷན་གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་དབུ་ནག་
བོད་ཀྱི་པག་རྒྱུ་དུ། ཁ་གྲག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ལེན་པ་དང་། གོམ་པ་སྤོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོ་
འཁྲབ་པའི་མི་རིགས་ཤིག་སྤེ་སྤེ་གར་དང་ཅོམ་རིག་སོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱག་པོ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་
ཤིག་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཁོད་དུ་སྤྱོད་འཛོམས་རང་བཞིན་དང་སྤྱོད་ཅུ་ལ་གྱི་མཁའ་དབུགས་རི་ཙམ་སྤྱན་སྤྱན་ཆོགས་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ། དེ་དག་ཡོད་ཆོད་གདོད་ནས་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་སུ་གནས་
བཅས་ཤིང་འཆོ་བའི་ཉིང་ཁུ་བསྐྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་སློབ་མ་དགོས་ཤིང་། བོད་
ཀྱི་སྐྱོན་པག་འཕེལ་རིམ་ཐད་ལ་གཞིགས་ན་ཡང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱང་།
བོད་ཀྱི་པག་རིག་སྤྱོད་ཅུ་ལ་གྱི་བྱུང་འཕེལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཐུང་མིན་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་
དང་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པག་ཀྱང་དེ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་དང་དར་ཡོང་པར་སློབ་མེད་མོད། འོན་ཏེ་
སྤྱོད་ཆོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རང་གི་ས་ཁུལ་དོ་ཁུལ་གྱི་སྐྱོན་པག་ལ་སྤྱང་ཆེན་དང་འཆད་
ཉན་བྱས་པའི་སྤོ་ལ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་སྤྱང་།

དེ་བས་ན་ཁོ་ཐོས་འདིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྡེ་སྤྱི་རིགས་འགས་གྱིས་པའི་དབྱེད་གཞི་སྟེ་ས་
 གྱུ་བརྩེ་ཏུས་མཛད་པའི་ < < མཁས་པ་རྣམས་འདུག་པའི་སྟོང་ > > | དག་འདུལ་དབང་པོས་མཛད་པའི་
 < < བ་སྟོད་རིག་གནས་ལྷ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟོང་གསལ་མགྱིན་རྒྱན་ལེགས་
 བཤད་ནོར་བུའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོང་ > > | དང་། སྤང་རི་བ་ཐུབ་བསྟན་སྤྱིན་པས་ < < བརྟ་
 དག་སྟན་དག་སོགས་ཐ་སྟོད་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་གཅེས་བུས་ > > ཞེས་པའི་སྟོན་སྟེང་དུ་ < < བརྟ་
 དག་སྟན་དག་སོགས་ཐ་སྟོད་རིག་གནས་ལས་བཅུམས་པའི་འཕེལ་གཏམ་ > > | འགྱུར་མེད་ཀྱིས་
 བསྒྲིགས་པའི་ < < སྟན་དག་རྣམ་བཤད་ > > | དེ་བཞིན་ཁོ་ཐོས་འཇམ་སྟོང་ཡིས་ < < སྟན་དག་མེ་ལོང་
 མ་ཅ་འབྲེལ་སྟོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་མགོ་བརྗོད་དུ་སྟེལ་བའི་གསལ་བཤད་མེས་པོའི་མཆོད་སྤྱིན་
 > > ཞེས་བྱ་བ་བཅས་རྒྱབ་དུ་བཅོལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྟན་དག་གི་འཕེལ་རིམ་ཐད་ལ་རགས་བཤད་ཚུལ་དུ་
 རོ་སྟོད་བྱ་བར་སྟོའོ།

དང་པོ། གདོད་མའི་སྟན་དག

སྤྱིར་བཏང་ཚུམ་རིག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན་མའི་རིགས་ཀྱི་ཚུམ་རིགས་ཀྱི་
 ཐོག་མ་ནི་སྟན་དག་ཡིན་པ་དང་། སྟན་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་མའི་རིགས་རང་བྱུང་ཁམས་སུ་འཆོ་བའི་
 འཐབ་ཚུད་དམ་འལ་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་མའི་རིགས་རང་བྱུང་ཁམས་
 སུ་གནས་བཅས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་ཡོད་པེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དག་རྒྱན་སྟན་དག་གི་འགོ་
 ཁུངས་དེར་སྐབས་མཇུག་དུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱང་ཆེས་གདོད་མ་ཞིག་ནས་བྱུང་ཡོད་པར་བསྟན་དུ་
 མེད་ཅིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་བོད་ལ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་གོང་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་དག་རྒྱན་
 སྟན་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཏ་ཅང་རིང་པོ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་བཤད་ཆོག ཁོ་ཐོས་ཀྱང་འདིར་སྟེ་རྒྱལ་སོ་
 གསུམ་པ་བཅོན་པོ་སྟོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་(617-650)གོང་ལ་བོད་ཀྱི་སྟན་དག་སྟེ་དག་རྒྱན་སྟན་དག་
 གི་དུས་ཆེགས་ལ་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་སྟན་དག་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་འོས་འཆམས་ཤིག་མཐོང་ཞིང་།

གནའ་བོའི་དག་རྒྱུན་ལྟ་བུར་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཡོག་ཐོག་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་དག་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ཡོད།
མོན་ཏེ་བྱེད་པའི་འབྲུང་ཚུལ་རིག་སྤྱོད་པ་མང་དག་གིས་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་སྤྱན་དག་ནི་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོའི་
གོང་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱང་དང་གཤམ་ཆོག་། རྩེ་ལྷ་བཅས་དཔེ་མཆོན་དུ་བཀོད་དེ་
སྤྲོད་གིན་འདུག་མོད། ཁོ་མོས་འདིར་སྤྱད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་འཕྲོ་འགྱུར་གཞིར་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བཅན་
པོ་སྤྱོད་བཅན་གོང་ལ་གདོད་མའི་སྤྱན་དག་གི་དུས་ཆོག་སྤྱོད་པའི་འཛིན་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བཅན་པོ་
སྤྱོད་བཅན་གོང་ལ་བོད་དུ་བོན་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རིག་གཞུང་དར་སྤྲོད་ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱད་
ཡིག་ཀྱང་དག་རྒྱུན་ཚུལ་ལས་ཡིག་གཟུགས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་བྱུང་མེད་སྟབས་རིག་
གཞུང་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་དཀྱིགས་མཆོམས་ཤིག་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་། དེའི་གོང་གི་སྤྱན་དག་བཅས་
དར་སྤྱོད་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙོད་རྒྱུར་ཅུང་དཀའ་མོ་ཞིག་རེད་སྟེ།

གཤམ་དུ་དཔེ་མཆོན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱན་དག་རིགས་རྩོད་བྱས་ན་འདི་ལྟར་ཏེ། < < ཏུན་ཏོང་
གཏེར་ཡིག > > ལས་གཉན་ཁྲི་བཅན་པོ་(417-345BC) བོད་ཀྱི་བཅན་པོར་གྱུར་ཚུལ་གྱི་སྐོར་
བྱེད་པའི་གནའ་བོའི་དག་རྒྱུན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་གནའ་མཐའི་ཁྲོན་འོག་གི་རྩི་བོ་
ལ་གཤམ་པས། གནའ་ཀྱི་ནི་དབུས། ས་ཡི་ནི་དཀྱིལ། སྤྲོད་གི་ནི་སྤྲོད་པོ། གངས་ཀྱི་ནི་ར་བ། རྩ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་བོར་གྱུར་བ། རི་མཐོ་ཞིང་ས་གཙང་བ། ཡུལ་ས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ། མི་དཔལ་
མཛངས་གཉིས་དང་ལྷན་པ། ཆོས་བཟང་པོ་བྱེད་པ། ཏེ་མགྱོགས་སུ་འཕེལ་བའི་གནས་སུ། རྩལ་དེ་
དག་ལ་གཟིགས་ནས་ཡུལ་འདམས་ཏེ་མི་ཡུལ་གཤམ་སོ། ། ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐོག་སོ་གཅིག་
པ་སྟག་རི་གཉའ་གཟིགས་སྐབས་སུ་སྤྱང་ཅེང་སྤྱོད་སྤྲོད་པའི་མགྱུར་ལས་གཙང་ཆབ་རྩལ་བོའི་པ་རོལ་
ན། ཡར་གྱུངས་གཙང་པོའི་པར་ཁ་ན། མི་ཡི་བྱ་ནི་ཡིན་ནའང་། རོན་དུ་སྟོན་པོ་བཞུགས།
རྩིས་བདེན་པ་དབང་བསྐྱུར་དགའ། སྤྱོད་དངོས་འབྲེལ་གཏད་ན་དགའ། ཞེས་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིང་
འཛེབས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆོག་དུམ་དེ་དག་ཁོ་ནས་སྐབས་དེར་བོད་ལ་དག་རྒྱུན་དག་སྤྱན་དག་
གི་འཕེལ་རྒྱས་རེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པར་བཤད་མ་དགོས་པ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་གནའ་རི་སྤྱོད་

བཅན་གྱིས་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱུ་པོ་སོགས་བརྒྱུ་ནས། སྤྱ་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་སྐར་གསོ་མཛད་པའི་
དགའ་སྟོན་སྐབས་སུ་སྒྲོན་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུངས་པའི་མགྲར་བཅས་སྟན་ངག་གི་ཉམས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡུལ་སྟོད་སྐད་བར་གསུམ་གྱི་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཤ་གསེང་རུས་
གསེང་ན་འཐིམ་པའི་ལ་སྤྱ་གཏམ་དཔེ། ལྷེ་ལྷེ། སྤྱང་། ཤགས། ཞིང་ཁུལ་གྱི་ཨར་གཞས་སོགས་ཡོད་
ཆད་གྱི་མང་གཞི་ཡང་གདོད་མ་ནས་རིམ་བས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱུང་ཡོད་པར་སྒྲོས་མི་དགོས་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དུ་བོན་ཆོས་ཀྱི་འདོན་དང་ཆོ་ག་བཅས་ལས་བྱུང་བའི་སྟན་རིགས་དག་ཀྱང་གདོད་མའི་སྟན་
ངག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བཞག་ན་འགྲིག་པར་སེམས། དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཆགས་སྤྱི་མཆིལ་བའི་སྤྱང་། ཨ་
མཛར་མཛར་དགྲ། ཨ་ཆགས་ཆགས་དགྲ། བཅས་དམངས་ཁྲོད་དམ་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཡུན་རིང་ལྷན་པའི་ཆེས་གནའ་བོའི་དག་རྒྱུན་ནས་བརྒྱུད་ཡོང་བའི་གནའ་སྤྱང་སྟན་པོ་ཡིད་འགྲུལ་
ཐེབས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ཆོག་སྟུམ།

གཉིས་པ། གནའ་རབས་ཀྱི་སྟན་ངག་

དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྱ་རྒྱལ་སོ་གསུམ་པ་བཅན་པོ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཆོགས་ཁྲོན་ལ་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་སྟེ། འོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐོན་མང་པོ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་པབ་པ། བོད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་ཏེ་རྒྱ་
དཀར་ནག་ནས་ནང་པའི་ཆོས་གཞུང་གཙོ་བྱས་པའི་རིག་གཞུང་ནང་འདེན་གྱི་དུས་སྐབས་གསར་པ་
ཞིག་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། རིམ་བས་སྤྱ་རྒྱལ་སོ་བརྒྱད་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཅན་སྐབས་སུ་བོད་དུ་ནང་བསྟན་
རིག་གནས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཚུགས་ཟིན་པས། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཉི་མུ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་
ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཚུགས་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་སྐྱ་བ་དཔའ་བཅེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་མཚོ་བཙུན་གྱུབ་རྗེས་མཛད་པའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་
བདག་པོས་མཛད་པའི་སྟོན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོད་པ་བྱ་བ་གཉིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། ཞེས་

དང་། ཕྱི་ལོ་དེ་དུས་རབས་དགུ་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱང་རབས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་རྩ་ལྷ་ཡ་
ཁའི་བྱང་རིམ་གཙོ་བོ་བསྐྱུས་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཏུན་ཏོང་བྲག་དགོན་གྱི་ཕྱག་པ་ནས་ཐོན་པར་
གྲགས། ཞེས་རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་གཞུང་དུ་བཞུགས་པའི་སྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དུ་བསྒྱུར། དེ་
བཞིན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་མགུར་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དག་ཐོག་སྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱ་ཆུན་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ་
དཔེར་ན་སྤོང་བཙན་སྐབས་སུ་བཙན་པོ་སྤོང་བཙན་དང་དབས་དབྱེ་ཆབ་པ་སྤྱན་དབར་མནའ་བཞག་
མཛད་པའི་མགུར། བཙན་མོ་སད་མ་དཀར་གྱིས་ཁང་ཁྱུང་དབང་དུ་བསྐྱུ་རྒྱུའི་འཕྲིན་སྤྱ། བཙན་པོ་
འདུས་སྤོང་སྐབས་སུ་བཙན་པོས་རྒྱ་བྱ་འཛད་གསུམ་དབང་དུ་བཀྲུག་པའི་མགུར། རྫོན་པོ་རྒྱལ་ཏོ་རེ་
དང་ཅོག་རོ་བཟའ་གཉིས་ཀྱིས་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྤྱོད་མཆིད། རྫོན་ཆེན་མགར་བཙན་པོས་དང་རྒྱ་
རྫོན་མང་ཀར་ཁང་ཞེ་གཉིས་ཁ་ཤགས་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་བཙན་སུ་བཞུས་ན་སྤར་ཡོད་དག་ཐོག་སྟན་པ་
རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་སྤྱང་། ཕྱི་ལོ་དེ་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་
སིལ་བྱར་འཛོར་བ་དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཆོགས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་པས་ནང་པའི་གསུང་རབ་དང་།
སྤར་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གས་སོགས་ཅི་མཆིས་གཏོར་བཞུག་ཆབ་ཆེན་ཞེས་བྱང་བ་དང་
ཕྱོགས་མཚུངས། བོད་ཀྱི་སྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་ཆེན་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་གཏོར་སྤྱོད་
ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་པར་སྟོས་མེད་རེད།

དེ་ནས་རིམ་པས་སྤར་ཡང་བོད་སིལ་བྱའི་མགོ་སྟོད་ཙམ་ནས་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་ཅུང་བྱང་བ་
དང་མཉམ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤར་
གསོ་བྱས་པ་དང་། རིམ་པས་རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་གཞུང་མང་པོ་བསྐྱུར་འགོ་བཙམས་ཤིང་།
དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བོན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་དུས་རབས་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ < < མེ་ལོང་མ > > བོད་
དུ་འགྱུར་མ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོད་ལ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཀྱི་དབྱ་བཙམས་པ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་
བར་ལོ་དུག་བརྒྱུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་སྟན་པ་གི་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་མ་དར་ན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་

ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བསྐྱར་སྤེལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་
 ཅུལ་དང་། དགོངས་པའི་སྒྲོང་ནས་བརྗོད་པའི་བའི་སྟེན་ཅོམ་དང་མགུར་ལྷུ་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་སྐབས་
 ཀྱི་ཀ་ཙག་ཞང་གསུམ་དང་ལོ་ཆེན་གྱི་རྩེ་འོ་མགུར་ལྷུ་སོགས་དང་། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ལྟོ་བྲག་མར་
 པ་ལོ་རྩ་དང་ < <རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་ལྷུ་> > ལྟ་བུ་དང་། ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བའི་ < <རྗོ་ལོ་རྗེའི་བསྟོད་
 པ་བརྒྱད་ཅུ་པ་> > དང་། འབྲོམ་སྟོན་པའི་ < <བསྟོད་པ་སུམ་ཅུ་པ་> > དང་ < <མི་ཆོས་གཞན་གྱི་
 སྤང་བ།> > ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོའི་ < <བེ་རུ་པའི་བསྟོད་པ་> > དང་། < <རྗེ་བཙུན་སྐྱུ་
 མཆེད་ཀྱི་བསྟོད་པ་> > སོགས་ཆིག་དོན་གཉིས་ཆར་སྟན་པའི་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྟེན་ཅོམ་ཡང་
 མང་དུ་བྱུང་དོ།

གསུམ་པ། སྟན་པའི་མེ་ལོང་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྟན་པ།

གོང་བཞོད་བཞིན་སྐྱུ་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཅུལ་ནས་སྟོན་བྱོན་གྱི་རིག་གནས་
 བསྐྱར་གསོའི་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བསྟན་མང་པོ་བོད་དུ་
 བསྐྱར་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་རིམ་པས་དཔ། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ(1182-1251)
 ཀྱི་གོང་ལ་བོད་ལ་སྟན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་མེད་ཆོད་འདུག་ཅིང་། སྟན་པའི་དང་བརྟུན་པའི་བཅས་
 བོད་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་ཐོག་མ་འབྱེད་མཁན་ནི་ཁོང་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་
 དུ་རིག་གནས་རྣམས་བཙུའི་སྒོལ་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དང་པོར་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པཌྲེ་
 ཏ་ཁོན་དང་། ས་པཌ་གྱིས་ < <མཁས་འདུག་> > ཏུ་སྐབས་མང་པོར། སྟན་པའི་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་
 འཛིན་དང་བཤད་པ། དེ་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་མང་དག་ཅིག་རྒྱན་ལས་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་
 དཀྱིའི་ < <སྟན་པའི་མེ་ལོང་> > ལས་བྱངས་གནང་། སྐབས་དེར་གཞུང་དེ་ལ་བོད་འགྲུར་མེད་པས་ས་
 པཌ་གྱིས་དེ་ལས་གང་བྱངས་པ་རྣམས་རྒྱ་དཔེ་རང་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཐད་བསྐྱར་གནང་བར་ངེས། དེ་
 བཞིན་ < <དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་> > བྱ་བ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྟན་པའི་གི་གཞུང་གྲགས་ཅན་

< <དགའ་བ་ལྷའི་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོ་ས་གར> > དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔལ་བོའི་< <སྒྲེས་རབས་སོ་བཞི་བ> > ལས་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་དེ་སྟན་པ་གི་ཉམས་དང་དཔེ་དོན་སྒྲོར་ཚུལ་སོགས་ལ་བཞད་པ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་< <མཁས་འབྲུག> > གི་ཚུལ་པའི་ལུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་དུ་ཆེས་མཐོའི་སྟན་པ་གི་རིག་པ་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་པར་མཐོང་བས། ཁོ་བོས་སྐབས་མང་པོར་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ལ་ས་པ་ཆ་ཉིད་སྒྲ་བྲིན་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག་ཅེས་སྒྲ་བ་རྒྱ་མཚན་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་བསམས་པའོ། །ཞེས་བོད་དུ་སྟན་པ་གཞུང་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲི་སྒོལ་ཐོག་མ་ས་པ་ཆ་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡོད་པར་མཁས་པ་རྣམས་མགིན་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་བ་ཞིང་། དེ་རྗེས་སུ་འོད་སྟོན་ལོ་ལྔ་བ་དོན་རྒྱལ་མཚན་བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ལྔ་མཁས་པ་བསྐྱབས་ནས་བྱིར་ས་སྒྲར་བྱོན་དུས། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་(1235-1280)འི་བྱུང་དུ་ཐེབས། ཤིན་ཏུ་དགུས་པར་གྱུར། དེ་དཀྱི་ཆོས་རྗེ་བ་བྱང་ཕྱོགས་སྐུལ་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་བཀོད་པ་བསྐྱས་པའི་ཆོ། ཐ་མའི་གསུང་དུ་བཀའ་སྐུལ་པ་ལ། ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་མཚོག་ཏུ་དར་བར་བྱས། བཀའ་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྒོལ་བཟང་པོ་དོད། ཐ་སྟོན་རིག་གནས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ལག་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱང་བས་སེམས་ལ་འཕྲེང་བ་ཆེར་མེད། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། < <རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང> > མ་འགྱུར་བ་དང་། < < དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་དཔྱད་འཛིན་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཞིན་མ་འགྱུར་བ་གསུམ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་བསྟན་པར་རྫོགས་ཟིན། འགྱུར་གཉིས་སྒར་མ་བྱུང་བས་ད་ཁྲིད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཤིག་ དེའི་ཕྱོགས་དཔོན་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་བཟང་པོས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒར་མ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་པའི་བསྟན་བཙུག་མང་པོ་འོད་དཔང་ཡབ་སྐུས་སྒྲ་དུས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟན་པ་གི་གཞུང་< <མེ་ལོང་མ> > མ་ཆང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། རིམ་བས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་གཞུང་དེ་གཅིག་མཆེར་བཟུང་སྟེ་འཆད་ཉན་ཀྱི་སྒོལ་གཏོང་ཚུགས་པ་དང་ཅ་འབྲེལ་ཀྱང་མང་པོ་མཛད། དེ་བཞིན་མེ་ལོང་མའི་ལུགས་བཞིན་བཅུམས་པའི་སྟན་པ་གི་བསྟན་བཙུག་བཙུག་པོས་ཀྱང་ཆར་འོད་ཀྱི་འཕྱོད་བརྗོད་པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་

ཀྲིས་བརྩམས་པའི་སྟན་འགྲུབ་ཀྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གཤམ་དུ་དཔེ་མཆོན་རང་
བཞིན་གྱི་སྟན་འགྲུབ་རིགས་འགའི་མཆོན་བྱུང་སྟོས་ན། <<བོད་ཀྱི་སྒྲོས་གར་ཆེན་པོ་བརྒྱད>>།
<<གཏམ་མཁྲའི་ཆའ་ཀྱི་སྒྲོས་གར>>། <<གཞོན་ཀྱུ་མེད་ཀྱི་བརྗོད་རྟགས>>། <<སྤྲིན་གྱི་
པོ་ཉ>>། <<རྩ་སྒྲ་ཡ་ནའི་རྟགས་བརྗོད>>། <<པོ་ཉ་གཞོན་ཀྱུ་དོན་གྲུབ>>། <<ཆངས་
དབྱངས་རྒྱ་མཆོད་མགུར་སྒྲ>>། དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་<<རྟག་ཏུ་རྟགས་བརྗོད་
>>དང་། <<དབྱངས་ཅན་མ་བརྗོད་པ>>བཅས་མང། མདོར་ན་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་གྱིས་བོད་ལ་རིག་
གནས་བཅུ་འཆད་ཉན་སྟོལ་གཏད་པ་དང་། འོང་དཔང་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྟན་
གཞུང་དང་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟན་ཅོམ་བཅས་མང་པོ་བསྐྱར་བ་ནས་བོད་ཀྱི་སྟན་འགྲུབ་རིག་པའི་སྟོ་འཕར་
གསར་པ་ཞིག་སྤེས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་ན་མི་འཕོར་གྱི་གྲངས་ཆད་ལ་དཔག་པའི་སྟོ་ནས་བཤད་ན།
སྐབས་དེ་དུས་བོད་ནི་འཛམ་གླིང་ན་སྟན་འགྲུབ་ལ་དགའ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་། སྟན་འགྲུབ་གི་པ་ས་
ཆེས་ཆེ་པོས་ཤིག་ཡིན་པར་ས་གྲགས་གནས་གྲགས་སུ་སྤང་།

བཞི་པ། དེང་རབས་སྟན་འགྲུབ་

ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུ་ཅམ་ནས་བོད་དུ་དུས་འགྱུར་གྱིས་གཏོར་བརྒྱག་
ཏུ་བཏང་བའི་རིག་གནས་བསྐྱར་གསོའི་དུས་སྐབས་ཤིག་སྤར་ཡང་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་
རིག་གནས་ཀྱི་གཏོར་ཐུག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་ཕྱོགས་ནས་དར་ཡོང་བའི་རང་མོས་སྟན་འགྲུབ་
འབྲི་སྟོལ་དེ་བོད་ལ་དར་ཞིང་། སྟན་འགྲུབ་གསར་པ་འབྲི་སྟོལ་འདིས་བོད་ཀྱི་སྟན་འགྲུབ་རིག་གཞུང་ཐད་
ལ་དགེ་སྟོན་ཅི་མཆིས་ད་ལྟ་ཅུང་སྟོག་གྱུར་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཁོད་དུ་གནད་དོན་
འདིའི་ཐོག་ལ་ད་དུང་བརྩད་དང་ཅོད་བཞིན་པའི་བརྗོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མཁས་པས་གསུངས་
ན་ཅི་ཡང་བདེན། སྟན་འགྲུབ་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། ཞེས་པ་དགེ་མཆོན་སྤེང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་
མོས་སྟན་འགྲུབ་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་ཕྱགས་འདུན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཀྱན་

དར་གཞིན་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྟན་ངག་མཁན་དུ་ཁྱིད་པའི་ལམ་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
རང་མོས་སྟན་ངག་འདི་འབྱུང་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་
དོན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། སློལ་རྒྱུན་ལམ་སློལ་ཅན་གྱི་སྟན་ངག་མེ་ལོང་མའི་སྤྲིག་སློལ་
དང་འཆིང་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་གཏད་ཀྱང་ཡིན་པར་རྫོང་མཁན་འདུག།

འོན་ཏེ་སྤྲིག་སློལ་གཞན་ནས་རང་མོས་སྟན་ངག་འདིས་བོད་ཀྱི་སློལ་རྒྱུན་བཟང་པོའི་སྟན་ངག་འབྲི་
སློལ་གཏོར་བརྒྱལ་གཏོང་མཁན་དང་། ཐ་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྤྲིག་གཞི་གཏོར་བྱེད་དང་། འབྱུང་
འགྱུར་བོད་ཀྱི་མི་རབས་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱི་པ་སྐད་ལ་ཁ་ཆག་ན་རལ་དུ་གཏོང་བའི་གཞི་མ་ཞིག་ཡིན་པ་
ཡང་བཤད་གྱིན་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་དགེ་སྦྱོར་དང་བཟང་ངན། ཡག་བཙོག་ལེགས་ཉེས། གོ་བ་ཡོད་
མེད་རིམ་ལྟར་བྱུང་འབྲི་མཁན་ཅུང་ཅུང་མིན་ལ། དར་བྱུང་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། ད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྟན་
ངག་འབྲི་སློལ་གྱི་གོ་བབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བརྒྱུད་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

མཐུག་གི་གཏམ།

གོང་དུ་གྲུས་པས་བོད་དུ་སྟན་ངག་འཕེལ་རིམ་ཐད་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་དབྱུད་གཞི་དེབ་ཐེང་ཁག་
གཅིག་གཞིར་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་སྤྲིག་སློལ་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ནི་
བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་འཕེལ་རིམ་ཐད་ལ་ཐོས་པ་ཉ་ཅང་ཞན་པའི་ཁར། དམིགས་བསལ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་
བས་དཔེ་སློག་སོགས་རང་སློ་ཆེ་པ་པོ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་། དེ་བཞིན་སྐད་ཆ་རིགས་འགའ་དག་ཤར་དང་
གཏོར་མ་བྱུང་གྱི་དཔེ་ལྟར་མགོ་རྩ་སྤྲིག་སློལ་ཡང་བཤད་ཡོད་སྤྱིད་པས་ནོར་འཛོལ་ཡོད་ཆད་རང་ཉིད་
ཁོ་ནའི་སྤྲིག་སློལ་ཏེ་ཡོད།

དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཚུམ་རྒྱུད་འདི་བྲིས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོད་ནས་བོད་ནི་སྟན་ངག་གི་པ་
བྲིས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ཚུན་ཆད་དུ་བོད་ཀྱི་སྟན་

ངག་སོགས་དར་རྒྱས་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་འཛོག་གིན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེས་
ཕྱོགས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་སྤྱན་ངག་ལ་སོགས་ཅུང་བསྐྲག་
དགོས་པར་སེམས་འགྲུལ་ཆད་མེད་ཐེབས་བྱུང་།

ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་སྒྲངས་
མི་འདྲ་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་དབྱེད་པ།

ཚཱ་རིག་ཞེས་འབྲུག་སྟོབ་མ། བསྟན་འཛིན་དར་ལྗན།

(དུ་ལའི་ཆུ་མ་སྟོབ་རིམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་།)

ནང་དོན་གནད་བསྟུན། ཚཱ་སྒྲངས་འདིར་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་སྒྲངས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས་གང་ཡིན་དཔྱད་བྱར་བཟུང་སྟེ། དབྱེད་དོན་གཏན་ལ་
དབབ་པར་ཚཱ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟོད་ཚཱ་སྒྲངས་དག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱབ་ལྗོངས་
དང་། བཅའ་ས་ཆོས་དངོས་ཀྱི་ཆོག་རིས་པན་ཚུན་གཤེག་བསྟུར་གྱི་ཐབས་ལམ་སོགས་གང་རུས་
ཤིག་སྟུང་དེ། བསྟོད་ཚཱ་གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་སྒྲངས་མི་འདྲ་བའི་གནད་ནི་དད་པ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་
འབྲེད་པ་སྟེ། མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་སངས་རྒྱུས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་ཞེན་དང་འབྲེལ་བའི་དད་སེམས་
གཞི་གདན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་བསྟོད་པ་བཅའ་ས་ཆུལ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོས་རྒྱ་མཚན་ནམ་གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་བསམ་
ཆོག་གཙོ་བོར་རྒྱབ་ཉེན་དུ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་གང་ལ་སྟོན་པའམ་
སྤྱོད་པ་སྟེ། འཛིན་དགོས་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་མིན་དེ། ཐག་གཅོད་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་
དབྱེད་གཞིའི་རོ་བོར་བཞག་སོག་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་བཅའ་ས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་
སྟེང་བྱས་ཡོད།

གནད་ཆོག་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ། རྒྱབ་ལྗོངས། ཁྱད་པར།

སྟོན་སྟེང་།

སྤྱིར་བསྟོད་ཚཱ་འདི་གཉིས་སོག་མར་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་སྐལ་བ་དཔལ་བཅེགས་

གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བོད་དུ་བསྐྱར་བའི་དུས་ཚོད་ལ་གཞིགས་ན། རྒྱ་གར་དུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་
སྔོན་ལ་བཅུ་མ་པར་བོད་ཀྱི་ཚེ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས་གསལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷན་དག་གི་
བཅུ་མ་ཚེས་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལྗོངས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་གར་དུ་དུས་རབས་དེའི་ནང་
བཅུ་མ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོང་སོགས་ནི། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཚམས་ལ་བོད་བསྐྱར་བྱུང་རྗེས་བོད་
ཚེ་ཁག་ལས་གསལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བསྟོད་ཚེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་སྐད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བའི་
ཚུལ་སོགས་ཀྱང་། གཞི་འཛིན་བཅུ་མ་ཚེས་འདི་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཚེ་ཁག་གསལ་བོད་ཀྱི་
ཚེ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཁོ་ནར་ཆགས་ཡོད་ལ། བསྟོད་ཚེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་དང་
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀའི་ཐད་ལ། ནང་བསྟན་ཚེ་རིག་གི་ཐོག་ལ་ཆེས་ཕྱལ་བྱུང་བཅུ་མ་ཚེས་ཀྱི་
གལ་དུ་གཏོགས་པའི་གོ་བབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཚེ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་ལས་
བསྟོད་ཚེ་སྐད་དག་གི་དཔེ་མཚན་དུ་མི་སྒྲིང་ཐབས་མེད་ལྟ་བུའི་བཅུ་མ་ཚེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་ལ་འང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཤས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དང་དབྱུང་བརྗོད་སྤེལ་ཞིང་། བོད་
ཀྱི་ཚེ་རིག་སྒྲོབ་སྒྲོང་ཐོག་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་དང་སྒྲོབ་ཁྲིད་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་ཡིན་པ།
ཚེ་རིག་རྒྱ་ཆལ་འཕེལ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་མི་དཔན་པ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི།
བསྟོད་པའི་སྐད་དག་འདི་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཤས་ཀྱིས་བཅུ་མ་པའི་བསྟོད་ཚེ་
སྐད་དག་གི་བཅུ་མ་ཚེས་སྒྲོང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་དཔོག་བྱུང་།

བོད་ཀྱི་ཚེ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལས་བཅུ་མ་ཚེས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་པ་པོ་མཐོ་བཙུན་
བྱུང་རྗེ་དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་གཉིས་ནི། དུས་རབས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་མ་ཟད།
ཡབ་མེས་དང་བྱིས་ཆང་བྱེ་རོལ་བའི་བྱུང་མཐའ་ཚོས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཁོང་གཉིས་རྗེས་སུ་ནང་
པར་ཞུགས་ཏེ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱུ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲོན་མེ། བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། ལྷ་ལས་
ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས་བཅུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྒྲོབ་སྒྲོང་གི་ཞོར་དུ་བཅུ་མ་ཚེས་འདི་
གཉིས་ལ་ལྷ་སྒྲོག་ཐོན་བྱེ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཚེ་སྐད་སོགས་ལ་མི་གཅིག་པའི་བྱུང་པར་འགའ་རེ་

ཡོད་པར་མཐོང་མོད། མི་སྒྲིལ་སོ་སོས་མ་མཐོང་ན་མེད་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་། བསྟོད་པའི་སྟོན་པ་
འདི་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཚཱ་རིག་ལོ་རྒྱུས་འགའ་རེ་དང་དབྱུང་བཅོམ་གྱི་བརྒྱུ་མཆས་ཆོས་རེ་
ཕལ་ལག་སོན་བྱུང་བའི་ཁྲོད། ཚཱ་འདི་གཉིས་ལ་ཚཱ་སྟངས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ལུས་མང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་
ལས། བྱད་པར་གཞན་ངོས་འདྲིན་དང་མི་གཅིག་པའི་རྒྱ་བ་ལྡོངས་ཀྱི་ཆ་སོགས་ལ་དབྱུང་བྱེད་བྱས་
པར་མཐོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དང་། གོང་དུ་སྟོས་པ་བཞིན་བསྟོད་པའི་སྟོན་པ་འདི་གཉིས་ནི། བོད་ཀྱི་ཚཱ་
རིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཆོས་གོ་ས་ཙན་དང་ཤུགས་རྒྱུ་ཆེ་བའི་བརྒྱུ་མཆས་ཆོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན། བརྒྱུ་མཆས་ཆོས་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་དེ་ཙམ་སྟེང་ན་སྟེང་རིན་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་ཙན་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཚཱ་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཚཱ་བྱུང་དང་ཚཱ་ལུས་དངོས་སོགས་ལ་ཚཱ་སྟངས་
མི་གཅིག་པའི་ཆ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས། རྒྱ་བ་ལྡོངས་སམ་རྒྱ་རྒྱུ་གང་ལ་ཐུག་མིན་དབྱུང་གཞི་
གནད་དོན་ཙན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བྱས་པས་གང་ལྟོགས་ཀྱིས་སྟེང་རྒྱ་དང་འབྲེལ། གནད་དེའི་དབྱུང་ཞིབ་
ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ལས་སོ་སོར་གོ་རྟོགས་དང་རྒྱུས་ལོན་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟེང་།

དང་པོ། བསྟོད་ཚཱ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་བ་ལྡོངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚཱ་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་
གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ལྟ་བུ།

སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་བསྟོད་པར་གྱུར་པའི་ < <བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་> > དང་ < <ལྷ་
ལས་ཐུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་> > གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་པ་པོ་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་མེ་དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྟོན་མཆེད་གཉིས་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ནི་“བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པའི་མཚུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟོན་
པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་མགོ་བརྒྱུ་མཆས་པའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་མ་གཞན་བྲམ་ཐེ་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་མེ་དང་བདེ་
བྱེད་བདག་པོ་བྱ་བའི་སྟོན་མཆེད་གཉིས་བྱུང་། ”ཞེས་གསལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་བྱིས་དང་ཡབ་མེས་
ཆོའི་མི་རྒྱུད་ནས། བྱེ་རོལ་པའི་ལྷ་དབང་ཐུག་ཆེན་པོར་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་མི་སྟོད་པར་འདྲིན་པའི་

བྲམ་ཟེའི་རིགས་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། མཐོ་བཙུན་དང་བདེ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་མོད། བྲམ་སྤྱོད་ཐོ་བཙུན་ནི་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱབ་པ་དང་དབང་སྤྱུག་གཉིས་ལས་བྲམ་
ཁོ་ན་བཟང་བར་སྦྲུལ་བ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི་སྤར་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་ཁོང་
གཉིས་བར་དུ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་གང་ཞིག་མཆོག་མིན་ཐད་ལ། མས་སྤྱུལ་མ་
བཏང་བ་ལྟར་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱུགས་པ་རེ་པོ་ཏེ་སེར་ལྷ་དབང་སྤྱུག་མཇལ་དུ་འགྲོ་
སྐབས། “གནས་དེར་རྗེ་ཅམ་ཞིག་ན་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ་བྱ་འདུག་པ་ལྟར་ན་མཁའ་ནས་འཕྱར་ཏེ་
བྱུང་བ་ལ། དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བྱས་བྱས་ཤིང་གཏུགས་གསོལ་ནས་ཆོས་ཉན་
“བཞིན་ཡོད་པ་ལ། མཐོ་བཙུན་དང་བདེ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ངེ་བ་ངེས་པ་སྟེ་“དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེ་སྤྱན་མཆེད་
གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་ཆེན་པོ་ལ་ངེ་བ་བྱས་པས།” དེའི་ལན་དུ་“ལྟ་ཆེན་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་ཐར་པ་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ” ཞེས་བརྗོད་པར་བརྟེན། ཁོང་གཉིས་ཡིད་རབ་ཏུ་མགྱུ་
སྟེ་ཡུལ་ལ་ལོག་ནས་བྲམ་རྩལ་པའི་སྒྲོན་པ་དང་ཆོས་སྤྱུགས་སོགས་རྩ་ནས་བོར་ཏེ། ནང་པའི་བསྟན་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་
བྲམ་རྩལ་པའི་སྒྲོན་པ་གཉིས་ལེགས་ཉེས་ལ་སོགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ། མཐོ་བཙུན་གྱིས་ < < བྱེད་
པར་འཕགས་བསྟོད་ > > དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་ < < ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་
> > “བཅམས་ཏེ་ཆོང་འདུས་དང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲགས་”པ་སོགས་གསལ་བ་ནི།
བསྟོད་ཆོས་འདི་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་མཛོན་པའི་ཆོས་པའི་རྒྱལ་ལྗོངས་དང་། སྐབས་
དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གི་མི་ཞིག་གི་ཆོས་སྤྱུགས་དད་མོས་དང་། ཆོས་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་
གནས་སྤངས་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་གསལ་འདོན་སོགས་བྱེད་པར་བརྟེན། ཆོས་རིག་ལོ་
རྒྱུས་སྟེང་གི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོད་ཆོས་སྤྱན་དག་གི་བཅམས་ཆོས་འདི་གཉིས་སྤྱབ་ཡོད་པར་སྤྲང་།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁོད་ནས་བྱུང་བའི་བསྟོད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ནི། བསྟོད་པ་གཉིས་བོད་
འགྱུར་བྱུང་རྗེས་ཀྱི་བོད་ཆོས་ཁག་ལས་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། སྐབས་དེའི་གཏམ་རྒྱུད་དངོས་རྒྱ་

གར་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། བརྩམས་ཆོས་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོས་གསར་བཙོལ་ཏོག་བཙོས་བསྐྱུན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཚུམ་ལས་མ་གཏོགས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐྱད་ཀྱི་ཚུམ་ལ་མི་འདུག་ཐུབ་ནའང་། གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་མེད་ན་བོད་འགྲུར་བསྟོད་ཚུམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཚུམ་ལས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་ཐད་རྒྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་ཆབ་འགག་ཏུ་མགྱོག་གི་ < < བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ > > དང་ < < བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་རྒྱུད་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁྱད་ཆོས་ > > ཞེས་པ་སོགས་ལས་གསལ་ཏོགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

བསྟོད་པ་འདི་གཉིས་ཙུ་བའི་ཐུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་ལུགས་པའི་སྟོན་པའི་དབར་གཤེབ་བསྐྱར་གྱི་ཚུམ་ཐབས་སྤྱད་ནས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་སྟན་ཚུམ་ཡིན་པར་འདྲ་ནའང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལས་ལྟ་སྟོད་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་སྟོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་གཙོ་བོར་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བརྩམས་པར་ཚུམ་གྱི་ཁ་བྱང་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གསལ་བོ་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་གཞན་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་དེ་དག་ལས་ལྟག་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་དེའང་། ཚུམ་གྱི་ཆོག་ངོས་ལས་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་འབྱུགས་ཆེར་མངོན་གསལ་དོད་པོར་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ཡོད་པ། བདེ་བྱེད་བདག་པོས་ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས་སྟོན་པ་མཆོག་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་དབང་ཕུག་སོགས་ཀྱི་དབར་རང་བཞིན་དང་ཆ་ཕུགས་སོགས་པན་ཚུན་གཤེབ་བསྐྱར་བཀྱིས་པའི་རྣམ་པ་འབྱུགས་ཆེ་བ་ཙམ་མ་ཟད། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཕྱི་རོལ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་དབང་ཕུག་སོགས་ཀྱི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་དང་མངའ་བར་བརྟེན། འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བསྟོད་ཚུམ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་བྱང་ལས་ཀྱང་ཏོགས་ཐུབ་པ་དང་། ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་ཚུམ་གྱི་ཆོག་ངོས་རྣམ་པ་དེ་དག་ལས། ཐུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྟོད་

ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་ལས་སུ་ཞིག་ཕྱལ་དུ་བྱུང་མིན་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་ནའང་།
 ཆོག་ངོས་རྣམས་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐད་ལ། གཞན་ལ་
 དབྱུང་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཅུམས་ཡོད་པའི་བྱད་བར་བཅས་ཡིན་པ་བསྟོད་ཚུལ་
 གཉིས་པན་ཚུན་གཤེབ་བསྐྱར་བྱས་པ་ལས་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་སེམས།

ཚུམ་སྐྱངས་མི་འབྲ་བའི་བྱད་བར་གཞན་ཞིག་ནི། གཉིས་ཀའི་ཚུམ་ལུས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་མང་ཉུང་གི་
 ཆ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱད་བར་འཕགས་བསྟོད་ལ། མགོ་མཐུག་མེད་པར་ཆོག་བར་བདུན་མ་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་། ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ནི། གོང་གསལ་དེ་དང་མི་འབྲ་བ། ཆོག་བར་བདུན་མ་ཡོད་ལ།
 ཆོག་བར་དགུ་མ་ཡོད་ལ། ཆོག་བར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། ཆོག་བར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་ལ། བཙོ་ལྷ་ཡོད་
 ལ། བཅུ་དྲུག་ཡོད་ལ། བཅུ་བདུན་ཅན་བཅས་ཡོད་པར་ཚུམ་ཡིག་དངོས་ལས་གངས་བཅེས་བྱས་ན་
 གསལ་བོར་ངེས་རྒྱུ་ཡོད་པར་འགྲུང་།

གཉིས་ལ། བསྟོད་ཚུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚུམ་སྐྱངས་མི་འབྲ་བའི་བྱད་བར་དེ་ལྷ་བྱའི་འབྲུང་རྒྱུན་ལྷ་བ།

བྱད་བར་འཕགས་བསྟོད་ཅེས་པའི་ཁ་བྱང་ཐོག་ལ་གཞིགས་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་
 པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ཐུབ་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་ཆ་དང་། ཐུབ་མཐའི་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཆེས་བྱད་བར་དུ་འཕགས་པའི་བྱད་ཆོས་
 དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་ཞིང་གཞན་དག་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་
 མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྗོད་བྱར་བཟུང་བར་བརྟེན་ཏེ། བྱད་བར་འཕགས་པའི་བསྟོད་
 པ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་པ་དེའང་། “སྤྱིར་མཆོན་འདོགས་ཚུལ་ལ་དཔེ་དང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆ་ད་
 དང་། ཚུམ་པ་བོའི་མིང་དང་། ལུ་བ་བོ་དང་། གནས་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་ཡང་། འདིར་ནི་བརྗོད་

བྱའི་ངོས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་འདས་ནི་འདྲི་བ་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ལས་
ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་བསྟོན་པས་ན། བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་པའི་བསྟོན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །” ཞེས་གསལ་བས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མཆོག་ལ་གཞན་
ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ལྟ་སྟོན་དམ་ཡོན་ཏན་སོགས་མངའ་ཚུལ་བརྗོད་བྱར་བཟུང་བའི་བསྟོན་
ཚུལ་ཡོན་པས་མཆོག་དེ་ལྟར་དུ་སོགས་པ་དང་། གནད་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་ཕྱི་རོལ་དབང་ཕྱག་ལས་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་གསལ་བོ་བསྟན་པར་གྱུར།

སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་དང་ལྷན་པའི་སྟོ་
ནས། རང་གིས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་དང་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ཡང་། བྱུང་བར་
འཕགས་པ་བསྟོན་གྱི་ཚུལ་འགོ་འདྲུགས་སྟངས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་གཞིགས་ན་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། “བདག་ནི་
སྟོན་པ་གཞན་སྟངས་ནས། །བཙུན་ལྷན་བྱེད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ། །དེ་ཅིའི་སྟངས་དུ་ཞེན་ཁྲོད། །སྟོན་
མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །” ཞེས་པ་ལས་དོན་དུ་མཐོ་བཅུན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལས་ལྟ་
དབང་ཕྱག་དང་སྟོན་པ་གཞན་པ་ལྟ་བུ་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པར་སྟངས་པའམ་དོར་ནས།
བདུད་བཞི་སོགས་རབ་དུ་བཙུག་པའམ་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སངས་རྒྱས་ཁྲོད་ལ་སྐྱབས་སམ་སྟོན་པ་
འཛིན་པར། སྟོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་བྱང་སྟོང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་
ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོན་པ་བརྗོད་ཅིང་། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་བྱུང་
འཕགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཆང་བར་བསྟན་པ་སོགས། ཚུལ་གྱི་ཆོག་ངོས་རང་ལས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་
རང་བཞིན་ཆ་ལའང་ཤུགས་ཆེར་ལྷན་པར་མཐོང་།

བདེ་བྱེད་བདག་པོས་སྟོན་པ་ལས་ཕྱབ་བྱུང་གི་བསྟོན་པ་ལས་ཕྱབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་
པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་ཆ་ལུགས་དང་རང་བཞིན་སོགས་གཤེས་བསྟར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་དེ་དག་
ལས་ཕྱབ་བྱུང་དུ་བྱུང་མིན་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་དེ། ཆོག་ཐེན་ལས་མ་མཐོན་པར་གཞན་ལ་

དབྱུང་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་གཙོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི། ཚུམ་འགོ་འཇུགས་སྐབས་དང་ཚུམ་གྱི་ཆིག་ལུས་
གཞན་ལས་ཀྱང་ངེས་ཅུབ་པ་ཡིན་ལ། ཐོག་མར་ཚུམ་འགོ་འཇུགས་ནས་“བཅོམ་ལྷན་བདེ་གཤེགས་”
མངོན་སུམ་མ་གྱུར་བྱུང་འཇུག་མིན། །ཆངས་པ་མ་ཡིན་ལྷ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། །དེ་དག་གི་
གཟུགས་མ་བྱུང་བསམ་པ་སྟོན་པ་རྣམས། །ཐོས་ནས་སྤྱི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་པ་དབྱུང། །”
ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་བྱས་ནས་དོན་གཉིས་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་དང་། ཕྱི་རོལ་བྱུང་འཇུག་དང་ཆངས་
པ། ལྷ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་དག་གི་གཟུགས་དང་བསམ་པ། སྟོན་
པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ལས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་མིན་དབྱུང་པར་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྤྱི་བསྟན་
པ་ལས། སངས་རྒྱུ་མ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཟེགས་ཐན་སོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་
ཆིག་ཟེན་ལ་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་མེད་ཅིང་རྒྱ་མཆོན་དང་འབྲེལ་གཞན་ལ་
དབྱུང་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་གཙོ་ཆེར་གསལ་བས་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་མཐོང་།

བསྟོན་ཚུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགོ་ཚུམ་པའི་ཆིག་རིས་ཅམ་མིན་པར་གཞན་ནས་ཀྱང་གོང་སྟོས་བཞིན་
དུ་གསལ་ཅུབ་པ་ནི་གཞུང་ཆིག་དངོས་ལས་ངེས་པ་སྟེ། ལྷ་ལས་ལྷུང་གི་བསྟོན་པ་ལས། “གང་
ལ་སྟོན་ཀྱང་ཡོད་མིན་ལ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོད་གྱུར་ན། །ཆངས་དང་བྱུང་འཇུག་དབང་ལྷག་
ཆེ། །དེ་ཡང་བདག་གི་སྟོན་པ་ཡིན། །” ཞེས་པ་ལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱི་
རྟོགས་པར་སྤྱི་ལ་ལྷན་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་ཆངས་པ་དང་བྱུང་འཇུག་སོགས་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སྟོན་པ་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་མ་ཆོག་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཆ་མེད་པར་གཞན་ལ་དབྱུང་
གནས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་པ་སྟོན་གཙོ་བོ་མངོན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་སྣང་མོད། བྱུང་པར་འཕགས་
བསྟོན་ལས་འགོ་ཚུམ་པའི་ཆིག་རིས་ཅམ་མིན་པར་ཆིག་རིས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཕྱི་
རོལ་པ་སོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བརྟུན་སྐབས། གཞན་སྟོན་ཐེར་འདོན་བྱས་ཏེ་སངས་
རྒྱུ་མ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བརྟུན་པ་ཅམ་མིན་པ་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་ཆ་རྣམས་ཚུམ་གྱི་ཆིག་

ཟིན་ལས་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱལ་ལྟོབས་སུ་འོས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷ་དེ་དག་
ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན།

དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཚུལ་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་འབྱུང་རྒྱུན་ལ་བྱུང་བར་འཕགས་ལས་གཙོ་བོ་སངས་
རྒྱལ་ལ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེའང་སྤྱབ་པ་སངས་
རྒྱལ་དེ་དག་ལས་བྱུང་འཕགས་ཡིན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་ཆ་སོགས་
ཚུལ་གྱི་དངོས་ཟིན་ལས་ལྷགས་ཆེར་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས་གྲགས་ཆེ་
བའི་ཕྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་མཐུ་དང་ནུས་པ། བྱ་སྟོད་དང་ཆ་ལུགས། རང་བཞིན་སོགས་
དང་ཕན་ཚུན་གཤེབ་བསྐྱར་ལྷགས་ཆེན་བྱས་པ་ལས། སྤྱབ་པ་སངས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོད་དང་། ཆ་ལུགས།
ལྷ་སྟོད་སོགས་ནི་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་
བར་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ། བརྗོད་ཚུལ་དེའང་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་མེད་པར་རྒྱ་མཚན་དང་
གཞན་ལ་དབྱེད་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཡོད།

བྱུང་བར་འཕགས་བསྟོད་དང་ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལུས་ཆོགས་བཅད་ཁོ་
ན་ལས་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཡང་། བྱུང་བར་བྱུང་བའི་ཆ་གཙོ་བོ་དེ། བྱུང་བར་འཕགས་བསྟོད་ལ་འགོ་མཇུག་
མེད་པར་ཆོག་བར་བདུན་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་སྟེ། བྱུང་བར་འཕགས་བསྟོད། “བདག་ནི་སྟོན་པ་
གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་ཁྱོད། །སྟོན་མི་མངའ་
ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །སྤྱབ་འཇུག་དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་པ། །དེ་ལ་སྟེ་བོ་དགའ་དད་པས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་
གང་བསྐྱགས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་དེ་དག་སྟོན། །” ཞེས་པ་དང་། “ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་
པ། །རྣམ་པ་འདི་ལྟར་རབ་བརྗོད་པས། །བདག་གི་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བའི་འཛིག་རྟེན་
ཁྱོད་འདྲར་ཤོག །མགོན་པོ་བྱུང་བར་འཕགས་བསྟོད་པ། །བཏོན་པས་བདག་གིས་དགེ་བསགས་

པ། །གང་ཡིན་དེས་ནི་འགྲོ་བ་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་ལས་ལ་གཞིལ་གྱུར་ཅིག །" བཅས་པའི་ཚྭ་གྱི་ཆེག་
བར་དེ་དང་འདི་འབྲ་བར། །བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ཚྭ་ལུས་ཆེགས་བཅད་བདུན་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མོད། །ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལ་མཆོན་ན་གོང་གསལ་ས་བཅད་སྤར་མར་
སྒྲོས་པ་བཞིན། དཔེ་མཆོན་དངས་ན། "གང་ལ་སྒྲོན་ཀྱན་ཡོད་མིན་ལ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོད་གྱུར་
ན། །ཆངས་དང་ཁྲབ་འབྲུག་དབང་ཕྱག་ཆེ། །དེ་ཡང་བདག་གི་སྟོན་པ་ཡིན།" ཞེས་པ་ཆེག་བར་བདུན་
མ་དང་། །ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་ལས་"སྤྱིང་ནས་དད་དམ་རི་ལྟར་དགའ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་སམ་གཞན་
གྱིས་རོར་ཡང་རུང་། །གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་ལྷ་བ་དེར་ཕྱག་བྱེད། །དེས་ནི་ལྷ་ཡི་བདེ་བ་ཕྱུར་ཆོགས་
ཐོབ། །" ཅེས་པ་ཆེག་བར་དགྲུ་མ། །ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས་"ཁྲབ་འབྲུག་དབྱང་དག་
མཆོན་ཆ་དབྱག་ཏོ་ཐོགས་པར་བཅོན། །ལྷ་ཆེན་མི་ཡི་ཐོད་པའི་ཤེང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞག །སངས་རྒྱུ་
ཆ་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་ཞི་བའི་སྤུལ་བྱིན་ན། །ཉེ་བར་ཞི་དང་མ་ཞི་གང་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །" ཞེས་ཆེག་
བར་བཅུ་གཅིག་ཅན། "བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་འདབ་ལྗར་དགྲུས་རིང་སྤྱན་མངའ་བ། །བསྟོད་པའི་ཆུ་ལྷང་
སྟོང་གིས་རྒྱ་མཆོ་དེ་ལྟར་བསྟོད་བཀྲིས་པ། །བདག་གི་ཆེག་གིས་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བ་རྩེད་ཅི་
མཆིས་པ། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དག་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །" ཅེས་པ་ཆེག་བར་བཅུ་
གསུམ་ཅན། །ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་བསྟོད་པ། ལས་"བརྒྱ་བྱིན་དོ་རྩེ་ཐོགས་ཤིང་སྟོབས་ཅན་གཤོལ་ཐོགས་
ཁྲབ་འབྲུག་འཁོར་ལོའི་མཆོན་ཐོགས་དང་། །སྒྲེལ་བྱེད་མདུང་ཐུང་ཐོགས་ལྷ་ཆེན་ཅེ་གསུམ་མཆོན་
ཐོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛིགས་པས་ཉིན། །ཏྲག་ཏུ་སྟོག་ཆགས་འཛོམ་པར་བཅོན་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་སྤུ་
ཞིག་འདུད་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་ཅེ་གསུམ་མི་བསྐྱམས་ཆགས་བཅས་མཆོན་ན་ཆུང་མ་མེད།" ཅེས་
པ་ཆེག་བཅུ་བདུན་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དོན་དུ་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེག་བར་གཅིག་ལ་བདུན་མ་
ཅན་ཁོ་ན་དང་། །གཅིག་ཤོས་ནི་བདུན་དང་བཅོ་ལྔ། །བཅུ་བདུན་སོགས་འབྲེལ་མིན་ཞིག་ཡིན་པར་བྱང་
པར་བྱུང་བ་བཅས་གསལ་བོར་ཏོགས་ཡོང་བ་དང་འབྲེལ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱུས་བཤོ། །

མཐུག་གི་གཏམ།

ཙོམ་སྤང་འདྲིའི་རྒྱ་ཆ་འཆོལ་བསྐྱུ་དང་ལྷ་ལྷོག་སོགས་བྱས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ཁྲོད། བསྐྱུར་ཙོམ་སྤྲོན་
དག་འདི་གཉིས་ནི། རྒྱ་གར་དུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྔོན་ཙམ་ཞིག་ལ་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་ཁྲད་པར་
འཕགས་བསྟོད་དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས་བཅས་ས་ཚུལ་ཐད་ལ།
དུས་ཆེགས་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་དུང་རག་མེད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཡང་། བསྟོད་པ་གཉིས་བོད་དུ་དུས་རབས་
བཅུ་པའི་མཐུག་གམ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལ་འགྱུར་བའི་དུས་ཆེགས་ལ་གཞིགས་ནས། རྒྱ་གར་དུ་གོང་
གསལ་གྱི་དུས་རབས་དེའི་སྔོན་ཙམ་ལ་བཅས་ས་པར་དབྱེད་དཔོག་ཚུལ་དུ་བོད་ཀྱི་ཙོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་
འགའ་རེ་ལས་བསྟན།

བསྟོད་པའི་སྤྲོན་དག་འདི་གཉིས་བཅས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་ཡོད་པ་ལས།
འགྱུར་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། བསྟོད་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དེའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ལ་ཐུག་ཡོད་
པ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡང་སྟེ། ཡབ་མེས་བྲིམ་དང་བཅས་པར་བྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱག་གི་ཆོས་
དང་དེའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་འབྲངས་སུ་གྱུར་བ། ཡུལ་མ་ག་རྒྱར་བམ་ཐེ་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ་དང་། བདེ་
བྱེད་བདག་པོ་བྱ་བའི་སྤྲོན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སུ་བཏྲག་དབྱེད་སོགས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ། བྱི་རོལ་
པའི་སྔོན་པ་དང་བསྟན་པ་རྣམས་ཙོན་པོར་བ་ལས། སྤྲོན་མཆེད་གཉིས་ནང་པའི་བསྟན་པར་ཞུགས་
ཏེ། སངས་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ། བྱི་རོལ་པའི་སྔོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་
ལེགས་ཉེས་སོགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུས་ལ་བསྟོད་པ་མཐོ་བཙུན་གྱིས་ཁྲད་པར་
འཕགས་བསྟོད་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོས་ལྷ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས་བཅས་ས་ཚུལ་
སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་ཡིན་པར་འདོད། སྐབས་འདིར་གཏམ་རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྟོད་ཙོམ་གཉིས་སྐྱེང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་འདྲ། བསྟོད་པ་གཉིས་བོད་
འགྱུར་བྱུང་བའི་བོད་ཙོམ་ཁག་ལས་རྗེ་ལྷ་ར་གསལ་བ་བཞིན་གཞིར་བཙུལ་ཡོད།

ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་འདི་གཉིས་ཚྭ་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་
 ཁྱད་པར་དང་དེའི་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ན། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་
 ཕྱི་རོལ་ལྷ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དང་དེའི་བྱ་བྱེད་སོགས་ལས། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ཡང་། བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
 གསལ་བར་ཐོན་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལའང་།
 བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ངོས་ནས་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་སོགས་གསལ་བོར་བསྟན་ཏེ་སྤྱབ་པ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་བརྩམས་པར་གསལ་ཞིང་། ཚྭ་ལུས་ཆོགས་བཅད་
 ཡིན་ཡང་ཆོག་བར་བདུན་མ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་ཡིན་མོད། ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ནི། གཙོ་
 བོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབར་ཕྱི་ནང་བྱ་སྟོད་ཀྱི་ཆ་སོགས་དབར་
 གཞིབ་བསྟར་གྱི་ཆ་མང་ཞིང་། སྟོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་
 བྱ་སྟོད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས། ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པར་བརྩམས་པ་དང་ཚྭ་
 ཚུལ་དེའི་ཐད་ཀྱང་། བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཁ་བྱང་ལས་གསལ་བོ་རྟོགས་སྤྱབ་པ་ལ། བསྟོད་ཚྭ་གྱི་ཆོག་
 རིས་དངོས་ལས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་ལས་སྤུལ་བྱུང་ཚུལ་བསྟོད་པ་ལས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 སངས་རྒྱུ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་སྤུལ་བྱུང་བ་སོགས་ནི། རང་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་སོགས་
 མངོན་གྱི་མེད་པར་གཙོ་བོ་གཞན་ལ་དབྱེད་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་གསལ་བོར་མངོན་པས་ཁྱད་པར་
 དང་བཅས་ཡོད་པ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གཉིས་ཀ་བཅད་མའི་ཚྭ་ལུས་ཡིན་ནའང་ཆོག་བར་བདུན་མ་
 རྒྱུ་པས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། བདུན་མ་ནས་དགྲ་མ་དང་། བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་བཅུ་གསུམ།
 བཅོ་ལྔ། བཅུ་དྲུག་དང་བཅུ་བདུན་སོགས་འདྲ་མིན་ལས་བྱུང་ཡོད་པས། ཆོག་བར་མང་ཉུང་ཐད་ནས་
 འདྲ་མིན་དེ་དག་གི་ཆ་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།

འོན་ཀྱང་བརྗོད་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་པོར་ཁྱད་པར་སྤུལ་བྱུང་གི་དབྱེད་དགོས་ན། ཐོག་
 མར་བསྟོད་པ་གཉིས་ལེགས་སྒྱུར་སྐད་ཐོག་ལ་བརྩམས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆར་འབྲུག་དགོས་པར་ཡིན་

མོད། གནད་དོན་དེའི་ཐད་ནས་རང་ལ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་ལེགས་སྒྲུབ་སྐྱད་ལ་བོད་འབྲུང་བཙུགས་ཆོས་སྤྱི་འཐོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་མིན་ཡང་ཆ་མི་འཆལ་བ་སོགས་གང་ལྟར་ཡང་། དབྱེད་སྒྲིང་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཆགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོན་པར་བོད་ཚུལ་ཁག་ལ་ཁུངས་སྤྱི་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་འདིའི་ཐད་ནས། ཐོག་མའི་ལམ་སྟོན་པ་ཚོས་རིག་ཞིབ་འདུག་སྟོབ་དཔོན་ཀན་ཨ་འབྲུག་དགོན་མཆོག་ལགས་དང་། བསྐྱར་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་ལམ་སྟོན་ཞུ་སའི་ཞིབ་འདུག་སྟོབ་དཔོན་ཀན་གཉན་ཐར་ལགས་གཉིས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། གོང་གསལ་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་སྟོན་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་དབྱེད་སྒྲིང་དོན་ལྡན་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་དང་ལུས་པས་མ་སྟོགས་པར་ཆོག་དོན་གོ་འཛོལ་ཤོར་བ་སོགས་མང་དག་ཅིག་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས། ཀྱན་གྱིས་དེ་དག་ཡོ་བསྐང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་དགོངས་ཚུལ་མི་ཅུང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་འདོད་དང་བཅས་ཏེ་གནས་སྐབས་མཐུག་གྲུབ་པོ། །

དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

ཁུང་ཁུངས་ཡིག་ཆ།

༡ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས། གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་དང་། རྣམ་སྤྱི་གཉིས་ཚོམ་སྤྱིགས་བྱས། ༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པར་བར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ། དེབ་གཉིས་པ།

༢ ཁུང་པར་འཕགས་བསྟོད། མཐོ་བཙུན་གྲུབ་ཇེ། (མཆན)ཆོགས་པ་དང་མི་སྐྱེར་གང་གིས་པར་བསྐྱེད་སོགས་མི་གསལ་ཡང་། ༢༠༡༠ ལོར་བསྤྱིགས་པ་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྩ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དེབ་རྒྱུང་སེར་པོ་གཞིར་བཟུང་བ་ལས།

༣ ལྟ་ལས་ལུས་བྱུང་གི་བསྟོད་པ། བདེ་བྱེད་བདག་པོ། (མཆན)ཆོགས་པ་དང་མི་སྐྱེར་གང་གིས་པར་བསྐྱེད་སོགས་མི་གསལ་ཡང་། ༢༠༡༠ ལོར་བསྤྱིགས་པ་བསྟོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྩ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དེབ་རྒྱུང་སེར་པོ་གཞིར་བཟུང་བ་ལས།

༤ བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐུབ་དབང་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། བསེ་ཆངས་སྒོ་བཟང་
དཔལ་ལྷན་མཆོག།

བྱར་ལྷའི་ཡིག་ཆ།

༡ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་བྱང་འཕེལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱད་ཆོས། ཚུལ་པ་པོ། དཔལ་ཅེ་དང་ལྷ་རྒྱལ་ཆེ་རིང་།
ཀན་སྤའི་མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུག་ཁང་། ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༩པར་པར་ཐེངས་༡པོ་བསྐྱབ།

༢ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་བྱང་འཕེལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱད་ཆོས་རིག་འཛིན་གྱི་བའི་རྩལ་མཆོ། ཚུལ་པ་པོ་ལྷ་
རྒྱལ་ཆེ་རིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུག་ཁང་། ༢༠༠༦ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱབ།

༣ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས། ཚུལ་པ་པོ་ཆབ་འགག་རྟ་མགྲིན། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲུག་ཁང་། ༢༠༡༩ ལོའི་
ཟླ་ ༥ པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱབ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་གི་ཡི་སྐོར་ཕྱན་བྱ་སྒྲིབ་བ།

བསྟན་པ་དར་སྤྱོད།

བརྟེན་ཆ་གཙོ་བོ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་བཤམ་པ། འབྲུང་ཁུངས། རྣམ་ཐང་སྤྱོད།

ནང་དོན་གནད་བསྟན།

འཛམ་གླིང་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་འགའ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་འཁོད་པའི་གི་འོ་སྐོར་
ཐེན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་གི་འོ་སྐོར་ས་བཅད་ཆུང་ཆུང་དྲུག་ལ་དཀྱུག་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་
ཆུ་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་ཕྱན་བྱ་སྐོར་ལྟུ་ཡིན།

སྐོར་སྒྲིབ།

གནའ་བོའི་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་དང་མདུང་སོགས་ནི་མའི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་ལ་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བྱུང་བའི་
མཚོན་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་གི་མ་དར་པའི་ཡུལ་གྱི་ཞིག་
ཏེ་ལས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་བོད་ལ་མཚོན་ན་གི་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཞིང་། གི་ལ་བཞེན་ནས་བོད་ཀྱི་
མངའ་བའི་ལ་སྒྲིབ་གི་ཅེ་མོར་སོང་སྤྱོད་ཡོད། དེར་བཞེན་ད་ཐེངས་གྲུས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཐོག་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་
སྒྲིབ་རིང་གཙོ་བོར་གཞིར་བཞག་ནས་གི་ཡི་སྐོར་འོག་ནས་ས་བཅད་ཆུང་ཆུང་འགའ་ཏུ་དགར་ཏེ་
བཤམ་པར་བྱུང་།

༡ . གི་འོ་བཤམ་པ་བརྟེན་བ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཏུ་གི་བཤམ་འཁོད་པ་འགའ་ལས་འདི་ཏུ་ < <སོག་སྒྲིབ་ཁབ་རྫོང་> > ཏུ་གསལ་པའི་གི་

བཤད་ཅིག་བྲངས་ན། “ངའི་ལག་ན་བཟུང་བའི་རལ་གི་འདྲི། རྫོ་ཚོད་ཡ་བེ་དཀར་ཐུན་བེད། །ལྷག་པ་
དཀར་ལ་དག་ལྷ་འཁོར། །མེར་མའི་ཤ་བ་བེངས་སེ་ཡོད། །སྤྲ་རིས་ཁ་ལ་པོ་ལྷ་འཁོར། །པོ་ལྷས་གཟི་
མདངས་ཡ་ལེ་ཡོད། །ཅེ་མོ་རྫོ་ལ་ཚོས་སྦྱོང་འཁོར། །ཚོས་སྦྱོང་མེ་དབྱང་ཤར་སེ་ཡོད། །སེ་རོང་ལྷགས་
ནག་ཤ་ལ་དགལ། །ས་ཐན་རྒན་སྤྲ་ཐབས་སེ་ཡོད། །ཁྲོ་ཚ་སྒྲོན་མོ་ཁྲག་ལ་དགལ། །ཁྲག་འཐུང་ཏུབ་སྤྲ་
ཉིལ་ལེ་ཡོད། །བྱས་དཀར་ལྷགས་སོ་རུས་ལ་དགལ། །རུས་མིར་ཁོབ་སྤྲ་ཉིལ་ལེ་ཡོད། །བཏབ་ན་ཐར་
བ་དག་ལ་བསྐྱར། །གི་མགོ་མཛེར་རྒྱན་དཔལ་ལུང་དང་། །ཁ་པོར་བྱབས་ཁ་རིན་ཆེན་སྤྲ། །གི་བཤད་
ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཡོད། །” ཅེས་ས་བཅད་མ་སྒྲོང་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

༩. གི་འི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པ།

དཔལ་བོའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲ་ཚོམ་རིང་མོ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་མི་རྟ་མཚོན་གསུམ་ལ་བལྟས་ནས་
གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མིན་ཤེས་བྱལ་ལ། གཡུལ་འགྲེད་གྲེད་མཁན་དེ་ལ་མཚོན་ན་རྟ་
དང་མཚོན་ནི་དག་པོར་ངོམ་རྒྱའི་རྒྱ་དངོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། སྤྲ་ཚོམ་རིང་མོ་འདིའི་ནང་དུ་གི་
ཡི་རྣམ་གྲངས་མང་ཅམ་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཅེ་སག་དང་རལ་གི་ཅེ་གསུམ། སྒྲོ་གི། ཡི་གི། བཤུས་
གི། རྒྱང་གི། སྤྲ་གི། རྒྱ་གི། མེ་གི། ལེབ་ཆེན། འོང་གི། སྤོན་གི། གི་ཨ་བེ་ཡ་བེ་མགུ་བེ། ཤར་ལང་། ཉ་
གི་སོགས་དང་གཞན་ཡང་བདུད་གི་ཅེ་གསེག་དང་འབྲོང་ར་དགུ་ཚོད་སོགས་མང་ལ། དེ་དག་ཁྲངས་
ལུང་དང་སྦྲར་ནས་ཐུང་ཅམ་བརྗོད་ན། < < ཉོར་སྤྲིང་གཡུལ་འགྲེད་ > > སྒྲོད་ཆ་ལས་“ཁྲབ་བཏེགས་
ནས་ཅེ་སག་བཙུགས་པས་རོང་ཆ་དེ་ཉིད་དུ་བཀོངས་པར་སྤྲང་ངོ།” ཞེས་དང་། ཡང་ན་“རལ་གི་བཏབ་
པ་ལན་མེད། ལུང་རྩོད་པ་པོར་སྒྲོང་འཁོར། སྒྲོ་གི་བསམ་པའི་རེག་གཅོད།” ལྷ་བྲ། གཞན་ཡང་< < བྱ་
གུ་གོ་རྫོང་། > > དེབ་མེད་དང་པོ་ལས་“བྱ་གུའི་གོ་གཡལ་པལ་པའི་དུས། རྫོང་ཆེན་ཁྲབ་གཡལ་འཕེབ་
རྒྱ་ཡིན། མཚོན་གོ་རིང་གོ་པོ་གཤོག་རིང་ཡོད། གོ་ཐུང་སྐར་མ་སྒྲོང་སྟེ་ཡོད། ཉ་གཤོག་ལ་བེ་བ་
དགུགས་རིང་ཡོད། བཤུས་གི་ལ་གཤོང་མི་རྟག་ནག་ཡོད། རྒྱང་གི་ལ་སྤྲ་གི་རེག་གཅོད་ཡོད། རྒྱ་གི་

ལ་དུག་ལྷེ་ངར་མ་ཡོད། མེ་གི་དམར་པོ་ཡར་འདེབས་ཡོད། ལྷག་རལ་ལ་བཏགས་པའི་ལེབ་ཆེན་ཡོད།
ལོང་གི་ལ་སྤང་ཆེན་ཐད་ཆོད་ཡོད། སྤོང་གི་ལ་ཆུ་སྤོང་ངར་མ་ཡོད། གི་ཨ་ཟེ་ཡ་ཟེ་མགུ་ཟེ་གསུམ།
སྤར་གྱི་སྤང་ངར་ཡན་ཆོད་དུ། དེ་དེ་ལ་གི་སྤྲ་དགུ་དེ་ཡོད། དེ་དེའི་མིང་ནས་བགྲང་ཆོད་མེད།" ཅེས་
ལས་གི་རིགས་འདྲ་མེད་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་ < <གུ་གུ་གོ་རྫོང་> > གཉིས་པ་ལས་"དུས་དེ་རིང་
ཁོད་པོ་སུ་རེད་ལྟ། །འད་ལང་གསེར་གྱི་ཁ་པོར་ཅན། །མིང་འཕོད་ན་ཡ་ཟེ་སྤར་ཕན་ཟེད། །སྤིང་མི་རྩེ་
ཞལ་དཀར་སྤྲ་གི་ཡིན།" ཞེས་འཕོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཡོད་ཆོད་དབྱེད་ཁྲུང་ས་གཞན་དང་སྤར་ནས་
བསྐྱར་སྤོང་བྱེད་དགོས་པའི་ཆུ་མཆན་དེ་ཅམ་མེད་མོད། གི་ཨ་ཟེ་ཡ་ཟེ་མགུ་ཟེ་བཅས་ནི་གི་གུམ་
བཅན་པོའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་རལ་གི་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་བས་བསྐྱར་སྤོང་ཚུལ་དུ་འདི་ལ་ཕན་བྱ་
བཞོད་ན། < <བཙོ་རིགས་ཉེར་མཁོ་བདམས་བསྐྱིགས་> > ལས་"སྤྱིར་རལ་གིའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ནི། །ཞང་དང་སོག་པོ་དུ་མེད་གསུམ། །དགུ་ཟེ་འཇའ་རལ་དང་བཅས་ལ།" ཞེས་དང་། ཡང་ན་"དགུ་
ཟེ་འདི་པོད་ཀྱི་རལ་གི་ཡིན། །གི་གུམ་བཅན་པོའི་རིང་ལ་སྤིང་། །ཡུལ་ཟེ་འདུ་བྱ་བའི་ས་ཆ་ན། །མིག་
ཟེམ་བྱ་སྤྲ་དགུས་བརྒྱངས་པ་ཡིན། །ཆེ་པོས་ཀྱི་གནམ་གྱི་འཇུ་ཐག་ཆོད། །དེ་འོག་བརྒྱད་པ་ནོ་
རྟགས་ཡོད། །དེ་དགུའི་སྒོ་བ་མ་ཁག་དགུར་གྱེས། །པོད་རལ་གི་མང་བར་དེ་བཞིན་ཡིན། །མི་སྤྲ་
དགུས་བརྒྱངས་པས་དགུ་ཞེས་ཟེད། །མིག་ཟེམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཟེ་ཞེས་བྱ།" ཞེས་པའོ། །པོང་དུ་བྱངས་
པ་ལ་བལྟས་ན་དམངས་ཁོད་དུ་དགུ་ཟེ་ཞེས་པའི་སྤྲ་དེ་འཕོད་ཚུལ་ནོར་ནས་མགུ་ཟེའམ། ཡང་ན་སྤྱང་
ཡིག་འབེབ་མཁན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྤྲ་ཞིག་ཟེས་པར་སྤིང་དེ། དབྱེད་ཁྲུང་ས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གུ་
ཟེ་ཞེས་ཟེས་པའང་འདུག གཞན་ཟེ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་ཟེ་འདུ་བྱ་བ་ནས་མིག་ཟེམ་བྱ་ཅན་གྱིས་བརྒྱངས་
པའི་གི་དགུ་ཟེ་ཞེས་འཕོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་ཡ་ཟེ་དང་ཨ་ཟེ་བཅས་རལ་གིའི་རིགས་མང་དུ་བྱུང་
བར་རིག་བསྐྱེ་བྱས་ན་ཆོག་པར་སྟམ། དེ་ལྟར་དུ་འབྲི་གྲང་སྐབས་མགོན་ཆེ་ཆང་གིས་མཇར་པའི་
< <པོད་བཅན་པོའི་ཆུལ་རབས་> > ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༩༠ དགུ་ཟེ་ནི་ཞང་ཁྲུང་དུ་དར་བའི་རལ་གིའི་
རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་བཅས་གིའི་སྤྱིར་མང་ཅམ་འཕོད་འདུག་པར་དེ་ལ་གཟིགས་པར་མཆོལ།

༣ . གྲིའི་བྱང་ལྷངས་བརྗོད་པ།

འདི་ལ་གྲིའི་བྱང་ལྷངས་ཞེས་པ་ནི་གྲི་ཐོག་མར་ནས་ཞིག་བྱང་བ་དང་གྲི་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་གང་ལས་བྱང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་ཁུངས་སུ་བསྐལ་བ་ལ་ཐོད་ནས་གྲི་བྱང་བར་འཁོད་ཡོད། དཔེར་ན། <<སྤྱག་གུ་བྱེད་ལ་རྗོད་>> ལས་“ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་རལ་གྱི་འདྲི། ཤྲིག་པ་ཤ་གཟན་མིང་དུ་འཁོད། །ལ་ཐོག་བསྐལ་བ་དང་པོ་ལ། །རྒྱ་སྤྱག་ཁོག་ནས་ལྷགས་ཕྱེ་བྱང་། །དང་པོ་ལྷགས་དེ་སོག་པོས་མགར། །ཐོ་སྐམ་བར་ནས་མ་བརྒྱུང་ལེའི། །རལ་གྱི་ལེབ་ཆེན་མིང་དུ་འཁོད། །” ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་<<གུ་གུ་གོ་རྗོད་>> དེབ་སྟེང་བཞི་པར་“རའི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་རལ་གྱི་འདྲི། །ལ་ཐོག་བསྐལ་བ་དང་པོའི་དུས། །སྤྲེའི་མགོ་ནས་རྩོ་གསུམ་བྱང་། །རྩོ་དཀར་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་ལ། །ལྷགས་དཀར་དང་དཀར་ཕྱར་འབྲུ་བྱང་། །རལ་གྱི་སྤྱུ་རེངས་རང་ཤར་བརྒྱུངས། །ད་ལྟ་སྤྱུ་རེངས་བྱ་ཅར་ཡོད” ཅེས་ལ་ཐོག་ནས་རྩོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁོག་ནས་ལྷགས་བྱང་བར་གསལ་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷགས་ཕྱེ་ནི་རྩོ་ལས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པོད། མིང་སྤྱང་དུ་གྲི་བཟོ་བྱེད་ལྷགས་རིགས་ནི་པལ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁོག་ལས་བྱང་བར་འཁོད་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལྗོངས་རི་འབྲུ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བྱང་བར་འདིར་བཤད་སྟོབས་མི་ལྡན་པོད། གང་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆུ་མིན་དང་སྤྱག་ཁྲ་བྱ། གོ་བྱ། བྱ་ཁུང་སོགས་ཀྱི་ཁོག་ནས་བྱང་བའི་སྐོར་ཁུངས་དང་སྤྱར་ནས་རོབ་ཅམ་སུ་མ་ཐུད་དུ་བཞོད་ན། <<གུ་གུ་གོ་རྗོད་>> གསུམ་པ་ལས་“གྲི་འདི་གྲི་རོ་མ་ཤེས་ན། །བདུད་ཀྱི་སྤྲེའ་ཆོ་མེ་འབར་ནས། །ཆུ་མིན་ཁོག་ནས་ལྷགས་ཕྱེ་བྱང་། །ལྷགས་སྤྲེའི་འབྲུ་གསུམ་ཅམ་བརྒྱུངས། །” ཞེས་དང་། ཡང་ན་“གྲི་འདི་གྲི་རོ་མ་ཤེས་ན། །རིན་ཆེན་འཇའ་ཡི་སྤྲེའ་ལུང་ནས། །རྒྱ་སྤྱག་ཁོག་ནས་གྲི་གསུམ་བྱང་། །” ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་ཁུངས་དེ་རང་ལས་“རལ་གྱི་ཤེས་ཁར་རྩོ་ཆོད་འདྲི། །ཨ་བར་འཇའ་ཡི་རི་མོ་ནས། །ཁྲ་བྱ་གསུམ་ལ་ལྷགས་རྩོ་གཟན། །ཞག་གསུམ་འདས་པའི་ནངས་པོ་ལ། །ལྷགས་ཕྱེ་སྐོར་གསུམ་ཅམ་བྱང་། །” ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་<<སོག་སྤྲེའ་ཁུ་རྗོད་>> དུ་སྤྲིག་སྤྱོད་ཤན་པའི་སྤྱུ་ལས་“རས་ལག་གིས་བཟུང་བའི་རལ་གྱི་འདྲི། །བྱ་ཁུང་ནག་གསུམ་ལ་ལྷགས་ཕྱེ་

བྱིན། །ཡར་ལ་འགྲིམ་པའི་ལྷགས་ཞུན་དེ། །རལ་གྱི་ཁ་མོ་ལྷིམ་ལྷིམ་ཟེར། །“ལྷ་བྱ་སོགས་མང་ལ།
འགའ་ཞིག་ས་བཅད་འོག་ནས་གསལ་འོང་བས་འདི་ལ་མ་བཞོད་དོ། །

༤. གྱི་རྩང་ཚུལ་བརྗོད་པ།

ས་བཅད་འདི་རྩ་ཐེང་བར་འདོད་པ་ནི་གྱི་རྩང་དུས་དང་རྩང་མཁན། དེ་བཞིན་གྱི་ལ་དུག་སྒྲོར་བྱེད་
སྒྲོངས་བཅས་གྱི་ཐོག་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚང་མ་ལྷན་དུ་འཁོད་པའི་ཤར་ཆ་རྒྱང་ལྷ་འགྲོགས་
ལྷན་གྱི་སྒྲུ་ཞིག་འདི་ལ་བྲངས་ན། < <ཞེ་ར་ར་རྗོང་> > ལས་“ཁྱོད་མཆོན་ལ་འབྱུང་ཁུངས་དགོས་
ཟེར། །མཆོན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་བཤད་པས་ན། །བྱ་ཁ་ཆེ་བསྟན་པ་དར་བའི་དུས། །བྱ་ཤང་ཤང་
གསུམ་གྱིས་ལྷགས་རྫོ་ཐོས། །ཁོག་པར་བྱུང་བས་ཞུན་ཆེན་བཞུས། །ལྷགས་ཁོ་ཆ་ཡར་ལ་སྒྲུག་པ་
དེ། །ཐེུ་རང་མགར་བས་འཕྲུལ་རྩང་བྱས། །ནམ་མཁའ་ཡར་ལ་ལང་དུས་བརྩུངས། །དེ་ལ་གྲུ་ཟེ་སྒྲུ་
རིང་ཟེར། །ས་དམ་འཇང་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཐེབས། །སྒྲོབས་ཆེན་འཇའ་དཔོན་བྲག་ན་ཡོད། །ད་དུང་ཁོ་ཆ་
བསྒྲུགས་པ་དེར། །ཐོ་རིངས་སྐར་ཕན་བཟ་དུས་བརྩུངས། །དེ་ལ་ཡ་ཟེ་སྐར་ཕན་བཟགས། །མ་ཁམས་
སྒྲིང་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཐེབས། །ད་ལྷ་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྲག་ན་ཡོད། །དུག་ཆ་མར་ལ་འགྲིམ་པ་དེ། །སྟན་ཚུ་མར་
ལ་བྱབ་དུས་བརྩུངས། །ཐེུ་རང་དགོར་པོས་ཉི་ཆ་བཙུགས། །ཐེུ་རང་ནག་པོས་སྤྲད་པ་བྱད། །ཐེུ་
རང་དམར་པོས་ཐོ་བས་བརྩུངས། །ཡར་ངོ་གསུམ་ལ་དཀར་རྩང་བྱས། །ལྷག་པ་གངས་རི་ཆགས་པ་
འདྲ། །རང་སེམས་དུང་བབས་དཀར་བའི་ཉགས། །མར་ངོ་གསུམ་ལ་ནག་རྩང་བྱས། །སོ་ཁ་སྟན་ཚུ་
བྱབ་པ་འདྲ། །ཞེན་པ་དག་ལ་ནག་པོའི་ཉགས། །ཉ་མཆོམས་གསུམ་ལ་བཟ་རྩང་བྱས། །སྤ་རུ་འཇའ་
ཆོན་ཤར་བ་འདྲ། །དབུ་མའི་རྩ་ལམ་བྲང་བའི་ཉགས། །དེ་ནས་ངར་རྩས་བཙན་དགོས་ཟེར། །རྒྱ་གར་
བཙན་དུག་དཀར་པོ་དང་། །རྒྱ་ནག་འབྲུ་དུག་ནག་པོ་དང་། །འཇའ་ཡི་དུག་སྒྲུལ་ལྡང་ཁུང་དང་། །སྒྲོ་ཡི་
མདའ་དུག་དམར་པོ་དང་། །པོད་ཀྱི་བྲ་དུག་མེར་པོ་བཅས། །དུག་ལྡང་མའི་སྤྲར་རྩས་དང་། །ཁྲག་
ཆེན་བཞི་པོ་དགོས་པས་ཟེར། །སྤིན་པོ་ཁྲོས་པའི་སྤྲང་ཁྲག་དང་། །སྤིན་པོ་ཁྲོ་བའི་མངལ་ཁྲག་

དང་། དཔལ་ལོ་གི་ཤིང་གོ་ཁྲག་བཞི། དྲུག་ལྷ་ཁྲག་བཞི་ཚུ་ཡིས་སྐྱར། ཁྲ་བའི་གྲ་གསུམ་ཚུ་ཡིས་
སྐྱར། ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་ངར་ཚུ་ལྷན། ལྷག་པ་མེ་ལྷེ་ལྷབ་མེ་ལྷབ། དྲུག་རལ་འབར་བ་མིང་དུ་ཐོག་། ཅེས་
ལས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འཁོད་ལ།

དེ་ལྟར་དུ་ < <གྲ་གྲུ་གོ་རྫོང་> > དེ་བ་ཐེང་གསུམ་པ་ལས་་་་ཡ་ཆ་སྒྲོན་པོ་རྒྱང་ཆོད་འདི། གོ་བ་བྱ་
ལ་ལྷགས་ཕྱེ་བྱང་། གོ་བ་བྱ་ལ་ལྷགས་ཕྱེ་གཟན། མར་ལ་སྐྱུག་པའི་ལྷགས་ཕྱེ་དེ། འམ་སྤྲོད་སྐྱེ་རེངས་
ཤར་ནས་བྱང་། རྒྱང་མི་གདོང་དམར་སྤྲོད་པོ་ཡིན། རལ་གི་གྲུ་མེ་སྐྱེ་རེངས་བཏགས། ད་ལྷ་གཡུ་
ལྷའི་བྲག་ན་ཡོད། མར་ལ་འགྲིམས་པའི་ལྷགས་ཕྱེ་དེ། འམ་སྤྲོད་སྐྱུན་པ་རུབ་དུས་བརྒྱངས། རྒྱང་
མི་ཐེ་མོ་དཔུང་བཅན་ཡིན། རྒྱང་གི་སྐྱུན་པ་རེག་གཅོད་བཏགས། ད་ལྷ་ཁྲི་བཅན་བྲག་ན་ཡོད། ཁྲིག་
པ་ནང་གི་ལྷགས་ཞུན་དེ། གནམ་ལ་ཉི་མ་ཤར་ནས་བརྒྱངས། རྒྱང་མི་ཐེ་རང་སྐྱུན་དགུ་ཡིན། སྐྱི་
བསེར་འཇུག་མ་ལངས་འབྲེལ་ཡོད། རྫོ་ཆོད་ཡ་ཆ་རྒྱང་ཆོད་བཏགས། །“ལྷ་བྱའོ། མ་ཟད་དུག་སྐྱོར་
ཐེད་སྤངས་ཀྱི་སྐྱོར་བསྐྱར་དུ་དགོད་རྒྱ་གཡ་ཆེན་མཐོང་བས། < <སོག་སྤྲོད་ཁབ་རྫོང་> > དུ་
“སྐྱབས་ཆེན་སྒྲོན་པོའི་རལ་གི་རེད། ད་ལྷ་གོ་སར་མདུན་ལ་ཡོད། ཁྲིག་པའི་ནང་གི་ལྷགས་ཞུན་
དེ། ཐེའུ་རངས་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱང་བྲས། དཔལ་ལོ་དགུ་ཡི་སྤྲིང་ཁྲག་གཅིག་། ལྷག་དམར་ཡག་
དགུ་ཡི་ཁྲིག་ཁྲག་གཉིས། དྲུག་སྐྱུལ་དགུ་ཡི་ཁྲིག་ཁྲག་གསུམ། དགུ་གསུམ་དུག་གི་ངར་ཆ་
བྲས། བཏབ་ཆོད་གསོན་ལ་མི་མངག་ལེའི། ལྷ་བདུད་དགུ་ཡི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ། །“ ཅེས་འཁོད་པ་
ནམས་འགྲེལ་བརྫོད་མི་བྱེད། གཞན་ཡང་འདི་རུ་དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་གི་རྒྱང་མཁན་སྤྲོད་པོ་
གདོང་དམར་ཞེས་པ་ནི་མངའ་མཛད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་བར་ངོས་འཛིན་ཆོག་སྟེ། < <བཀའ་ཐང་སྡེ་
ལྷ་> > ལས་་་དེ་ནས་བདུད་སྤྲོད་མོས་དབང་བྲས་ཏེ། མིང་ཡང་ལྷ་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཏགས།
སྤྲོད་ལས་ཤེས་གདོང་པ་དམར་བ་བྱང་།” ཞེས་པ་ལས་ཉོགས་རུས་ལ། དེ་བཞིན་གོང་དུ་འཁོད་པའི་
ཐེའུ་རངས་སྐྱུན་དགུས་གི་བརྒྱངས་པའི་སྐྱོར་སྤྲིང་སྐྱུང་དུ་མང་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པས། དེ་ནི་གོང་གི་ས་
བཅད་དུ་བྱངས་པའི་་་་ཡུལ་ནི་འདུ་བྱ་བའི་ས་ཆ་ན། མིག་ཟེམ་བྱ་སྐྱུན་དགུས་བརྒྱངས་པ་ཡིན། །“ ལྷ་

བྱ་གཉིས་མན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ལ། སྤྱིང་སྦྱང་དུ་གྲངས་ཀ་དགུ་པ་ནི་གྲངས་
ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་མཐོང་། འདི་ལ་བསྐྱར་དུ་བཞེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་གི་རྩང་སྦྱངས་
དང་འབྲེལ་བའི་སྒོར་སྤྱིང་སྦྱང་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བ་མང་མོད། དེ་དག་ཆོག་ཀྱང་ཅུང་མང་བ་རྒྱུད་ཡིན་
ཞིང་ནང་དོན་ཐད་གོང་བཞོད་ལས་ཁྱད་དབྱེར་མེད་པས་ཡོད་ཆད་འདི་ལ་བཞོད་པར་མ་ཁུས་སོ། །

༥ . གྱིའི་དཔལ་ལུང་བཞེད་པ།

གྱིའི་དཔལ་ལུང་ཞེས་པ་ནི་གྱིའི་ཡུ་བར་བཏགས་པའི་ལུང་ཐག་གོ་སྟེ། “གི་མགོ་ཆེས་བརྒྱད་ཟླ་བ་
ལ། རྟོང་སྦྱང་དམར་པོའི་དཔལ་ལུང་བརྒྱབ། །” ཅེས་པ་ལས་རྟོགས་ཁུས་ལ། དེ་ནི་དག་པོ་དང་འཐབ་
སྐབས་ལུང་ཐག་གི་ཨ་ལོང་དེ་ལག་པའི་མཁྱིག་མར་བརྒྱས་ནས་གི་དེ་མི་ཤོར་བའི་དགེ་མཚན་དང་།
གཞན་ཡང་གི་དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་པན་ཐོགས་ཡོད་པར་མཐོང་། སྤྱིང་ཐེ་གོ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྦྱང་
དུ་གྱིའི་དཔལ་ལུང་བཞོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མི་འདྲ་བ་འགའ་སྤྱང་བས། དཔེར་ན། འབྲོང་བུའི་གཉའ་རྒྱན་དང་
རྟོང་སྦྱང། དར་རིགས་ཀྱི་དཔལ་ལུང་སོགས་འདུག་པས། དེ་དག་དབྱེད་ཁུངས་དང་སྦྱར་ནས་བཞེད་
ན། <<གྱ་གྱ་གོ་རྟོང་>> བཞེ་བ་ལས་“དེ་མཚན་འོར་མི་རེག་ཆོད་འདི། །ཡུ་བ་དུག་སྦྱལ་མགོ་བོ་
བྱས། །དཔལ་ལུང་འབྲོང་བུའི་གཉའ་རྒྱན་དུས།” ཞེས་དང་། ཡང་ན་“རལ་གི་ཐོར་རེག་ཆོད་ལ། །དར་
དམར་པོའི་དཔལ་ལུང་འདོམ་གང་བཏགས། །” ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་<<སུམ་སྤྱིང་གཡུ་འབྱེད་>> དུ་
“རལ་གི་སྟོང་ཆོད་འབར་བ་ལ་སྟོན་མོ་དར་གི་དཔལ་ལུང་བརྒྱན། །” ཞེས་དཔལ་ལུང་གི་རིགས་ཁ་
ཤས་འཁོད་ལ། གཞན་ཡང་གི་ལུང་ཐངས་ཀྱི་མདོ་ཐག་དང་གི་ལུང་དཔལ་གི་མདོ་ཐག་བཅས་འགའ་
ཡང་ལྟན་ནོ། །

༦ . གྱིའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ནམས་བཞེད་པ།

གཞན་ཡང་འདི་ལ་གི་ལྷབས་དང་མགུལ་དགིས། སེན་ཁེབ་དང་འདོད་ཆབ་སོགས་གྱིའི་ཁྱད་ཆོས་

ལག་ལ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱ་གཞི་ཆེན་མཐོང་བས། <<གྲུ་གྲུ་གོ་རྗོད་>>དེ་བ་སྤེལ་གསུམ་པ་ལས་“གྲི་མགོ་
 ཆེས་བརྒྱད་ཆེ་བ་འདྲ། །མགྲུལ་དགྲིས་དྲུང་སྤེལ་བསྟར་བ་འདྲ། །སེན་ཁེབ་གཤག་བཟ་བའོད་པ་
 འདྲ། །ཕྱར་ན་དར་ནག་སྒྲོད་པ་འདྲ། །” ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་<<སོག་སྤྲད་ཁབ་རྗོད་>>ལས་
 “རལ་གྲི་དྲག་རལ་འབར་བ་ལ། །གྲུ་ལང་གསེར་གྲི་འདོད་ཆབ་བདུ། །”ལྟ་བུ་འཁོད་ཡོད་ལ། སེན་
 ཁེབ་ཅེས་པ་ནི་ཟངས་ལྷགས་ཅི་རིགས་ལས་བཟོས་པའི་ཡུ་བ་དང་གྲིའི་དངོས་མཆོམས་གྲི་དབྱིབས་
 གཟུགས་སྒྲོར་མོད་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལ་སེན་ཁེབ་བརྗོད་དོན་ནི་དེས་ལག་གི་མཚུབ་མོ་རྣམས་སྤྲང་སྒྲོབ་
 བྱེད་བྱུབ་པ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་སྤྲང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲང་སྤྲང་དཔེར་རོགས་ལ་མཆོན་ཁེབ་ཅེས་
 འཁོད་པར་རིག་མཚུངས་བྱེད་ཆོག་སྟེ། དེ་བཞིན་འདི་ལ་བའོད་པའི་འདོད་ཆབ་ཅེས་པར་གོ་བ་མ་
 རག་པས་དཔྱད་ལྡན་པ་རྣམས་གྲི་ལམ་སྒྲོན་ལ་རེ་སྤྲུག་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྲི་ཐབས་ཤེས་མ་མཆིས།

མཐུག་གཏམ།

གོང་དུ་དབྱེད་ཁུངས་གཙོ་བོར་གྲིང་སྤྲང་བྱས་ནས་གྲིའི་སྒྲོར་ས་བཅད་འགར་བྱེད་ནས་ཐུན་བྱ་ཞིག་
 བརྗོད་ཁུལ་བྱས་ཡོད་ལ། བོད་གྲི་གྲིའི་སྒྲོར་རྒྱས་ལོན་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཆེ། དབྱེད་ཚུལ་འདིས་པན་
 ཐོགས་ཅུང་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས། དེ་ནི་དབྱེད་ཚུལ་འདི་གིས་པའི་དོན་སྤྲང་གཙོ་བོད་ཡིན་པར་འདོད།

མཐའ་དོན། འབྲི་པ་པོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཆད་ཞན་པས། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གང་གི་
 ཆ་ནས་ཁོར་འཛོལ་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད་ངེས་པས། དཔྱད་ལྡན་སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་གྲིས་བདག་ལ་གྲུ་
 ཡངས་གནང་སྟེ། བསམ་ཚུལ་ལྷག་པོར་བརྗོད་པའི་རེ་སྤྲུག་ཞུ།

རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་པོ་དཔུངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོའི་བྱང་ཆོས།

ཐེང་པོ།

༡༽ སྟོང་དོན།

ཞིབ་འཇུག་དཔུང་ཚོས་གྱི་མཛུབ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་ནས་ཁོ་བོས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཞིབ་འཇུག་དང་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གཞིན། དུས་རབས་བཙུག་གི་ནང་དུ་བྱོན་ཞིང་གནས་ལྷ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་རིང་མི་འཛོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ཁམས་སྤྱུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྱི་ཉི་མས་བརྩམས་པའི་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་པོ་མེ་ལོང་མའི་འབྲེལ་བ་བཤེར་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་བཀའ་བ་དཔུངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འབྲེལ་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྟན་དག་མེ་ལོང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་སྟོང་ཅིག་ཡོད་པའི་ཁྲིད་ནས་འབྲེལ་བ་རྒྱས་ཤོས་དང་ཁུངས་བཅུན་ཤོས་ཡིན་པར་བརྟེན། སྟན་དག་གི་འབྲེལ་བ་ཚོས་མཁས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་གཅིག་གྲག་གིས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་བར་བྱེད།

ལར་ནས་སྟན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ནས་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆ་ནས་སོགས་གང་ས་ཅི་ཐད་ནས་སྤྱོད་པའི་བགྱི་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་ནའང་། དེར་སྤྱོད་མིན་གྱི་བྱང་ཆོས་དེ་སྟོང་ཅིག་ལྷན་པའི་ཁྲིད་ནས་འབྱུང་དོན་གྱི་བྱང་གཏན་སྒྲོར་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་དགག་བཞག་གི་སྒྲོས་བ་དང་། སྟན་དག་གི་རྒྱལ་གསར་སྟོན་དེ་ཅུ་མཛུབ་མིན་དང་། གྲགས་ཅན་གྱི་བརྩམས་ཆོས་དེ་སྟོང་ཅིག་ལུང་འཕྲེན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ནི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁམས་པ་འབྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་སྒྲོག་ནན་དཔུང་བྱས་ཤིང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་མཁས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་འབྲེལ་དེ་སྟོང་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་སུ་ཟབ་སྒྲོག་གཞིབ་བསྐྱར་གོ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གནད་དུ་བཟུང་ཐོག་སྟན་དག་གཞུང་ལུགས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་

མཁས་དབང་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་འདི་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཐབས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཏུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིབ་འཇུག་གྲེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་ནས་མཐའ་མའི་གྲུབ་དོན་ཏུ་
 ཁམས་འགྲེལ་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་འབར་བའི་སྟན་འགྲེལ་དེར་དོན་དངོས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་
 གྲགས་ཅན་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལས་སྟག་པའི་བྱད་ཆོས་གང་ཞིག་ལྡན་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དེ་སྟོང་བྱ་
 བྱུ་གཙུག་པ་བཟུང་ཐོག་སྤང་མར་ཡང་ཁམས་འགྲེལ་ལ་སྟོབ་སྟོང་གྲེད་མཁན་དང་ཞིབ་འཇུག་གྲེད་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆེགས་ཚུང་གི་སྟོན་ནས་དེའི་བྱད་འཕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་རྒྱས་ལོན་དང་གསལ་
 རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བར་གྲེད་བྱུ་ནི་གྲུབ་དོན་གྱི་དམིགས་ཆད་ལགས་སོ། །

ས་བཅད་དང་པོ། བརྗོད་གཞིའམ་གནད་དོན་དེ་སྟོང་།

བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིར་མིའི་འགོ་བ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་སྐབས་དེ་ཤེད་ཀྱི་མི་རྣམས་
 ཀྱི་སྒོ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འཁོས་སྐབས་ལ་གཞིགས་ནས་སྟན་ངག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འགོ་འབྲས་ཤིང་། མིའི་
 བསམ་སྒྲུབ་དཔལ་ཡོན་གྱི་འཕེལ་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་དར་འཕེལ་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་དངོས་བསྟོན་མེད་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་དང་མཐོང་ཁྲིད་ཏུ་སྟན་ངག་ནི་
 གཤེད་ནས་དར་ཡང་སྟན་ངག་རིག་པའམ་སྟན་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་དེའི་རྗེས་
 སུ་བྱུང་བ་ནི་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་འགོས་ཡིན་ལ། བོད་རང་ལ་མཆོན་ན་སྟན་ངག་རིག་པའམ་སྟན་ངག་
 གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱོན་པའི་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
 མཆོན་མཆོག་གིས་མཁས་འཇུག་བཅུ་མས་ནས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱན་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དག་ཐོ་རེ་བ་
 ཞིག་བསྐྱར་ནས་སྟན་ངག་གཞུང་ཐོག་མར་དར་བའི་དབུ་བཟུང་། དེའི་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོ་
 མིའི་ཀ་ར་དང་ཤོང་སྟོན་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་མ་ཆ་ཆང་བསྐྱར་ཅིང་། དཔལ་
 ལོ་ལྷ་བ་སྒོ་གྲོས་བརྟན་བས་ཐོག་མར་འགྱུར་བཅོས་གནང་། དེ་ནས་རིམ་བས་སྐར་ཐང་སརྩ་ཤི་དང་།
 ཞ་ལུ་ལོ་ལྷ་བ། ལྷོ་ཐང་ལོ་ལྷ་བ་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ། མཐར་མི་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་ཉིན་གྲེད་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་

ལུགས་ཚད་མ་དག་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་འབྱུང་བཅོས་ལེགས་པར་གནང་སྟེ་བོད་དུ་སྟོན་དག་གི་
གཞུང་ལུགས་ཡོངས་སུ་དར་བྱས་དང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་
ཙམ་གྱིས་དེར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ལ་འགྲེལ་བའང་རྒྱས་བསྟུས་སྟེ་
ཆོག་པ་ཞིག་བརྩམས་གནང་ལ། མ་ཟད་གཞུང་ལུགས་དེར་བརྟེན་ནས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་བཟང་
གིས་མི་ལོན་པ་ཞིག་བརྩམས་དང་ཚོམ་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ལྟེང་སྟོན་དག་མེ་ལོང་ལ་འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བའི་ཁྱོད་ནས་འབྲུག་
ཁམས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བརྩམས་གནང་བའི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་
པཎ་ཆེན་ལྷ་མའི་གསུང་བཞེན་བཀའ་བ་དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ་ནི། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཁྱོད་ན་ཉི་མ་
དང་རི་དྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཀྱན་ལས་འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ཁྱོད་ཆོས་དང་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཅི་སྟེད་ཅིག་ལྟན་ལ། སྟོན་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཚོམ་མཁན་དང་དབྱེད་བརྗོད་པ་ཀྱན་
གིས་མངོན་པར་བསྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུང་དཀར་ལྗོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
མཆོག་གིས་ཀྱང་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྟོ་འབྲེད་ཀྱི་སྟོན་དག་དེ་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་འཆད་
པའི་སྐབས་“དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཁམས་སྐུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མངོན་པའི་སྟོན་འགྲེལ་
དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་འགྲེལ་དཔེ་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ཟེན་གྱིས་གཞིར་བཟུང་ནས་གྲིས་པ་ཡིན་སྟབས། སྟོན་
དག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་རྒྱས་ཤོས་སུ་འདུག་པར་མ་ཟད། སྟེ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་
ལེགས་བཤད་ཆེ་བས། ལྟོ་གྲོས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དེ་ཉིད་བཞུས་ན་བཟང་ཞིང་།^[1]” ཞེས་དོན་
ལ་གནས་པའི་ཆེ་བརྗོད་མངོན་ཅིང་། འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཁྱོད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་
ཆོས་ཅི་སྟེད་ཅིག་ལྟན་ནོ། །

1 སྟོན་དག་ལ་འབྲུག་ལྟུང་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྟོ་འབྲེད། ཤོག་གངས་༡༥' དུང་དཀར་ལྗོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་། ༢༠༡༣

ལར་ནས་སྟན་འགྲེལ་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་ཚུལ་རྣམས་ཐན་སྟན་དང་
 རྟོགས་རེ་བའམ་སྤྱི་བབ་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་འགྲེལ་བཤད་དང་ཆེ་བརྒྱུད་བྱེད་མཁན་མཆིས་ནའང་། འདིའི་བྱང་
 ཆོས་རྣམས་རྟོགས་ཡོངས་ནས་སམ་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དབྱུང་བརྒྱུད་སྤེལ་བ་ནི་ཁོ་བོས་
 དེ་སྤྲོ་མ་མཇུག་བས། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་རྒྱས་ལོན་ཞིབ་ཆགས་བྱེད་པ་བརྒྱད་ནས་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཆོས་དེ་དག་ཁ་གསལ་གནད་སྤྲིན་གྱི་ལམ་ནས་འགྲེལ་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་
 འབྲེལ། སྤང་མར་ཡང་ཁམས་སྤྱུལ་གྱི་སྟན་འགྲེལ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་ཐོས་བསམ་བྱེད་འདུན་ཅན་ལ་
 ཆོགས་རྒྱུད་གི་སྒྲོན་ནས་ཁམས་སྤྱུལ་སྟན་འགྲེལ་གྱི་ཐབ་ཆད་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིམ་དབྱུག་པ་ཅན་
 གྱི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་བཅལ་བའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་གསལ་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་དམིགས་ཅར་
 བརྩམ་ནས་འགྲེལ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀྲི་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཁོང་ཁྱས་བཞིན་སྤྱིར་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་
 གྱི་བྱང་ཆོས་ལ་རྟོགས་རེ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལ་སྤང་ནའང་ཆ་ཆད་ཞིང་
 ཁ་གསལ་བའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བརྒྱུད་གནད་བཞི་དེ་ཐན་དངོས་སུ་མཇུག་པ་མ་རྒྱུད་བས་དེའི་རྟོགས་
 ལས་ཁ་སྒྲོན་དང་གསལ་བརྒྱུད་ནན་དབྱུང་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁམས་སྤྱུལ་སྟན་འགྲེལ་གྱི་མགོ་
 ལས་མཇུག་བར་དུ་སྤྲོ་རབས་ཀྱི་སྟན་དག་གཞུང་ལུགས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ལུང་འཛེན་བྱས་མིན་དང་།

རང་གི་ལྟ་ཚུལ་ལམ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་གསལ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
 ཉེན་ནམ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བརྩམས་ཆོས་སམ་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་སྤངས་བཙུན་རི་ཅམ་ཞིག་གི་ལུང་འཛེན་བྱས་
 མིན་དང་། རང་གི་ལྟ་ཚུལ་ལམ་མེ་ལོང་གི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་ཁ་ཅིག་དུ་
 བརྩམ་ནས་དགག་རྒྱུ་བྱེད་པར་བརྩམས་ཆོས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ལུང་འཛེན་བྱས་མིན་དང་རི་ལྟར་བྱེད་
 ཚུལ། སྟན་དག་མེ་ལོང་གི་ལུས་བཤད་པ་ནས་དོན་རྒྱུ་སོ་སྟེ་མཇུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོ་རབས་
 གྱི་སྤྱོ་ཅལ་བརྩམས་ཆོས་གྲགས་ཅན་ཅི་ཅམ་ལུང་འཛེན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ། སྟན་དག་བསྟན་བཅོས་
 གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩའི་འཛིན་དང་། རྒྱུ་རྩའི་འཛིན་གྱིས་བརྩམས་ཆོས་སྤྱོ་ཅལ་གྱི་བྱང་
 གཤེས་དང་གསོན་ཉམས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་རྟོགས་བསྟོམས་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་འབྲུག་ཁམས་སྤྱུལ་

གྱི་སྟན་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ནི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ནི་དེ་སྤེལ་
ཚོས་རིག་སྒྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་ཆར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་
ལ་གཏིང་ཟབ་རྒྱས་ལོན་གྱིད་དེ་ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ། བརྗོད་དོན་གྱི་གནད་འགྲེལ་ལ་སྟབས་
བདེའི་སྟོན་པ་རོ་སྟོན་དང་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱ་བ་ལགས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། དབྱད་ཞིབ་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱ་བ་དོན།
སྤྲེལ་ཆེན་དང་པོ། དབྱད་ཞིབ་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་དང་བྱ་བ་དོན་སྟོན།

དང་པོ། ཁྱད་ཆོས་བཙུན་པའི་ཁྱད་གནད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ས་པཎ་གྱིས་མཁས་འཇུག་བརྩམས་ནས་མེ་ལོང་གི་རྒྱན་ཕྱོགས་རེ་
བ་ཞིག་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ནས་ཤོད་སྟོན་དོན་རྒྱལ་མཆོན་དང་ལ་གླིམ་ཀ་ར་གཉིས་ཀྱིས་ས་སྤྱིའི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་དུ་མེ་ལོང་མ་ཆ་ཆང་ཐོད་བསྐྱར་གནད་བ་ནས་བཟུང་། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་ཆར་རྩེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་རྒྱས་བསྐྱར་སྟོན་ཆོགས་
ཤིག་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་སུ་འཇུག་པ་ནི། དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་སྟོན་པ་བརྩམས་
པས་བརྩམས་པའི་དཔང་ཞིག་དང་། སྒྲར་ཐང་གི་སྟན་འགྲེལ་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་བཤད་པ་དོན་ཐམས་
ཅད་བྱུང་བ། སྤེལ་པ་རིན་སྤངས་པས་བརྩམས་པའི་མི་འདིགས་སེལ་ཞེས་པའི་ཐོད་མཁས་པས་བརྩམས་
པའི་དཔྱེའི་དགོངས་རྒྱུ། རྒྱལ་དཔང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་བརྩམས་པའི་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྟུ། འཇུག་
ཁམས་སྤུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བརྩམས་པའི་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ཡིན་ལ། དུས་
རབས་བཞུར་རྒྱུན་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱོད་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཁ་གསལ་དང་། གཏིང་ཟབ་ཏུ་བྱིན་ཡོད་
པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁྱོད་ནས་ལེགས་བཤད་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་འདི་ཉིད་

ཡིན་པ་མཁས་དགུས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་བོད་པས་དུས་རབས་བདུན་པ་ཡན་མན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་
གར་ནས་ནང་ཆོས་དང་སྤྱི་མཉམ་དག་སོགས་ད་སྐབས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་སྐྱེད་བའི་རིག་གནས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་ཅིང་བྲངས་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཅ་འགྲེལ་དང་ཡང་འགྲེལ་རྒྱས་བསྟུས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཤིག་མཛད་ནས་བསྟན་བཅོས་རི་བོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ལ་པར་པན་ཐོགས་པ་
ནི་རྫོགས་ཏར་རྒྱ་ཐུས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་། ཁམས་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མས་མཛད་པའི་ཁམས་འགྲེལ་ཆེན་འདི་གཉིས་ཙམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྤྱི་ཤེས་ཞིང་། རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཁམས་འགྲེལ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་འཕེར་ཁྲུངས་མ་དག་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་
ཤིང་། བོད་ཀྱི་སྟན་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཡང་དག་པའི་ལེགས་བཤད་ནམས་ཀྱི་བཅུད་བསྟུས་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་དག་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་ཀྱུ་ཤུའི་ཅེ་མོས་ཡང་ཡང་བསྟུབས་ཤིང་བརྟེན་བས་ཡང་
དག་ལ་ཁྲུངས་བཅུན་པའི་ཁྲུང་ཆོས་ལྡན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་རང་ལས། “བདག་གི་
སྒྲ་མ་པཎ་ཆེན་རྒྱ་མཁའ་ཀ་རའི་ཕྱག་ཏུ་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀའི་༼རྩ་བུ་ཤི་དང་དག་དབང་གྲགས་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ།༽རྒྱ་དཔེ་བཞུགས་པའི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་དོགས་གཅོད་ཡང་ཡང་ཞུས་པའི་
གསུང་རྒྱན་གཙང་མ་བཅོས་ལྟན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཅ་བའི་སྟོག་ཏུ་བཞག། དེ་དང་མི་འགལ་བའི་བོད་
འགྲེལ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བདུས་པས་ཀྱང་བྱར་བྱུང་བཤད་བརྒྱན་ཏེ་རང་སྒོས་ཅི་ལུས་སྤྱི་གཞུང་
དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ^[1]”ཞེས་དང་། “འདིར་བཞོད་པའི་གཞུང་ཆོག་ནི་ཤོད་འགྱུར་ཅ་
བ་ལ་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་བྱུང་བཤད་བཅོས་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་ཞུ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོས་ཀྱང་
འགྱུར་བཅོས་བྱུང་བཤད་མཛད་པ་བཞིན་སྟོགས་སྟོན་རིན་ཆེན་བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་མ་ངོ་མ་སྐད་
གཉིས་ཤན་སྐར་ལ་ཕྱི་མོར་མཛད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་དུ་པར་

1 རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་སྒྲ་མའི་གསུངས་བཞིན་བཟུངས་བ་དབྱུངས་ཅན་དག་གི་རྩལ་མཆོ། ཤོག་གངས། ༡༥
ཁམས་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་ཆ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམ་སྦྱོང་ཆོག་པ་སྐབས་བཞི་ལ། ༢༠༡༣

— — — — —

ལོང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་འགྲེལ་བ་ཚུམ་པའི་ཁུར་ལེན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་ཡང་སློབ་
དཔོན་དཔྱིའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་མ་ལོན་པ་དང་ལོག་པར་ལེན་པ་ཆེས་མང་བར་གཟིགས་ནས་སྟན་
གཞུང་འདི་ཉིད་ཚུམ་པའི་སྒྲོན་བསྐྱངས་ཤིང་། བཅུམས་པ་དེ་ཡང་ཐུག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཅུམས་པ་ཞིག་མིན་པར། གཞན་ལ་པན་ཞིང་འདོམས་པའི་དོན་དུ་བཅུམས་
ཤིང་། དེ་ཡང་རང་བཟོ་དང་འཆར་སྒྲུང་གི་ཞེན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུམས་པ་སྟེ་ཁམས་འགྲེལ་ཀྱི་འགོ་ནས་མཇུག་
བྱུང་རེག་གི་བར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆིག་དང་དོན་གྱི་ཤོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རེ་རེ་བཞིན་ལེགས་
པར་བཀོད་དེ་གང་ཞིག་ཆད་མར་འདྲིན་རུང་བ་དང་གང་ཞིག་ཆད་མར་འདྲིན་མི་རུང་བའི་གནད་
རྣམས་ལེགས་པར་དབྱད་ཞིབ་ཀྱིས་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་གཞུང་ཆད་ཐུབ་དག་ལ་ཁུངས་སུ་
བྱས་ཏེ་འགྲེལ་བ་གྲགས་ཅན་འདི་ཉིད་བཅུམས་པར་བརྟེན། གཞུང་ཁུངས་དག་ཅིང་སྤྱི་ཆད་ལེགས་
པས་གཞུང་འདི་ཉིད་ནི་དཔྱིའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞུང་ཆད་ཐུབ་ལ་ངོས་འདྲིན་རུང་
བ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ། དགག་བཞག་གི་བྱད་གནད།

འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་ཆིག་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་བརྒྱབ་པ་ཅམ་ཞིག་མིན་པར།
གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡར་སྡོད་དུ་བཅུམས་པའི་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་བ་
དཔང་ལོ་རྩ་སྟོ་གོས་བརྟན་པའི་བཅུམས་པའི་དཔང་ཤིག་དང་། སྤར་ཐང་གི་སྟན་འགྲེལ་སྟན་ངག་མེ་
ལོང་གི་བཤད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ། དེས་སྤངས་པའི་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ང་འོ། རྒྱལ་དབང་
ལྷ་པའི་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྤྲ། བོད་མཁས་པ་མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་
སོགས། སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྟུས་མང་པོ་ཞིག་བཅུམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆིག་དང་དོན་
གྱི་རྟོར་བ་རྣམས་དང་། མེ་ལོང་གི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་མ་འབྱོར་བ་དང་འཁྲལ་གཞི་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་

ཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་ཞེན་སྦྱོགས་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཞིབ་
དབྱེད་ལུགས་སེལ་ལེགས་པར་གནང་ཞིང་། དེའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་དམིགས་
དོན་དུ་བརྒྱུད་ཡོད་ལ། དོན་ལ་ཡང་དེའི་དགོངས་དོན་བཀོལ་བར་གཞུང་འདི་རང་ལས་ལྷག་པ་དེ་སྔ་
བྱུང་མེད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་དུ་རོས་འཛིན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
པ་ལོ། །སྙན་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་ཁམས་འགྲེལ་གྱི་ཡར་སྡོན་དུ་བཅུམས་པའི་སྙན་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་
བ་དང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་དགག་རྒྱག་གིས་ནོར་སྦྱོན་རྣམས་སྙན་
བྱུངས་ནས་སྙན་དག་མེ་ལོང་རང་གི་དགོངས་གཞི་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་སྒྲོས་རྣམས་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་པལ་བོ། །

གསུམ་པ། རྒྱུན་གསར་སྦོན་གྱི་ཁྱད་གནད།

སྦྱིར་སྙན་དག་མེ་ལོང་གི་བརྗོད་བྱ་ནི་ལུས་དང་རྒྱུན་སྦོན་སེལ་གསུམ་ནང་དུ་འདུས་ལ། རྒྱུན་ལ་
ཡང་སྙན་མོང་དང་སྙན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བཤོ། །དེ་ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་ནང་
དུ་སྙན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ལ་ཤར་སྦོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱུན་ཉི་ཤུ་དང་། ལེའུ་གཉིས་
པ་སྙན་མོང་གི་རྒྱུན་སྦྱི་ལ་དོན་རྒྱུན་སོ་སྔ་དང་ནང་གསེས་སུ་རྒྱུན་བརྒྱ་དང་གོ་བྱུག་ཡོད་ལ། ལེའུ་
གསུམ་པའི་རྒྱུན་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་བཅས་ཁྱོན་སྙན་དག་གི་ལེའུ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུན་ཉིས་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་བསྟན་ཡོད། འོ་ན་སྙན་དག་གི་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཆང་མ་དེའི་ནང་དུ་འདུའམ་ཞེན། དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦོབ་དཔོན་དཔྱི་མཆོག་གིས་ཀྱང་། “སྙན་དག་མངོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་རྒྱུན་
ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་ནི་ད་ལྟའང་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་དག་མ་ལུས་སུས་འཆད་ཀྱས། །^[1]”ཞེས་སྙན་
དག་རྒྱུན་ནི་ཆད་དང་གངས་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ཀུས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །རྒྱ་
མཆོན་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པས་རྒྱུན་ལ་ཡང་མཐའ་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐུག་པ་མེད།

1 རྒྱུན་གྱི་བསྟན་བཙུག་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་ལྷ་མའི་གསུངས་བཞིན་བཀའ་བ་དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ། ཤོག་གངས། ༡༩༦
ཁམས་སྤྱུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་ཆ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམས་སྦྱོང་ཆོགས་པ་སྐབས་བཞི་པ། ༡༠༡༣

དེ་ཡང་མེ་ལོང་ལས། "དེ་ལྟར་རང་བཞིན་བརྟགས་པ་ལས། ལམ་ནི་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་
 བྱེ། དེ་དག་དབྱེ་བ་སྟན་ངག་མཁན། སོ་སོ་ལ་གནས་བརྗོད་མི་རུས། བྱར་ཤིང་འོ་མ་བྱར་སོགས་
 གྱིས། མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་ཆེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་དེ་བརྗོད་པ། དབྱངས་ཅན་མས་ཀྱང་རུས་མ་
 ཡིན། །^[1]"ཞེས་སྟན་ངག་གི་རྒྱན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་
 པས་དེའི་ཆད་ནི་གང་ཟག་གཞན་དག་གང་གིས་ལྟ་ཅི་དབྱངས་ཅན་མས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་མ་ལགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པའི་མཛུགས་ཏུ།
 "གཟུགས་ཅན་དཔེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྒྲོ་ལྟོག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་
 ཅམ་བསྟན། མ་བརྗོད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། །^[2]"ཞེས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གངས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཆད་བཟུང་
 དུ་མེད་པས་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་ནས་ད་དུང་རྒྱན་གང་དང་གང་དགོས་པ་ནི་རྗེས་དུ་དཔགས་ནས་ཤེས་
 དགོས་པའི་གནས་སོ་གསུངས་པས། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་རང་རང་གི་
 རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་བརྟུབ་མིན་ཅམ་ལས་རྒྱན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 དགོངས་དོན་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ། འདིར་ཡང་ཁམས་སྤྱུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས།
 རྩེ་ལྷའི་རྒྱ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་གསར་སྟོན་བྱས་པ་སྟེ། དཔེ་རྒྱན་
 ལ་གསུམ་དང་། གཟུགས་རྒྱན་ལ་གསུམ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། འགོག་རྒྱན་ལ་གསུམ།
 སྤུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ་བཞེ། བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། བྱད་པར་
 བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། འགལ་བའི་རྒྱན་ལ་གཅིག་བཅས་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དོན་རྒྱན་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་གསར་པ་ཉིད་དུག་གསར་སྟོན་བྱས་ཤིང་དེས་མཆོན་ནས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་དང་སྒྲོས་སྟན་གཞུང་མེ་ལོང་གི་བྱེད་པོ་དཔྱེད་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་ཞིང་། བོད་ལ་

1 རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བ་པཎ་ཆེན་ལྷ་མའི་གསུངས་བཞིན་བཟུང་བ་དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ། འོག་གངས། ༡༩༡
 ཁམས་སྤྱུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་ཆ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམ་སྟོང་ཆོགས་པ་སྐབས་བཞེ་བ། ༢༠༡ ན
 2 རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བ་པཎ་ཆེན་ལྷ་མའི་གསུངས་བཞིན་བཟུང་བ་དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ། འོག་གངས། ༢༢༡
 ཁམས་སྤྱུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་ཆ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམ་སྟོང་ཆོགས་པ་སྐབས་བཞེ་བ། ༢༠༡ ན

སྤར་སྤྱུ་ཀྱང་ཞིབ་བཤད་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་གསར་པ་གང་མང་ཞིག་ཁ་སྟོན་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་སོ་སོ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་གསར་ཅོམ་མ་བྱས་པར་བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་མཁས་པའི་བརྩམས་ཆོས་
དག་ལས་ལུང་འཕྲེན་གྱིས་ངོ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

བཞི་པ། སྤྱི་རྒྱ་ཁོད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བྱད་གནད།

དེ་ཡང་ཁམས་འགྲེལ་ལས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལེ་འུ་གསུམ་པའི་གཟུགས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་སྤར་
གྱི་འཇུར་རྣམས་ལ་ཞིབ་བསྟར་དང་དབྱུང་ཞིབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟར་ཞིང་། རྒྱ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་
དང་བྱད་ཆོས་གནད་སྟོན་སྟོན་པ་ངོ་སྟོན་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྒྱ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་
བརྗོད་བྱས་པས། སྟན་ངག་མེ་ལོང་ཡང་སྟན་ངག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་སམ་སྟུ་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་བྱད་གཤིས་མངོན་
པར་ལྡན་པས་མེ་ལོང་འདི་བཞིན་རྒྱ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀའི་
ཆབ་མཆོན་གྱི་བརྩམས་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པར་གསལ་སྟོན་མཛད་ཅིང་།

ཁམས་འགྲེལ་ནས་ལེ་འུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་རྣམས་བོད་བསྟར་བྱས་པ་བྱུང་ལྡན་གྱི་སྤྱི་རྒྱ་རྣམས་ངེ་
བཞིན་བོད་སྐད་ལ་བསྟར་དུ་མེད་ནའང་བསྟར་བ་རྣམས་ལེགས་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་མཛད་ཅིང་དེ་དག་
ལ་ཡང་ནང་དོན་ཙམ་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་ལས་བཞུགས་ཏེ་དེ་དག་མེ་ལོང་ནས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་
གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་གྱིས་མཐུ་བ་མོ་རི་སྟོན་གྱི་དཔེ་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་མཛད་ཅིང་། སྟན་ངག་
མེ་ལོང་འདི་བཞིན་སྟན་ངག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཙམ་མེན་པར་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱི་ལམ་ནས་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་ལ། འདི་བརྩམས་
པའི་ཡང་སྟོན་དུ་སྟན་ངག་མེ་ལོང་འགྲེལ་མཛད་པོ་གང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་མ་མཇུག་
བས་ཁོང་ཐོག་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

ལྷ་པ། བརྩམས་ཆོས་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱི་བྲད་གནད།

གོང་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་ནམས་རྩིས་ཀྱི་བྲད་པའི་བརྩམས་ཆོས་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་པར། བརྩམས་ཆོས་འགྲེལ་བརྗོད་དང་དེའི་སྒྲུ་ཅལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམས་རྩིས་ཀྱི་བྲད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་གི་བྲད་ཆོས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྡན། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་དཔག་བསམ་འཁྲིལ་བྱས་མཆོན་པའི་བརྩམས་ཆོས་གྲགས་ཅན་རྩི་སྟེན་ཅིག་ལུང་འདྲེན་བྱས་ནས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནམས་འདྲིལ་དང་། རྒྱ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅལ་བྲད་ཆོས་འགྲེལ་བརྗོད་གནད་ཐེངས་བཅུ་པས་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་བྲད་ཆོས་དམིགས་བསམ་ལ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གནད་འདིའི་སྒྲོར་གསལ་འདོན་གནང་ཡོད།

སྐབས་འདིར་ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲིལ་ལས། རྒྱ་མོ་མོའི་བྲད་ཆོས་དང་རྩིས་ཆ་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱ་སྐབས་སུ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀླ་ཞེ་བཅུ་ཞེ་དུག་བྲངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་སྒྲུ་ཀྱན་དུ་དགའ་བའི་རྫོགས་སོགས་གྲགས་ཅན་མཁས་པའི་བརྩམས་ཆོས་དག་ལས། ཤོ་ལོ་ཀླ་ཉི་ལུ་བཅས་ཁྱོད་བསྐྱེམས་དོན་རྒྱ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཤོ་ལོ་ཀླ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་བྲངས་ཤིང་འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་མཆོག་གིས་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་གི་ལེ་ལུ་དང་པོའི་སྟོན་པའི་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་བྲད་པའི་སྐབས་སུ་དང་། དེ་བཞིན་དོན་རྒྱ་དོས་འདྲིལ་བྲད་པའི་སྐབས་བཅས་སུ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གྲགས་ཆེ་བའི་བརྩམས་ཆོས་གཞན་དག་ལས་རྒྱ་མོ་མོའི་བྲད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནམས་ལུང་བྲངས་པ་ལས་རང་དོས་ནས་དཔེར་བརྗོད་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲེན་པ་མི་གསལ་བས་ཁམས་འགྲེལ་གྱི་བྲད་པོ་རྩིས་རྒྱག་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནའང་དམིགས་བསམ་གྱི་དགོངས་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ནི་ཉི་མ་མེ་ལྷོགས་དང་ཆར་པ་རྩིས་སུ་མ་བྱུང་བྱིན་དགོས་དོན་མི་འབྲུབ་པས། སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་བཞད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་བརྩམས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅལ་གྱི་རིན་ཐང་ལ་དོས་འདྲིལ་

དང་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བརྒྱབ་པས་གནད་ཆེ་བར་སེམས་སོ། །

འདིར་ཉོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཁོན་ལས་བྱུང་བའི་ཤོ་ལོ་ཀླ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཙམ་བཀོད་ཅིང་དེ་ཡང་བརྒྱམས་ཆོས་ལུང་འདེན་གཅིག་ཤུ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བརྒྱམས་ཆོས་གང་དེ་ཉིད་སྟན་ངག་མེ་ལོང་ནས་བསྟན་པའི་སྟན་ངག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དང་ངང་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་མཆོན་པའི་སྟོན་པ་ལུང་འདེན་མཛད་ཡོད་ན། སྐྱེ་ཆལ་ཙོམ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་ཆོས་དང་། བརྒྱམས་ཆོས་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཆོགས་ལྡན་པས་འགྲེལ་བ་གཞན་ལས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ།

དུག་པ། གནད་ཟེན་ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་གནད།

སྟན་འགྲེལ་ཆེན་པོ་འདིའི་མགོ་ནས་མཇུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་དོན་གྱི་གནད་མ་འཆོར་བར། རང་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ཁ་གསལ་གནད་འཁེལ་ཙམ་དུ་མ་བད། ཆོག་རེ་རེའི་གོ་དོན་དང་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་མི་བདེ་སྟན་ཆོགས་མཆིས་པའང་རང་སོར་མི་འཛོག་པར་ལུང་རིགས་འཐད་ལྡན་གྱིས་ཁ་གསལ་གོ་བདེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཤིང་། ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐོབ་དང་འཆོས་པར་མདོ་བསྟན་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ངོ་སྟོན་བྱས་ཏེ། བརྗོད་དོན་རྣམས་ཞིབ་ཆགས་རང་བཞིན་ཆེས་ཆེར་ལྡན་པ། དཔེར་ན། གདོང་བཞི་གདོང་གི་པད་ཆལ་གྱི། །རང་པའི་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་དཀར། །དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཁོ་ལོ་ཡི། །ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་མཆོད་བརྗོད་སྐབས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀླ་འདིའི་བརྗོད་དོན་དང་། དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་སུ་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཆོངས་པ་ལས་དབྱངས་ཅན་མ་རྗེ་ལྷར་བྱུང་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུའི་རང་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་ལུང་འདེན་གྱིས་ངོ་སྟོན་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་ཤོ་ལོ་ཀླ་འདིའི་བརྗོད་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། གདོང་བཞི་

ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི། དེ་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགའི་དབང་སྐྱེས་ལེགས་པར་
བྱང་ཞིང་དེ་ནི་བདག་གི་ཡིད་ལ་འཇུག་པའམ་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་
ཤིང་དོན་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། ཞོ་ལོ་ཀླ་འདི་ཡང་རྒྱན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟས་ན་གཟུགས་ཅན་
དང་སྦྲར་རྒྱན་གཙོ་ཆེ་བའི་རབ་སྒྲེལ་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་སྦྲར་གྱི་སྦྲན་འགྲེལ་ཙོང་པོ་
རྣམས་འགྲེལ་ཚུལ་ནོར་སྒྲོན་རྣམས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཤིང་ཆིག་རེ་རེའི་གོ་དོན་དང་འགྱུར་ཚུལ་ལེགས་སྦྲར་དང་མཚུངས་བསྦྲར་གྱིས་
ལེགས་པར་ངོ་སྤྲད་དེ་གསལ་བཅོད་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་བཅོད་དོན་གཏན་འབེབས་ལ་གཞིལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་རང་བཞིན་བཅོད་པའི་རྒྱན་གྱི་བཞི་པ་རྩ་རང་བཞིན་བཅོད་པའི་རྒྱན་གྱི་བཅོད་དོན་
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་ཁྱད་པར་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད། འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ངོ་སྤྲོད་དང་། དེའི་
འགྲེལ་ཚུལ་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་པའི་རིགས་རྣམས་དགག་བཞག་གི་སྒྲོས་པ་ལེགས་
པར་མཛོད་ཅིང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅོད་དོན་ལ་ཟབ་འཇུག་དང་རྒྱན་ངོས་འཛིན་ལ་གསལ་
ཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་སོ། །

མདོར་ན་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མགོ་ནས་མཇུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འདིའི་ཡར་སྔོན་གྱི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་རྣམས་ངོས་འཛིན་དང་། གསལ་ཁ་མེད་པ་རྣམས་གསལ་བཅོད། ཆིག་
དང་དོན་གྱི་ནོར་བ་ཤུན་ཆོགས་ལའང་ཡན་གར་དུ་མ་གཏོང་བར་ལེགས་སྦྲར་གྱི་སྐད་རང་ལ་མཚུངས་
བསྦྲར་གྱི་དབྱེད་ཐབས་གནད་དུ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཁུངས་མ་དང་ཆད་ཟུབ་ཀྱི་
མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ཞིབ་
ཆགས་ཤིང་ཁ་གསལ་བའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསམ་པ་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །

སྤྱི་ཆོན་གཉིས་པ། གྲུབ་དོན་གནད་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོན་པ་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བ་ཆེན་པོ་འདི་
ཉིད་པོ་ཉིདེ་མ་ཐུག་ཆད་དང་ཤོག་བྱའི་གངས་ཆད་བཅས་ཀྱི་ཆོན་སྐད་གྲགས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཞིག་
མ་ཡིན་པར། གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གྱི་ཟབ་ཆད་དང་གནད་དོན་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱི་སྟུས་ཆད་བཅས་
ཀྱི་ཆོན་སྐད་བྱང་བ་ཡིན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིར་སྟོན་པ་མེ་ལོང་དར་ནས་དུས་
རབས་བརྒྱད་དགུར་ཕྱིན་ཅིང་དུས་ཡུན་དེའི་ཁྲོད་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྟོན་
པ་མེ་ལོང་ལ་ཅུ་འགྲེལ་དང་ཡང་འགྲེལ་རྒྱས་བསྟུས་སྒྲ་ཆོག་མཇུག་ཤིག་མཇུག་པའི་ཁྲོད་ནས་ཁམས་པ་
འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོ་རྒྱུ་ཆས་པ་ནི་ཉི་མོའི་སྐར་མའི་སྟོན་རྒྱུ་ཆས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་དབྱེད་ཞིབ་
བརྒྱད་རིམ་གྱི་ཁྲོད་ནས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

གཅིག་དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་གར་ན་གྲགས་ཆེ་བ་རྩ་བུ་ཤི་དང་། དག་གི་དབང་ཐུག་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྟར་མཁའ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་
བྱེད་བཅས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་བཞེད་པ་ཅུ་བའི་སྟོན་ཏུ་བྱས་ཤིང་། བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་འགྲེལ་གྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་ཀྱི་བཅུད་བསྟུས་པ། མི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་རིང་རང་
གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་སྟོན་བཅད་བརྟུན་གསུམ་བྱས་པས་ད་གཞིན་འགྲེལ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དེད་ཅག་གི་བགོ་སྐལ་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་བཅུ་མས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་
འབྲུལ་བ་ཐུན་ཆོག་པའི་ཡན་གར་དུ་མ་བཏང་བར་ཁྲུང་སྤྱང་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་
ལ་པལ་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཁམས་འགྲེལ་འདི་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་གམ་མཁས་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་འགལ་
འབྲུལ་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་དབང་ཤིག་དང་། སྐར་ཐང་པ་
རིན་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱག་ཚུལ་དང་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་ནོངས་པའི་ཆ་དག་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་སི་ཏུ་བཏུ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་

ཅིང་ཁུངས་བཅུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་གིས་དགག་བཞག་གི་སྒྲོས་པ་མཛད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་རང་གི་ལྷ་
ཚུལ་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་དུའམ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་རྟོགས་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཁས་
པ་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བྲི་མ་མེད་པའི་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་
ཅུ་བྲངས་ནས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲེལ་ཞིང་གོ་བ་ཡན་པར་འབྲུན་པའི་གནས་ཚུལ་ས་
བཀག་ཅིང་། གཞུང་དོན་ནམ་དཀྲའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་གསེད་བཀོལ་མཛད་པའི་བྱེད་ཚོས་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་སྟེང་གི་བྱེད་ཚོས་ཚུལ་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

གཉིས། དེ་བཞིན་ཁམས་པ་འབྲེལ་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱག་ཚུལ་གྱི་ཐད་ན་བཤད་ན་གཞུང་
ལུགས་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འབྲེལ་བཤད་དང་ངོ་སྟོན་བྱེད་པ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་གཞུང་ལུགས་དང་
ལག་ལེན་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན་ལེའུ་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སྟན་ངག་
ཆེན་པོ་ངོ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བརྗོད་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟན་ངག་
གི་བསྟན་བཅོས་གྲགས་ཆེ་བ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་སོགས་ནས་དེ་དག་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་
ལམ་ནས་ངོ་སྟོན་བྱས་པས། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་འབྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ནི་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་དང་། ཅོམ་རིག་སྐྱུ་ཅལ་གྱི་བྱེད་ཚོས་སོགས་ངོ་ལེགས་
པར་འཕྲོད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དགེ་མཆན་ལྡན། རྒྱ་མཆན་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ནས་ཁམས་སྐྱལ་
མཆོག་གིས་སྟན་ངག་གི་ངོས་འཛིན་དང་རྒྱན་ངོས་འཛིན་གཉིས་ཁོ་ན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཅུམས་
ཆོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལུང་འབྲེན་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟན་དང་ལེའུ་དང་པོ་ནས་དཔག་བསམ་འཁྲི་
ཤིང་ལས་སྟོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་གཉིས་དང་། བཅུམས་ཆོས་གཞན་ལས་སྟོ་ཀ་སུམ་ཅུ་སོ་བྲུག་ དེ་
བཞིན་ལེའུ་གཉིས་པ་དོན་རྒྱན་སྐབས་སུ་ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྟོ་ཀ་ཞེ་བྲུག་དང་སྟེམ་
རབས་སོ་བཞི་དང་སྐུ་ཀུན་དུ་དགའི་རྫོས་གར་སོགས་ལས་སྟོ་ཀ་ཉི་ཤུ་བཅས་ཁྱོད་ཁམས་པ་འབྲེལ་

ཆེན་ནང་དུ་སློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བྲངས་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་སྟན་ངག་གི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་དང་སྒྱུ་རྩལ་གྱིས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱན་རྣམས་ངོས་འཛིན་དང་འགྲེལ་བརྗོད་
བྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཅོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ངོས་འཛིན་དང་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་རེ་
བྲུས་ཡོད་པས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་འདྲན་བཞུགས་ལ་སྟོན་བྲུས་ཡོད།

གསུམ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱད་མ་གསུངས་བ་དེ་སྟེན་པ་ཞིག་ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་
ནས་གསར་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་བྱེད་པོ་སློབ་དཔོན་དཀྱིམ་ཆོག་གིས་སྟན་ངག་
རྒྱན་ནི་གངས་ཚད་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྤྱད་མ་ཆོན་གཙོད་མི་སློབས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་ནི་མིའི་རྣམ་རྟོག་
གི་ངོར་འདི་ཤར་དང་འདི་མི་ཤར་ཆད་དང་མཐའ་ཐུག་ཏུ་མེད་པས་སྒྱུ་རྩལ་ཡང་མིའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་
སྤྱོད་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་སློབ་ཁྲིམས་དང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་ལྷོགས་ན་སྟན་ངག་རྒྱན་
ཡང་གསར་དུ་བཅོ་བར་འོས་པ་རྗེས་སྤྱད་སྟན་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན། ཁམས་སྤྱད་མཆོག་གིས་རྩ་
ལྷོའི་རྒྱ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྤྱད་ནས་དོན་རྒྱན་སྐབས་སྤྱད་པེ་རྒྱན་ལ་གསུམ་དང་། གཟུགས་
རྒྱན་ལ་གསུམ། གསལ་བྱེད་རྒྱན་ལ་གསུམ། འཇོག་རྒྱན་ལ་གསུམ། ལུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ་བཞི།
བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། རོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ལ་
གསུམ། འགལ་བའི་རྒྱན་ལ་གཅིག་བཅས་དོན་རྒྱན་ཉིད་ལྟེན་གསར་སྟོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་
གསལ་སྟོན་བྲུས་ཡོད།

བཞི། གཞན་ཡང་སྟན་ངག་ལེ་ཏུ་གསུམ་པ་སྤྱད་རྒྱན་འཆད་པའི་སྐབས་སྤྱད་ཀར་སྤྱད་ཀྱི་ཟུང་ལྟན་
ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་རི་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏུ་མི་བརྟུབ་ཀྱང་། དེ་དག་དོན་བསྒྱུར་བྲུས་པའི་བརྗོད་དོན་
དང་འགྲུར་གྱི་འགལ་འཛུལ་བྱུང་བ་རྣམས་ལེགས་སྤྱད་དང་དབྱེད་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོས་བསྒྱུར་
ལེགས་པར་བྲུས་ཏེ་དེ་དག་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་བྲུས་

ཉེ་སྟེན་ངག་མེ་ལོང་འདི་བཞིན་ཚོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དང་། སྟེན་ངག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བཅམས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བཟྃ་བྱས་ཤིང་། སྟེན་ངག་མེ་ལོང་མ་ནི་གཞུང་ལུགས་དང་བཅམས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་བཟྃ་བྱུ་ཡོད་པའི་བཤད་བ་རྒྱག་པོ་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ནི་འབྲུག་ཁམས་སྤྱལ་ཁོང་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་སྟེན་ངག་མེ་ལོང་ནི་སྟེན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཙམ་ལས་སྟེན་ངག་གི་བཅམས་ཆོས་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བཟྃ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མཛད་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩལ་ལས་འབྲུངས་པའི་བྱང་ཆོས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

ལྷ། མདོར་ན། དེར་བཏྲན་ཁམས་པ་འབྲེལ་ཆེན་འདི་ལ་དགག་བཞག་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་བྱང་དང་། བཅམས་ཆོས་འབྲེལ་བཟྃ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆོས། འབྲེལ་བཟྃ་དང་ངོས་འཛིན་གསར་པའི་བྱང་ཆོས་སོགས་སྟེན་འབྲེལ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བཅམས་ཆོས་དག་སྤྱི་བམ་ནས་སྐྱེད་སྒྲོང་དང་། བཤད་བ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་མགོ་མཐུག་ཤིང་པོར་ཞིབ་འཇུག་དང་། ལུང་འཕྲེན། བསྐྱེད་བཅོས་གཞན་དང་བསྐྱར་དབྱེད་བཅས་ཀྱི་ཐོགས་ནས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་དོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། དོན་གནད་འབྲེལ་བཟྃ་བྱེད།

ལར་ནས་ཁམས་འབྲེལ་གྱི་བཟྃ་དོན་དབྱིས་བྱིན་པ་ངོས་འཛིན་དང་གསལ་སྟོགས་ཡོང་བར་དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བཅམས་ཆོས་རི་སྟེད་ཅིག་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་གི་བཟྃ་དོན་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཅིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འབྱུག་པ་དང་། རྟོགས་སུ་ཁམས་འབྲེལ་གྱི་ཡར་སྔོན་དུ་བཅམས་པའི་སྟེན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གནང་བ་རྣམས་རྒྱས་ལོན་དང་དབྱེད་ཞིབ་ལེགས་པར་གནང་དགོས་པ་དང་། ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཚུ་ཚད་ཀྱང་དེས་ཅན་ཞིག་ལྡན་ན་དག་ཟེད་ཁམས་འབྲེལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་བཟྃ་

བ་ལྷུར་སྒྲངས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ཐེངས་ཁོ་བོས་
ཁམས་འགྲེལ་རང་ལ་ཞིབ་སྒྲོག་བྱེད་ཁུལ་བགྱིས་པ་དང་དེ་དང་འགྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ལག་ཏུ་ཇི་སྟངས་
ནམས་བལྟ་སྒྲོག་ཕྱན་ཅན་བགྱིས་ཏེ་ཁམས་འགྲེལ་གྱི་ཕུན་མིན་གྱི་བྱད་ཆོས་ཆོན་པ་བྱུག་གི་ནང་
བསྐྱུས་ལ། ཁམས་པ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་ནམས་འདི་དག་གི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་ཆེར་མེད་པར་
སྦྱར་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཁམས་འགྲེལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་བཙོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ནམས་ལས་གང་ལེགས་ཏྟགས་ཐུབ་པར་བསམ་མོ། །མཐའ་དོན་ཚུལ་ཡིག་འདིར་ཤོག་
གངས་ལྷ་བཙུར་ཉེ་བ་ཞིག་འདུག་པར་དུས་དེབ་ཀྱི་ས་ཁོན་དབང་གིས་ནང་དོན་གནད་བསྐྱུས་སུ་བྱས་
ཏེ་བཀོད་ཡོད་པས། འདི་ལ་ཆོག་དོན་གང་ཐད་ནས་འགྲེལ་འདོད་ཀྱི་ཆ་མཆིས་ངེས་པས་དཔྱོད་ལྡན་
ནམས་ཀྱིས་ཡོ་སྟོང་དང་ལམ་སྟོན་ལྷག་སྟོལ་གནད་རོགས་ཞུ།

དཔེ་ཐོ།

༡༽ སྦྱན་ངག་ ༡༠༠༥ འོར་དཔར། མི་རིགས་དཔེ་སྤྱད་ཁང་དང་མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱད་ཁང་།

རིན་སྤངས་ངག་དབང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་སོགས། བཙུ་ཕྱག་རིག་པའི་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། དཔལ་ལྷན་
ས་སྤྱིའི་གསུང་འབུམ།

༢༽ སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས། སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་སྦྱན་ངག་མེ་ལོང་མ་
ཞེས་བྱ་བ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐར་དང་སྦྱན་ངག་གི་དཔེར་བཛོད་གསར་བྱ་དབྱེས་པའི་རོལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། ༡༠༡༣ འོར་དཔར། སི་ཁོན་ཏང་དེབ་ཆོག་པ་དང་སི་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱད་ཁང་།

༣༽ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ། དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྲ། འབྲུལ་དེབ། སྤྱིག་བཙོ་བ། སེར་སྐད་དམར་འཇམ་
དབྱངས་བསོད་ནམས།

༤༽ བོད་མཁས་པ་མི་པམ་དགེ་ལེགས་ནམས་རྒྱལ། དཀྱིའི་དགོངས་རྒྱན། འབྲུལ་དེབ། སྤྱིག་བཙོ་བ། སྟོང་
སྟོར་སྟོ་བཟང་དོན་ལྡན།

༥ ་ཤེས་པ་འཛིན་པ་མེད་དཔང་རྒྱལ། ཁམས་འགྲེལ་སྒྲིང་བཟོད། ཁམས་འགྲེལ་སྒྲ་ཏ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམས་སྒྲིང་ཆོགས་པ་སྐབས་བཅུ་བཞི་པས་དཔར་སྐྱབ་ལུས། ༡༠༡༣

༦ ་ཁམས་པ་འགྲེལ་རྒྱུད། ཨོ་རྒྱན་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་དོ་ཟེ། དེའི་སྒྲིང་བཟོད། ལྷ་ཏའི་རིག་གནས་སྒྲོབ་དཔོན་བཟླ་ཤེས་ཆེ་རིང། ༡༠༡༠ ལོར་དཔར། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང།

༧ ་སྟན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད། རྟེན་དཀར་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ༡༠༡༣ ལོར་པར་ཐེངས་བཞི་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང།

༨ ་ཤོར་བྲང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བརྒྱུས། ༡༠༠༦ ལོར་དཔར། གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྱབ་ཁང།

༩ ་ཏྲོགས་བཟོད་དཔག་འཁྲི་ཤིང། རྒྱལ་པོ་དགེ་དབང། ༡༩༩༧ ལོར་དཔར། མཆོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་གིས་དཔར།

༡༠ ་ཆངས་སྐས་བཞད་སྒྲ། བསེ་ཆང་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྷན། ༡༠༠༧ ལོར་དཔར། ཤེས་རིག་པར་ཁང་གིས་དཔར་བྱ་བསྐྱབ།

༡༡ ་རིག་གནས་ལྗེའི་རྣམ་བཞག་བཅུན་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། ༡༠༠༩ ལོར་དཔར། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང།

༡༢ ་སྟན་ཆོག་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྐྱུས། ཨ་ལགས་དོར་ཞི་གདོང་བྱུག་སྟེམས་ལོ། ༡༠༠༩ ལོར་དཔར། ཀན་སུན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང།

༡༣ ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བཅུའི་བྱང་བ། སོ་རུ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། ༡༠༠༩ ལོར་དཔར། འབགས་ཡུལ་གཞི་བྱེས་པ་བྲ་ཆང་ནས་དཔར།

༡༤ ་སྟན་ངག་གི་རྣམ་བཤད། འཇུ་སྐལ་བཟང། ༡༩༩༩ ལོར་དཔར། མཆོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང།

རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་གངས་ངེས་ལ་དབྱེད་པ།

དར་ལུ་ཟད་པོ།

རིགས་ཚོགས་ལྟ་དང་དྲུག་གི་གངས་འདྲེན་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་། ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་ཡང་སྒྲ་ཚོགས་མཆིས་ཏེ། རིགས་ཚོགས་དང་། རིགས་སྒྲོང་། རིགས་པའི་བྱ་སྒྲོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་ཞིང་། <<དབྱེ་མ་སྒྲ་བ་ལས།>> འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་ནས་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཚོགས་རྣམ་པ་དུ་མས་འདི་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བརྗོད་། ཅེས་བྱ་གཞུང་ལས་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བ་དང་། <<ལོ་རྒྱ་བ་པ་ཆབ་ཀྱི་ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ལས།>> ཅ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ། ཅོད་རྫོག་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་བཅས་ལ་རིགས་སྒྲོང་ལྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གཉིས། འཕྲོས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟག་མ་གསུམ་པོ་བཞེད་དེ། གངས་ངེས་ལ་རིགས་སྒྲོང་ལྟ་ཟེར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ལྟ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

<<ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་འཐད་པའི་བྱ་ལས།>> གོང་གི་ལྟ་པོ་ལ་ཐ་སྙད་བྱུབ་པ་བསྟན་པས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བཞེད། ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གཉིས་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཅོད་བརྗོག་ཞུང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་བཅས་བཞི་ཅ་ཤེའི་ལས་འཕྲོས་པར་བཞེད་ལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཅེས་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པས་གཙོ་བོ་ལ་བཞག་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་སྒྲ་འགྲེལ་ཁྱད་སྟོང་སྟོང་ལ་ཅ་ཤེའི་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལུས་ལྟ་བུ་དང་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་སྟག་མ་བཞི་སྟེ། ཅོད་བརྗོག་ཞུང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་

ནམ་འཐག་གསུམ་འཕྲོས་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བཤད། བ་སྟོད་བྱལ་བ་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་མེད་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་དྲ་ལྟར་བ་སྟོད་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རུང་བས་བ་སྟོད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་བ་སྟོད་བྱལ་བར་འཕྲོས་པར་བཞེད་
 དོ། །བ་སྟོད་བྱལ་བ་རིགས་ཆོགས་སུ་བགངས་པའི་ཁུངས་ནི། མཛད་པ་པོ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བ་
 ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་མ་བྱ་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་འདུག་པས་
 ཁུངས་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ།

< <གསེར་སྤང་ལས།> > འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བ་སྟོད་བྱལ་བ་འཕམ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་འཕམ་ག་ལས་
 འཛིགས་མེད་བསྟན་ནས་རིགས་ཆོགས་དྲུག་གི་གངས་རེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་བདུན་
 ཅུ་པ་ལུས་སུ་བྱས་ནས་རྩ་ལེ་འཕྲོས་སུ་བྱས་པ་ནི་འཁྲུལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རིགས་
 ཆོགས་དྲུག་གི་གངས་རེས་འདོད་པ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། རིན་ཆེན་སྤང་བ་
 བསྟན་ནས་རིགས་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། གསེར་སྤང་ལས་
 རིགས་ཆོགས་སྤར་གསུངས་པ་རེད་མདའ་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། < <རེད་མདའ་བའི་
 འདུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས།> > དང་པོ་ནི་རིགས་ཆོགས་ནམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་སྤེ་
 བ་རྟག་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་རིགས་པས་སུན་འབྲེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་
 སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་རིན་ཆེན་སྤང་བ་རིགས་ཆོགས་སུ་མ་བགང་བ་ནི་རིགས་ཆོགས་དང་
 གཏམ་ཆོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རིགས་ཆོགས་མིན་པས། རིགས་ཆོགས་དང་གཏམ་ཆོགས་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བའི་རིགས་ཆོགས་ལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་འཁྲུལ་བ་དང་། སྤྱིར་རིགས་ཆོགས་ལ་དྲུག་ཏུ་གངས་
 རེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་འཆད་དོ། །

< <བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས།> > དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 བ་སྟོད་འཐད་ཅིང་བྱལ་བར་སྟོན་པ་བ་སྟོད་བྱལ་པ། ཞེས་བུ་སྟོན་དང་ཉ་དབོན་སོགས་མ་བྱ་བཙུན་

འབྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་རིགས་ཚོགས་སུ་བཟང་བ་མཛད་དོ། །ག་ལས་འཛིགས་
མེད་རིགས་ཚོགས་སུ་འདྲེན་མཁན་ནི། ག་ལས་འཛིགས་མེད་གི་མཐུག་བྱང་ལས་རང་འགྲེལ་ཡིན་པ་
ཏ་ཅང་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། < <སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། > > གལ་ཏེ་
འདིས་མཛད་པས་རང་གི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དུ། ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཅ་ཤེའི་
རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་། ག་ལས་འཛིགས་མེད་
ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གིས་རིག་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལྷ་སྐྱབ་གི་གསུང་
ཡིན་པར་མང་པོར་གསུངས་འདུག །< <ལམ་སྒྲོན་རང་འགྲེལ་ལས། > > དབུ་མའི་ཅ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དབུ་མའི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་པོ། །སོགས་ཞེས་པས་ནི་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་
པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཚྙ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ། ཞེས་རིགས་ཚོགས་སུ་འདྲེན་པ་གསལ་ཁ་
གང་ཡང་མ་བྱུང་ཡང་གོ་རིམ་སྤྲིག་སྟངས་ལྟར་ན་རིགས་ཚོགས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་
པོ། །< <བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ་ལས། > > དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་བྱུག་ཏུ་མཛད། །ཅ་ཤེའི་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་
པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་ཞེས་མོ་འཐག །རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ཚྙ་ཆོག་མཛད། །ཅེས་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་སྡེ་
རབས་པ་པལ་ཆེ་བས་རིགས་ཚོགས་སུ་མི་འདྲེན་ཡང་བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ་ལས་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་རིགས་
ཚོགས་སུ་འདྲེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

< <བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། > > ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་རྟེན་འགྲེལ་སྟོས་པའི་
མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། དེ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འགོག་
པ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། གཉིས་པོ་ཅ་བའམ་གཙོ་བོའོ། །ཞེས་དེ་ལས་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལ་གོ་བས་དེ་ལས་གཞན་སྐྱེ་སོགས་བདེན་པར་འགོག་པ་ཅ་ཤེའི་བཅའ་མས་ཞེས་པ་
གོ་བས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་སུ་བྱས་ནས་ཅ་ཤེའི་འཕྲོས་སུ་འདོད་མཁན་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་
འགྲེལ་ཆེ་བར་མངོན།

ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཅ་ཤེད་རང་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ་སྤར་ནས་དོགས་པ་ཡོད་དེ། < <ལོ་རྒྱ་བའི་
འགྲེལ་པ་ལས། > > ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་གྲགས་ན་ཡང་བ་རིན་རེ་མིན་ཟེལ།
ཞེས་པ་རི་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དངོས་སློབ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། དེ་ནས་དེ་བ་ཅ་སྤྱ། བཅ་ཟེ་
རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། སྤར་ཉི་ཉ། ཞེས་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྲས་ལ་རྒྱ་གར་བ་སྤར་
ཉི་ཞེས་པ་འབྱུང་བས་དེས་རང་འགྲེལ་མིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་རྒྱན་ལས་
འགག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་ལ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་ཚུལ་དུ་བཀོད་
བས་རང་འགྲེལ་ཡིན་པར་བཞེད་ན་ཆད་མར་བཟུང་དགོས་པས་རང་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་སྤར་
ནས་ཡོད་པ་འདྲ། བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ་དང་རོང་སྟོན་ཤུ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་
ཆད་མར་བཟུང་ནས་ཅ་ཤེད་འགྲེལ་པ་བརྩམས།

ཅ་ཤེད་རང་འགྲེལ་མིན་པར་ཐག་གཅོད་མཁན་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡིན་ཏེ། < <ལེགས་བཤད་སྙིང་
པོ་ལས། > > ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་བྲངས་པས་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་རང་གི་སློབ་
མའི་ལུང་འབྲེན་མི་རིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་
འགྲེལ་པར་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་བརྩམས་པ་མིན་པར་
བཞེད་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་ནམ་ལས། དེ་ལས་མང་བའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་
པོས་དགག་པར་མཛད་ཀྱང་ཡིག་ཆོགས་མང་བས་བསྐྱར་སྒྲོས་མི་བྲ། འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
མ་བཤད་པ་ནི་བྱད་རྩ་སྤེ་ལའི་རབ་བྱེད་དུག་པར་གཞན་ཀྱིས་བཅུག་པའི་ཆོག་ཅ་བ་ཡིན་པ་གཞིར་
བཞག་གིས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པས་རང་འགྲེལ་མིན་པའི་ཉགས་ཆེན་པོ་བསྟན་གསུངས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས་རིགས་པ་གསར་པ་ཞིག་ཁ་སྟོན་མཛད་པ་ནི། རིགས་ཆོགས་གཞན་
གསུམ་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་འགྲེལ་པ་མ་མཛད་ཅིང་། ཅ་ཤེད་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་བ་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །ཅེས་གཤམ་ཏེ་ག་ལས་

འདྲིམས་མེད་རང་འགྲུལ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བླ་བླ་མ་གྱིས་ཅུ་ཤེའི་འགྲུལ་པ་ཚོས་པར་མི་མཛད་དེ།
ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ལ་རང་འགྲུལ་ཡོད་པས་ཆེ་བླ་བླ་མ་གྱིས་པས་འགྲུལ་པ་མ་ཚོས་པས་
རང་འགྲུལ་མིན་པར་རྒྱ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ཤེས་གསུངས་ཀྱང་། བསྟན་འགྱུར་ནང་ལ་སྟོང་ཉིད་བདུན་
ཅུ་པའི་ཆེ་བླ་མ་ཞེས་མངལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བླ་བླ་མ་གྱིས་བཙུགས་པ་ལ་དོགས་པ་མཛད་
ཡོད་པ་འབྲས་སྟེ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་མི་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དང་། ག་ལས་འདྲིམས་མེད་གཉིས་རིགས་ཆོགས་མིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་རིགས་པ་རང་
ཤོས་ནི། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བླ་བླ་མ་གྱིས་ཆོག་གསལ་མཐུག་ཏུ་འཕགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་བྲངས་འབྲེན་
མཛད་པ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤེང་དང་ཡང་དག་བསྟོད་པ་
དང་། །འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་དེ་
དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་ནས་པར་འཕགས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཚོད་པ་ནམ་
པར་བསྒྲོག་པ་བཞོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདི་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་
སྟོས་པས་སྒྱིར་འཕགས་པའི་གསུངས་མིན་པར་སྒྲིབ་མི་ལུས་ཏེ། འདིར་མ་བྲངས་པ་མདོ་རྒྱས་དང་
མདོ་བསྡེ་སོགས་སྒྲགས་དང་རིག་པའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་མང་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་
འཕགས་པས་མཛད་ན་འཕགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ཡིན་དགོས་པས་ཆོག་གསལ་
མཐུག་ལ་ངེས་པར་འབྲེན་དགོས་ཀྱང་མ་བྲངས་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་ལེགས་ལྡན་དང་
ཆེ་བླ་བླ་མ་གྱིས་ཁྱེད་སྤྱི་མ་བྲངས་པས་ཅུ་ཤེའི་རང་འགྲུལ་མིན་པར་བསྒྲིབས་པ་ནི་རིགས་པ་བཙུན་
པོ་ཞེས་ཏུ་མཐོང་སྟེ། ཅུ་ཤེའི་རང་འགྲུལ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བླ་བླ་མ་ཞེས་པའི་ཞེད་མཁན་ཞེས་གིས་ཅུ་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འགྲུལ་པ་ཚོས་དུས་ལྷང་མི་འབྲེན་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། འཕགས་པའི་སྟོབ་མ་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་
པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་མ་བྲངས་པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ག་ལས་འདྲིམས་མེད་དང་ཐ་
སྙད་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་འཕགས་པས་བཙུགས་པ་མིན་པ་ཐག་ཆོད་པ་
ཡིན།

དེས་ན་ག་ལས་འདིགས་མེད་རང་འགྲེལ་ལ་ཁ་གཡར་ནས་བྱང་བདེན་གྱི་ལམ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ཚུམ་
 བ་པོ་ཞིག་བྱང་འདུག་པས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ལས། ག་ལས་འདིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་
 བཤད་པ་གཞན་གྱིས་བརྟག་པར་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ག་ལས་འདིགས་
 མེད་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡིན་པར་ཁ་གཡར་མཁན་དེས་ཕྱི་རབས་ནམས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས་ཅ་ཤེད་འགྲེལ་བ་གྲངས་འདེན་སྐབས་དེར་བརྟག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བྱབ་པ་
 སྐྱུ་སྐྱབ་གྱིས་ཚུམ་པར་ཀ་མ་ལ་ཤིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལ་བརྟག་སྲིད་པས་དུས་རབས་བདུན་པ་ལས་མས་
 ཤིག་ལ་ས་འོག་དར་ཐག་འཐེན་མཁན་ཞིག་ཏན་ཏན་བྱང་འདུག་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཐེ་ཚོང་ཁ་
 བ་དང་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་མཁས་པ་གཞན་ནམས་ས་འོག་དར་ཐག་གི་བྱ་བར་ཚུད་པ་
 མིན་ནམ་བསམ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་སྤར་སྤང་བཞིན་གྱི་སྐབས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།

< <མཁས་བྱབ་ཐེད་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་ནམ་ལས། > > ཆིག་གསལ་གྱི་གཤམ་དུ་རིགས་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་བགྲངས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བྱབ་པ་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ཤེས་གསུང་ངོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་བྱབ་
 པ་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་པ་གསུང་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་གཞི་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བའི་
 དར་རྒྱུག་ལས། ཐ་སྙད་བྱབ་པ་ནི་དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆོགས་བཅད་ཁ་ཡར་བྱངས་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ཆང་མ་བོད་ལ་མ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཐ་སྙད་བྱབ་པའི་ཆོགས་
 བཅད་ཁ་ཡར་བྱངས་གསུངས་པ་ནི། དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། ཡི་
 གེ་གཅིག་སྤྲུགས་གང་ཡང་མེད། །ཡི་གེ་མང་པོ་གཞན་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཆིག་རྒྱང་བཅུ་སྟག་
 གཉིས་ལྷག་ཐ་སྙད་བྱབ་པའི་ཆིག་ཡིན་པར་བཤད་དེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་ཡང་ཞེས་
 པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་བྱབ་པའི་ཆིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་སྟམ་ན། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་
 དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྲན་ཐ་སྙད་བྱབ་པ་ལས་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཆིག་རྒྱང་བཅུ་སྟག་གཉིས་ལྷག་ཅམ་བྱངས་པ་དེ་ཐ་
 ཐ་སྙད་བྱབ་པའི་ཆིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཁུངས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཡིན་པ་དང་།

མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་གཅིག་ལ་འང་གསལ་བར་བཀོད་འདུག།

མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་རྒྱ་གར་ན་མེད་པར་བཞེད་ན། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་རྒྱ་གར་གཞུང་
ལ་རྒྱས་མངའ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་འཁྲུལ་གཞི་གཏན་ནས་མེད་པ་རི་བོང་རྩ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པར་
འཁྲུལ་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་གར་ན་བརྟན་བཙུག་ཤིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། མཁས་གྲུབ་
རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ་ལས། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ཤྱི་ལས་མཛད་ཟེར་བ་རྩན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཀ་མ་ཤྱི་ལས་མཛད་ཟེར་བ་རྩན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཕྱེ་ཁུ་བཤད་རིགས་པའི་སྤང་མདའ།

མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱེ་ཁུའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་
པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ནགས་ཤོད་སྐལ་བྱུ་ན།

མེས་པོ་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་སྐད་ཡིག་གཉིས། །

གངས་ཅན་པ་ཡི་སྒྲ་སྟོན་ཡིན་ནི་ཞེས། །

ཡང་ཡང་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཡིག་རིན་ཆེན་བདག། །

རིམ་བྱོན་མེས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ནས་འདུད། །

རང་སྐད་ཡི་གེའི་ཆེ་སྟོན་ལ་ཆགས་བ། །

གཤོད་དམར་པོ་དེ་ཀྱི་བཙུ་སྤྱོད་རིག་གནས་ཀྱི། །

སྤྱོད་ཆོགས་རིགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་འབྲུམ་ཤར་བ། །

མེས་པོའི་ཤེས་རབ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འབྲི། །

ཞེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་བཅུ་པ་དམ་བཅའ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་གང་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ནི། རང་རེའི་

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནུས་སུ་སྤྱང་དང་། ཐེ་ཕུ། བོན་གསུམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་
ལྟར། སྤྱང་དང་། ཐེ་ཕུ། བོན་གསུམ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་གྲགས་ཆེ་ལ། དེ་དག་ལས་ཐེ་ཕུ་འདི་
བོད་ཀྱི་གནའ་མིའི་དག་རྒྱུན་དུ་ཆུ་རྒྱུག་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་སྟེ། རང་དོན་གཤམ་ཆོག་
སློན་ནས་རིགས་པའི་ལམ་ཡངས་པ་དང་། སྙན་འཇེབས་ཆོག་རྒྱུན་སློན་ནས་གདོད་མའི་སྙན་དག་གི་
ཉམས་ཆེ་བ། མཆོན་སྒྲོར་ཀུན་གྱི་སློང་ར་འཇུག་བདེ་བ། གཏན་ཆོགས་འཆོ་བ་དངོས་ལ་འབབ་ཆེ་བ་
སོགས་རིག་གཞུང་གི་མ་ལག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། རིགས་པའི་འཇུག་འཁོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་འང་འཆོ་
བ་དངོས་ལ་གཞོལ་བའི་གནས་ལུགས་སྤྱང་ཅི་ལྟར་མངར་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱིས་ཅི་དགར་ལོངས་
སྤྱོད་ཐུབ་པ་སོགས། དམངས་ཁྲོད་དུ་འགྲུགས་རྒྱུ་ཅི་བས་ཆེ་བ་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་ངམ། གདམས་
དག་འདི་དག་བོར་རྒྱག་ཏུ་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་སྙམ་ནས། ཉགས་ཤོད་འཁྱི་རུའི་དམངས་ཁྲོད་དུ་དར་
སྲོལ་ཆེ་བའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཐེ་ཕུ་ནུས་བརྗེད་བྱང་དུ་དགོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་རབས་བོད་ཀྱི་ཅིང་
མའི་རིགས་ལ་འཇུག་སྐབས་རང་རང་གི་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱོད་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པ་སྟེ། སློབ་སྦྱང་། སྤྱང་ཤོད།
ཤོ་བག་ཅིང་། སྤྱི་འགས་རྒྱལ། །ཤེད་རྩོམ་འགྲུགས། ཤེད་གཡུགས། ཐག་པ་འཐེན། རྩ་རྒྱུགས། མངའ་
འཐེན། ཁོ་གར་འཐེན་ཅེས་སོགས་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱངས་མི་འདྲ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པ་བཞིན། སྐབས་
འདིར་ཉགས་ཤོད་འཁྱི་རུའི་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུགས་ཆེ་བའི་ཐ་སྙད་ཐེ་ཕུ་འབྱེད་ ་
ཅེས་པ་འདི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

འདི་ལ་གསུམ། ཐོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི།

ཐེ་ཕུ་འབྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་སྟོར། ཐེ་ཕུ་འབྱེད་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་སྒྲིག་བཅི་སྤྱང་རི་ལྟར་བྱེད་

དགོས་པ་ནི། འཛམ་གླིང་གི་ཅིང་མོ་སྤྱི་སྤོལ་ལྟར་ཕྱེ་ཏུ་འབྱེད་མཁན་སྤྱོད་གས་གཉིས་དགོས་པ་དང་། དེ་
ཡང་མི་གཉིས་ནས་ཆོག་ས་པ་པན་ཚུན་བར་འབྱེད་ཆོག་ལ། གནམ་སྤེ་དང་ས་སྤེ་ཞེས་ཐོག་མར་རང་
མོས་སྒྲོ་ནས་སམ་ཡང་ན། མཇུ་བ་ཤོ་གཡུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤེ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས།
གནམ་སྤེ་དང་ས་སྤེ་སོ་སོར་ངེས་ཇེས་གནམ་ལ་འཕྱར་མཁན་གནམ་སྤེའི་རྒྱ་དང་། ས་ལ་རྒྱ་མཁན་ས་
སྤེའི་རྒྱ་དང་ས་ཡིན། འདི་གཉིས་ནི་རྒྱལ་པམ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་མིན་དང་ཐོབ་ཤོར་གང་ཞིག་ཡོང་མིན་
ཀྱི་མ་ཙཱ་བྱ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད།

ཕྱེ་ཏུ་འབྱེད་སྐབས་དང་པོ་གནམ་སྤེས་འགོ་གཙུགས་ནས་ས་སྤེས་ལན་རྒྱག་པ། དེ་ཇེས་ས་སྤེས་
འབྱེད་ནས། གནམ་སྤེས་ལན་རྒྱག་པ་སོགས་རེ་མོས་ཀྱིས་ཐ་མའི་རྒྱལ་པམ་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲོ་བ་
ཡིན། ལན་རྒྱག་སྐབས། ལན་དང་པོ་ཞོར་ན། ཕྱེ་ཏུ་འབྱེད་མཁན་གྱིས་མ་ཐེག་ཁ་ལ་གཅིག་ལུག་
གཉིས་པ་ཞོར་ན། མ་ཐེག་ཁ་ལ་གཉིས། ལན་གསུམ་པ་ཞོར་ན། མ་ཐེག་ཁ་ལ་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཡངས་
ཐངས་གསུམ་གཏོང་སྤོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཁྱོད་གྱིས་ལན་ཐངས་གསུམ་རྒྱག་ཆོག་ལུག་གསུམ་ཀ་ཏག་
ཏག་མ་ཐེག་ན། སྤེ་རེ་སྤྱོད་དགོས་ལ་སྤྱོད་སྟངས་དང་ཟ་སྟངས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད། ཁ་
གཏང་གྱིས་གཞན་སྤེ་ཟ་བའི་སྐབས། རམ་རམ་རྩིག་རྩིག་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཉ་ཟ་ཟ་འཆའ་འཆའ་གནམ་
སྤེའི་གལ་ལ་ཡར་བཅུད། ་ཅེས་དང་། ས་སྤེས་ཟ་སྐབས་ཉ་ཟ་ཟ་འཆའ་འཆའ་ས་སྤེའི་གལ་ལ་མར་
བཅུད་ཅེས་་བརྗོད་པ་དང་། མཐའ་མ་འོག་སྤེ་ལེབ་འཛེབ་ཉ་ཟ་གས་་གྱིས་རྒྱལ་པམ་ལ་གཏུགས་
སྐབས། ཟ་ཟ་འཆའ་འཆའ་གནམ་སྤེའི་གས་ལ་ཏུར་ལྷིར་རེ་ཡར་འཕྱར་ཤོག་ཟེར་བ་དང་། ས་སྤེས་ཏུར་
ལྷིར་རེར་ས་སྤེའི་གས་ལ་མར་བོབས་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་ནས། དེ་ཇེས་ལན་དངོས་གནས་གང་ཡིན་
གསལ་བཤད་ངེས་གཏན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གནམ་རྒྱ་དང་ས་རྒྱ་པན་ཚུན་སྤྱོད་སྐབས་རིགས་མི་
འདྲ་བ་དང་། མིང་མི་འདྲ་བ་ནམས་སོ་སོར་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། ཡང་སྒྲོར་བསྐྱར་སྒྲོར་སྤེའི་མི་
ཆོག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་འདྲིས་ལན་རེ་རེ་ལན་མ་ཐེགས་ཆེ། སྤེ་རེ་རེ་དང་། ལན་གཉིས་རེ་མ་
ཐེགས་ཆེ། གཉིས་རེ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་སྤྱོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ས་སང་

(ཆང་)ལ་མི་ལོ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད། སྤྱན་གསུམ་མ་ཐིག་སྤྱེ་གསུམ་ཟ། ཞེས་དང་། འབྲི་ཟེའུ་ཆུང་མ་ལ་
མཆོ་ལྷ་ཡོད། མཆོ་ལྷ་མ་ཐིག་སྤྱེ་ལྷ་ཟ། ཞེས་དང་། ཨ་མཆར་མཆར་ལ་མཆར་དགུ་ཡོད། མཆར་དགུ་
མ་ཐིག་སྤྱེ་དགུ་ཟ། ཞེས་དང་། གཉལ་ཀ་ལོའི་ཆོགས་ཆེན་མ་ཐེ་བའི། མགོ་སྤྱག་མོའི་འཇུ་མ་ཆེན་བཙུ་
བརྒྱད་ཡོད། ཐིག་ན་མཁས་པའི་གལ་ལ་འཛོགས། །མ་ཐིག་ཤོག་སྤྱེ་ལེ་བ་འཛོག་(ཆ་ཆང་བསྐྱུ་བའི་དོན་)
ཡིན། ཞེས་སོགས་དེ་བའི་ནང་དོན་མ་ཐིག་པའམ། ལན་མ་ཐེ་བས་ཆེ་ལོག་སྤྱེ་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་
སྟོད་དགོས་པའི་སྐབས་དང་དེ་བཞིན་ལྷག་མ་ཆ་ཆང་སྟོད་དགོས་པའི་སྐབས་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་
པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་མཐའ་མའི་རྒྱལ་པམ་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ཏུ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་དང་། ཐུགས་གཉིས་
སྤྱི་རང་སྤྱེ་དང་པོར་རྫོགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་པམ་པར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་གཟིམས་འདི་དག་
ངས་པར་དུ་ལག་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ལྷེའུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་གནམ་སྤེས་དང་པོར་ལྷེའུ་འོ་སྤྱོད་གཞི་སྟོང་སྐབས། ལྷེའུ་ཡ་ཆེན་དང་མ་ཆེན་ནས་འགོ་
འཇུགས་དང་། དེ་ལ་ས་སྤེས་ལན་རྒྱག་པ་སོགས་རེ་མོས་གྱིས་ཐ་མའི་རྒྱལ་པམ་ལ་གཏུགས་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བ་དང་ལན་གྱི་སྟོན་མ་འགོ་བཞི། ལྷེའུ་ཡ་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད་ཅི་རེད། ལྷེའུ་མ་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད་ཅི་
རེད། ལྷེའུ་ལེའུ་ཅི་རེད། ལྷེའུ་རྟགས་འཕར་མ་ཅི་རེད། ལྷེའུ་ཕུ་ར་རུག་ཅི་རེད། ལྷེའུ་རིང་ཅི་རེད། ལྷེའུ་
ཐུང་ཅི་རེད། ལྷེའུ་རིང་ཅི་རེད། ལྷེའུ་ཐུང་ཅི་རེད།

ལྷེའུ་ཡ་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད་གནམ་རེད། ལྷེའུ་མ་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད་ས་རེད། ལྷེའུ་ལེའུ་ཨ་བ་རེད། ལྷེའུ་
རྟགས་འཕར་མ་སྐར་མ་རེད། ལྷེའུ་ཕུ་ར་རུག་ལྷེའུ་རེད། ལྷེའུ་རིང་ལམ་རེད། ལྷེའུ་ཐུང་ཁབ་རེད། ལྷེའུ་རིང་

ཅུ་རེད། སྤོ་ཐུང་གི་རེད།

བྱ་ཀ་ཀ་ཀེ་ཀེ་མཆུ་རིང་མ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་སྡེ་བ་ཞིག་བྲངས། བྲག་དམར་མཐེལ་ལ་མན་(ངལ་
)ཞིག་གསོ། སྤང་དཀར་མགུལ་ལ་རྩེ་ས་ཤིག་བཞག། རྩེ་ས་ཤིག་བཞག་ནས་མིང་ཞིག་བཏགས། དེ་ཅི་
རེད།

བྱ་མཆུ་རིང་མ་སྦྱུ་བྱ་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྦྱག་ཆ་དང་། བྲག་དམར་མཐུ་བྱ་དང་། སྤང་དཀར་མགུལ་
ཤོག་བྱ་དང་། དེར་རྩེ་ས་ཤིག་བཞག་པ་སྟེ། ཡི་གེ་བྲིས་པ་དང་། མིང་བཏགས་པ་སྟེ་དོན་བསྟན་པ་རེད།

ཅན་དན་སྤོང་པོའི་ཅེ་མོ་ལ། གཡུ་འབྲུག་སྤོ་མོས་འབྲིང་འབྲོས་བྱེད། དེ་ཅི་རེད།

སྤོ་ས་མེ་སྤར་བའི་ཅེ་མོར་དུ་བ་གནམ་ལ་ལྷིང་བ་རེད།

ཕྱི་དཀར་དཀར་སྦྱུ་དཀར་མཛེས་པོ་མ། ནང་དམ་ཆོས་པོ་ཉི་འགྲིག་པོ་མ། དེ་ཅི་རེད།

ཤ་མོང་རེད།

ག་བཞི་བྱ་བཞི་ཤོ་འདྲ། ར་མའི་ལུང་ལོ་གཡུ་འདྲ། དེ་ཅི་རེད།

ཐབ་ལས་མེ་བཏང་བའི་དུད་པ་གནམ་ལ་འབྲོ་བ་རེད།

ས་ནག་གད་པའི་ཁྱག་སོ་(ཁྱག་ཤྲིག་)ལ། སྦྱལ་ནག་ཞིག་ཁག་ཉལ་ཁྱག་ཉལ་(ཉལ་སྤངས་ཞིག་)
བྱས། དེ་མ་དེ་ཡི་སྟེང་ཐོག་ལ། སྦྱག་ཆིགས་གསུམ་ལ་ལ་ལྷིང་འདྲ་བ། དེ་མ་དེ་ཡི་སྟེང་ཐོག་ལ། སྤོན་
མོ་སྟོང་སྤོན་ལྔ་བརྒྱ་འཆོགས། དེ་མ་དེ་ཡི་སྟེང་ཐོག་ལ། ཁྱག་གཡང་དཀར་འབྲུག་ཐོ་འབྲེད་འདྲ་ཡོད།
དེ་མ་དེ་ཡི་སྟེང་ཐོག་ལ། བན་ཆོས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་སྐད་ལུ་བྱ་བྱ། དེ་ཅི་རེད།

ས་ནག་གི་གད་ཁྱག་ལ་དཀར་ལྔ་དམར་ལྔའི་རྩ་བ་སྦྱལ་ནག་འབྲིལ་བ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་

དུ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱུག་ཆིགས་གསུམ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་རམ་བྱ་སྤྱིན་མོ་སྤྱོད་སྤྱིན་ལྟ་བུ་
འཆོགས་འདྲ། དེའི་སྤྱོད་དུ་ཐོ་དཀར་ལོ་དཀར་ལུག་གཡང་དཀར་འཁྱབ་ཐོ་འབྱེད་འདྲ། དེའི་སྤྱོད་དུ་སྤང་
མ་སྤང་མདུང་(སྤང་མ་སྤང་མདུང་)བབས་ནས་སྤྱ་དབྱངས་དར་དེར་སྤྱོག་པ་བན་ཆོས་པ་མིན་ཀྱང་
ཆོས་སྤྱ་སྤྱར་གསུང་སྐད་ཅུ་ཅུ་ཐེར་བ་རེད།

སྤྱག་མིན་ཀྱང་སྤྱག་རིས་ལྷུག་ལྷུག་།གཟིག་མིན་ཀྱང་ཐིག་ལེ་ཉིག་ཉིག་།བ་སྤང་མིན་ཀྱང་དབྱགས་
ངར་ལྟར་ལྟར། དེ་ཅི་རེད། སྤང་མ་སྤང་མདུང་(སྤང་མ་སྤང་མདུང་)མདུང་རེད།

སྤྱོད་དུས་རི་གང་། མནན་དུས་མཐེབ་གང་། དེ་ཅི་རེད། མིག་རེད།

བྱ་སྤྱ་དུས་པ་རྒྱུད་། པ་གས་ཐོ་དབྱགས་ངར་ཤོད། དེ་ཅི་རེད།

ར་ལྷགས་ཀྱིས་ར་རྒྱུད་དུས་རས་སྤྱ་བྲགས་པ་རེད།

ཀོ་བའི་གཞུ་རྒྱུད་རིང་མོ་ལས། །

དུང་མདའ་དཀར་ཆེན་འཕངས་ན་ཡང་། །

ཤིང་འབེན་སྒོར་མོ་གཏོར་མ་ཐུབ། །

མཇུ་བ་མོའི་མཐེབ་ཤ་ལྷགས་མེད་ཅི་རེད། །

ཤིང་གི་ཐོ་བའི་ནང་དུ་འབྲི་ཡི་འོ་མ་འཛོ་བ་རེད།

རིང་རྒྱ་ང་ལས་རིང་བ་མེད། ལུག་གཡང་དཀར་སྐལ་བ་ངས་མི་སྟོབ། དེ་ཅི་རེད། ལམ་རེད།

ཐུང་རྒྱ་ང་ལས་ཐུང་བ་མེད། གནམ་ས་གཉིས་དེ་ངས་སྟོབ། དེ་ཅི་རེད།
རང་ཐག་གི་ལྷེ་བ་རེད།

ཚུང་རྒྱ་ང་ལས་ཚུང་ས་(བ་)མེད། བཅན་རྒྱ་ང་ལས་བཅན་ས་(བ་)མེད། དེ་ཅི་རེད།
སྒོ་ལྷགས་རེད།

སྤ་རྒྱ་ང་ལས་སྤ་ས་(བ་)མེད། སྤ་མོ་གི་ཡིས་ང་མི་ཆོད། དེ་ཅི་རེད།
སྟོང་སྤྱད་རེད།

ཅེ་ལ་ཅེ་ཅེ། ཞབས་ལ་ཞམ་ཞམ། མིང་ལ་བྱམས་བ་ཆེ་རིང་། ཅི་རེད།
རེས་ཅེ་རེད།

བ་རིའི་རི་ལས་མི་ལྷ་རྒྱུ། ཚུང་རིའི་རི་ལས་མི་ལྷ་རྒྱུ། གྲོས་ཁ་མི་འགྲིགས་ཐ་ར་ལ། དེ་ཅི་རེད།

དེ་མེད་བཙུག་ལ།

ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྒྲིག་བཅེངས་བ་རེད།

ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཡུག་། ར་མ་སྒྲི་ལ་ཡུག་། ར་རྒྱ་དོ་བྱེད། གནས་ཚད་མིས་གཡར། དེ་ཅི་རེད།

ཁྱེད་ཐག་(ཁྱེད་དོ་)རེད།

ལུང་བ་ལྷ་མེད་མདོ་མེད་ལ། །གསེར་གྱི་ཨོ་ཨོ་(ཁྱི་སྤྱག་)ཆང་ཐེར་ཐེར་(ཁྱི་འེ་སྤྱད་གདངས་)། །དེ་
ཅི་རེད།

ཁྱི་བ་རེད།

དཀར་རིལ་ཡར་འགོས་(འཛེགས་)དུས། །ནག་རིལ་ཐུར་དུ་འགྲིལ། །དེ་ཅི་རེད།

ལུག་ལ་ལ་འགོས་(འཛེགས་)དུས་རིལ་མ་མར་གཏོང་བ་རེད།

ནག་རིལ་སྒྲོར་རྒྱག་ལིང་ལིང་། །ཡུལ་སྤེ་ཉ་ཤར་(ཉ་བ་ཆ་)ཆག་ཆག་། །དེ་ཅི་རེད།

ཨོས་རྩོ་བ་རེད།

ར་པོ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོར་རོ་རོ། །ཅིད་བ་དཀར་པོ་ཞམ་ཞམ། །དེ་ཅི་རེད།

རང་འཐག་གིས་ཡོས་འཐག་སྐབས་རྩམ་པ་འབབ་བཞིན་པ་རེད།

མེད་རབས་ཐུག་རབས་སྤང་པོའི་ཁ་འབྲ། །ཐོས་རབས་འཐུང་རབས་ཐུག་པོའི་བྱ་འབྲ། །དེ་ཅི་རེད།
ཤེར་སྤྱིང་དང་། གདུགས་དཀར་རེད།

མགོ་རྩ་ཙུ་གཉིས་དེ་ས་ལ་བཅུགས། ཐུག་སྤྲིག་པའི་དབྱགས་ངར་གནམ་ལ་ལངས། དེ་ཅི་རེད།
ཐོད་མདའི་མེ་རུ་གཉིས་ས་ལ་བཅུགས་ནས་མེ་མདའ་རྒྱག་པའི་སྤྲ་གནམ་ལ་གྲགས་པ་རེད།

ཐམས་ཅད་རྣམ་ཅད་(ཆང་མ་)མར་ཉལ་དུས་ནག་རུ་སྤྲོན་གཉིས་ཡར་ལངས། དེ་ཅི་རེད།
མཆན་མོར་ཐམས་ཅད་མར་ཉལ་བའི་སྐབས་མགོའི་རྩ་ཙུ་གཉིས་གནམ་ལ་ལངས་པ་དེ་རེད།

ཁྱེད་གཉིས་པར་སོང་དེད་གཉིས་དེར་སྤྲོད། དེ་ཅི་རེད།
རྒྱུ་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལག་སྐྱུག་གཉིས་པར་སོང་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐྱུག་གཉིས་དེར་
འཛོག་པ་རེད།

ས་སང་གི་མི་ལོ་སྤྲོན་གསུམ། ཅི་རེད།

རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཡོད་ཀྱང་འབྲེལ་མི་ལོ།

འབྲེལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་འབྲེལ་མི་ལོ།

ཆོས་ཀྱི་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་མི་ལོ།

ས་སང་གི་མི་ལེན་སྤྱོད་གསུམ། ཅི་རེད།

དམར་སྤྱོད་(དམར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤིག་)ཆོན་པས་མེ་མི་ལེན།

རྩ་མ་ལག་པོས་ཆོས་མི་ལེན།

དཀར་ཡོལ་དཀར་པོས་སྤྱོད་མི་ལེན།

ས་སང་གི་མི་ལེན་སྤྱོད་གསུམ། ཅི་རེད།

རྩ་མ་ལག་པོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལ་ཡོད།

བསྐྱེད་(རྒྱལ་)ལ་མི་ལེན་སྤྱོད་པའི་མཆོད་བ།

འཕྱར་ལ་མི་ལེན་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཡོད་པ།

ས་སང་གི་སྤྱོད་པོས་སྤྱོད་གསུམ། ཅི་རེད།

ན་དམར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད།

སྤྱོད་ཆོན་པ་ཅན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན།

དཀར་འཇམ་ཁ་བས་མིག་ལ་སྤང་། །

མིག་ཆ་ག་ཅན་ལ་སྒོས་སྤང་ཡིན། །

སྤྱོད་ནི་དེ་ཁས་གོས་ལ་སྤང་། །

གོས་སྤྱག་དཀར་ཅན་ལ་སྒོས་སྤང་ཡིན། །

ཨོང་(འཛོངས་)དེལ་མ་ཡིས་སྤྱོད་མི་ཤེས། སྤྱག་བཞི་མ་ཡིས་འགྲོ་མི་ཤེས། དེ་ཅི་རེད།

སྤྱོད་པོ་རེད།

ག་སྤྱིག་གོས་རའི་རྣ་གཡོར་(རྣ་བ་ཆེན་པོ་)དེ་ཆོས་པགས་སྤུམ་བསག་འབྱུང་(འཕྲེང་ནས་བྱུང་བ་)
ཉིག་ཉིག་། དཔའ་བོ་གོང་དཀར་མགུལ་རིང་དེ་ཆོས་ཁོག་སྤྱོད་སོག་འབྱུར་ལིང་ལིང་། མགོ་བདེ་སྒོ་སྒྱུ་
ཁ་རིལ་དེ་ཆོས་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་ཤིག་ཤིག་། རྒྱ་མ་རྒྱ་མཆུ་ནག་རིལ་དེ་ཆོས་རྒྱ་རྒྱགས་འཇབ་གསུམ་
ལིང་ལིང་། དེ་ཅི་རེད།

ག་སྤྱིག་གོས་རའི་རྣ་གཡོར་ཏེ། སྤྱང་གིས་ག་སྤྱིག་བྱས་ནས་ཐོག་གསོད་སྐབས། དཔའ་བོ་གོང་
དཀར་མགུལ་རིང་སྟེ། རྒྱོད་ཀྱིས་སོག་འབྱུར་ལིང་ལིང་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དང་། མགོ་བདེ་སྒོ་སྒྱུ་ཁ་རིལ་
ཏེ། སྒྱ་ཀ་ཁ་མོས་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་ཤིག་ཤིག་བྱེད་བ་དང་། རྒྱ་མ་རྒྱ་མཆུ་ནག་རིལ་ཏེ། ཐོ་རོག་རྒྱ་རྒྱགས་
འཇབ་གསུམ་ལིང་ལིང་བྱེད་བ་རེད།

འབྲི་བེའུ་ཚུང་མ་ལ་མཆོ་ལྷ་ཡོད། མཆོ་ལྷ་མ་ཐེག་སྡེ་ལྷ་བ། དེ་ཅི་རེད།

མིག་གཉིས་ཚུ་ཡི་མཆོ་དང་གཅིག །

བྱ་བཞི་འོ་མའི་མཆོ་དང་གཉིས། །

བྱང་ཁོག་ཁྲག་གི་མཆོ་དང་གསུམ། །

གོད་བྱ་བཙུ་ཡི་མཆོ་དང་བཞི། །

མགོ་བོ་མྱད་པའི་མཆོ་ལྷ་རེད། །

ཏྲ་འདོ་བ་ཞིག་ལ་འཇུ་མ་ལྷ་ཡོད། འཇུ་མ་ལྷ་མ་ཐེག་སྡེ་ལྷ་བ། དེ་ཅི་རེད།

ལོང་ཁ་གཡས་གཡོན་རྩ་ཚུའི་འཇུ་མ་གཉིས་དང་། །

སྐེ་འབྲིང་གཡས་གཡོན་ཉི་ལྔའི་འཇུ་མ་གཉིས་དང་། །

དབུ་ལ་བ་བདག་པོའི་འཇུ་མ་བཅས་འཇུ་མ་ལྷ་ཡིན། །

ར་ཆེ་ཆེ་ཞིག་ལ་སྤྲ་ལྷ་ཡོད། སྤྲ་ལྷ་མ་ཐེག་སྡེ་ལྷ་བ། དེ་ཅི་རེད།

སྤྲ་རེད་(ར་ཡི་སྤྲ་གདངས་)སྤྲ་ལའི་སྤྲ་དང་གཅིག །

ཨོག་མ་སྤྲ་ལའི་སྤྲ་དང་གཉིས། །

ར་མ་སྤྲ་ལའི་སྤྲ་དང་གསུམ། །

བྱ་མ་སྤྲ་ལའི་སྤྲ་དང་བཞི། །

འི་ལ་མ་སྤྲ་ལའི་སྤྲ་ལྷ་ཡིན། །

ལུག་ཨ་ཐོང་ཞིག་ལ་བ་དགུ་ཡོད། བ་དགུ་མ་ཐིག་སྤེ་དགུ་ཟ། དེ་ཅི་རེད།

ལྷད་བ་བ་ལའི་བ་དང་གཅིག །

སོག་བ་བ་ལའི་བ་དང་གཉིས། །

མིད་བ་བ་ལའི་བ་དང་གསུམ། །

རུས་བ་བ་ལའི་བ་དང་བཞི། །

རྒྱས་བ་བ་ལའི་བ་དང་ལྔ། །

བགས་བ་བ་ལའི་བ་དང་དྲུག །

མཆིན་བ་བ་ལའི་བ་དང་བདུན། །

མཁྲིས་བ་བ་ལའི་བ་དང་བརྒྱད། །

དབྱང་བ་བ་ལའི་བ་དང་དགུ། །

ལུག་མ་མོ་ཞིག་ལ་མ་དགུ་ཡོད། མ་དགུ་མ་ཐིག་སྤེ་དགུ་ཟ། དེ་ཅི་རེད།

ཁྱས་མ་མ་ལའི་མ་དང་གཅིག །

རྩེ་མ་མ་ལའི་མ་དང་གཉིས།།

ཨོག་མ་མ་ལེའི་མ་དང་གསུམ། །

མཁལ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་བཞི། །

རྒྱ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་ལྔ། །

རྩ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་དྲུག། །

བྱ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་བདུན། །

ལོ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་བརྒྱད། །

འིལ་མ་མ་ལེའི་མ་དང་དགུ། །

བྱ་གོ་བོ་ཞིག་ལ་འབྲ་དགུ་ཡོད། འབྲ་དགུ་མ་ཐེག་སྡེ་དགུ་ཟ། དེ་ཅི་རེད།

མགོ་སྒྲ་མ་མིན་ཀྱང་སྒྲ་མས་གསེར་ཞུ་གྱོན་བ་འབྲ། །རྒྱབ་སྒྲགས་བ་མིན་ཀྱང་སྒྲགས་བས་དར་
ནག་ཆོས་གོས་གྱོན་བ་འབྲ། །མདུན་སྒྲ་རྩེ་མིན་ཀྱང་སྒྲ་རྩེ་ས་སྒྲན་ཁྱག་བཏགས་བ་འབྲ། །སྐད་རྩེ་བོ་མིན་
ཀྱང་ཀི་རེད་དང་གཤི་རེད་(ཀི་སྒྲ་དང་ལུ་སྒྲ་)རྩེ་བོ་འབྲ། །བརྒྱ་སྒྲག་ཤར་མིན་ཀྱང་སྒྲག་ཤར་གྱིས་དར་
དཀར་དོ་སྒྲག་(གོས་སྒྲ་སྒྲག་སྒྲག་བོ་)གྱོན་བ་འབྲ། །ཀྱང་སོག་བོ་མིན་ཀྱང་སོག་སྒྲམ་གྱོན་ནས་སོག་
བོས་ཉམས་འགྲོས་བྱེད་བ་འབྲ། །དོ་ཏ་རུ་མིན་ཀྱང་གཡས་སྒྲ་གཡོན་སྒྲ་གཅོད་བའི་ཏ་རུ་དགྲོལ་བ་
འབྲ། །སྒྲེ་སོ་བ་མིན་ཀྱང་མཐོ་མཐོ་དང་དམའ་དམའ་ལ་མགོའི་སོ་བ་འབྲ། །འགྲོ་དུས་ཆོང་བ་མིན་ཀྱང་
སོག་འགྲུར་དང་ཉམས་འགྲུར་ཆོང་བ་འགྲོ་བ་འབྲ། །

འདིའི་འགྲོས་ལོ་རྩེ་ས་མར་སྒྲས་འགོད་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

རྗེས་བྲན་དང་པའི་སྒྲུ་གྲ།

ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་རྗེས་བྲན།

ཉི་ཟེར་སྒྲོལ་མ།

བོད་གངས་ཅན་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་སྒྲུལ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་རྗེས་བྲན་ཞུ་དགོས་དོན་ནི། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྡངས་ཉ་ཅད་ཉག་སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་ཡ་གོང་ས་མཆོག་དབྱང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལས་སོན་མེད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དང་ལྷན་དུ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་སེལ་ཐབས་རྗེ་ཙམ་གནང་ཡང་མཐར་ཐུག་བོད་དབྱང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ ལ་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་བཙན་བཟུང་གིས་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང།

རྒྱ་གར་སྲིད་སྒྲོན་མཆོག་ལ་རེ་འདུན་ཞུས་འབྲས་སུ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ཐོག་མར་ཤེས་ཡོན་གལ་འགངས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་ནས་བོད་ཕྱག་ལ་སློབ་བྲལ་བྱུང་དུ་གསར་འཛུགས་བཀའ་བློན་བསྐྱངས་གནང་བའི་དབང་གིས་བོད་ཕྱག་ན་གཞོན་སྡོད་ཐུག་མང་པོར་གནང་དེང་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆགས་ནས་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་སྤྱི་སྤེལ་ནང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་རྗེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པས་ཞུ་ཅི་ལ་དགོས།

ཁྱུ་ཅག་ནམས་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་འབྱོར་སྐབས་དོ་ཤེས་པ་ས་དང་གནམ་ལས་མེད་ཀྱང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་ལས། རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་མིའི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་རིམ་བཞིན་སེལ་ཐབས་

སྤྱ་ལམ་བཟོ་དང། དེ་ནས་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཁང་སོགས་གཅིག་
 རྗེས་གཉིས་མཐུད་གནང་སྟེ་ད་ཆ་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་འཆོ་རྟེན་ལེགས་བྱུང་འདི་རྟ་བྱ་བྱུང་བ་ནི་
 ལགོང་ས་མཆོག་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང། རོགས་ཆོགས་ཁག་གི་བཀའ་བློན་ཡིན་པ་གོང་མ་ཆག

རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་མིའི་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་གསར་འཛུགས་དང། མང་གཙོ་གསོལ་སྤྱལ། བོད་རྒྱ་
 དཀའ་ཉེ་གསལ་ཐབས་སུ་གཉིས་པན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་མིང་བྱས་ཐབས་ལམ། མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་
 ཡོང་ཐབས་སུ་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྟན། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ལ་དགོངས་བཞེས་
 གིས་ཆབ་མིང་གི་སྐུ་དབང་ཆ་ཚང་མང་ཆོགས་ནས་ཐད་བསྐྱོས་མིང་སྐྱོང་ལ་གནང་བ་སོགས་གྱི་
 འབྲུང་བ་རྒྱབས་ཆེན་གནང་བ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྤྱགས་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲགས་ཅན་དཔོན་
 རིགས་ནས་དགའ་བསུ་དང་ཆེ་བསྟོད་སྤུལ་དང་འབྲུལ་བཞེན་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 འཛམ་གླིང་ཕྱལ་བྱ་གར་སར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་གྱིས་ཆོས་སྐར་དང་
 བཤད་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་གནས་དཔོན་སྟེ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་བསྟན་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱོ་
 བ་ནི་པོ་རྒྱས་ནང་དུ་བྱུང་སྟེང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་རྒྱུ་དེ་དག་འཕྲོག་སེལ་ཐབས་སུ་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང། འཛམ་གླིང་ཞི་བ་དེའི་དོན་དུ་སྐྱེ་ངལ་མཛད་
 པའི་དབང་གིས་འཛམ་གླིང་གི་ཆེས་མཆོན་སྟོན་མཐོ་བའི་ཞི་བའི་གཟེངས་ཏྲགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 མཆོན་སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་གཟེངས་ཏྲགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འབྲུལ་བཞེས་དང། གསུང་ཆོས། བྱུག་དེབ་
 བརྒྱ་ཕྱག་བཀའ་ཚེམ་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་འབྲེ་བ་མིའི་བཟང་སྲོད་དང། ཆོས་ལུགས་མཐུན་
 འབྲེལ། བོད་དོན་དང་ཆོས་རིག་བཅས་པར་བཀའ་བློན་བསྐྱེངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་པས་ན། མགོན་པོ་གང་
 ཉིད་ནི་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་གྱི་ལྷ་པོའི་མིག་དང་ཁོག་པོའི་སྡིང་ལྷ་དུ་ཡིན་པ་དང། བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་ཆོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པོ་གང་དང་གང་གྱུར་བ་ནི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུགས་མེ་ཁོ་ན་
 ལས་གྱུར་བ་ཡིན་སྟབས། དུས་དང་རྒྱུ་བ་ཀྱན་ཏུ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ཡལོངས་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་

ལ་རྗེས་བྲན་ཁྱས་དང་ཁྱ་ལྷས་སུ་ཡིན། ཁོང་གི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི་མཚོད་པ་བཟང་ཤོས་
དེ་ཡིན། མདོར་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་བ་དང་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་
དགོངས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྒོན་འདུན་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན།

བསམ་གཞིག་སྒོ་ཡི་འཆར་སྤང།

ཉིད་དུ་མེད་པའི་རང་ཉིད།

རབ་སངས་ལ།

རང་ཉིད་སྤྱི་ཞིག་ཡིན། གང་དུ་ཡོད། གང་གི་དོན་དུ་འཆོ་བཞིན་ཡོད། ང་ཆོས་ཀྱི་བ་དེ་དག་ལ་ལན་
ཐེབས་སམ། བསམ་སྒོ་འགོ་མཇུག་ཆད་བཞིག་ཐོངས་དང་ང་ཆོས་ཀྱི་བ་དེ་དག་ལ་ལན་ཐེབས་པར་
དགལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ང་ཆོས་དེ་ལས་སྡོག་སྟེ་འཆར་ཡན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་སྟོང་བསམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་
སྤྱད་ཏུ་ཉག་དུ་བྱེད་ཆུག་ཕྱེད་བཞིན་དུས་ཁོམ་གཏན་ནས་མེད་པས་ཀྱི་བ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་ཅམ་
ཡང་བཏང་ལོང་མེད་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།

ང་ཆོའི་སྟོང་བསམ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་ཞིང་ཁམས་ནི་མཛེས་སྤྱད་ཏུ་ཅང་ལྡན། སྤྱི་ཅལ་བཟོ་ཅལ་
གྱིས་སྤྱད་པའི་ལག་ཅལ་བ་ཐམས་ཅད་ང་ཆོའི་ཁོར་ར་ཡུག་དུ་འཁོར་ནས་ང་ཆོའི་ཅ་དངོས་ལ་ཏང་
སངས་འདུག་ཆུ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཆེ་བའི་ཆོན་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ང་ཆོའི་གཟུགས་མེད་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཏང་སངས་འདུག་པ་སོགས་མདོར་ན་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དག་པའི་རང་
ཆུང་དེས་ང་ཆོའི་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་ཆད་ཡོངས་སྤྱི་བཅོམ་ཐོབ། མདོར་ན་ང་ཆོ་
ནི་འདུག་པའི་རྒྱུ་བཀྲག་མ་རག་གོང་ནས་ཁུ་ཆུར་འདེགས་པའི་ཅོག་ཅེ་འཆོལ་འདོད་པའི་འགོ་
མཇུག་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་ནན་ཞིག་ཅི་ལ་མིན། དེའི་ཕྱིར་ངས་ནམ་ཞིག་རང་ཉིད་ཉིད་ཕྱིར་དཀར་གཙང་
གི་ཤོག་ཕྱེད་ཐོག་དུ་མོར་བརྒྱག་དུ་མོང་བའི་རང་ཉིད་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་གང་དག་གི་མིང་
ཐོ་འགོད་བཞིན་དུས་དུས་སྤྱད་ལས་དུ་འཆར་དུ་རེ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་པ་ཆད་དག་ལག་དུ་
ཤོར་བའི་ཤུལ་ལས་དུ་ལུས་པའི་དྲིན་ཆེན་པ་མ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་པའི་སྤྱན་མཆེད་ཉེ་འབྲེལ་དག་གི་

མིང་ཐོ་བསྐྱར་འགོད་བྱེད་བཞིན་རང་ཉིད་བརྗེད་དུ་མི་འཇུག་བའི་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཆོག་པ་ལ་འབད་བ་
 ཡང་བྱས། སྐབས་དེ་ངས་ཅི་ཞིག་པོར་བརྒྱག་སོང་བ་མ་ཤེས་ནས་འདས་དོན་ལ་ཞིབ་ལྟ་དེ་བྱེད་དུས་
 དངོས་པོ་མང་དག་ཅིག་ཆ་རྒྱས་མེད་པ་གྱུར་ནས་མིང་ཡང་བྲན་ལས་དུ་འཆར་དགའ་བ་གྱུར་བས་ཅི་
 ཞིག་གི་དགོས་མེན་ཡང་མི་ཤེས་འདུག་པས་སྐར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དག་འཆོལ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་
 རག་ཨེ་ཡོང་སྟམ་བའི་པངས་སེམས་ལས་མ་འདས། དེའི་སྤྱིར་ང་ཆོ་ནི་གང་དུ་གནས་བཞིན་པ་དང་།
 གང་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པ་ཡང་མི་ཤེས། འོན་ང་རང་ཆོ་ནི་རང་དོ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་རྒན་ཞིག་ཅིས་མ་
 ཡིན། ང་ཆོས་ཡོད་ཆད་ཡིད་ཆེས་ས་མེད་པའི་དེ་དོགས་ཁྲོད་ཀྱི་དོ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་ནག་ཅིག་ལ་
 འཐམ་འཇུ་བྱེད་བཞིན། དེའི་དོན་དུ་ང་ཆོས་ཡོད་ཆད་སྒྲོས་གཏོང་བྱེད་ལ་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་
 གྱིས་ཞེ་ནས་དགྲུགས་ཏེ་རང་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་ལ། དག་གཉན་ཡང་མི་ཤེས། ཐ་ན་རང་གི་འཆོ་
 གནས་ཀྱང་དོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཡོད་ཆད་བརྒྱགས་ཆར་བ་དང་། འཛོལ་ཏུ་མེད་
 པའི་མོངས་གཉིད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཆེ་སློག་གི་རྒྱ་བ་མ་འགག་བར་དུ་སྒྲོང་བསམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་
 བང་རྒྱག་བྱས་ནས་དུས་འདའ་ངེས།

དེའི་སྤྱིར་ངས་འདི་ལྟར་བསམས། ང་ཆོས་འཆོལ་བ་ནི་ང་ཆོ་ཡིན་མོད་དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་རྟེན་བཞིན་
 པ་ནི་ང་ཆོ་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་དབང་གིས་བསྐྱུན་པའི་ཆགས་སྤང་དག་
 ཡིན་པས་ཅིའི་སྤྱིར་ང་ཆོས་ང་ཆོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་དམ་དུ་འཛིན་ཞིང་ང་ཆོ་དོར་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཆོས་ང་ཆོ་ལ་སྤང་རྒྱུང་གཏོང་བཞིན་ཡེ་མེད་དུ་བྱས་སོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་
 ན་ང་ཆོས་ཅི་ཞིག་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་བཞིན་ང་ཆོ་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ང་ཆོས་ར་མི་
 འཕྲོད་ས་དེ་ནི་རང་དོ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་མཆོང་དེ་མིན་ནམ་སྟེ།

མཐུག་གི་གཏམ།

དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཞིག་འགོ་ཚུལ་པ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་། མཐུག་སྐྱོང་བ་ནི་ཉ་ཅང་དཀའ་བས་ང་ཚོས་ལོ་
རབས་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་སྟེ་མི་ལོ་བཙུན་ལྗེས་སུ་བྱིར་མིག་ཅིག་བསྟོགས་ན་ནགས་ལྟེ་སྟོན་མེ་
འདོན་ཐེངས་བཙུག་བར་འདོན་སྟེལ་དང་། ཆེད་དེབ་འདོན་སྟེལ། ནགས་ལྟ་གནའ་དེང་བྱང་གི་རིག་
གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་བ་མཛོད་འཛིན་སྐྱོང་། བཟོ་སྐྱེད་བསྐྱོང་འཆོག་སོགས་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་རྒྱན་འཛིན་
དང་དར་སྟེལ་ལ་སྟོན་པའི་ཞབས་འདེགས་གང་ལེགས་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དཀའ་བ་བསྟོམ་དགོས་པའི་
གནས་སུ་མཆིས་ལ། དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱར་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་མཐུན་
སྟེལ་དང་མཉམ་རུབ། ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དཀར་བའི་ལྷག་བསམ་བཅས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལན་ཡང་ནགས་ལྟེ་སྟོན་མེ་འདོན་ཐེངས་བཙུག་བར་ཚོམ་ཡིག་གནང་མཁན་
ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་རྣམས་དང་། སྟེལ་ཇམ་དུ་གནས་བཞུགས་རང་ཡུལ་གཅིག་པ་སྐྱལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་
ནང་མི་ནས་ད་ལོའི་དུས་དེབ་དཔར་སྐྱེད་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཆང་གནང་བ་བཅས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་
འིན་ཆེ་ཏུ། དེ་བཞིན་ནགས་ལྟ་གནའ་དེང་རིག་གཞུང་བ་མཛོད་ལོ་གསུམ་རེའི་མཆའས་བྱ་གནས་རྟེན་
གཞི་བསྐྱར་བཟོ་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་སྦྱང་ཨོ་སྦྱིང་དུ་གནས་བཞུགས་རང་ཡུལ་གཅིག་པ་དགོན་
མཆོག་སྐྱབས་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠ དང་། བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠། སྐལ་བཟང་ཐེག་
མཆོག་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠། སྐལ་བཟང་ཤུག་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༥༠། མཁས་བྱུང་ཤུག་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠།
ཐུབ་བསྟན་དབང་འདུས་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༣༥། ལྷན་བྱུང་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠། དགོན་མཆོག་ཆེ་
དབང་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༥༠། བསྟན་འཛིན་ཆོས་དབང་ནས་ཨོ་སྦྱོར་ ༡༠༠། བཅས་ཞལ་འདེབས་གནས་
སོན་བྱུང་བ་མ་ཟད། བྱ་གནས་རྟེན་གཞི་བསྐྱར་བཟོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཆ་ཆང་ཨོ་སྦྱིང་དུ་གནས་
བཞུགས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་ལགས་ཀྱིས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་འིན་ཆེ་ཏུ། དེ་
བཞིན་ནགས་ལྟེ་སྟོན་མཛོད་(Sound cloud)དུས་འགྲངས་ཆེད་ཨོ་སྦྱིང་དུ་གནས་བཞུགས་སྟོ

བཟང་མཐར་སྤྱོན་ནས་ཨོ་སྒོར་ ༡༥༥ གནང་སོན་བྱུང་བར་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ། གཞན་ཡང་ནགས་ལྷ་
ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆང་མ་
ལ་སེམས་ཁོང་ནས་བཀའ་བློན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུའོ། །

ཟུར་བརྗོད།

ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེའི་དུས་དེབ་ནང་གི་ཚོམ་ཡིག་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཀུའི་བང་རིམ་བཞིན་བསྤྱིགས་
བ་ལས་ཚོམ་བ་པོའི་བྱད་བར་དང་ཚོམ་ཡིག་བཟང་ངན་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་བསྤྱིགས་མེད་བས་དེ་
དོན་དགོངས་འཇགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤྱིག་སྤངས་དང་ཞུ་དག་སོགས་ལ་ནོར་འཁྱལ་གང་མང་ཤོར་ཡོད་
ངེས་བས་མཁྱེན་ལྡན་བ་ནམས་ཀྱིས་ནོར་བཙོས་ཡོ་སྤོང་གི་བཀའ་སློབ་ལྷུག་སྒྲུབ་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
དུས་དེབ་ནང་གི་ཚོམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་ནམས་ཚོམ་བ་པོའི་ལྷ་བ་ཡིན་བ་ལས་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་གི་ལྷ་བ་
ཡིན་བས་བྲུབ་བ་མེད་བས་དེ་ལུགས་དགོངས་འཇགས་མཛོད།

ཙོམ་སྤྱིག་ལས་མི་ངོ་སྤྲོད།

དགོན་མཆོག་དགའ་བ། ཙོམ་སྤྱིག་ལགན་འཛིན།

དགོན་མཆོག་དགའ་བ་ནི་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་སྤྱེས། རྒྱུ་རྒྱུ་པ་མའི་མདུན་ནས་ཀ་ཁའི་འབྲི་སྤྱིག་
སྤྲུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་བོད་ནས་རྒྱ་གར་
དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་ཡོང་ཞིང་། ལོ་དྲུག་ཙམ་རིང་རྒྱ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་སུ་བཀའ་བློན་ཅན་
ཀྱི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཅམས་ཀྱི་སྤྱ་མདུན་ནས་བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྤྲོད་དང་ནང་ཆོས་སོགས་ལ་སློབ་
སྦྱོང་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ལ་འཇུག་ཞུས་ནས་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་ཉི་འའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ལས་ཀར་
ཚུད་ཅིང་ཞོར་དུ་ལས་བྱེད་གསར་འདེམས་སོགས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་བཅས་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་སྤྲོད་བཅུས།

དགོ་བཞེས་སྤྱི་བཟང་ཐར་འདོད། ཙོམ་སྤྱིག་པ།

དགོ་བཞེས་སྤྱི་བཟང་ཐར་འདོད་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༥ ལོར་བོད་བྱང་ཤར་ཀྱི་ཁུལ་འབྲི་རུ་རྫོང་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འབྲི་ཁུང་ཤར་རྩ་རིལ་གྲོང་དུ་སྤྱེས། ༡༩༤༥ ལོར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་དགོ་ལྷན་
ཁུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་སྤྱི་ལོ་ཆོས་སློབ་ཁུགས། རྒྱུད་སྤྱི་མཆོན་པའི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཐེག་ཅེས་སོགས་དགོན་དེར་སྦྱོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ། ༡༩༤༢ ལོར་བཅན་བྱོལ་དུ་
ཡོང་ནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྤྱན་ལྷ་ཆོང་གི་ཆོས་སློབ་ཁུགས། ༡༩༥༡ལོར་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་
མཐར་ཕྱིན།

ཤེས་ཡོན་ཀྱི་གནས་ཆད། དབུ་པར་རབ་འབྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་བསྐྱེད་དགོ་བཞེས་ཀྱི་མཆོན་

གནས་ཐོབ། དཀར་ཅིས་དང་འབྲུང་ཅིས་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་བདེ་དག་སྙན་སྒྲུབ་དང་། དེ་ཕྱིན་སྐད་གཞི་
རིས་དང་འབྲིང་རིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱར་མཆན་གནས་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲེང་ཡང་ཐོབ། ལོ་ངོ་ལྷའི་རིང་ཆོན་རིག་
ཆེད་དམིགས་ཐབ་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཆོན་ཁག་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་མོང་གི་མཆན་གནས་ཕྱག་
ཁྲེང་ཡང་ཐོབ། ང་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲུལ་རིགས་ལག་ཅུལ་ཀྱི་ཐོག་ཐབ་སྐྱོང་འབྲེལ་བའི་མཆན་
གནས་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲེང་ཡང་ཐོབ།

ཉམས་སྦྱོང་། ༢༠༠༤ནས་༢༠༡༥བར་“འཇམ་དབྱངས་རོལ་པའི་ཚུལ་སྒྲིག་སྡེ་ཆོན་”ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིག་
པ་དང་། ༢༠༡༥ནས་ད་བར་དུ་“ལྷན་སྐྱེད་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆའི་བླ་མ་མཛོད་ཚུལ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་བྱེད་
སྒྲུབ་དང་། ༢༠༡༥ནས་ནགས་ལྷ་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་གི་ཚུལ་སྒྲིག་པ་དང་། ནགས་ལྷ་བླ་མ་མཛོད་ཀྱི་འཛིན་
སྐྱོང་པ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་། ༢༠༡༥ནས་༢༠༡༧བར་“རིག་མཛོད་གསེར་ཀྱི་ལྷེ་མིག་”ཅེས་པ་དུས་དེབ་
ཚུལ་སྒྲིག་པ་དང་། ༢༠༡༥ནས་༢༠༡༧བར་དུས་དེབ་དེའི་ཚུལ་སྒྲིག་པའི་འགན་འཛིན་བྱས། ལོ་ངོ་བཅུ་
པ་ལྷག་གཅིག་ལྷག་ཅུལ་ཀྱི་རིང་ཁང་ཆོན་ཀྱི་བྱང་ཡིག་གི་ལས་ཁུར་ཡང་ཁུས། ༢༠༡༥ནས་༢༠༢༠བར་
“སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་”ཞེས་པའི་བླ་མོ་ཐོག་གི་རིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིག་པ་དང་།
༢༠༢༠ལྷ་པོ་ཆེས་ལྷན་བཟུང་འགན་འཛིན་ཀྱི་ལས་ཁུར་ཁུས་ནས་ལས་དོན་སྦྱབ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་བཅས་
གྱུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་སུ། ༢༠༢༧ལྷ་པོ་ཆེས་༢༠༢༧།

ཆེ་རིང་ཆོས་འཛོམས། ཚུལ་སྒྲིག་པ།

གྱུས་མོ་ཆེ་རིང་ཆོས་འཛོམས་རང་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ལྷ་བ་༡༠པའི་ནང་ཚུ་གར་ལ་འབྱོར་ཞིང་།
གཞི་རིས་སློབ་གྲར་ཡོངས་སུ་འགྲིམས་ནས། དེའི་རྗེས་དུ་ལའི་སྤྱི་མཐོ་སློབ་ནང་ལོ་བཞི་ཡི་རིང་
(BCA) ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སློབ་གྲྭ་དར་བ་འབྲུམས་པ་ཐོན། (CHRIS UNIVERSITY)

ནང་ལོ་གཅིག་རིང་སློབ་སྦྱོང་བྱས། དེའི་རྗེས་༡༩༩༩ལོར་དགུ་བཅུ་གསུམ་དང་བོད་མིའི་མདུན་ལམ་
སློབ་སྦྱོན་ཁང་ལ་དང་སྒྲུང་ས་ངང་ལོ་གཅིག་གི་རིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་གནང་། དེའི་རྗེས་
༡༩༩༩(ནས༡༩༩༩ལོར་ (St.Joseph) མཐོ་སློབ་ནང་ (MSc) གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པའི་
སློབ་སྦྱོང་གནང་། དེའི་རྗེས་ནང་སྤྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་བོད་མིའི་མདུན་ལམ་སློབ་སྦྱོན་ཁང་ལ་ལོ་བཞིའི་
རིང་སློབ་མཁོ་སྤྲོད་ཞན་གནང་ནས་སློབ་སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་ལ་སློབ་མཁོ་སྤྲོད་ཐོག་སྦྱོང་བཅར་སྤྲད།

བསྟན་པ་དང་སྤྲུག་ཏུ་ཚོམ་སྤྱིག་པ།

བསྟན་པ་དང་སྤྲུག་ཏུ་འབྲི་བྱ་རྒྱུ་ཆོད་ཆགས་ཅེ་གང་གི་འཕྲོག་སྤེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་སྤྱེས་ཞིང་ཆུང་དུས་
ནས་སློབ་ཆུང་འགྲེམ་པའི་བསྐྱེད་བཟང་ཐོབ། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཤེས་
རབ་དགའ་ཆལ་སློབ་སྤྱིང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རག་པ་དང་།

སྐབས་དེར་སློབ་སྤྱིང་དེའི་ <<ས་བོན་ཆགས་ཤོག>> དང་། <<ཁ་བའི་མེ་ཏོག>> འདོན་
ཐེངས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པའི་ལས་འགན་ཁུར། ༡༩༩༩ ལོར་ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་མཐོ་རྒྱ་གས་
ལ་ཆུད་པ་དང་། དེར་ལོ་བཞིའི་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྤྱད་བཅོན་དང་སྤྲུག་ཏུ་ཚོམ་རིག་གི་ཐོག་
ལ་ཆེད་སྦྱོང་ལོ་གཉིས་བྱས། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ <<གཏུའི་བཞད་སྤྱ>> འདོན་ཐེངས་ཉེར་
བདུན་གྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པའི་ལས་འགན་ཁུར་སྤྱོད་ཡོད། སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་ད་བར་མེག་ལོར་དུ་ལས་ཀ་
ཅག་ཅིག་འགའ་བྱེད་ཞོར་དེ་མོའི་ཐོག་ལ་སྤྱད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་པ་བཅས་ནི་དོ་སྤྱོད་སྤྱིང་བསྐྱེད་སོ།

མ་ཐུན་འགྲུར་བྱེད་པོ་སྤེལ་ལྷན་གནས་སྡོད་བྱ་ཆར་བྲིམ་ཆར།

ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ་འདོན་ཐེངས་བཙུ་པའི་མ་ཐུན་འགྲུར་སྤྱིན་བདག་གནང་མཁན་བྱ་ཆར་སྐལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ལགས་ནི་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་དབུ་ཐང་གོང་རུ་འཁྱུངས་ཤིང་། ལྷན་སྒྲོན་ཆོས་འཁོར་གླིང་རུ་ཆོས་ཁྲལས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་རིང་ལྷན་སྒྲོན་དགོན་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་བ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུད་སྤེལ་ཁག་གིས་མཆོན་པས་འདོན་ཆོག་རྣམས་སློབ་གཉེར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མེར་བྱེས་མཁས་སྙན་བྲལ་ཆར་དུ་སྤྱིག་ཁྲལས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་གཉེར་མཐེལ་བྱིན་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོ་ཙམ་ནས་སྤྱིང་གཞིས་རྒྱུན་པས་དཔེ་ཆར་ཐུ་མ་ཐུད་གཞིགས་པའི་འགོག་རྒྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ནས་ ༢༠༠༩ བར་མེར་བྱས་ལྷོ་པ་ཁང་ཆོན་ཀྱི་ཆབ་རིལ་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྐབས། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། ཐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེངས་ཡག་པོ་མེད་ཀྱི་མེད་པར་བརྟེན་དགོ་ཐུགས་རྒྱུགས་སྡོད་ཀྱིས་མཆོན་པས་རྒྱུགས་སྡོད་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་མི་ཅུང་བ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་མེལ་ཆེད་བསྐྱུས་བྲལ་བ་གསུམ་ལ་བོད་ཡིག་གིས་དཔེའི་སློབ་ཆོན་དང་རྒྱུགས་སྡོད། དེ་བཞིན་གཞུང་གསར་རྒྱུང་ཡན་ཆོད་ཀྱི་འཛིན་བྲལ་རྣམས་གོང་འོག་ཁག་བཞོས་ཀྱིས་འོག་མ་ཐུམ་ཅུ་བ་དང་གོང་མ་རྟགས་འཇུག་གི་སློབ་ཆོན་དང་རྒྱུགས་སྡོད་ཀྱི་ལམ་ཐུགས་བཅོས་ནས་བྲལ་འབྲས་རྩེར་སོན་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱེས་འབྲལ་བའི་ལམ་སློབ་གསར་འཇུགས་གནང་བ་མ་ཟད། འཛིན་བྲལ་གོང་འོག་ཁྱད་པར་མེད་པ་དཔྱིན་རི་སྦྱོང་འདོད་ཡོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དཔྱིན་རིའི་འཛིན་བྲལ་ཞིག་ཀྱང་གསར་འཇུགས་གནང་བས། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལས་ཀ་དེ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་བྱས་སོང་ཞེས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་ཞུ་བས་མ་ཆད། བན་འབྲས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པས། ལས་དོན་དེ་ཉིད་ད་ལྟོང་སྤར་ཐུས་བཞིན་རྒྱུན་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་རྒྱ་གར་སྐད་དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོང་མེད་ཀྱང་། ཞར་ཞོར་དུ་དོ་སྤངས་སྤང་དེ་རྒྱ་

གར་སྐད་ཡག་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད་པས། བྲ་རྒྱུན་སུ་ཞིག་ནད་མནར་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཆེགས་བྱུང་ཆེ་སྐད་
སྒྱུར་དང་ནད་གཡོག་གཅིག་ལྷོགས་གནང་ནས་ཁང་ཆན་དང་ནད་པ་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་ལྷན་སྟེགས་ལུང་པར་ཐེབས་མེས་ནད་པར་སྐད་སྒྱུར་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
འབྲུག་སྐབས། ཁོང་འདིར་བཞུགས་ཡོད་ཆེ་སྐད་དང་དེ་སོ་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་སོ་སོའི་
སྒྱུན་མཆེད་ནང་བཞུགས་བྱེད་དེས་ཀྱང་། ལྷན་པ་མ་ལགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་ད་ལྟ་འདིར་བཞུགས་
མེད་ཅེས་རྒྱུ་མཁན་ཡང་ཡོད།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་ཡོ་རོབ་སྐྱེལ་ལྷན་ལུང་པར་ཐེབས། པ་གིར་ཐེབས་མེས་ཁོ་རང་གཙོས་
སྐྱེལ་ལྷན་དུ་གནས་བཞུགས་སེ་ར་ལྟོ་པའི་སྤྱི་གཞིར་སུ་བཞུགས་ཕྱིར་བའི་བྲ་བ་དང་། བྲ་བུར་ནམ་
པས་སེ་ར་ལྟོ་པ་ཁང་ཆན་སྐད་སྒྱུར་སྤྱི་ནུབ་ལུ་ཆོགས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་
རིང་དེའི་འགན་ཁུར་བཞེས་ནས། སྤྱི་ནུབ་ལུ་ཆོགས་པ་དེས་ད་ལྟ་འཛུགས་ཁང་ཆན་ཀྱི་བྲ་རྒྱུན་
རྣམས་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་འཛོན་ཐུས་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་ཡོ་རོབ་དུ་གནས་བཞུགས་ནགས་
ཤོད་འབྲི་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནད་པ་དང་སློབ་སྤྱོད་སོགས་ལ་རོགས་རམ་ཆེད་ནགས་ཤོད་འབྲི་བུ་ཀྱན་
ཕན་སྤྱིང་ཞེས་པའི་ཆོགས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཆོགས་གཙོའི་ཐུགས་
འགན་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ནས་ ༡༩༡༦ བར་ལོ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀའི་རིང་སྐྱེལ་ལྷན་ཤོད་རིགས་
སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་སློབ་གྲའི་ལས་ཀ་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ནས་ ༡༩༡༧ བར་ཏེ་ལོ་གསུམ་
རིང་སྐྱེལ་ལྷན་ཤོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུན་ལས་གནང་། དེ་བཞེན་ལོ་
གསུམ་རིང་སྐྱེལ་ལྷན་སེར་གྲེས་ནང་བཞུགས་རིག་གཞུང་བསྟེ་གནས་ཁང་གི་སྐབས་དང་པོའི་ཆོགས་
གཞོན་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་གནང་དང་གནང་ཐུས་ཡིན་པ་
མ་ཟད། ཁོང་གི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་བསམ་པ་གཅིག་དུ་དཀར་བས། ནགས་ལྷ་ཚོམ་སྤྱི་གཞི་ཁང་གི་བཟང་

སྒོད་རིག་པའི་བཟོ་སྐྱེད་དང་། ནགས་ལྷའི་སྒོན་མེའི་དུས་དེབ། ཅོམ་བ་པོ་ནམས་ལ་ལེགས་སྦྱེས་
འབྲུལ་སྐྱབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བདག་གནང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྤྱང་སྦྱོབ་ཆེད་ག་དུས་ཡིན་
ན་ཡང་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་བཏོན་དང་འདོན་སྤྲུལ་ཡིན་ལ། ད་ལྷའི་ཆར་བཟའ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་
འཛོམས་དང་། བྱ་མོ་བསྟན་འཛིན་སྤྱང་གསལ་བཅས་ཡོ་རྒྱལ་སྤེལ་ལྷུ་མ་དུ་བཞུགས་བཞིན་ཡོད།

ནགས་ལྷའི་སྒྲོན་མེ།

དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྲུབ་བ།	དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།
དཔར་སྒྲན་སྒྲིག་བདག	སྐལ་བཟང་ཚེས་གྲགས་ནང་མེ།
དཔར་ཁང་།	ལྷོ་མི་ཁྲིམ་ཨེན་པར་ཁང་།
དེབ་ཐོང་།	བཙུག་པོ།
དཔར་གྲངས།	༡༠༠
ཀྲུལ་སྒྲིའི་དཔེ་ཏྲགས།	978-93-340-1001-5
ཕྱི་ལོ་ཐོང་།	༡༠༠/-

Copyright: ©2023 Naglha Eitorial Office.

Title: Nags Lha'i sGron Me

Author: NagLha

Published By: Kunchok Gawa

Printed at: VEE ENN Print-O-Pac, New Delhi-110020

ALL RIGHT RESERVED

No portion of this publication may be reproduced in any form without prior permission of the published.

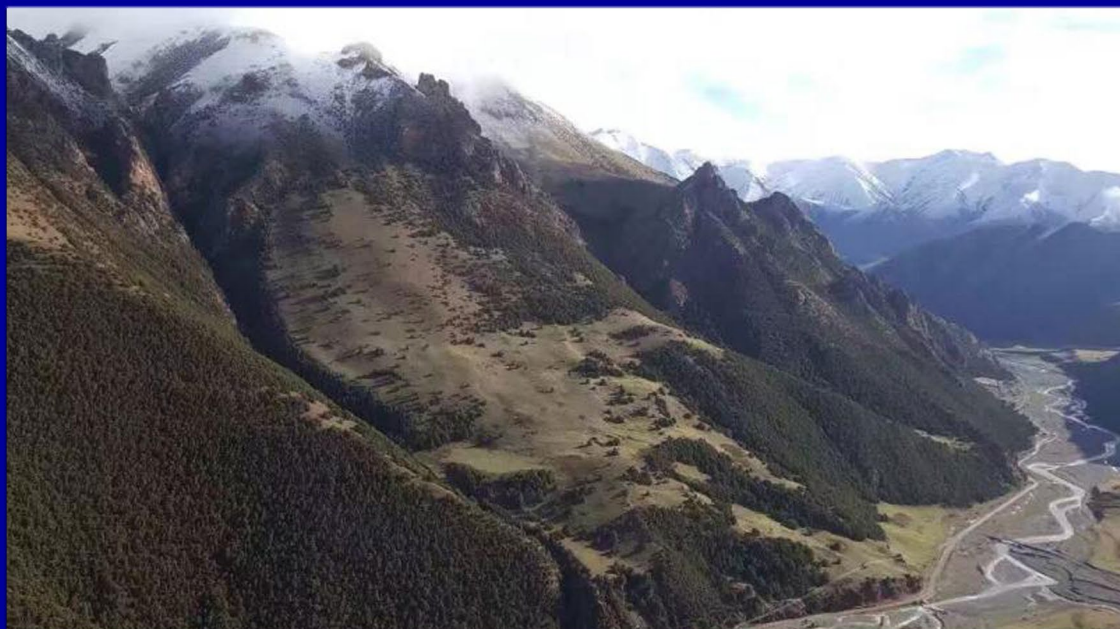
རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་ཞིང་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཕྱག་པ་སྤེལ་ལྷམ་གནས་བཞུགས་བྱ་ཆེད་སྐལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ནང་མི་ནས་ནགས་ལྷའི་སྤྱོན་མེ་
འདོན་ཐངས་བཙོ་ལྷ་སའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཆེད་གནང་བྱུང་བར་བཀའ་འདིན་སྤྲོ་མེད་དུ་ཆེ་བྱ།

མདོ་ཁམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་རྒྱལ་མོ་དངུལ་རྩའི་ཁྲག་པ་དང་བོ།

ནགས་ཤོད་ཐུས་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་རི་ཆེན་ནགས་ལྗོངས་ན།

དངུལ་སོ་ལྷང་དང་དེ་ནས་འབབ་པའི་དངུལ་ཆུ་ཁམ་པ།

ཚོམ་སྒྲིག་ལག་ན་འཛིན། དགོན་མཆོག་དགའ་བ།
 Konchok Gawa
 Library of Tibetan Works and Archives
 Gangchen Kyishong
 Dharamsala-176215
 HP, INDIA
 Mobile No.: +91-8352085476
 E-Mail: kunchokgawa73@gmail.com

ཚོམ་སྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་སྐུལ་བཟང་ཐར་འདོད།
 Geshe Kalsang Thardoe
 Lhopa Khangtsen, House No.4
 Sera Jey Monastic University
 Bylakuppe, Mysore-571104
 Karnataka, INDIA
 Mobile No.: +91-9880388806
 E-mail: kalsangthardoe888@gmail.com

ཚོམ་སྒྲིག་པ། ཆེ་རིང་ཆོས་འཛོམས།
 Tsering Choezom
 Chaman house, methanala,
 Bhagusu Road, McLeod Ganj,
 Dharamshala 176219, HP INDIA
 Mobile No.: +91-8219549858
 E-Mail: choezom2015@gmail.com

ཚོམ་སྒྲིག་པ། བསྟན་པ་དར་བླུག
 Tenpa Darchuk
 House No. 268, Dusalani,
 P. O. Mcleodganj, Kangra,
 Himachal Pradesh, INDIA
 PIN Code-176219
 Mobile No.+91-7590025966
 E-Mail: tenpadarchuk2308@gmail.com

